

WEDNESDAY, 23 APRIL 2008

PIRMININKAUJANTYSIS: PONAS PÖTTERING

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Europos Sąjungos, Lotynų Amerikos ir Karibų šalių viršūnių susitikimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra Tarybos ir Komisijos pranešimai apie **Europos Sąjungos, Lotynų Amerikos ir Karibų šalių viršūnių susitikimą**.

Janez Lenarčič, *Tarybos Pirmininkas.* – (SL) Taryba sveikina Europos parlamento siekį stiprinti strateginę partnerystę tarp Europos Sąjungos, Lotynų Amerikos ir Karibų šalių. Mes džiaugiamės, kad Parlamentas aktyviai skatina konkrečius įsipareigojimus šiame regione, kurie teiks apčiuopiamą naudą dalyvaujančių regionų gyventojams.

Visų pirma norėčiau pasveikinti ikūrus *EuroLat* jungtinę parlamentinę asamblėją, kuri suvaidins svarbų vaidmenį suartinant abiejų šalių piliečius. Gruodžio mėn. sesijos metu *EuroLat* priimtos rezoliucijos padėjo sėkmingai kurti abiejų šalių vyriausybės ir vadovų tikslus, skirtus kitą mėnesį vyksiančiam viršūnių susitikimui. Pone Pirmininke, mums lygiai taip pat džiugu, kad jūs išreiškėte norą dalyvauti gegužės mėnesį vyksiančiame ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų viršūnių susitikime. Jums dalyvaujant mes tęsime 2006 m. Vienoje vykusio viršūnių susitikimo metu pradėtą bendradarbiavimą.

Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalys sutarė, kad didžiausias dėmesys Limoje vyksiančiame viršūnių susitikime, kuris vadinsis „Bendras atsižvelgimas į žmonių prioritetus“, bus skiriamas dviem pagrindiniams skyriams. Pirma: skurdas, nelygybė ir atskirtis – trys temos, atstovaujančios didžiausiems socialinės sanglaudos iššūkiams. Antra, aplinkosaugos, klimato pokyčių ir energijos klausimai patenka į darnios plėtros sritį. Atsižvelgiant į pirmąjį iš dviejų skyrių – skurdą, nelygybę ir atskirtį – norėčiau pabrėžti, kad Europos Sąjungai socialinės sanglaudos klausimas yra labai svarbus ir su juo susiję tikslai yra ilgalaikių Europos tradicijų tikslai. Socialinė sanglauda apima visas tris sritis, t. y. kovą su skurdu, nelygybe ir atskirtimi. Visi trys komponentai yra glaudžiai susiję. Mes sutinkame su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis, kad mūsų bendradarbiavimas padės spręsti šių trijų sričių klausimus. Todėl skirsime dėmesį šioms temoms: socialinei saugai, mokesčių politikai ir jos efektyvumui, investicijoms darbo vietų ir geresnių darbo vietų kūrimo srityse, kovai su įvairių formų – lyčių, etine, religine ar kita – diskriminacija, pagrindinių socialinių paslaugų ir socialinės saugos tinklų tobulinimui ir švietimo kokybei.

Reikšmingas socialinės pažangos aspektas yra tinkamų darbo vietų kūrimas. Kaip žinote, visi susitarimai tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos šalių bei regionų apima skyrius dėl bendradarbiavimo socialinės politikos srityje ir įsipareigojimus atsižvelgti į vadinamuosius pagrindinius darbo standartus, kuriuos nustatė Tarptautinė darbo organizacija. Pasiruošimo viršūnių susitikimui Limoje metu abi šalys ieškojo būdų skatinti darbo vietų kūrimą, ypač smulkiojo ir vidutinio verslo sektoriuje. Tuo pačiu metu pirmininkaujanti Slovėnija parežė, kad didesnės investicijos švietimo srityje, ypač pradiniam ir profesiniam lygiuose, yra labai svarbios didinant konkurencingumą Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalyse.

Antras pagrindinis artėjančio viršūnių susitikimo klausimas: darni plėtra ir aplinka, klimato pokyčiai ir energijos ištekliai. Norime pabrėžti, kad skurdas yra glaudžiai susijęs su šiais klausimais. Klimato pokyčiai smarkiai paveiks mūsų ekonomikas ir skurdo mažinimo politiką. Jau žinome, kad pažeidžiamiausios grupės tikriausiai nukentės labiausiai. Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalys suvokia saugos riziką, kurią kelia klimato pokyčiai. Žinome, kad nesugebėjimo veikti pasekmės bus žymiai skaudesnės negu prevencinių priemonių taikymo išlaidos. Atsižvelgiant į dabartines diskusijas dėl pranešimo, kuris bus priimtas viršūnių susitikimo metu, tampa akivaizdu, kad mes kartu atkreipsime dėmesį į įvairius pasaulinių pokyčių aspektus.

Turėsime pakeisti nedarnios gamybos ir vartojimo pavyzdžius. Privalome pasitelkti konkrečius ir skubias darnaus miškų ir išteklių naudojimo priemones, kad galėtume sumažinti šiltnamio efektą skatinančių dujų

išskyrimą, skatintume investicijas į mažai anglies dvideginio išskiriančius gamybos būdus, išsaugotume biologinę įvairovę, skatintume efektyvesnį vandens išteklių valdymą ir pan.

Be abejo, Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalys turės teikti pirmenybę tolesniam bendradarbiavimui šioje srityje atsižvelgiant į Jungtinių Tautų įstatymų bazę. Baigdamas įžanginį žodį, norėčiau padėkoti už jūsų dėmesį.

Jacques Barrot, Komisijos Vicepirmininkas. – (FR) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau prisidėti prie Ministro ir padėkoti Parlamentui už tai, kad į šio plenarinio posėdžio darbotvarkę buvo įtrauktas Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių viršūnių susitikimas. Tai bus penktasis aukščiausio lygio susitikimas tarp mūsų regionų nuo mūsų strateginės partnerystės pradžios 1999-ųjų m. Rio vykusio viršūnių susitikimo.

Limoje vyksiančiame viršūnių susitikime ypatingas dėmesys bus skiriamas dviem klausimams. Pirmas – kovai su skurdu, nelygybe ir atskirtimi ir antras – klimato pokyčiams ir energijos ištekliams. Viršūnių susitikimas vyks daug žadančioje aplinkoje.

Lotynų Amerikos ir Karibų regionas labai sparčiai kinta. Pirmą kartą per pastaruosius penkis metus regiono bendrasis vidaus produktas vidutiniškai padidėjo 5 %. Todėl papildėjo visuomeninis biudžetas ir tapo galima skirti daugiau dėmesio regiono socialinės lygybės klausimams, kurie vis dar yra labai svarbūs. Negalima pamiršti, kad daugiau negu 200 milijonų žmonių vis dar gyvena žemiau skurdo ribos. Regionas įgauna vis didesnę reikšmę tarptautiniu mastu kaip žemės ūkio produktų ir biodegalų gamintojas.

Tokia plėtra yra politinio demokratinio konteksto dalis. Ši sistema vis dar yra dažniausiai regione pasitaikanti sistema, nors didėja populizmo tendencijos ir kartais vykdomoji valdžia stiprinama parlamentinės valdžios ir įstatymų galios kaina.

Kaip žinote, Europa susijusi daugeliu lygių. Ji pasiryžusi spręsti šias struktūrines problemas. Europa vis dar yra pagrindinis plėtros bendradarbiavimo sąjungininkas, didžiausias užsienio darbdavys. Kaip antrasis šio regiono prekybos partneris Europa skatina investicijas, kurios yra daug didesnės negu Kinijos investicijos. Nuo pat asociacijos susitarimų su Čile ir Meksika sudarymo, jos darė didelę įtaką mūsų prekybos apimčių augimui. Dabar vyksta trečiasis derybų dėl asociacijos susitarimų etapas su Andų Bendrija ir Centrine Amerika. Pagal visus požymius šias sutartis pasirašysime artimiausioje ateityje. Skatiname ir remiame regionų integraciją, ir pasidalinimą teigiama Europos patirtimi šioje srityje.

Taip pat deramės su Mercosur dėl galimybių efektyviai vystyti susidariusią padėtį. Neseniai pasirašėme strateginio bendradarbiavimo sutartį su Brazilija, o iki šių metų pabaigos turėtų būti pradėtas įgyvendinti pirmasis bendrųjų veiksmų planas. Karibų regionas yra pirmasis ir kol kas vienintelis regionas, kuris sėkmingai sudarė ekonominio bendradarbiavimo sutartį, žinomą kaip Cotonou sutartis, su Europos Sąjunga.

Mes ir toliau remsime demokratiją ir žmogaus teises visame regione įgyvendindami bendradarbiavimo programas ir, prireikus bei pageidaujant, vykdydami rinkimų stebėjimų misijas.

Ir pagaliau norėčiau bendrais bruožais nusakyti artimiausios ateities ir viršūnių susitikimo prioritetus. Socialinė sanglauda ir regionų integracija turėtų likti politiniais Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių partnerystės prioritetais, atsižvelgiant į jų svarbą ekonominiam ir politiniam stabilumui bei bendrystei, nes abiejų regionų vertybės yra labai panašios. Pagrindinis Europos Sąjungos tikslas Limos viršūnių susitikime yra esamos strateginės partnerystės konsolidavimas ir plėtra socialinės sanglaudos ir darnios plėtros srityse, kurios bus labai svarbios ateityje bendraujant abiem regionams.

Atsižvelgdama į socialinę sanglaudą, Europos Komisija vykdo pagalbos ir bendradarbiavimo programas, skirtas sumažinti skurdą regione. Keturiasdešimt procentų nuo 2,6 milijardų bendradarbiavimui ir plėtrai skirtų lėšų bus naudojamos spręsti socialinėms sanglaudos problemoms.

Atsižvelgdami į aplinkos ir klimato pokyčius, mes norime artimiau bendradarbiauti su regionu, kad galėtume efektyviau kovoti su šiais visuotiniais pokyčiais. Komisijos iniciatyva 2008 m. kovo mėn. buvo pradėtas pirmasis Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių ministrų dialogas aplinkosaugos klausimais, kuris buvo tarsi įžanga į Limos viršūnių susitikimą. Privalome išnaudoti galimybę ir ratifikuoti esamus santykius su mūsų partneriais darnios plėtros ir klimato pokyčių klausimais, net jeigu daugelis Lotynų Amerikos šalių klimato pokyčiams skiria labai nedaug dėmesio, neatsižvelgdamos į neigiamą ir kartais pragaištingą poveikį regionui.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad Europos Sąjunga privalo akcentuoti svarbų vaidmenį, kurį ir toliau vaidina skatindama regiono integraciją ir teigiamą integracijos poveikį regionų ekonominiam ir politiniam stabilumui.

Būtent šią informaciją norėjau pateikti Parlamentui ir labai domėsiuosi būsima pasisakymais.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, PPE-DE grupės vardu. – (ES) Pone Pirmininke, Europos Parlamentas šia ambicinga rezoliucija, kurią ruošiasi priimti rytoj, nori suderinti žodžius su darbais ir papildyti Limos darbotvarkę skurdo ir socialinės atskirties klausimais bei aplinkosaugos ir kovos su klimato pokyčiais priemonėmis.

Pone Pirmininke, mes dar norime išplėsti asociacijos susitarimų derinimą su Mercosur Sąjunga, Andų Bendrija ir Centrinės Amerikos šalimis, kad jos būtų kuo greičiau priimtose ir kad dar šios parlamentinės kadencijos laikotarpiu rūmai išreikštų savo pritarimą.

Mes dar norime išreikšti solidarumą su visais Kolumbijoje pagrobtais asmenimis, įskaitant Ingrid Betancourt, ir dar kartą reikalaujame besąlygiško ir neatidėliotino jų paleidimo.

Pone Pirmininke, Lotynų Amerikoje gyvena 600 milijonų gyventojų, jai priklauso 10 % pasaulio BNP, šiame regione auga 40 % visų planetos augalų rūšių ir jis yra nepaprastai turtingas žmoniškųjų išteklių.

Lotynų Amerika Europos Sąjungai yra ne tik rinka, tai žemynas su kuriuo sieja bendra istorija ir vertybės, kurios, nors ir su tam tikrais sunkumais, konsoliduojamos beveik visose srityse: laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir įstatymų vykdymo.

Būtent šią žinią siunčiame iš Europos Parlamento ir pakartosime ją *EuroLat* viršūnių susitikimo metu Limoje kitą savaitę: norime matyti strateginį regionų bendradarbiavimą pagrįstą vertybėmis, dvasingą abiejų regionų strateginį suvienijimą.

Pone Pirmininke, manau, tai puiki proga paraginti Tarybos Pirmininką skirti šiam tikslui visas įmanomas pastangas. Europos Parlamentas stengsis, kad Limos viršūnių susitikimas būtų sėkmingas, o jūs, pone Pirmininke, turėsite galimybę Rūmų vardu perduoti aiškią žinią apie naujus ES įsipareigojimus Lotynų Amerikai.

Martin Schulz, PSE grupės vardu. – (DE) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos valstybių ir vyriausybės vadovai gegužės 16 ir 17 d. susitiks Limoje. Tai bus puiki proga įgyvendinti istorinį Europos ir Lotynų Amerikos regionų dialogo lūžį ir kurti naujas dviejų kontinentų santykių dimensijas.

Vieną trečiąją Jungtinių Tautų šalių narių dalį sudaro Europos ir Lotynų Amerikos šalys. Vien šis skaičius turėtų parodyti europiečiams, kad tarptautiniai ryšiai yra ne tik Europos ryšiai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tarptautiniai ryšiai yra ir Europos bei Lotynų Amerikos ryšiai! Beveik visais svarbiais klausimais, kuriuos aptariame šiuose rūmuose, Lotynų Amerikos šalių požiūris sutampa su Europos Sąjungos požiūriu.

Rezoliucijoje mes aptariame socialinės sanglaudos idėjas ir šioms idėjoms pritaria visų Lotynų Amerikos šalių vyriausybės neatsižvelgiant, ar jos yra kairiųjų, ar dešiniųjų pakraipų. Mes kalbame apie priemones, kurios yra būtinos siekiant apsaugoti aplinką ir užkirsti kelią klimato pokyčiams ir šios priemonės aktyviai aptariamos Lotynų Amerikoje. Leiskite pastebėti, kad nė vienas iš kovos su klimato pokyčiais tikslų – nė vienas iš jų – negali būti įgyvendintas, jei Lotynų Amerikos šalys nesieks jų drauge su mumis.

Kai mes kalbame apie tarptautinių institucijų reformas, Jungtinių Tautų reformą, Saugos tarybos reformą, kai mes – europiečiai – kalbame apie tai, kad daugiašalė politika yra XXI a. konfliktų sprendimo būdas, visi Lotynų Amerikos partneriai mums visiškai pritaria. Kai mes kalbame apie poreikį reformuoti finansines sistemas ir kontroliuoti tarptautines finansų rinkas, niekas mūsų taip gerai nesupranta kaip Lotynų Amerikos šalys. Pakalbėkite su bet kuriuo kairiuoju ar dešiniu Argentinės politiku ir jis pasakys, kokią sąmyšį šalyje gali sukelti tarptautinė finansų politika!

Kai kalbame apie maisto krizę, kaip tai darėme vakar, ir apie didėjančią maisto bei dirbamos žemės poreikį, ir kaip tai atsiliepia aplinkosaugos politikoje, turėtume kalbėti su brazilais ir Lotynų Amerikos politikais. Mes sutelksime visas jėgas sprendami šias problemas. Dėl didėjančio maisto stygiaus kyla kainos ir skaudžiai atsiliepia pirkėjams, bet Lotynų Amerikos pirkėjams tai atsiliepia ypač skaudžiai. Niekas taip karštai neremia Europos ir nediskutuoja esamų problemų sprendimo būdų kaip Lotynų Amerikos šalys.

Praeito viršūnių susitikimo Vienoje metu ministras pirmininkas Schüssel, eidamas Tarybos Pirmininko pareigas, pasakė: tiesiog nuostabu, visi sugebėjo įkalbėti vieni kitus! Tai puiku, tačiau negalime leisti, kad tai

būtų vienintelis viršūnių susitikimo Limoje rezultatas. Privalome siekti apčiuopiamų sutarčių su Mercosur, Andų Bendrija ir Centrinės Amerikos šalimis ir užbaigti vykstančias derybas.

Nenoriu slėpti daugelio egzistuojančių problemų, kurias irgi turime spręsti. Ką darysime dėl Kubos? Ar dar ilgai norime taikyti sankcijas? Didžioji dauguma ES valstybių narių pageidauja panaikinti bereikalingas sankcijas. Tačiau yra ir tokių, kurie pasisako prieš. Labai įdomu, kad kai kurios iš šalių, kurios nenori panaikinti sankcijų aktyviai plečia prekybą su Kuba ryšius. Tokias aplinkybes būtų labai sunku paaiškinti. Baikime vykdyti tokią politiką. Nepamirškime, kad pokyčių įgyvendinimas palaikant artimesnius santykius visada yra geresnis požiūris negu izoliavimas, kurį taip smarkiai remia George W. Bush.

Be abejo, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra yra teisus, sakydamas, kad FARC turi paleisti įkaitus. Kolumbija yra terorizmo prieglobstis ir Ingrid Betancourt bei kiti įkaitai turi būti paleisti.

Santykiai tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos galėtų būti pagrindinis bendradarbiavimo tarp šių dviejų regionų veiksnys. Taikiesnio pasaulio kūrimas, jo institucijų pritaikymas XXI a. poreikiams, kova su aplinkos ir maisto problemomis, geresnės finansų kontrolės kūrimas yra Limos darbotvarkės klausimai. Mano grupė aktyviai skatina Europos Parlamentą ateityje skirti didesnę pirmenybę šiai politikai.

Josu Ortuondo Larrea, ALDE grupės vardu. – (ES) Pone Pirmininke, tokia bendrija kaip Lotynų Amerikos ir Karibų šalių bendrija, kuri gyventojų skaičiumi labai panaši į mūsų bendriją ir su kuria galime susikalbėti jos kalbomis – portugalų, prancūzų, Ispanų ir kitomis – susilaukia didelio Europos institucijų dėmesio.

Mus sieja ne tik istoriniai ryšiai, bet ir krikščionybė, jos principai, vertybės ir daugelis interesų, todėl privalome tęsti abiejų regionų strateginį bendradarbiavimą apie kurį jau buvo pranešta keturių ankstesnių valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimų, vykusių prieš šiandien aptariamą Limos viršūnių susitikimą, metu.

Tai reiškia, kad mes atnaujinsime draugiškus santykius tarp mūsų visuomenių socialinių, kultūrinių ir politinių santykių srityse bei sutvirtinsime juos atsižvelgiant į prekybą, ekonomiką, saugą tvarią plėtrą ir kovą su klimato pokyčiais.

Sutinku, kad šiai bendrijai turėtume teikti strateginę pirmenybę ir kaip santykiuose su Meksika ir Čile turėtume kuo greičiau pradėti derybas su Mercosur, Andų Bendrija ir Centrinės Amerikos šalimis, atsižvelgdami į daugiašališkumo viziją, kuri teikia mums galimybę sukurti pasaulinę tarpregioninę EuroLat zoną, kuri būtų suderinta su PPO modeliu ir leistų laisvai judėti žmonėms ir laisvai vystyti prekybinius ryšius.

Todėl Europa turi prisidėti prie Lotynų Amerikos gamybos procesų įvairinimo ir modernizavimo, pateikdama technologijų perkėlimo ir pajėgumų didinimo planus ir kuo greičiau sukurdamą geriausias įmanomas sąlygas investicijoms bei Lotynų Amerikos integracijai, o to kulminacija turi būti skurdo, nelygybės ir atskirties panaikinimas.

Privalome išmintingai naudoti Bendrijos finansavimo instrumentus, susijusius su bendradarbiavimu plėtros klausimais, demokratinių procesų skatinimu ir pagarba žmogaus teisėms bei kitomis programomis, apimančiomis mokymą, švietimą ir bendradarbiavimą mokslo, technologijų, sveikatos apsaugos, emigracijos ir kitas sritis.

Privalome sukurti tarpregioninį solidarumo fondą, konfliktų prevencijos centrą, emigracijos stebėjimo instituciją ir nedelsiant įtraukti Mercosur į EuroLat parlamentinę asamblėją.

Pone Pirmininke, ateitis nelauks, o abiejose Atlanto pusėse esančių regionų suvienijimas yra Vakarų iššūkis atsižvelgiant į globalizaciją ir XXI a. iššūkius.

Inese Vaidere, UEN grupės vardu. – (LV) Ponios ir ponai, nors santykiai tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos galėtų būti apibūdinami kaip dinamiški, visos mūsų bendradarbiavimo galimybės yra toli gražu neišnaudojamos. Keli praktiniai aspektai. Lotynų Amerika yra turtinga energijos išteklių, bet jų poreikis padidės, todėl atsiras didelių investicijų būtinybė. Lotynų Amerikos šalys privalo turėti vienodas galimybes sulaukti mūsų investicijų, įskaitant tas, kurioms buvo nustatyti apribojimai. Europos Sąjunga turėtų ištiesti pagalbos ranką atsinaujinančių energijos išteklių srityje, nes klimato pokyčiai yra bendras mūsų rūpestis. Reali padėti Lotynų Amerikos ir Karibų regiono šalyse yra tokia, kad demokratinės santvarkos teikiama nauda kartais nepasiekia visų visuomenės narių. Todėl labai svarbu perduoti mūsų patirtį stiprinant demokratinės institucijas. Mes siekiame, kad šis regionas būtų stabilus, saugus ir jame vyktų tvari socioekonominė plėtra. Perėjimas nuo donorystės politikos prie lygiaverčių partnerių bendradarbiavimo yra mūsų bendro darbo tikslas ir rezultatas. Ačiū.

Raiül Romeva i Rueda, *Verts/ALE grupės vardu.* – (ES) Pone Pirmininke, visų pirma norėčiau priminti rūmams, kad čia mes diskutuojame dėl abejotino viršūnių susitikimo, kurio rezultatai yra visiškai nenuspėjami. Mano nuomone, niekas neturi abejonių dėl santykių pagerinimo tarp dviejų vienu iš labiausiai apgyvendintų ir sparčiai besivystančių pasaulio regionų – Europos ir Lotynų Amerikos.

Tiesa ir tai, bent jau dabar, sprendžiant iš ankstesnių viršūnių susitikimų rezultatų, kad šiame procese yra daug nežinomų veiksnių. Pavyzdžiui, tiesa yra tokia, kad bent jau iki šiol santykiai tarp ES ir Lotynų Amerikos nebuvo labai sėkmingi atsižvelgiant į regioninę integraciją ar į skurdo lygio sumažinimą tame regione.

Visi žinome, kad konkrečių sutarčių parengimas yra sudėtingas procesas, ypač kai atstovaujama daugeliui politinių požiūrių kaip tai bus Limos viršūnių susitikime. Todėl manau, kad reikia atidžiai stebėti socialinių ir politinių pokyčių vyksmą šiame Amerikos regione. Naudodamasis proga norėčiau pasveikinti Prezidentą dėl Paragvajuje pasiektų rezultatų, kurie yra puikus besikeičiančių tendencijų pavyzdys, į kurių visi turėtume atkreipti dėmesį.

Turiu pripažinti, kad esu labai skeptiškai nusiteikęs dėl gegužės mėnesį vyksiančio valstybių vadovų susitikimo neatsižvelgiant į tris praityje prisiimtus įsipareigojimus dėl kovos su skurdu ir socialinės sanglaudos bei tvarios plėtros skatinimo.

Tačiau vis dar tikiu, kad svarbu pasinaudoti šia nauja proga. Manau, kad diskusijų ir išvadų pagrindą turi sudaryti du pagrindiniai aspektai. Visų pirma negalima pamiršti, kad asociacijos susitarimai tarp ES ir Lotynų Amerikos turi būti ne tik visapusiai, ambicingi ir subalansuoti, bet taip pat labai svarbu, kad jie apimtų žmogaus, socialines ir ekonomines teises bei tvarios plėtros ir nelygybės šalinimo klausimus.. Tai reiškia, kad iškelus konkretų tikslą yra būtina atsižvelgti į esamus regionų skirtumus – nepereiti prie to, ką kai kurios dalyvaujančios šalys mato kaip Europietiško stiliaus Amerikos laisvosios prekybos zoną.

Pageidaučiau, kad viršūnių susitikimo metu būtų atsižvelgta į rūmų raginimą kovoti su moterų žudynėmis, feminicidu, nes manau, kad tai yra vienas iš svarbiausių pasaulio iššūkių šiuo metu, įskaitant susijusį regioną.

Norėčiau paraginti viršūnių susitikimo organizatorius, šiuo atveju Peru valdžios atstovus ir dar labiau Limos valdžios atstovus, garantuoti pilietinės visuomenės dalyvavimą. Tai reiškia, kad *Enlazando Alternativas* pilietinės organizacijos galės gauti patalpas, kurių joms reikia organizuojant darbą ir diskusijas atsižvelgiant į viršūnių susitikimo struktūrą ir pradėti taip laukiamą dialogą.

Ir pagaliau dėl Kolumbijos privalome imtis rimtų ir net drastiškų priemonių. Tačiau aš esu iš tų – ir mūsų yra nemažai – kurie mano, kad visi veiksmai šiuo atžvilgiu turi būti mėginimai derybų būdu baigti šį ginkluotą konfliktą. Bijau, kad jei taip nebus, mes nerasime sprendimo ir nepasieksime teigiamų rezultatų, ypač dėl tų žmonių, kurių neatidėliotino paleidimo reikalaujame, taip pat ir dėl žmonių grupių, kurioms gresia pavojus dėl daugelio priežasčių. Ne tik sukilėlių veiksnių, bet ir kitų veiksnių.

Willy Meyer Pleite, *GUE/NGL grupės vardu.* – (ES) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, Komisare, Ministre, penktojo viršūnių susitikimo darbotvarkę sudaro ir socialinės atskirties bei skurdo mažinimo klausimai.

Ponios ir ponai, dabar buvo rastas populiarus atsakas į visas vykdomas politikas, kurios pastūmėjo turtingiausius pasaulio regionus link skurdo.

Nauja Paragvajaus žmonių pozicija per Prezidento Fernando Lugo rinkimus yra aiškus to požymis remiantis prieštara prieš neoliberalias politikas, kurios nuskurdino šalį.

ES privalo atsižvelgti į esamą padėtį. Todėl mes manome, kad ES turi užimti naują poziciją dėl Kubos Respublikos.

Ministre, liepą mes turėsime galimybę atsakyti senosios išskirtinio statuso politikos, kurią ES vykdė Kubos Respublikos atžvilgiu. Tai vienintelė pasaulio šalis, kurios atžvilgiu ES turėjo išskirtinį statusą.

Dabar, užmezgant dvišalius santykius tarp valstybių narių ir Kubos, tokia padėtis nebegalioja. Ji buvo sunaikinta ir mes turime puikią galimybę tapti naujosios realybės, kurią siūlo bendradarbiavimas su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis, dalimi.

Todėl mes remsime bendrąją rezoliuciją. Manau, kad visos EP grupės sutarė dėl šios sutarties patvirtinimo. Mes nedvejojami siūlysim dvi pataisas. Viena iš jų susijusi su Kolumbija, nes, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų požiūrį, manome, kad Kolumbijos konfliktas turi būti sprendžiamas sutartų politinių derybų būdu. Nėra kitų konflikto sprendimo kelių. Norėtume išreikšti savo nuomonę, kad pilietinė visuomenė turi aktyviai dalyvauti Limoje vykstančiame valstybių vadovų susitikime ir surengti alternatyvų susitikimą.

Mes norime paraginti Peru vyriausybę dėti visas pastangas, kad įvyktų pilietinės visuomenės susitikimas *Enlazando Alternativas* ir pasiūlytų savo kritiką bei alternatyvius problemų sprendimo būdus.

Jens-Peter Bonde, *IND/DEM grupės vardu*. – Pone Pirmininke, Komisaras Barroso Airijoje dalyvavo išpardavimo misijoje. Jis apgailėstavo, kad Prezidentas Bušas per aštuonerius valdymo metus susitiko su 16 skirtingų Tarybos pirmininkų ir džiaugėsi, kad Lisabonos sutartyje numatytas bendras pirmininkas.

Dabar mes stebime visų konkuruojančių partijų kandidatų kovas iš įvairių šalių televizijos kanalais, kol bus išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentas. Kaip mes išrinksime savo pirmininką? Jis nebus išrinktas! Mes nematome rinkimų kampanijos televizijos kanalais, nėra pirminių rinkimų kandidatų ar asmenų, kuriems galėtume atiduoti savo balsus. Europoje mes paliekame rinkimus 27 ministrams pirmininkams, kurie susitiks už uždarytų durų ir išrinks politiką iš praeities. Tokį politiką, kaip ponas Blair, kuris nebegali būti renkamas savo šalyje ar buvęs Austrijos kancleris, kuris buvo pašalintas po balsavimo Austrijoje ir kuris galėtų būti kompromisinis Kanclerės Merkel, Ministro Pirmininko Brown ir Prezidento Sarkozy pasirinkimas. Trijų Europos lyderių, kurie išrinks mūsų visų prezidentą, pasirinkimas.

Jie susitiks už uždarytų durų ir paskirs pirmininką, kurį mes siūsymsime į JAV ir Lotynų Ameriką. Mūsų neišrinktasis pirmininkas vyks į Kiniją ir Rusiją ir kritikuoti jų žlungančias demokratijas. Jį – moters išrinkti neplanuojama – galės lydėti Komisijos pirmininkas, kuris irgi nėra renkamas, ir užsienio reikalų ministras, irgi renkamas kvalifikuota balsų dauguma 20 iš 27 Lisabonos sutarties bendrijos ministrų pirmininkų.

Demokratija gimė Europoje. Prieš 2500 metų – Graikijoje. Kaip Komisijos pirmininkas gali šlovinti sutartį, pagal kurią visos vykdomosios funkcijos vykdomos už uždarytų durų ir nėra balsuotojų rinkimų rezultatas? Per daug šalių per dažnai siuntė į Briuselį žmones, kurių norėdavo atsikratyti.

Vietoje to, kad pripažintume demokratijos trūkumą Lisabonos sutartyje, mes turėtume skatinti Europos demokratinius procesus ir pačią demokratinę Europą, kurioje balsuotojai išrenka visus žmones, kurie atstovaus Europos piliečiams derybose su kitomis šalimis.

Komisaras Barroso Cork mieste sakė, kad Lisabonos sutartis priartins ES prie piliečių. Ne, taip nebus! Ji panaikins parlamentinę demokratiją 49 naujose srityse, o daugeliu atvejų įstatymus priims ir mums atstovaus žmonės, kurių mes negalime išrinkti ar pasirinkti. Mus, išrinktus rinkimais, gali išgirsti užsienio politikos klausimais, bet niekam nereikia mūsų klausyti. Mes, išrinkti rinkimais, galime siūsti pasiūlymus papildymų forma neišrinktiesiems Komisijos nariams. Mes, išrinkti rinkimais, galime balsuoti už ar prieš Komisarą Barroso, jei jį iš naujo paskirs 20 iš 27 ministrų pirmininkų. Tai nėra demokratijos receptas, kurį mes siūlome nedemokratiniam pasauliui.

Pone Pirmininke, dėkoju, kad leidote išsakyti ir kritinį, ir konstruktyvų požiūrį apie visus 29 dalyvavimo metus – mažiausiai blogą ES instituciją. Tai gali būti paskutinė mano diskusija su Komisija ir Taryba. Po 29 metų paliksiu šią vietą savo įpėdinei Hanne Dahl ir nebebūsiu narys per kitą šparagų sezoną gegužės mėnesį. Viso, šparagai, Alsace vyne, Munster sūri ir baisiosios kelionės tarp Strasbūro ir Briuselio.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Artėjantis Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių viršūnių susitikimas bus penktasis aukščiausio lygio abiejų regionų pareigūnų susitikimas. Viršūnių susitikimo dalyviai didžiausią dėmesį skirs svarbiausioms prioritetinėms sritims: kovai su skurdu, nelygybe ir diskriminacija, darniai plėtrai, klimato pokyčiams, aplinkosaugai ir energijos ištekliams.

Kaip *EuroLat* vicepirmininkas, norėčiau pakalbėti apie aplinką ir ypač apie vandens klausimus. Limos susitikimui paruošiau darbinį dokumentą, kuriame pateikiama šio svarbaus natūralaus gamtos išteklius Europos Sąjungoje analizė. Dokumente įvertinau Europos Sąjungos pagalbą Lotynų Amerikos šalims vandens klausimais, atsižvelgiant į daugelį projektų, susijusių su pagalba vandens tiekimo ir sanitarijos, integruotojo valdymo, tyrimų, stebėjimo ir gamtos katastrofų išvengimo srityse.

Baigdamas norėčiau pabrėžti pasaulinio sprendimo šioje srityje svarbą atsižvelgiant į institucijų bei įstatymų pokyčius ir inovacijomis vandens sektoriuje. Prieiga prie švaraus vandens ir tinkamas nutekamųjų vandenų šalinimas bei apdorojimas yra labai svarbios visuomeninės sveikatos sąlygos.

Peter Liese (PPE-DE). – (DE) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, aš irgi norėčiau ponui Bonde asmeniškai palinkėti kuo geriausias kloties. Bet man gaila, kad jis jautėsi priverstas pakartoti savo dažnus komentarus apie institucijas šių svarbių diskusijų apie Lotynų Ameriką metu, nes Lotynų Amerikos klausimas yra labai svarbus. Tai aišku iš skaičių, kuriuos pateikė ponas Schulz. Limoje susitiks trečdalis Jungtinių Tautų valstybių narių. Mes atstovaujame milijardui žmonių ir, jei pavyks susitarti, galime teigiamai paveikti pasaulio plėtrą.

Lotynų Amerikos ir Europos šalių bendradarbiavimas labai svarbus atsižvelgiant į globalizaciją ir mums tenkančius iššūkius, susijusius su Kinija ir kitomis šalimis.

Klimato pokyčiai bus svarbi tema, o rezoliucijos aiškiai konstatuoja, kad skurdžiausiai gyvenantys žmonės labiausiai nukentės nuo klimato pokyčių padarinių. Galiu pasakyti iš savo patirties. Esu įsitraukęs į vienos nedidelės nevyriausybinės organizacijos veiklą Centrinėje Amerikoje ir galiu pasakyti, kad tai, ką žmonėms teko iškentėti po uraganų Mitch ir Stan yra tik nedidelis ženklas tų padarinių, kurie mūsų laukia, jei nepažabosime klimato pokyčių. Labai gerai, kad sutariame daugeliu klausimų šioje srityje.

Tačiau yra ir tokių klausimų, dėl kurių kol kas nesutariame. Šiuose rūmuose didele balsų dauguma pritarėme aviacijos įtraukimui prekybą taršos emisijos kvotomis. Vicepirmininkas Barrot tai žino ir šiuo klausimu išreiškė labai kritišką nuomonę. Likęs pasaulis, deja, įskaitant ir Lotynų Amerikos šalis, bandė blokuoti šį sprendimą per ICAO. Manau tai turėtų būti viena iš Limoje vykšančio viršūnių susitikimo diskusijų temų. Jei norime efektyviau kovoti su klimato pokyčiais, Lotynų Amerikos šalis privalo suvaidinti konstruktyvų vaidmenį.

Pabaigai norėčiau tarti kelis žodžius apie Kubą. Ponas Schulz sakė, kad mums nederėtų laikytis pono Bush strategijos, bet mes niekada jos ir nesilaikėme. Mes niekada netaikėme Kubai ekonominių sankcijų taip smarkiai veikiančių šios šalies žmones, kokias taiko Jungtinės Valstijos. Mes siekėme, kad mūsų partneriai – demokratinė opozicija – turėtų galimybę dalyvauti vykstančiame dialoge.

Oswaldo Payá ir *Damas de Blanco* buvo apdovanoti Sacharovo prizų ir mes negalime pro pirštus žiūrėti į tai, kad *Damas de Blanco* vis dar negalėjo jo gauti ir, kaip matėme praeitą savaitgalį, kai kurios iš jų buvo dar kartą suimtos. Tęsdami dialogą su Kuba neturime pamiršti savo partnerių.

Luis Yañez-Barnuevo García (PSE). – (ES) Pone Pirmininke, visų pirma norėčiau išreikšti savo paramą savo grupės pirmininkui ir pranešėjui, ponui Martin Schulz. Mano nuomone ES santykiai su Lotynų Amerikos šalimis yra labai svarbūs ir, pagal apimtį, ateityje teiks didelę naudą atsižvelgiant į daugiašalės JT sistemos vertybes ir Lotynų Amerikos šalių, kurių ekonomika sparčiai vystosi ir kuriose mažinamas skurdas, plėtrą.

Visos šios šalys yra demokratinės, išskyrus Kubą. Limos viršūnių susitikimas yra puiki proga kitoms 49 šalims kreiptis į Kubos valdžią ir paraginti taikų dialogą dėl perėjimo prie demokratinės valdymo sistemos, be to, tai puiki galimybė sudaryti tikrą strateginę ir ilgalaikę sąjungą.

Ir pagaliau išvengti Europiečiams būdingų romantiškų nuomonių atsižvelgiant į terorizmą ar organizacijas, kurios, pavyzdžiui, FARC, dabar yra narkotikus pardavinėjantys sukilėliai, o ne romantinės sukarintos septintojo dešimtmečio grupuotės, ir turėtų būti raginamos visiems laikams vienašališkai ir besąlygiškai atsisakyti prievartos.

Renate Weber (ALDE). – Pone Pirmininke, manau, kad žmogaus ir moterų teisės turėtų būti prioritetiniai klausimai Europos Sąjungai bendraujant su Lotynų Amerikos šalimis. Dar norėčiau atkreipti ypatingą dėmesį į specifinę Nikaragoje susiklosčiusią padėtį. 2006 m. oficialiai priimtas abortų uždraudimas turėjo milžiniškų neigiamų pasekmių moterų sveikatai, įskaitant visas prievartavimų aukas, pavyzdžiui, devynerių metų mergaitę ar superalyžuotą dvylikametę mergaitę, kurios priverstos iškęsti nėštumą, nors jų pačių gyvybei gresia didelis pavojus.

Be to, patys teisininkai ir žmogaus teisių gynėjai kaltinami bandymais nusikalsti dėl savo kovos su žmogaus teisių negerbiančiais įstatymais ar dėl to, kad gynė gydytojų teises. Tai nepriimtina ir Europos Sąjunga negali tylėti.

Praeitą savaitę parlamentinės Europos Tarybos asamblėjos metu buvo priimta rezoliucija dėl saugių ir teisėtų abortų Europoje, kuri reiškia, kad mums rūpi Europos moterys. Tačiau jei norime įtikinti savo piliečius, kad žmogaus teisės yra tikrai saugomos vertybės, privalome įrodyti, kad netaikome dvejopų standartų atsižvelgiant į savo partnerius, su kuriais dabar vykdomos derybos.

Liam Aylward (UEN). – Pone Pirmininke, strateginė partnerystės tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių yra labai aktuali. Nuo pat šešiasdešimtųjų Europos Sąjunga ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių regionai tvirtino artimus politinius ir ekonominius saitus.

ES dabar yra didžiausia pagalbos šioms šalims teikėja ir antra pagal dydį prekybos partnerė su Lotynų Amerikos ir Karibų regiono šalimis. Didelė ES pinigų dalis skiriama socialinės sanglaudos skatinimo ir kovos su skurdu projektams. Kaip politinės demokratijos atstovai mes sprendžiame daug svarbių klausimų, apimančių: didėjančią energijos ir aplinkos klausimų svarbą, įskaitant klimato pokyčius ir darbą ES Rio

grupėje bei daugelio projektų, susijusių su konfliktų sprendimu, įstatymų teise, demokratija, teisingu valdymu ir žmogaus teisėmis, vykdymą bei aktyvesnę universitetinį švietimą.

Privalome vystyti politinius, ekonominius ir socialinius saitus. Tačiau yra ir akivaizdžių skirtumų. Manau, kad ES priėmė tinkamą sprendimą dėl Brazilijos jautienos importavimo ir visam maisto importui į Europos Sąjungos šalis turi būti taikomi tie patys standartai, kurie taikomi Europos žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriuose. ES maisto produktų importavimo taisyklės turi būti taikomos visiems vienodai (taip pat ir ES gaminamiems produktams) neatsižvelgiant iš kur šie produktai patenka į ES.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, jau esu minėjęs, kaip strategiškai svarbu Europai įtvirtinti partnerystę su Lotynų Amerikos šalimis atsižvelgiant į bendrus mūsų principus, vertybes, kultūrą ir interesus.

Siekiant išvengti daugelio rezoliucijoje esančių pasikartojimų, manau, kad būsimąjį susitikimo metu reikia pabrėžti, kad du žemynai siekia skatinti prekybą pusiau apdorotomis aukštųjų technologijų prekėmis be asimetrinių ryšių, kai didžiausia nauda teikiama tik vienam partneriui.

Tai bus naudinga abiem žemynams dar ir dėl to priežasties, kad Europos požiūris į tvarią plėtrą yra akivaizdžiai atidesnis negu Jungtinių Amerikos Valstijų ar Kinijos požiūriai. Europos patirtis socialinių organizacijų ir plėtros srityse galėtų būti puiku pridėtinė dvišalių prekybinių santykių vertė. Todėl, mano nuomone, būtina palaikyti mūsų pasiryžimą sukurti EULAC.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Balandžio ir gegužės mėnesiais Limoje vyksiančio susitikimo metu turi būti parlamentiniu ir vyriausybinu lygiu sustiprintas tarptautinio bendradarbiavimo pietinis aspektas. Labai svarbu, kad strateginė partnerystė tarp Lotynų Amerikos ir Europos Sąjungos vyktų stabiliomis ekonominėmis, socialinėmis ir politinėmis sąlygomis. Todėl tikiu, kad labai svarbu sutelkti savo pastangas į du pagrindinius tikslus. Visų pirma į tvarios ekonominės plėtros palaikymą – labai džiaugiuosi, kad jau kelis metus Lotynų Amerikoje stebimas ekonomikos augimas. Antra – į regioninį ir tarpregioninį bendradarbiavimą.

Manau, kad Lotynų Amerika dabar susiduria su tais pačiais sunkumais kaip ir Europos Sąjunga pirmaisiais metais, kai pradėjo taikyti bendrą metodiką. Todėl tikiu, kad Europos Sąjungos patirtis bus labai naudinga šio žemyno bandymams sukurti naujos kokybės regioninį ir tarpregioninį bendradarbiavimą pasitelkus naująjį dinamiškumą. Manau, žodis dinamiškumas čia labai tinka – mes žinome, su kokiais sunkumais iš pradžių susidūrė Mercosur ir, tiesą sakant, su kuriais vis dar yra kovojama.

Ponios ir ponai, turėjau galimybę išvysti tirpstančius Patagonijos ledynus. Šis procesas puikiai žinomas ir Europos šiaurėje. Manau, kad šių paspartėjusių įvykių plėtra ir pasekmės gali būti labai skaudžios ir mums reikės žymiai glaudžiau ir atsakingiau bendradarbiauti. Tikiuosi, kad Limos viršūnių susitikimo metu bus skiriamas tinkamas dėmesys galimoms šių įvykių pasekmėms.

Manuel António dos Santos (PSE). – (PT) Pone Pirmininke, bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos buvo labai sėkmingas. Sukūrus Europos - Lotynų Amerikos parlamentinę asamblėją įtvirtinta atskira struktūra, kuri bus naujoji varomoji jėga. Tai yra pirmasis Lotynų Amerikos parlamentų narių ir šių Rūmų narių integravimo etapas. Tikiuosi, kad Europos Parlamentui prisiims atsakomybę ir pritaris jungtinei deklaracijai šiuo klausimu ir ji taps valstybių bei vyriausybių vadovų susitikimo kelrodžiu.

Neturiu daug laiko išdėstyti savąsias priežastis, todėl noriu išreikšti pritarimą savo politinės grupės pirmininko Martin Schulz žodžiams. Nors visiškai jam pritariu, norėčiau atkreipti dėmesį į kelis ne tokius svarbius punktus. Pirmia, Europa prisiėmė tam tikrą atsakomybę sprendžiant Kolumbijos problemas. Europa privalo skirti tinkamą dėmesį Kolumbijos klausimui ir padėti užtikrinti stabilumą šioje šalyje. Be to, ji privalo nedelsiant rasti sprendimą ir normalizuoti Europos Sąjungos bei Kubos santykius. Nėra prasmės tęsti susidariusią situaciją. Privalome judėti į priekį progreso ir bendradarbiavimo keliu.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). – (ES) Pone Pirmininke, Lotynų Amerikoje laikomasi daugelio tokių pačių principų ir vertybių kaip ir Europos Sąjungoje dėl mūsų artimų istorinių, žmogiškųjų ir kultūrinių sąsajų. galima sakyti, kad esame natūralūs partneriai.

Limos viršūnių susitikimas turi paspartinti dviejų regionų bendravimą visose srityse ir skatinti pasirašyti sutartį, kuria drauge spręstume pasaulinius iššūkius, nuo klimato pokyčių iki narkotikų gabenimo ir terorizmo.

Viena iš didžiausių Lotynų Amerikos šalių problemų yra socialinė nelygybė. Mes privalome padėti šioms šalims ir labai tikiuosi, kad Limos susitikimo skurdo šalinimo darbotvarkė yra pakankamai ambicinga, nors akivaizdu, kad be politinės dalyvaujančių šalių valios didelių pokyčių įgyvendinti nepavyks.

Pagrindinis kovos su skurdu veiksnys yra ekonomikos augimas, kurį skatina privačios investicijos. Tačiau investicijoms reikia stabilaus teisinio pagrindo, todėl norėčiau, kad Limos viršūnių susitikime būtų sprendžiamos su šiuo klausimu susijusios problemos. Negalima atbaidyti užsienio investuotojų nuo Lotynų Amerikos šalių, nes šiais globalizacijos laikais jie be sunkumų galės savo investicijoms pasirinkti kitus regionus.

Siekiant stiprinti tarpregioninius santykius, įskaitant ekonominius ir prekybos ryšius, privalome skatinti derybas dėl asociacijos susitarimų su Centrinės Amerikos ir Andų Bendrijos šalimis. Viliuosi, kad Limos viršūnių susitikimas padės išbristi iš derybų su Mercosur aklavietės. Sutartys su Čile ir Meksika turėtų paspartinti procesą. Manau, kad turėtume suteikti Meksikos bendradarbiavimui su ES strateginį statusą.

Ponios ir ponai, atsižvelgiant į artimesnius žmogiškuosius ir šviečiamuosius santykius, tikiuosi, kad Limos viršūnių susitikimas paskatins bendradarbiavimą vadinamosiose aukštojo išsilavinimo ir bendrojo aukštojo išsilavinimo srityse, o mes galėsime ir toliau skatinti bendradarbiavimą tarp universitetų bei pripažinsime mokslinius laipsnius ir suteiktą kvalifikaciją.

Šio viršūnių susitikimo metu turėtų būti patvirtintas Europos – Lotynų Amerikos bendradarbiavimas, skatinantis tarpregioninius ryšius ir suteikiantis jiems taip reikiamo skaidrumo, nes, deja, Europoje mažai apie tai žinoma.

Pagaliau, tikiuosi, kad viršūnių susitikimas paskatins atnaujintą įsipareigojimą dėl pliuralistinės demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms atsižvelgiant į žmogaus orumo koncepciją, kurią remiame abiejose Atlanto vandenyno pusėse. Pone Pirmininke, Lotynų Amerikos šalyse ir Kuboje turi būti visiškai panaikintas politinio kalinio terminas, o žiaurumai prieš disidentus privalo būti nutraukti.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Pone Pirmininke, Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių viršūnių susitikimai yra labai svarbūs apibrėžiant ir stiprinant strateginės abiejų regionų partnerystės kryptis. Būsimasis Limos viršūnių susitikimas suteiks dar vieną galimybę gilinti dialogą svarbiausių temų klausimais. Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad didžiausias dėmesys viršūnių susitikime bus skiriamas klausimams, kurių sprendimas turėtų užtikrinti mūsų visuomenių gerovę ir stabilų ekonomikos augimą.

Kita vertus, viršūnių susitikime bus sprendžiami socialinės sanglaudos klausimai, ypač susiję su skurdu, nelygybe, diskriminacija ir socialine atskirtimi. Norėčiau pabrėžti, kad pagal 2007 m. Lotynų Amerikos ir Karibų šalių JT Ekonominės komisijos paskaičiavimus 36,5 % regiono gyventojų gyvena skurde, o 13,5 % gyvena nepaprasto skurdo sąlygomis. Pastaraisiais metais skaičius šiek tiek sumažėjo, bet problema vis dar reikalauja daugelio partnerių įsipareigojimų. Europos Sąjungos valstybės narės priklauso šiems partneriams.

Kita vertus, klausimai susiję su tvaria plėtra, aplinkosauga, klimato pokyčiais ir energijos išteklių teikia iššūkių, kurių poveikis abiem žemynams tik didėja. Būtinai reikia nustatyti bendruosius prioritetus ir bendradarbiavimo būdus, kad būtų galima efektyviai reaguoti į būsimus pokyčius. Labai svarbu ekonomikos augimą suderinti su tvarios plėtros principais. Tai labai didelis iššūkis atsižvelgiant į besivystančias ir keičiamas ekonomikas.

Negalima pamiršti, kad bendradarbiavimas tarp ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių peržengia dviejų pagrindinių sričių, kurios bus nagrinėjamos Limos viršūnių susitikimo metu, ribas.

Norėčiau pabrėžti, kad antroji įprastinė Europos Lotynų Amerikos parlamentinė asamblėja viršūnių susitikimo išvakarėse vyks Limoje. Europos Parlamento dalyvavimas neabejotinai sustiprins strateginę dviejų regionų partnerystę. Su didžiuliu nekantrumu laikiu galutinės penktojo Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių viršūnių susitikimo deklaracijos.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Pone Pirmininke, džiaugiuosi, kad Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių vyriausybės pradės dialogą svarbiausiais klausimais. Małgorzata Handzlik ką tik išsakė nuomonę, kad parlamentams labai svarbu plėsti tarpžemyninį dialogą ir aktyviai įsitraukti į procesą.

Mano nuomone, labai svarbu stiprinti ryšius tarp europiečių ir Pietų ar Lotynų Amerikos ir Karibų šalių gyventojų. Kalbu ne tik apie verslininkus ir turistus, bet, visų pirma, apie jaunas žmones, kurių vaidmuo gali būti labai svarbus. Jei norime sukurti geresnius santykius, mums jų reikia.

Europos Sąjungos šalyse mes įgavome naudingos patirties vykdydami studentų mainų programas ir privalome suaktyvinti šias programas plėsdami santykius su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis.

Mums reikia jaunų žmonių, kad galėtume rasti perspektyvių ir tvarių esamų klausimų sprendimų.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Pone Pirmininke, Pietų Amerikos žemynas nuolat kinta. Pokyčiai vyksta nuolat, o per pastaruosius mėnesius, savaites, ar dienas įvyko du dideli pasikeitimai.

Pirma – Kubos strategija dėl savo piliečių atsižvelgiant į ekonomines ir socialines perspektyvas. Antrasis pokytis susijęs su Paragvajaus rinkimais, kurie pažadėjo visiškai kitokią vyriausybę.

Kaip Taryba ir Komisija atsižvelgė į šias situacijas ir šiuos pokyčius ir į galimybę daryti įtaką šioms dviem šalims?

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pone Pirmininke, Lotynų Amerikos šalys vykdo toli siekiančias pensijų reformas, kurias remia Pasaulio bankas. Europos demografinė krizė verčia susimąstyti, ar esame patenkinti įstatymų nuostatomis, siūlančiomis sąlyginai gerą sandorį, neatsižvelgiant į abejones dėl pakankamo tokių pažadų finansavimo. Atsižvelgiant į skirtingas žemynų patirtis gali būti verta dirbti išvien ir taip bendrai spręsti kilusias problemas. Privalome rasti būdą, kaip pagyvenę žmonės galėtų gyventi visavertį gyvenimą, nors dažnai jų sveikata būna prasta ir jie negali toliau dirbti, neatsižvelgiant į ekonominę demografinės krizės poveikį.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (PT) Šio viršūnių susitikimo sėkmę garantuoja Lotynų Amerikos ir Europos parlamentai. Parlamentų vaidmuo labai svarbus ir siekiant dviejų pagrindinių tikslų, kurie yra Lotynų Amerikos integracija ir bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos, pagrįstų šiuose Rūmuose besilaikomų vertybių ir vertybių, kurias pabrėžė mano politinės grupės pirmininkas.

Tačiau, pone Pirmininke, turiu nurodyti kitą aspektą, tai yra, kad bendradarbiavimas ir jo efektyvumas labai svarbūs ne tik Pietų Amerikos ir Europos žemynams, bet, atsižvelgiant į šių dviejų grupių ginamas vertybes, jie yra svarbūs pasauliniu kontekstu. Šitai bendradarbiaudami, plėsdami daugiašališkumą ir laikydamiesi savo vertybių, susijusių su Europos integracija ir Europos projekto įgyvendinimu visame pasaulyje, galime pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslais nustatytų rezultatų. Manau šis pasaulinis aspektas skatina mus labiau pasišvęsti savo darbui. Tai ypač susiję su parlamentais.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Istorinės, socialinės ir politinės aplinkybės Lotynų Amerikoje įstūmė moteris į dvejopai sudėtingą padėtį. Viena vertus, jos didžiąja dalimi atsakingos už ekonominę gamybą, ypač žemės ūkio srityje.

Kita vertus, jos dažnai tampa priverstinio iškėlimo, žmonių pervežimo, prievartos, seksualinio išnaudojimo ir viešosios jų reprodukcijos galimybių kontrolės aukomis.

Tokiomis sąlygomis ne tik pageidautina, bet tiesiog būtina atsižvelgti į lyčių nelygybę. Todėl mes raginame paremti žodinį pakeitimą, kuriuo būtų įteisinama moterų padėtis ir atsižvelgiama į jų teises.

PIRMININKAUJANTYSIS: MARIO MAURO

Vicėpirmininkas

Janez Lenarčič, *Tarybos Pirmininkas.* – (SL) Labai atidžiai klausiau diskusijų apie pasirengimą ES-LAK viršūnių susitikimui ir tikiu, kad jos padės pasiruošti ir vesti viršūnių susitikimą. Ponas Salafranca sakė, kad bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių turi būti pagrįstas veiksmais. Visiškai su juo sutinku, bet norėčiau pridurti, kad taip yra jau dabar. ES-LAK viršūnių susitikimai nėra tik tie įvykiai, kurių metu skaitomi iškalbingi pranešimai ir kuriami stambūs, bet niekada neįgyvendinami projektai. Šiuose susitikimuose prisiimame įsipareigojimų, kurių laikomės.

Šiuo atžvilgiu norėčiau paminėti kelis punktus. Pranešimas apie regioninį bendradarbiavimą tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių, kurį pateikė pirmininkaujanti šalis atstovai ankstesnio, ketvirtojo Vienoje vykusio viršūnių susitikimo metu, yra akivaizdus įsipareigojimų įgyvendinimo įrodymas. Norėčiau paminėti beveik 400 tarpregioninių priemonių, kuriomis buvo įgyvendinami Guadalajara prisiimti įsipareigojimai, kaip ir naują sąrašą, kuris buvo paruoštas atsižvelgiant į 2006 m. Vienoje vykusio viršūnių susitikimo metu prisiimtus įsipareigojimus. Tikimės, kad Lima viršūnių susitikimas bus tolesnis žingsnis link prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimo.

Keli Europos Parlamento nariai, tarp jų ponas Schulz, ponas Meyer-Pleite, ponas Liese, ponas dos Santos ir keli kiti, deja negaliu jų visų čia išvardyti, minėjo Kubos klausimą. Norėčiau pasakyti, kad Limos viršūnių susitikimas nebus ES-Kubos viršūnių susitikimas, kaip nebus ir viršūnių susitikimas Kubos klausimu. Tačiau, išgirdus tiek daug nuomonių šiuo klausimu, norėčiau išsakyti kelis svarbius pastebėjimus.

Šiuo metu Europos Sąjungos, ES Tarybos ir ES pirmininkaujančiosios šalies politiką Kubos atžvilgiu nustato šie dokumentai: bendroji 2006 m. Europos Sąjungos platforma ir praeitais metais Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių Tarybos priimtos išvados. Šie du dokumentai apibūdina pagrindines visų valstybių narių gaires ir jų požiūrį į Kubą bei į pasitarimus dėl Kubos klausimu su trečiosiomis šalimis. Norėčiau pridurti, kad Europos Sąjungos politikos Kubos atžvilgiu pagrindas yra žmogaus teisės.

Kita birželio mėnesį vyksianti Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių Tarybos sesija bus puiki proga dar kartą aptarti Kubos klausimą. Norėčiau paminėti, kad pirmininkaujančioji Slovėnija siekia, kad būsimos sesijos metu būtų priimta nauja bendroji platforma. Tikimės, kad mūsų pastangos bus vaisingos. Kaip jau minėjau, tai nebus diskusijų tema gegužės mėnesį vyksiančiame Limos viršūnių susitikime, kurio metu susitiks ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių atstovai.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad pirmininkaujančioji Slovėnija pageidauja, kad viršūnių susitikimas būtų nauja varomoji jėga ar, perfrazavus poną dos Santos, sukurtų naują dinamiškumą santykiuose tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių ir esu įsitikinęs, kad tokiomis diskusijomis Europos Parlamentas smarkiai prisidės siekiant šio tikslo.

Jacques Barrot, Komisijos vicepirmininkas. – (FR) Pone Pirmininke, pone Salafranca, galiu pasakyti, kad Komisija dėjo visas įmanomas pastangas, kad šis viršūnių susitikimas būtų sėkmingas. Kaip sakė ponas Schulz ir Ministras, Lima yra puiki galimybė vystyti santykius tarp Lotynų Amerikos ir Europos.

Kaip pabrėžė daugelis iš jūsų, taip pat ir ponas Schulz, mus sieja daug bendrų vertybių. Mes visi remiame daugiašališkumo idėją ir neabejojame artimų Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos šalių santykių teikiama nauda siekiant įtakos efektyvesnei pasaulinei organizacijai. Pageidaujamas didžiųjų tarptautinių institucijų reformas galime įgyvendinti tik pasirašę toli siekiančią sutartį tarp Lotynų Amerikos ir Europos Sąjungos. Nėra kito tokio regiono visame pasaulyje su kuriuo taip artimai bendradarbiautume kaip su Lotynų Amerika daugiašalių santykių lygiu.

Pone Pirmininke, norėčiau trumpai atsakyti į kelis klausimus. Pirmasis susijęs su įkaitais. Komisija sistemingai palaikė visas pastangas siekiant humanitarinės sutarties dėl visų įkaitų paleidimo. Be jokios abejonės Komisija labai atidžiai stebi visas su šia problema susijusias kalbas.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie Kubą. Kaip sakė Ministras, Kuba tema Limos viršūnių susitikime nebus pagrindinė, bet norėčiau pasakyti, kad Europos Sąjunga laikosi konstruktyvių išsipareigojimų strategijos. Mes pasisakome prieš izoliavimą ar sankcijas. Mūsų Komisaras, Louis Michel, neseniai buvo Kuboje. Esame pasiruošę bendradarbiauti su Kuba bendrųjų interesų srityse, bet mūsų dialogas su Kuba apima žmogaus teisių klausimą.

Mes siekiame pasirašyti asociacijos susitarimus. Mes siekiame plėsti santykius su Mercosur. Ir 2009 m. norime sudaryti sutartį su Andų Bendrija.

Noriu pakalbėti keliais klausimais, kurie buvo išskirti šių labai įdomių diskusijų metu. Ponios Belohorskį iškelta tema, prieiga prie vandens, yra labai svarbi ir šis klausimas įtrauktas į Limos viršūnių susitikimo parengiamąjį pranešimą. Komisija remia prieigos prie vandens projektus ir programas keliose šalyse.

Buvo minimas ir pilietinės visuomenės dalyvavimas. Besirengiant Limos viršūnių susitikimui pilietinės visuomenės nariai organizuos du įvykius: organizuotos pilietinės visuomenės konferenciją – ESOSOC ir neorganizuotų visuomenių konferenciją NGO. Komisija skyrė finansinę paramą šioms konferencijoms, o ataskaita apie jas bus pateikta Limos viršūnių susitikimo metu.

Buvo iškeltas klausimas apie maisto kainas ir niekas neabejoja, kad išaugusios maisto kainos darys įtaką Lotynų Amerikai, kurios daugiau negu vienas trečdalis gyventojų jau gyvena skurde. Kai kuriose šalyse, pavyzdžiui El Salvadore, žmonės labai priklauso nuo tiekiamų maisto produktų. Padidėjusios maisto kainos neabejotinai darys neigiamą įtaką gyventojams, kurie jau dabar yra labai pažeidžiami. Šis klausimas susijęs su biodegalų strategija. Tai subtilus klausimas, kurį tikrai vertėtų aptarti.

Buvo minima moterų padėtis Lotynų Amerikoje. Padėtis Lotynų Amerikoje Komisijai kelia didelį susirūpinimą, ypač Meksikoje ir Gvatemaloje. Padėtis mums yra visiškai aiški ir mes bandome spręsti šią problemą. Dėkojame Europos Parlamentui už šioje srityje atliktą darbą.

Mano atsakymai nėra išsamūs, bet diskusijos buvo labai naudingos ir tikrai padės atsakyti į tam tikrus klausimus Limos viršūnių susitikimo metu. Viršūnių susitikimas paskatins dialogą su šiuo regionu ir leis geriau koordinuoti pastangas, susijusias su svarbiais tarptautiniais terminais, ypač aplinkos srityje. Tai bus

puiki galimybė įsitikinti, kaip sugebame remti demokratinis atsakus į struktūrines problemas, kurios neatskiriamos nuo socialinės sanglaudos klausimų. Europos institucijos privalo koordinuoti pastangas ir suderinti savo požiūrį į kiekvienos šio regiono valstybės problemas.

Ir pagaliau norėčiau pasveikinti *EuroLat* darbą. *EuroLat*, Europos ir Lotynų Amerikos parlamentinė asamblėja buvo įkurta po 2006 m. Vienos susitikimo. Ji jau įnešė didelį įnašą į bendradarbiavimą su šiuo regionu stiprindama demokratiją abiejose vandenyno pusėse. Esame įsitikinę, kad atsižvelgiant į ypatingus saitus su regionu pasitelkus *EuroLat*, Europos Parlamentas ryžtingai užtikrins, kad bendradarbiavimas tarp Europos Sąjungos ir regiono šalių suvaidins svarbų strateginį vaidmenį.

Norėčiau dar kartą padėkoti visiems nariams, kurie pasisakė įvairiais klausimais ir nuskaidrino pasiruošimą Limos viršūnių susitikimui.

Pirmininkas. – Baigdamas diskusijas noriu pranešti, kad sulaukiau šešių rezoliucijos pasiūlymų atsižvelgiant į procedūros taisyklių 103(2) straipsnį.

Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2008 m. balandžio 24 d., ketvirtadienį.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Gyula Hegyi (PSE), raštu. – (HU) Lotynų Amerikos atogrąžų miškai neatsitiktinai vadinami pasaulio plaučiais. Mūsų klimatas, o su juo ir mūsų ateitis priklauso nuo to, kaip sugebėsime išsaugoti šiuo gyvybę teikiančius atogrąžų miškus Brazilijoje, Kolumbijoje, Ekvadore, Venesueloje ir kitose Pietų Amerikos šalyse kartu su jų biologine įvairove ir faunos bei floros gausa. Labai svarbu, kad bendradarbiaujant tarp Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos šalių būtų skiriamas didelis dėmesys aplinkosaugai ir tinkamai klimato politikai. Nepasotinamas pelno siekimas, atogrąžų miškų kirtimas ir biologiniam kurui skirtų augalų sodinimas prieštarauja fundamentaliesiems žmonijos siekiams. Mes turime paraginti savo Lotynų Amerikos draugus nutraukti šiuos naikinamuosius veiksmus. Geriausias šių gamtinių išteklių apsaugos būdas, jei nenorime nuskriausti vietos bendruomenių, yra palikti žmonėms jų žemės nuosavybę ir netrukdyti jų nusistovėjusiam gyvenimo būdui. Pagrindinis mūsų plėtros ir paramos politikos aspektas turi būti abipusis atsižvelgimas į aplinkosaugos reikalavimus.

3. Derybos tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų dėl vizų atsisakymo (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas yra Tarybos ir Komisijos pranešimas apie derybas tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų dėl vizų atsisakymo.

Dragutin Mate, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Norėčiau trumpai informuoti apie vizų atsisakymo proceso eigą ir diskusijas apie ESTA. Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad Europos Sąjungoje vizų politika yra labai svarbus klausimas ir nuo tada, kai prie Europos Sąjungos prisijungė naujosios valstybės narės, Komisija ir visos pirmininkaujanti šalis dėjo labai daug pastangų, kad visoms šalims ir jų piliečiams būtų taikomos vienodos įvažiavimo į Jungtines Amerikos Valstijas sąlygos ir visos Sąjungos šalys būtų įtrauktos į vizų atsisakymo programą. Vizų atsisakymas reikštų, kad visi Europos Sąjungos piliečiai yra lygūs.

Šiais metais JAV pradėjo tam tikras procedūras ir atvėrė duris vizų atsisakymo programai. Jos pradėjo išskirtinai dvišales derybas, todėl ir kilo tam tikrų nesusipratimų. Šių metų pradžioje buvo pradėtos aktyvios derybos, o pirmininkaujanti šalis ir Komisija po kelių susitikimų sutarė dėl vadinamosios „dvių bėgių“ bendradarbiavimo sistemos šioje srityje. Šis principas buvo patvirtintas kovo 12 d. Slovėnijoje vykusiame ES ir JAV susitikime.

„Dvių bėgių“ sistema reiškia, kad Komisijai bus suteiktas mandatas derėtis ir sudaryti sutartį su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis Europos Sąjungos klausimais, o tuo pačiu visos šalys galės derėtis dvišaliu lygiu dėl klausimų, patenkančių į valstybių narių kompetenciją. Balandžio 18 d. ir vėlesnėje sesijoje Teisingumo ir vidaus reikalų taryba balsavimu suteikė Komisijai mandatą pradėti tokias diskusijas. Tikimės, kad toks „dvių bėgių“ principu pagrįstas bendradarbiavimas bus skaidrus. Kai kurios valstybės narės jau pradėjo dvišales parlamentines derybas dėl sutarčių, nors jokia raštiška sutartis dar nėra sudaryta. Tikimės, kad valstybių narių ir Komisijos veiksmai bus skaidrūs ir mes galėsime veikti šiuo lygiu.

Elektroninio kelionės leidimo sistemos klausimais mes pravedėme kelias diskusijas. Kartu su Komisija ir Jungtinių Valstijų atstovais vykdėme taip vadinamas tiriamąsias diskusijas. Pagal turimus duomenis galime daryti išvadą, kad kol kas Jungtinės Amerikos Valstijos nereikalauja pateikti papildomos informacijos, išskyrus duomenis, kuriuos keleiviai savanoriškai pateikia skrisdami į Jungtines Amerikos Valstijas ir pildydami I-94 formą, kuri, turintiems vizų sistemą, yra žalia. Tai labai svarbu.

Diskusijų metu sutarėme, kad tokios kontrolės priemonės bus nemokamos, o leidimas galios du metus. Tiesą sakant, įgyvendinus šią sistemą, piliečiai suš savo informaciją Jungtinių Valstijų institucijoms internetu, o jos apdoros duomenis taip pat kaip ir dabar.

Norėčiau paminėti dar vieną svarbią temą – būtent diskusijas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl kvalifikuotų asmeninių duomenų apsaugos specialistų komandos. Kol kas susitarėme dėl dvylikos taisyklių. Viena taisyklė vis dar atvira. Tikiuosi, kad iki birželio pabaigos sutarsime dėl galimybės tęsti diskusijas ir suteikti komandai skirtingą mandatą, kad būtų galima tęsti pasiruošimą diskusijoms dėl pamatinio susitarimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis šioje srityje.

Kodėl mums reikia tokio pamatinio susitarimo? Visų pirma mes siekiame nenukrypti nuo praeitų metų gruodžio mėnesį Europos Parlamento priimtų rezoliucijų, kuriose aiškiai nurodyta, kad toks susitarimas yra pageidaujamas. Be abejo, mes manome, kad galimybė derėtis ir galimybė susitarti tokiomis sąlygomis gali atsirasti tik nenukrypstant nuo taisyklių ir patvirtinus Lisabonos sutartį, tai yra bendradarbiaujant Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Tik sutarimas tarp šių trijų institucijų leis mums priimti bendruosius principus ir bendrąjį veiksmų planą. Kai priimsime tokį parengiamąjį susitarimą, toliau atskirai sprėsime informacijos apsikeitimo klausimus atsižvelgdami į atskirus atvejus. Toks susitarimas neapims visų galimų klausimų. Dabar kiekvienų diskusijų metu keliami ir atskirai aptariami šių principų klausimai. Jei būtume paruošę tokius bendruosius principus ir pagrindą, galėtume greičiau parengti konkrečius susitarimus ir sutartis. Pone Pirmininke, tai viskas, ką norėjau pasakyti.

Jacques Barrot, *Komisijos vicepirmininkas*. – (FR) *Ministre*, ponios ir ponai, Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų „teisingumo, laisvės ir saugos“ ministrų trijulės susitikimas, kuriame kovo mėnesį dalyvavo ponas Mate ir Vicepirmininkas Frattini, buvo puiki proga aptarti tam tikrus svarbius klausimus su mūsų amerikiečių kolegomis.

Patvirtinę ministrų deklaraciją dėl naujų Jungtinių Amerikos Valstijų teisės aktų, susijusių su vizų atsisakymu, pristatymo, mes žengėme žingsnį tinkama linkme. Pagal šiuos teisės aktus saugos sutartys turi būti pasirašytos su šalimis, kurios yra arba taps *Vizų atsisakymo programos* dalyvėmis. Jungtinės Amerikos Valstijos pabrėžė, kad Europos Sąjungos atveju būtinas „dviejų bėgių“ sistemos požiūris, nes kompetencijos šioje srityje yra paskirstytos tarp Bendrijos ir valstybių narių. Nacionalinei kompetencijai priskirtus klausimus spręs nacionalinės institucijos, o klausimus, už kuriuos atsakinga Sąjunga, spręs Europos institucijos. Jungtinių Amerikos Valstijų derybininkai pritarė bendram saugių bevizų kelionių tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų tikslui.

Siekdama įgyvendinti šį tikslą Komisija pasiūlė Tarybai mandatą, kuris suteiks galimybę pradėti derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Esu dėkingas ponui Mate, kuris balandžio 18 d. pirmininkavo Teisingumo ir vidaus reikalų tarybai, nes dėl puikaus sutarimo Taryba paruošė šį Komisijos mandatą. Tai įrodo bendrą mūsų siekį dirbti vieningai ir efektyviai.

Komisija kuo greičiau pradės derybas. Mes jau susisiekėme su Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios institucijomis. Privalome skatinti diskusijas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl Vizų atsisakymo programos sąlygų, kurios patenka į Bendrijos kompetenciją. Tuo pačiu turime užtikrinti valstybių narių piliečių teises ir laisves. Mes dėsime ypatingas pastangas, kad visos sutartys tarp Bendrijos ir Jungtinių Valstijų būtų pagrįstos abipusiškumo principu atsižvelgiant į pagrindines teises ir asmens laisves, įskaitant duomenų apsaugą ir žmonių teisę į asmeninį gyvenimą.

Kaip sakė ponas Mate, derybų metu aptarsime elektroninio kelionės leidimo sistemą. Pagal vizų atsisakymo programą oru ar jūra į Jungtines Amerikos Valstijas keliaujantys keleiviai prieš išvykdami privalės internetu atsakyti į tam tikrus klausimus. Tada jiems bus išduotas elektroninis kelionės leidimas. Norėčiau pabrėžti, kad tokia sistema jau veikia keliaujantiems tarp Europos Sąjungos ir Australijos. Jungtinės Amerikos Valstijos kelis kartus pateikė mums informacijos apie pasiruošimus įdiegti elektroninio kelionės leidimo sistemą (ESTA), ypač vaizdo konferencijos su ponu Chertoff, krašto saugumo sekretoriumi, metu.

Be abejo, reikės toliau tartis su ponu Mate ir aš vėl diskutuosiu šiais klausimais su ponu Chertoff, kai jis gegužės mėnesio vidury atvyks į Briuselį. Šiuo klausimu valstybės narės privalo būti solidarios. „Dviejų bėgių“

požiūris bus efektyvus tik tuo atveju, jeigu valstybių derybos su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis bus visiškai skaidrios. Jungtinės Valstijos netrukus pateiks parengiamuosius susitarimus, skirtus supratimo su pasirašiusiomis valstybėmis narėmis memorandumo įgyvendinimui, nes šie parengiamieji susitarimai yra labai svarbūs ir mums reikės juos įvertinti.

Ir pagaliau, artimai bendradarbiaudama su pirmininkaujančiąja valstybe, Komisija sieks ilgalaikio dialogo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Santykiai tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Valstijų šioje srityje turi būti pagrįsti pasitikėjimu ir strategine partneryste. Piliečių sauga reikalauja bendrų veiksmų, kurie apsaugotų pagrindines teises. Mano nuomone, derybų mandato patvirtinimas yra geriausias kompromisas. Jis suteikia galimybę valstybėms narėms derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis joms rūpimais klausiais, pavyzdžiui, bendradarbiavimo ir informacijos mainų su žvalgybos tarnybomis, bet tik mes galime užtikrinti galimybę visiems Europos Sąjungos piliečiams keliauti į Jungtines Valstijas. Vizų atsisakymo programos pratęsimą kritikuoja Jungtinių Valstijų Kongresas, bet manau, kad su Europos Parlamento ir Ministro parama mes galėsime išsaugoti Europos Sąjungos poziciją šiuo klausimu ir siekti vienodų teisių visiems savo piliečiams.

Tokie yra mano pastebėjimai Parlamentui šį rytą. Dabar atidžiai klausysiu jūsų pasisakymų, kurie nušvies būsimas derybas.

Urszula Gacek, PPE-DE grupės vardu. – (PL) Pone Pirmininke, nuoširdžiai pritariu Tarybos ir Komisijos iniciatyvai dėl aiškių ir skaidrių struktūros principų atsižvelgiant į dvišales sutartis dėl bevizių kelionių tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų.

Šių metų pradžioje tam tikros nekantrios valstybės narės pradėjo nepriklausomas derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis be Sąjungos pritarimo. Kitos šalys pasirinko laukti, kol Sąjunga nustatys sistemos principus, nes jos suprato, kad bus geresnėje padėtyje, jei galės tikėtis visos Europos Sąjungos paramos. Šiandien Jungtinėms Amerikos Valstijoms buvo nusiųstas aiškus pranešimas, kad negalima taikyti spaudimo atskirioms valstybėms narėms ir pažeisti Bendrijos principus. Tai taikoma ir svarbiems klausimams, nepatenkantiems į Sąjungos sutarčių kompetenciją, pavyzdžiui, keleivių judėjimo duomenų paskelbimui. Svarbu tai, kad dabar valstybės narės gali atskirai derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tai aktyviausiais bevizio režimo su Jungtinėmis Valstijomis siekiančios šalys. Tačiau šios šalys privalo nepamiršti bendros pozicijos, pagrįstos abipusiškumo principu bei reikalavimo informuoti Komisiją apie derybų eigą.

Iš esmės, kamuolys dabar yra Jungtinių Valstijų aikštelės pusėje. Norėčiau paraginti Jungtines Amerikos Valstijas atidžiai apsvarstyti kriterijus, pagal kuriuos vizos bus išduodamos rytinėje Europos Sąjungos dalyje gyvenantiems piliečiams. Ar tikrai didelė tos srities gyventojų dalis yra potencialūs nelegalūs imigrantai, kurie neišvažiuos iš Jungtinių Amerikos Valstijų pasibaigus vizos galiojimui? Būtent dėl šios priežasties atmetama didžioji dalis vizų prašymų, o ne dėl galimų saugos grėsmių. Šiaip ar taip, Rytų Europa vargiai galėtų būti fundamentalistinių islamo teroristų grupuočių buveinė. Anksčiau Rytų Europos piliečiai norėjo nelegaliai gyventi Jungtinėse Valstijose dėl finansinių priežasčių. Dabar padėtis labai pasikeitė. Rytų Europos šalių piliečiai galėjo legaliai dirbti senosios Europos šalyse nuo pat jų šalių priėmimo į Sąjungą. Jie gali dirbti nepažeisdami įstatymų ir nebijodami imigracijos tarnybų.

Atsižvelgiant į šiuos pokyčius, šių šalių piliečiams vis sunkiau suprasti neigiamą Jungtinių Amerikos Valstijų požiūrį. Be to, toks Jungtinių Valstijų požiūris žalingas šalies įvaizdžiui. Todėl Jungtinės Amerikos Valstijos pageidauja greičiau baigti derybas ir užtikrinti, kad vizų išdavimas Sąjungos piliečiams taptų istorijos dalimi.

Claudio Fava, PSE grupės vardu. – (IT) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti Tarybos Pirmininką ir Komisarą. Kaip grupė mes pritariame Tarybos patvirtintam derybų mandatui, kuris suteiks Komisijai galimybę derėtis dėl visų valstybių narių – kartoju, visų valstybių narių – įtraukimo į naująją Vizų atsisakymo programą, kurią praeitais metais numatė JAV Kongresas.

Tuo pačiu norėtume išreikšti apgailestavimą, kad Vašingtono administracija nusprendė pradėti dvišales derybas su šalimis, kurios neseniai prisijungė prie Europos Sąjungos. Toks sprendimas negali būti vertinamas nei kaip nuopelnas, nei kaip sutarties siekimo būdas.

Mūsų grupė tiki, kad Jungtinės Amerikos Valstijos yra pagrindinis mūsų partneris kovoje su terorizmu, bet tuo pačiu mes manome, kad JAV administracija turi atsižvelgti į politinę Europos Sąjungos realybę ir galias, kurias jau suteikia sutartys. Komisare, norėčiau pasiūlyti, kad ES valstybėms narėms būtų pateiktas toks pats priminimas: jos yra šios Europos realybės interpretuotojos ir sergėtojos.

Negalime pamiršti, kad atsakomybę už vizų politiką, kaip ir politiką politinio prieglobsčio bei kovos su nelegalia imigracija srityse, turi prisiimti Europos Bendrija. Taryba nustatė derybų mandato apribojimus,

pagal kuriuos valstybė narė ir Jungtinės Amerikos Valstijos negali derėtis dėl dvišalių sutarčių tais klausimais, kurie priklauso ES kompetencijai, ypač dėl tokių sutarčių, pagal kurias JAV valdžios institucijos gautų prieigą prie Europos Sąjungos duomenų bazių.

Skatiname Komisiją siekti sutarties, bendro sprendimo, panaikinancio vizas visų Europos šalių piliečiams pagal lygiateisiškumo ir visų pirma abipusiškumo principus.

Sophia in 't Veld, ALDE grupės vardu. – (NL) Pone Pirmininke, mes labai pritariame šiam mandatui ir lauksime rezultatų. Stebiuosi, kodėl tai nebuvo įgyvendinta ankstesniais metais ir kodėl tapo įgyvendinama dabar. Tikėkimės, kad pavyks įgyvendinti užsibrėžtus tikslus.

Pritariu pono Mate pranešimui, kad vizos turi būti panaikinamos visiems Europos Sąjungos piliečiams, bet ne visoms valstybėms narėms. Dar norėčiau atkreipti dėmesį į draudimą atvykti į Jungtines Amerikos Valstijas žmonėms, neįiojantiems ŽIV. Tikiuosi, kad išsakysite tvirtą nuomonę dėl šio draudimo įvažiuoti panaikinimo. Norėčiau paklausti, ką manote apie šią savaitę *Washington Post* pasirodžiusius pono Chertoff pranešimus, kad viena iš vizų panaikinimo sąlygų bus oro linijų bendrovių pirštų antspaudų stebėjimas. Tai visiškai nauja aplinkybė ir aš norėčiau sužinoti apie ją jūsų nuomonę.

Pakalbėkime apie PNR. Jei amerikiečių PNR reikalavimai bus didesni, negu dabar nustatyti ES-JAV sutartimi, kuri dar nėra ratifikuota, ar tai reikš, kad sutartis nustos galiojusi? Mums reikia žinoti, kas numatyta parengiamuosiuose susitarimuose ir man įdomu, kodėl neturime apie tai jokios informacijos. Tokia situacija man atrodo keista.

Kitas klausimas susijęs su Elektroninio kelionės leidimo sistema ir asmeninių duomenų apsauga. Nesu tikras, kad ši sistema buvo tinkamai organizuota. Be abejo, 12 mūsų matytų principų yra teisingi. Tačiau, kaip yra ir su trečiosios pakopos taisyklėmis, pamatiniu pačios Europos Sąjungos sprendimu, problema slypi ne principuose, bet ilgame išimčių sąrašė. Šiuo požiūriu norėčiau garantijų, o ne tik principų. Prieš susitariant perduoti keleivių duomenis kitoms šalims dar norėčiau sužinoti, kaip visa tai bus įgyvendinama tikrovėje.

Kyla klausimas ir dėl demokratinio pagrįstumo. Kaip mes užtikrinsime demokratinę stebėjamą? Manau, kad ekspertų komiteto pasiūlymas nėra nei demokratiškas, nei skaidrus. Mano nuomone, tai įprastas parlamentinio nagrinėjimo atvejis.

Ir pagaliau tikiuosi, kad Komisija ir Taryba suprato, jog vieninga Europos Sąjunga yra daug stipresnė negu pasidalinusi Sąjunga ir daug stipresnė, jeigu šios srities klausimus spręsimė atvirai ir su Europos Parlamento pagalba.

Konrad Szymański, UEN grupės vardu. – (PL) Pone Pirmininke, norėčiau nuoširdžiai padėkoti Komisijai už pastangas užtikrinant lygias teises visiems Europos Sąjungos piliečiams prie JAV sienos. Manau, kad derybos dėl vizų į JAV atsisakymo yra aiškus Europos Sąjungos trūkumų įrodymas.

Neatsižvelgiant į Europos Komisijos paramą šalims, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004 ir 2007 m., šios derybos žlugo. Jungtinės Amerikos Valstijos pasirašys dvišalę sutartį dėl vizų su kiekviena valstybe narė tik tada, kai kiekviena atskira šalis atitiks JAV nustatytus teisinius reikalavimus. Be abejo, Komisijai nesudėtinga apriboti valstybių narių kompetencijas. Kartais tai daroma sutartimis, o kartais – pagal precedentus. Daug sunkiausiai sėkmingai susitarti su trečiosiomis šalimis. Nežiūrint tokios didelės paramos dėl Komisijos teisės į išskirtinį atstovavimą, tam tikros valstybės narės pasirinko atskiras derybas. Mano šalis nėra viena iš jų, bet turiu pasakyti, kad nė kiek nenustebau dėl jų pasirinkimo..

Dimitrios Papadimoulis, GUE/NGL grupės vardu. – (EL) Pone Pirmininke, Komisijos ir Tarybos atstovai, jūs nepateikėte mums reikiamos informacijos ir neįtikinote Europos Parlamento. JAV pasirinkimas pasirašyti atskiras sutartis dėl klausimų, kurie patenka į Bendrijos jurisdikciją yra ES įžaidimas ir turi būti apibūdinamas kaip toks. Čekijos Respublikos sprendimas pasirašyti tokį susitarimą yra Bendrijos jurisdikcijos pažeidimas. Niekas neturi teisės amerikiečiams ar kam kitam teikti asmeninių Europos piliečių duomenų be ES ir Europos Parlamento patvirtinimo. Tai susiję ne tik su PNR.

Tarybos nariai, atkreipkite dėmesį, kad yra įtraukta ne tik naujoji valstybė narė. Nors Graikija buvo viena iš pirmųjų 15 ES valstybių narių, jos piliečiams vis dar reikia vizų, norint keliauti į Jungtines Amerikos Valstijas. Turime užkirsti tam kelią, bet tą daryti privalome laikydamiesi vieno principo, t. y. nepažeidžiant piliečių asmeninių duomenų apsaugos. Prašau įtraukti tai į galutinę savo poziciją.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Ponios ir ponai, Parlamente atstovauju ką tik minėtiems Čekijos Respublikos piliečiams. Čekijos Respublika inicijavo kai kurių valstybių narių dvišales derybas dėl vizų į JAV. Mane

smarkiai papiktino neteisinga Europos Komisijos kritika dėl šalies užsienio politikos. Komisija arogantiškai peržengė savo faktinės kompetencijos ribas ir pažeidė Sąjungos narių subsidiarumo bei lygybės principus. Leiskite priminti, kad dvišalės derybos vizų klausimu paprasčiausiai buvo Čekijos Respublikos reakcija į Komisijos nesugebėjimą pasiekti rezultatų atsižvelgiant į vizų panaikinimą naujosioms valstybėms narėms. Ponios ir ponai, Komisija turėtų suprasti, kad nors ji yra aukšto lygio vykdomoji institucija, yra daug sričių, kuriose ji turėtų atsižvelgti į politinę Parlamento ir atskirų valstybių narių valią.

Ir pagaliau, jei Europos Komisija pageidauja būti Sąjungos oro linijų saugos teisėja vizų į JAV klausimai, ji neturėtų priekaištauti šalims už jų pastangas žlugdyti teroristų užmačias apsikeičiant informacija. Priešingai, ji turėtų kritikuoti tas šalis, kurios nedvejodamos derasi su Libijos ar „Hamas“ atstovais.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Pone Pirmininke, ministre Mate, vicepirmininke Barrot, ponios ir ponai, kovo 10 d. šiuose rūmuose išreiškiau savo susirūpinimą šiuo klausimu. Tada, kaip ir dabar jaučiu, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pasiūlydamos dvišales sutartis pagal Vizų atsisakymo programą ėmė taikyti skaldymo ir valdymo strategiją. Deja, daug valstybių narių nesugebėjo atsispirti pagundai pamėginti greičiau išspręsti šį klausimą, pamiršdamos, kad bendroji vizų politika neabejotinai yra Bendrijos kompetencijos sritis, be to, jos privalo atsižvelgti į Sutartyje nustatytus solidarumo principus.

Kai šios valstybės narės prisijungė prie Europos Sąjungos, jos įsipareigojo vadovautis visu Bendrijos teisynu bei dalytis savo teisėmis į suverenumą bendrais klausimais, kuriuos sprendžiant svarbiausi yra visos Europos reikalai. Šių dvišalių sutarčių pasirašymas prieštarauja pobūdžiui, kuriuo pagrįsta Europos integracija.

Sveikinu Tarybą dėl balandžio 18 d. Komisijai skirto derybų mandato. Privalome sustabdyti Europos derybinės pozicijos silpnėjimą. Kovo mėnesį sakiau, kad būtų geriau išaldyti dvišales sutartis kol bus paskelbtos derybų tarp Komisijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų išvados. Komisijai ir Komisarui Barrot siūlau nesiimti kompromisų šiuo bendrųjų interesų klausimu. Siūlau Komisijai atidžiai stebėti kiekvienos valstybės narės iniciatyvas, nedvejojant kreiptis į Europos Bendrijų teisingumo teisumą išvelgus įstatymų pažeidimų ir informuoti Parlamentą apie padėtį bei valstybių narių solidarumo lygį.

Martine Roure (PSE). – (FR) Pone Pirmininke, Komisare, Tarybos Pirmininke, mes džiaugiamės, kad Taryba pagaliau suteikė Europos Komisijai mandatą derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl 12 šalių įtraukimo į Vizų atsisakymo programą.

Dar vienas geras ženklas yra tai, kad buvo pradėtos derybos dėl elektroninių kelionės leidimų sistemos ir duomenų apsikeitimo. Bet ar šis mandatas galės nutraukti dvišales derybas, kad mes sugebėtume laikytis vieningo europietiško požiūrio? Tikėkimės, kad taip.

Priminsiu dar kartą, kad nėra priimtinos jokios dvišalės derybos dėl vizų atšaukimo ir jokios derybos dėl duomenų apsikeitimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, pavyzdžiui, PNR, ir kad privalome atsižvelgti tik į Europos Sąjungos lygiu sudarytas sutartis.

Ar šis derybų mandatas padės sudaryti bendrąją sutartį dėl asmeninių duomenų apsaugos? Būtent to ir noriu paklausti, nes amerikiečių teisės aktai netaikomi europiečiams ir jų neapsaugo. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad SIS ir VIS buvo sukurtos konkrečioms tikslams, o priegos trečiosioms šalims suteikimas prie šiose sistemose saugomų duomenų pažeistų tikslo ir proporcingumo principus. Todėl mes pasikliaujame jumis.

Gérard Deprez (ALDE). – (FR) Pone Pirmininke, Komisare, ponios ir ponai, noriu išsakyti kelias trumpas pastabas.

Visų pirma, norėčiau pasveikinti Komisijos Pirmininko ir valstybių narių pastangas siekiant balandžio 18 dieną patvirtinti tinkamą derybų mandatą. Šis klausimas iki šiol buvo labai neorganizuotai sprendžiamas ir neatsakingai valdomas, todėl ši naujiena yra labai džiaugsminga visiems Europos piliečiams.

Tačiau norėčiau pabrėžti du Komisarui jau minėtus punktus. Pone Pirmininke, Komisare, nėra teisinga, kad parengiamieji susitarimai, kuriuos pasiekė tam tikros valstybės narės ir Jungtinės Amerikos Valstijos, turėtų būti visiškai neskaidrus. Gal Jungtinėms Amerikos Valstijoms tai nėra keista, bet visiškai nepriimtina valstybėms narėms. Šios pastabos labiausiai skirtos Čekijos Respublikai, kuri netrukus perims pirmininkavimą Sąjungai ir turėtų rodyti pavyzdį visoms šalims. Nors derybų mandatu labai aiškiai apibūdinama duomenų apsaugos taisyklė, vis dar tikiu, kad bus sudaryta tikra transatlantinė sutartis, o ne tik nustatyti 12 principų. Tokia sutartis, sudaryta atsižvelgiant į jungtinę duomenų apsaugą, atitiks abiejų šalių reikalavimus.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Dėkoju, pone Pirmininke. Naudodamasis proga norėčiau išreikšti savo padėką Europos Komisijai už naujųjų valstybių narių interesų palaikymą derybose su Jungtinėmis Amerikos

Valstijomis dėl vizų atsisakymo programos įdiegimo. Komisija nuolat įtraukdavo šį klausimą į savo darbotvarkę. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų kovo mėnesio derybas galime su pasitenkinimu daryti išvadas, kad sugebėjome sumažinti įtampą dėl galimų konfliktų tarp atskirų valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų derybose dėl vizų atsisakymo programos. Kaip žinome, Jungtinės Amerikos Valstijos pareiškė, kad jos pašalins vizų sistemas tik dvišalių derybų su atskiromis valstybėmis narėmis metu. Todėl turėtume pasidžiaugti kovo mėnesio viršūnių susitikimo tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų rezultatais, kuriais nutarta taikyti „dviejų bėgių“ sistemą. Ši sistema dabar yra idealus sprendimas, užkertantis kelią galimiems konfliktams. Valstybėms narėms, kurios dabar derasi su Jungtinėmis Valstijomis dėl vizų atsisakymo programos taikymo, labai aktualus kovo mėnesį viršūnių susitikimo metu pasiektas susitarimas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl elektroninio kelionės leidimo sistemos sėkmingo taikymo ir koordinavimo su suplanuotąja ES sistema. Valstybėms narėms bet koks užlaikymas reikštų vizų atsisakymo programų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis įgyvendinimo atidėliojimą. Ačiū.

Vladimír Remek (GUE/NGL). – (CS) Ponios ir ponai, mano rinkėjai Čekijos Respublikoje irgi svarsto, ar asmeninių duomenų ir informacijos, kurios reikalauja JAV kovai su terorizmu, kiekis, kad būtų suteikta viza, yra priimtinas. Tuo pačiu norėčiau priminti, kad Europos Sąjunga nebuvo aktyvi gindama naujųjų valstybių narių interesus dėl vizų į JAV atsisakymo. Galimas senųjų Sąjungos valstybių narių santykių dėl vizų komplikavimas paskatino Čekijos valdžios institucijas siekti savo interesų.

Dar daugiau, nors Prahoje esanti vyriausybė tai neigia, labai keistas sutapimas yra tai, kad JAV sutinka atšaukti vizų sistemą mūsų piliečiams būtent tada, kai siekia gauti Čekijos sutikimą įrengti šalyje antiraketinės sistemos radarų bazę. Nors visiškai akivaizdu, kad tai yra sutapimas, o už Čekijos vyriausybės geranoriškumą atlyginama abipusiais JAV veiksmais, vis dėl to kyla įtarimų dėl politinės prekybos šalies suverenumu.

Philip Claeys (NI). – (NL) Pone Pirmininke, diskusijos dėl vizų atsisakymo tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos po truputį pradeda atrodyti kaip haliucinacija. Kelios naujosios valstybės narės sugebėjo pasirašyti dvišales sutartis su Jungtinėmis Valstijomis. Joms taip buvo greičiau ir akivaizdžiai paprasčiau, negu laukti bendrosios sutarties su Europos Sąjunga. Valstijos įtraukė kelias vizų atsisakymo sistemos taikymo sąlygas, susijusias su kova su terorizmu. Kur čia išvelgiate problemą?

Eurofederalistai sako, kad sutarties pasirašymas yra Europos kompetencija. Ankstesnių diskusijų šia tema metu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų narys sakė, kad pirmenybė turi būti teikiama Europos solidarumui ir kad susijusių valstybių narių žmonėms turi būti paaiškinta, kas taps tokių susitarimų aukomis. Ideologija yra svarbesnė už praktiškumą. Valstybėms narėms reikia pačioms nuspręsti, kas ir kokiomis sąlygomis atvyksta į jų teritoriją, o vizų politikos klausimai yra svarbi tokių sprendimų dalis.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Dėkoju, pone Pirmininke. Vizų į Jungtines Amerikos Valstijas atšaukimas yra prioritetinga sritis ir klystume, jei galvotume, kad yra kitaip. Ši sritis prioritetinga todėl, kad keliauti be vizų visiems keleiviams yra paprasčiau ir pigiau. Tai svarbu ir todėl, kad pakeistume susidariusią padėtį, kai pusei Europos Sąjungos šalių nebereikia vizų į Jungtines Amerikos Valstijas, o kitai pusei – vis dar reikia. Norint įvertinti vizų panaikinimo svarbą, reikia, kad įvažiuojant į Jungtines Valstijas viza būtų būtina. Todėl visos pastangos siekiant pašalinti visas yra teigiamos ir jos turi būti palaikomos, o ne kritikuojamos. Svarbu ne kas tvarko vizų panaikinimą 12 šalių, kurioms jų dar reikia. Svarbu, kad jos būtų panaikintos. Todėl reikėtų baigti vaikiškus žaidimus tarp Komisijos ir valstybių narių dėl to, kas turėtų derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Esama padėtis yra tokia, kad Jungtinės Amerikos Valstijos yra užmezgusios artimus dvišalius santykius su valstybėmis narėmis ir akivaizdu, kad diskusijos bus vykdomos tiesiogiai su tomis šalimis. Kita vertus, visiškai akivaizdu, kad Komisija turi savo vaidmenį – ji turi didinti spaudimą reikiama kryptimi. Tačiau visi žinome, kad Jungtinės Valstijos teikia pirmenybę tiesioginėms deryboms su atskiromis šalimis ir Komisija kol kas nepajėgi išspręsti šio klausimo. Todėl labai svarbu baigti diskusijas dėl derybų teisių, nes taip mes tik pralaimėtume ir būtume suskaldyti, o ne sustiprėtume. Štai kodėl esu už „dviejų bėgių“ požiūrį. Svarbu remti vienas kitą, kad vizos būtų panaikintos kuo greičiau ir visiems ES piliečiams.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, jūs pateikėte mums liūdnei pagarsėjusią „dviejų bėgių“ vizų atsisakymo programą. Pagal ją vizų į JAV atsisakymas taps privilegija ir bus patvirtinta ypatingų reikalavimų Graikijai bei naujosios valstybės narės, kurios, pritarus Europai, turės pateikti dar daugiau saugomų keleivių duomenų, negu to paprastai reikalauja PNR. Net bus teikiama tiesioginė prieiga prie piliečių informacijos apie teistumą. Pagal jūsų atsakymą galima spręsti, kad tai nėra Bendrijos kompetencijos klausimas ir kiekviena valstybė narė turi elgtis taip, kaip jai patinka. Kitais žodžiais tariant pusė valstybių narių turės priverstinai pateikti asmeninius duomenis, kurių JAV nereikalauja iš kitų valstybių

narių. Šį faktą įtikinamai ir ciniškai perdavė ponas Rosenzweig, JAV sekretoriaus patarėjas. Šią žinią jis pateikė JAV senate vasario 28 d.:

„Aštuonios šalys kandidatės [...] aktyviai pageidauja taikyti visą saugos standartų rinkinį.“

– Kitaip sakant, šios šalys taip nori panaikinti vizas, kad galime jas priversti sutikti su visomis priemonėmis.

Komisare, pagal Bendrąją Europos vizos politiką bevizis režimas neturi būti taikomas visiems – piliečiai privalo turėti vienodas teises. JAV sugebėjo būti politiškai stipri ir atmesti Bendrąją Europos politiką. Deja Taryba ir Komisija neturėjo pakankamai politinės valios jas sustabdyti.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (NL) Pone Pirmininke, pranešimai apie Vizų atsisakymo programą nėra paguodžiami, o kelios užklauso tik patvirtino šią prielaidą. Ankstesnės Komisijos mandato versijos dar labiau susiaurintos. Trumpai tariant, rezultatas tikrai prastas. Šešios valstybės narės ir galbūt malta pasirašė su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis supratimo memorandumą. Įgyvendinimo nuostatos dar nežinomos, todėl neaiški ir nacionalinės politikos kryptis.

Norėčiau Komisijai pateikti su šia tema ir mandatu susijusį klausimą: kodėl valstybės narės priklauso Europos Sąjungai? Ar mus vis dar sieja Bendrijos dvasia? Amerikiečiams galime nenusileisti tik tuo atveju, jei visos 27 valstybės narės veiks išvien. Mes, kaip Sąjunga, privalome pasiųsti aiškią žinią į kitą Atlanto pusę. Privalome drąsiai pasinaudoti tvirta derybine padėtimi. Manau, kad tam tikrų valstybių narių elgsena šiuos atžvilgiu yra nepriimtina. Argumentas, kad Komisija per kelis metus per mažai pasistūmėjo sprendžiant valstybių narių klausimus skamba įtikinamai, bet jis nėra proporcingas pademonstruotiems veiksams. Dabar pats laikas veikti mums, o ne palikti viską spręsti Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Priešingu atveju ES stato save į kvailą padėtį.

Marek Aleksander Czarnecki (UEN). – (PL) Pone Pirmininke, norėčiau išreikšti dėkingumą Europos Komisijai ir ypač Komisarui Frattini, kurio, deja, šiandien nėra su mumis. Komisaras Frattini derybų metu labai aiškiai pasakė, kad vizų klausimai turi būti sprendžiami Briuselyje ir kad su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis besiderančios šalys pažeidžia Bendrijos solidarumo principą.

14 turtingiausių Bendrijos valstybių narių kartu su Slovėnija išvengė tokios būsenos, bet to paties tikisi visos Sąjungos valstybės narės, ypač tos, kurios yra rytinėje Europos dalyje. Vieningumas yra būtina sąlyga siekiant priimti galutinį sprendimą vizų klausimu, kuris būtų naudingas visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms. Geriausia strategija galėtų būti bendri veiksmai pasitelkus vieną atstovą, būtent Komisarą Frattini. Jis parodė norą kovoti už vienodas visų Sąjungos piliečių teises. Tokia strategija parodytume, kad Sąjunga sugeba kalbėti vienu balsu. Deja, tam tikros šalys pasirengusios šiuo klausimu priimti nepriklausomus sprendimus ir pasirašyti atskirus vizų memorandumus su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Pone Pirmininke, atskirų šalių sutarčių pasirašymas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl vizų atsisakymo programos (VAP) yra kupinas pavojų. Tokius atveju JAV turės prieigą prie ES duomenų bazių, kuriose saugoma asmeninė keliaujančio asmens informacija, mokesčių duomenys ir net informacija apie teistumą. Valstybės narės šiuo klausimu turėtų būti ypač atsargios, nes šie klausimai susiję su Bendrijos jurisdikcija, pavyzdžiui, Šengeno sutartimi ir Bendrąja Europos vizų politika. Todėl visiškai prieštarauju Čekijos Respublikos iniciatyvai pasirašyti dvišalį susitarimo memorandumą su JAV.

Kitos šalys pasekė Čekijos Respublikos pavyzdžiu: Supratimo memorandumus jau pasirašė Estija, Latvija, Vengrija, Slovakija ir Malta. Manau, kad Komisarą paaiškinimai ir pranešimai yra nepatenkinami: jam nepavyko atsakyti kas bus, jei valstybių jau pasirašytose sutartyse bus punktų, kurie prieštarauja Europos pozicijai.

Mano šalis, Graikija, yra viena iš 15 pirmųjų ES narių. Nors mūsų vizų atsisakymo procedūra plėtojama sunkiai, mes nesekėme kitų pėdomis. Komisare, jei mes tikėsime, kad kiekviena ES valstybė narė gali daryti tai, kas jai atrodo geriausia, jokios sąjungos nebus.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Pone Pirmininke, Vengrijos ir kitų naujųjų valstybių narių vardu noriu paprieštarauti išsakytai kritikai ir kaltinimams. Senosios Europos Sąjungos valstybės narės paliko naujasias Valstybes nares likimo valiai. Europos solidarumas tėra tušti žodžiai atsižvelgiant į naujasias valstybes nares ir į Graikiją. Todėl neįmanoma suprasti šių kritinių pastabų. Yra viena ypatinga sritis, kurioje Europos Sąjungos solidarumas neveikia ir yra labai svarbu kartą bei visiems laikams išspręsti šį klausimą. Būtina aiškiai apibrėžti valstybių narių ir Bendrijos kompetenciją vykdant derybas dėl bevizio režimo. Tikimės, kad šiais metais Vengrija ir visos kitos naujosios valstybės narės pagaliau galės džiaugtis vienodomis teisėmis kaip ir senosios

valstybės narės, pavyzdžiui, jų piliečiai galės be vizų keliauti į Jungtines Amerikos Valstijas. Dabartinės diskusijos aiškiai parodo, kad Europos Sąjungoje solidarumo principas neveikia. Dėkoju už dėmesį.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – Pone Pirmininke, man visiškai aišku, kad ES dar neišreiškė savo nuomonės dėl derybų su JAV. „Dviejų bėgių“ požiūris tik įrodo, kad Taryba ir Komisija nesugeba apsaugoti Europos piliečių ir jų interesų.

Faktas, kad valstybės narės paliktos pačios derėtis dvišaliu pagrindu su JAV kenkia mūsų patikimumui ir vaidmeniui tarptautinėje scenoje bei gali padaryti žalos mūsų piliečiams, kurių duomenys gali būti teikiami neatsižvelgiant į demokratijos principus.

Manau, kad valstybės narės turėtų veikti pagal Europos strategiją ir norėčiau, kad Komisija parodytų ryžtingumą ir priverstų JAV partnerius suprasti, kad lygios teisės ir vienodas traktavimas yra nediskutuotini klausimai.

ETAS, kurie bus įdiegti, galėtų būti teigiamas postūmis, nes įvažiavimo prašymai būtų vertinami atsižvelgiant į atskirą asmenį, o ne į kilmės šalį. Tai būtų pirmas žingsnis vienodų teisių link.

Privalome panaikinti vidines Europos sienas ir užtikrinti vienodas visų europiečių teises neatsižvelgiant į jų tautybę.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Pone Pirmininke, svarbiausia užduotis, kurią turime įgyvendinti yra sutarties dėl vizų pasirašymas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, pagal kurią visos Sąjungos valstybės narės turėtų vienodas teises. Tai pats pagrindinis mūsų klausimas. Lenkija pasitiki bendrąja su šiuo klausimu susijusia Europos politika. Manau, kad visų Europos šalių solidarumas, kurį skelbia Europos Komisija, yra labai svarbus. Tikėkimės, kad toks požiūris padės birželio 12 d. viršūnių susitikimo metu nustatyti naują vizų režimą ir teiks galimybę vienodomis sąlygomis vykti į Jungtines Amerikos Valstijas visiems Europos Sąjungos piliečiams.

Norėčiau paminėti dar vieną punktą. Kurdamas su vizų režimu susijusią strategiją Europos Komisija privalo užtikrinti, kad bus atsižvelgiama į pagrindinius Europos teisių principus ir nebus pažeista Europos pagrindinių teisių chartija dėl asmeninės informacijos, susijusios su vizų režimu.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Ponios ir ponai, pagrindinė šiandieninių diskusijų tema yra lygybė, vienodos sąlygos ir vienodas traktavimas. Kiek tai susiję su vizų išdavimu keliaujant į Jungtines Amerikos Valstijas, praėjus beveik 20 metų po komunizmo žlugimo ir keturiems metams po naujųjų valstybių narių iš centrinės ir rytų Europos priėmimo, vis dar matome nelygybę. Šių naujųjų valstybių narių, kaip ir Graikijos, gyventojams vis dar reikia vizų norint keliauti į Jungtines Valstijas. Nors manau, kad tai mums tikrai nedaro garbės, bet mano nuomone gėda turėtų būti Jungtinėms Valstijoms, o ne Europos Sąjungai. Juk tai demokratinė šalis, kuri šitaip elgiasi su Lenkija, Čekijos Respublika, Vengrija ir kitomis ir tuo pačiu vadina jas artimiausiomis sąjungininkėmis.

Visiškai sutinku su savo kolegomis, kad Europos Sąjunga apie derybas ir derybų būdus privalo kalbėti vienu balsu. Tai yra vienintelis būdas įgyvendinti lygybę – lygybę tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir abipusę lygybę tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų, įskaitant lygybę tokiose srityse kaip duomenų mainai, asmeninių duomenų apsauga ir t. t.

Jan Zahradil (PPE-DE). – (CS) Pone Pirmininke, džiaugiuosi, kad išsipildė mūsų žodžiai: niekas nepažeidė sutartimis nustatytų įsipareigojimų, ES teisės aktų ir neperžengė Sąjungos kompetencijos ribų, o dvišalės derybos gali vykti greta daugiašalių ir visos Europos derybų. Ponios ir ponai, prieštarauju kaltinimui, kad mano šaliai, Čekijos Respublikai, trūksta solidarumo ir skaidrumo. Tai visiškai netiesa. Mes tiksliai ir taip, kaip reikia atsižvelgiamo į sutartyse nustatytus įsipareigojimus, Bendrijos teisinius aktus ir subsidarumo principą. Norėčiau paraginti tam tikrus narius nepamokslauti apie europietiškumą. Visi esame europiečiai. Nėra didesnių ar mažesnių europiečių.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Pone Pirmininke, vizų politika yra bendrosios Europos politikos dalis ir aš labai norėčiau, kad Komisija sugebėtų efektyviai panaudoti jai suteiktą derybų mandatą. Tikėkimės, kad sutartis bus sėkmingai sudaryta, nes tai reikš bendrą sėkmę.

Kol kas mūsų nuomonės šiuo klausimu skiriasi. Jungtinės Amerikos Valstijos padalijo Europos Sąjungos piliečius į dvi dalis. Vienu būtų galima vadinti pranašesne grupe ir jos nariams leidžiama nevaržomai atvykti į JAV. Antroji grupė pasmerkta būti prastesne, o jos nariai norėdami atvykti į šią šalį kartais turi išverti žeminančias procedūras.

Norėčiau pareikšti kategorišką protestą dėl tokio požiūrio ir paminėti situaciją, dėl kurios Jungtinės Amerikos Valstijos įgauna blogą reputaciją. Vizų klausimas yra JAV rinkimų kampanijų veiksnys. Nėra teisinga kai vienas kandidatas žada sugriežtinti vizų reikalavimus mano šalies, Lenkijos, piliečiams ir taip paveikti daug lenkų emigrantų. Turėtume užkirsti tam kelią.

Sarah Ludford (ALDE). – Pone Pirmininke, norėčiau sužinoti, ar komisija ir Taryba užtikrins, kad ES nesuteiks prieigos prie ES duomenų bazių, pavyzdžiui Šengeno informacijos sistemos ir Vizų informacijos sistemos (VIS). Kaip pranešėjas VIS klausimais gavau bendrąjį draudimą perduoti VIS duomenų bazės duomenis trečiosioms šalims ir norėčiau sužinoti, ar šio draudimo įgyvendinimui kas nors gresia.

Antra, ar Komisija ir Taryba sutinka, kad šis aklas ir masinis stebėjimas bei visų keliautojų asmeninių duomenų kaupimas – nors 99 % iš jų bus visiškai nekalti – gali trukdyti sulaukyti tą 0,1 % asmenų, kurie gali būti potencialūs teroristai ar organizuoto nusikalstamumo grupių nariai?

Aukščiausias pareigas užimantis ir su mafija kovojantis prokuroras Italijoje įspėjo, kad organizuotas nusikalstamumas plinta Europoje, nes prastai organizuojamas tarpvalstybinis bendradarbiavimas, o teisėsaugos sistemos veikia nesuderintai. Ar tai nėra mūsų svarbiausia prioritetinga sritis? Šie tikslai neįgyvendinami todėl, kad yra kietas riešutėlis.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Europos Komisija padidino derybų įgaliojimus mandatu, kurį praeitą savaitę patvirtino valstybių narių vidaus reikalų ministrai.

Dar daugiau, buvo surengti keli efektyvūs susitikimai su amerikiečių atstovais. Kovo 13 d. susitikime dalyvavo Europos Sąjungos – Jungtinių Amerikos Valstijų teisingumo ir vidaus reikalų ministrai.

Manau turėtume reikalauti, kad būtų patvirtinti trys principai, ypač dėl bendrųjų tikslų siekiant kuo greičiau panaikinti vizas.

Nors nemažai pasistūmėjome, atmetimo koeficientas valstybėse narės ir toliau didėja.

Rumunijoje šis koeficientas pasiekė 37 % – beveik 10 % daugiau negu praeitais metais, nors mūsų šalis tapo Europos Sąjungos nare.

Deja, tokie veiksmai neleidžia priartėti prie 10 % tikslo, kuris nurodytas vizų atsisakymo programoje.

Kol kas tik bendri visų valstybių narių veiksmai gali padėti spręsti šį klausimą dėl vizų tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų.

Privalome įsitikinti, kad iki kito Europos – Jungtinių Valstijų vadovų susitikimo mūsų pozicija dėl vizų atsisakymo visiems Europos piliečiams bus vieninga ir kategoriška bei pagrįsta gerai suplanuotu tvarkaraščiu.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Pone Pirmininke, tarybos ir Komisijos noras paspartinti derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl vizų atsisakymo visiems Europos piliečiams bei parengiamųjų techninių su tuo susijusių priemonių paruošimas yra pagirtinas. Tačiau jau atsirado atotrūkis tarp daugiašalių derybų, kurias ruošiasi inicijuoti ES, ir konkrečių rezultatų, kurių pasiekė kai kurios ES šalys dvišalių derybų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis metu. Mes visi siekiame to paties tikslo – vizų panaikinimo keliaujantiems į Jungtines Valstijas. Tačiau mums iškilo du pasirinkimai – laukti daugiašalių derybų tarp ES ir JAV arba pradėti dvišales derybas su JAV ir daug greičiau pasiekti pageidaujamų rezultatų. Versti ES valstybes nares pasirinkti mažiau patrauklią pasirinkti dėl apgaulingo solidarumo, kurį nelabai gerbia daugelis ES valstybių narių atsižvelgiant į kitus, daug svarbesnius, klausimus, pavyzdžiui energijos išteklius, yra bent jau moraliai neteisinga dar ir dėl to, kad daugiau negu pusė Europos piliečių gali keliauti be vizų dėl anksčiau vykdytų dvišalių derybų su Jungtinėmis Valstijomis.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Tikiu, kad tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų užmegzti ypatingi santykiai. Dauguma valstybių narių priklauso NATO ir bendrai prižiūri saugą Europoje bei kitose šalyse neatsižvelgiant į jų skirtumus.

Tačiau šie skirtumai išryškėja skiriant vizas į Jungtines Amerikos Valstijas, kurios vadovaujasi nepakankamai aiškiais ir skaidriais kriterijais. Pagrindinis kriterijus – mažiau negu 10 % atmetų vizų prašymų yra kriterijus, išimtinai priklausantis nuo Jungtinių Valstijų piliečių, o ne nuo vizų prašančių piliečių.

Europos institucijos nesugebėjo baigti vykdomų derybų Europos piliečiams palankiu būdu. Todėl kiekviena valstybė narė privalo rasti atskirą tokios padėties sprendimo būdą.

Faktas, kad derybos suintensyvėjo ir kad jas gali vienu metu vykdyti Europos Sąjunga ir valstybės narės tikrai teigiamas.

Derantis svarbu atsižvelgti į vizų suteikimo kriterijus. Tik aiškūs ir skaidrūs kriterijai pateiks piliečiams reikiamos informacijos prieš pildant vizų išdavimo prašymus.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Pone Pirmininke, sprendimas panaikinti vizas visiškai priklauso nuo JAV valstybės pareigūnų. Įvažiavimo į JAV teisės priklausomybė nuo pareiškimų gauti vizas atmetimo procento grindžiama taip: darykime tai, ko norime mes, niekas nuo jūsų nepriklauso, bet mes naudosisime šį procesą ir taikysime jums žeminančias procedūras bei priversime sutikti su tokia menkinančia sistema. Tai nepriimtina ir įrodo, kad mūsų nesieja jokia partnerystė ir kad esame tokioje padėtyje, kai negalime nieko pakeisti.

Tikiuosi, kad Bendrijos požiūris šiuo klausimu ir kitų priemonių naudojimas bendraujant Europos Sąjungai ir Jungtinėms Valstijoms padės rasti šios problemos sprendimo būdą.

Monika Beňová (PSE). – (SK) Mes pritariame Europos Komisijos iniciatyvai ir manome, kad ji yra žingsnis link vienodų visų Europos Sąjungos valstybių narių piliečių teisių, įskaitant tuos piliečius, kuriems nepaisant to, kad jų šalys jau ketverius metus yra Europos Sąjungos narės, taikoma griežta JAV vizų politika.

Slovakijos Respublikos vyriausybė yra tarp tų, kurios veda dvišales diskusijas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir nuoširdžiai tiki, kad šios diskusijos paskatins Vašingtoną sparčiau rasti išeitį iš susidariusios padėties.

Labai norėčiau, kad Slovakijos dvišales derybas Europos institucijos suprastų kaip teigiamą žingsnį. Kaip Europos institucijų veiksmus papildantį, o ne juos pakeičiantį veiksnių. Norėčiau pabrėžti, kad mūsų vyriausybė nesijaučia suklaidinta. Mes siekiame, kad būtų atsižvelgiama į pagrindinius Bendrijos principus, o visų piliečių lygybė yra vienas iš jų.

Titus Corlăţean (PSE). – (RO) Rumunija yra viena iš Europos Sąjungos šalių narių, kurios piliečiams reikia vizų norint atvykti į Jungtines Amerikos Valstijas.

Priešingai nei kitos šalys iki šiol Rumunija vengė pradėti dvišales derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, nors su šia šalimi buvo įtvirtinta partnerystė, o Rumunijos karių dalyvavimas Irake ir Afganistane galėtų būti puiki priežastis pradėti dvišales derybas vizų klausimu.

Palaikau bendrąją ES valstybių narių požiūrį ir Europos Komisijos mandatą, skirtą greitai rasti sprendimą Europos Sąjungos piliečių, įskaitant rumunus, vizų atsisakymo į Jungtines Valstijas klausimu.

Europos Komisija privalo pademonstruoti tikras, nuolatines ir efektyvias derybų priemones. Kitaip, atsižvelgiant į Rumunijos viešąją nuomonę, kurios negalima ignoruoti, Rumunija turės greitai priimti sprendimą dėl dvišalių derybų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, kaip tai padarė kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurios išsprendė vizų į Valstijas klausimą neatsižvelgdamos į bendrąją Briuselio poziciją.

Ir pagaliau noriu išreikšti apgailėstą, kad diskusijose negali dalyvauti ponas Frattini, nes jis gali kovoti dėl tinkamo požiūrio ir laisvo Europos bei Rumunijos piliečių judėjimo ir užkirsti kelią diskriminacinei politikai Rumunijos piliečių, Bendrijos piliečių, kurie dirba ir gyvena Italijoje ir kurių dauguma tinkamai integruojama į Italijos visuomenės gretas, atžvilgiu.

Dragutin Mate, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Pabandyčiau pateikti atsakymus į tam tikras dilemas ir klausimus, kuriuos jūs akcentavote. Visų pirma norėčiau pasakyti, kad labai svarbu, jog paskiausio Tarybos susirinkimo balandžio 18 d. metu buvo pasiektas sutarimas ir kad Komisijai buvo suteiktas mandatas vykdyti derybas. Labai svarbu, kad galėtume dirbti vadovaudamiesi tokia strategija ir atsižvelgdami į tai, kaip šiandien minėjote, kad visi Europos piliečiai privalo naudotis vienodomis teisėmis ir, be abejo, priimti vienodus įsipareigojimus.

Jei turėčiau paminėti kelis specifinius anksčiau aptartus klausimus, norėčiau pasakyti, kad, kaip minėjo vienas Parlamento narys, mums nepavyko patvirtinti strategijos, kuri vienokiu ar kitokiu būdu buvo primesta Europai. Turėčiau pasakyti, kad mes pajėgėme jai atsispirti pajutę pradinį spaudimą. Mes sudarėme sutartis, radome šios problemos sprendimo būdą, sugalvojome „dvių bėgių“ požiūrį į bendradarbiavimą ir išaiškinome Jungtinėms Amerikos Valstijoms bei ES valstybėms narėms kaip galima bendradarbiauti ir kur yra priimtinių bei nepriimtinių veiksnių ribos.

Labai norėčiau pakalbėti pirštų antspaudų klausimu ir, be abejo, dilemas, kurios iškilo tam tikriems Europos Parlamento nariams visų pirma kaip ES piliečiams.. Reikėtų nepainioti dviejų sistemų – ESTA ir PNR. PNR sistema liks nepakitusi, tokia, kokia yra dabar, tokia, kokia buvo patvirtinta ir ji nėra susijusi su kelionių

agentūrų ar kitų institucijų pirštų antspaudų kaupimu. Šis klausimas nebus aptariamasis ar keičiamasis. Manau, kad tai labai svarbu.

Kalbant apie duomenų apsaugą ir aukšto lygio specialistų komandos veiklą, turiu pasakyti, kad nuo tada, kai pradėjau pirmininkauti Ministrų Tarybai ir Tarybai bei atsižvelgiant į Civilinių teisių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą, mano veikla buvo visiškai skaidri. Atitinkamiems komitetams pateikiau du pranešimus šia tema, o šiandien Parlamentui pristaciau sprendžiamus klausimus.

Manau, kad šiuo pirmuoju etapu mes veikėme atsižvelgdami į problemų nustatymo ir bendrųjų problemų nustatymo principą. Šiuo pagrindu galėsime tęsti pradėtą veiklą. Tolesnė veikla ir derybos bus pradėtos 2009 m. ir labai svarbu, kad Parlamentas, Taryba ir Komisija veiktų išvien. Tikis sutelkę visas jėgas galime pasiekti susitarimą. Tikiu, kad Parlamentas irgi nusprendė, kad šį sutartį mums yra labai svarbi ir kad būtina nustatyti duomenų apsaugą, kad nereiktų kiekvienų derybų metu jos nustatyti iš naujo. Toks yra mūsų tikslas. Tai nėra susiję su derybomis dėl sutarties priėmimo. Buvo ištirti tam tikri principai. Pamatysime, kad dvylika principų yra beveik vienodi. Prasidėjus deryboms besiskiriantis principas bus diskutuojamas. Tikiuosi, kad mūsų derybos bus sėkmingos.

Dar norėčiau pabrėžti klausimą dėl valstybių narių, Komisijos ir pirmininkaujančiosios šalies bendradarbiavimo atsižvelgiant į memorandumą, tolesnes kalbas ir įgyvendinimo programas. Būtina aiškiai konstatuoti, kad memorandumai nėra sutartys. Supratimo memorandumas yra politinės valios, kad šalis norėtų tapti vizų atsisakymo programos dalyve, išraiškos priemonė. Jame nėra jokių elementų, pagal kuriuos šiam dokumentui galėtų būti suteiktas tarptautinės sutarties statusas.

Kai dėl tolesnių diskusijų ir įgyvendinimo sutarčių ir (arba) įgyvendinimo taisyklių, mes palaikome labai aktyvius ryšius su valstybėmis narėmis. Pavyzdžiui, prieš porą dienų labai atvirai kalbėjausi su Jan Langer iš Čekijos Respublikos apie šias diskusijas ir jų eigą. Šiuo metu nėra rašytinio dokumento dėl diskusijų ir įgyvendinimo taisyklių, kurias Jungtinės Amerikos Valstijos patiektų kokiai nors valstybei narei.

Mano nuomone labai svarbu, kad valstybių narių ir Komisijos bei pirmininkaujančiosios valstybės veiksmas būtų visiškai skaidrus. Tik sudarę tokį trikampį ir bendradarbiaudami su Europos Parlamentu galėsime sėkmingai spręsti kilusį klausimą. Manau, kad turėtume leisti Komisarui, Vicepirmininkui pateikti atsakymus į kelis klausimus, kurie tenka Komisijos kompetencijai.

Jacques Barrot, *Komisijos vicepirmininkas*. – (FR) Pone Pirmininke, privalome ištaisyti šią susidariusią padėtį. Negalima suskirstyti Europos piliečių į dvi kategorijas kai vieniems reikia vizų, o kitiems – ne. Manau visi be išimties pritariate šiai nuomonei.

Antra – aš tikiu vieningų derybų galia. Kalbėdama vienu balsu ir visiems nariams rodant solidarumą Europa yra daug stipresnė. Kaip žino ponas Mate, kalbėdamas apie kitą ir visiškai nesusijusį klausimą – atviro dangaus klausimą – norėjau pasakyti, kad Komisija labai laiku gavo mandatą ir sugebėjo įgyvendinti pirmąjį Atviro dangaus programos etapą.

Tuo pačiu noriu pasakyti, kad tikiu vieningų derybų galia ir turiu pasakyti, kad kartu su ponu Mate dėsime visas pastangas.

Turėčiau pridurti, kad Komisija anksčiau su valstybėmis ne narėmis patvirtino abipusius susitarimus. Susitarimai leido pasiekti puikių rezultatų bendraujant su Kanada, Australija ir kitomis šalimi, todėl nėra priešasčių baigti šią diskriminaciją.

Turėčiau paaiškinti, kad antradienį Vašingtone Komisija jau turės savo atstovų, o trečiadienį pradės oficialias diskusijas. Kitaip tariant, tai įrodo mūsų pasiryžimą naudoti suteiktą mandatą pagal visas išgales. Štai ką galiu jums pasakyti.

Dabar norėčiau atsakyti į klausimus, kuriuos uždavė ponas Deprez, būtent apie parengiamuosius susitarimus. Kaip ką tik sakė ponas Mate, mes nesame sudarę parengiamųjų susitarimų, todėl labai sunku juos įvertinti. Tačiau įdėmus jų vertinimas atsižvelgiant į Bendrijos nuostatas bus mūsų pareiga. Norėčiau pridurti, kad mūsų derybos su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis vyks skaidriai, bet valstybės narės – nekaltinu nė vienos valstybės narės – visos valstybės narės, kurios vykdo dvišales derybas irgi privalo veikti skaidriai. Jei norime būti efektyvūs, privalome pasitikėti vieni kitais. Noriu tai pabrėžti.

Be abejo, jei parengiamieji susitarimai kaip nors prieštarautų Bendrijos teisiniams aktams, mes imsime kokių nors veiksmų.

Trečia, tam tikri asmenys iškėlė duomenų klausimą. Norėčiau priminti, kad duomenų mainai pagal PNR yra numatyti 2007 m. sutartyje tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Jais numatyti mūsų įsipareigojimai, bet tikrai nėra priežasties bijoti amerikiečių kolegų. Klausydamas pono Deprez komentarų atkreipiau dėmesį į mintį, kad siekiant bendrojo transatlantinio susitarimo galėtų būti naudinga įkurti nepriklausomą instituciją, kuri būtų atsakinga už duomenų apsaugos stebėjimą.

Galiu užtikrinti, kad mes aktyviai informuosime Parlamentą apie derybų eigą, o mūsų sėkmę garantuos tarpinstitucinė sutartis, kuri parodys mūsų draugams amerikiečiams, kad Europos Sąjunga reikalauja lygiateisio visų savo piliečių traktavimo ir sieks to su nemažėjančiu pasiryžimu.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks gegužės mėnesį Strasbūre vyksiančios sesijos metu.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Tunne Kelam (PPE-DE), raštu. – Pritariu pirmininkaujančiosios valstybės pareiškimui apie vienodą visų ES piliečių traktavimą. Laikas skirti Komisijai parlamentinį mandatą, kad būtų galima pasiekti visapusį susitarimą dėl ES-JAV vizų atsisakymo programos. Jos tikslas – kuo greičiau visiems ES piliečiams teikti saugaus bevizio keliavimo galimybę. Tikimės, kad derybų metu Komisijos veiksmai bus visiškai skaidrūs. Nematome jokios priežasties, kodėl JAV turėtų reikalauti pateikti papildomus duomenis. Svarbu, kad piliečiai galėtų elektroninėmis priemonėmis pateikti vizų prašymus ir asmeninius duomenis.

Keli kolegos jautriai reagavo į tam tikrų valstybių narių veiksmus siekiant paspartinti bevizio režimo sutartis su Jungtinių Valstijų institucijomis dvišalėmis konsultacijomis. Jos neskaldo ES. Nepamirškime, kad beveik visos senosios valstybės narės mėgaujasi beviziu režimu, o naujosios valstybės narės tokios galimybės neturi.

Šių valstybių pasirašyti susitarimo memorandumai yra politinės valios aktai siekiant bevizio režimo ir nėra separatistinio pobūdžio sutartys.

(posėdis nutrauktas 11.25 ir atnaujintas 11.30)

PIRMININKAUJANTYSIS: PONAS COCILOVO

Vicepirmininkas

4. Balsavimo laikas

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas yra balsavimo laikas.

(Rezultatai ir kita išsami balsavimo informacija pateikta protokole)

4.1. EB-Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos stabilizavimo ir asociacijos susitarimo protokolas (Jacek Saryusz-Wolski, A6-0078/2008) (balsavimas)

4.2. 81(3) sutarties straipsnio taikymas tam tikroms sutarčių kategorijoms, sprendimams ir suderintiems veiksams tarp linijinės laivybos bendrovių (konsorciumų) (susisteminta versija) (A6-0089/2008, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

4.3. Tarpininkavimas civiliniais ir prekybiniais klausimais (A6-0150/2008, Arlene McCarthy) (balsavimas)

- Prieš balsavimą:

Arlene McCarthy, pranešėja. – Pone Pirmininke, bendrosios pozicijos pataisų nėra. Taip nutiko dėl puikaus Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendradarbiavimo bei mano šešėlinių pranešėjų, PPE-DE grupei priklausančių ponios Wallis ir pono Gauzės darbo pastangų, kurie pasirinko labai griežtą poziciją Tarybos ir Komisijos atžvilgiu.

Manau, kad nuo pasiūlymo pateikimo praėjo vieneri metai, bet tarpininkų ir šios srities specialistų atsakas į pirmąją tiesioginę Parlamento konsultaciją įtikino mus šio įstatymo teikiama nauda. Žinau, kad šiandien balsuodami jie įteisins šiuos pasiūlymus.

Per dažnai matome kaip vedybės ar santykiai, į kuriuos įtraukti vaikai, susiklosto nedėkingai ir rinkėjai priversti metų metus dalyvauti teismo procesuose bei moka didžiulius teisinius mokesčius. Viena iš mano rinkėjų su partneriu graiku turėjo tris metus dalyvauti teismų sistemoje, kad galėtų susigražinti savo vaikus. Tarpininkavimas galėtų būti puikia priemone, skirta įgyvendinti pilietinį teisingumą ir sumažinti ginčo sprendimo išlaidas be žeminančio teismo proceso.

Be to, taip taupomas teismo laikas, nes nebereikia teismo sprendimo. Šis naujas įstatymas turėtų padėti žmonėms visoje Europoje greitai ir prieinamai įgyvendinti teisingumą. Skatinu nares paremti antrąją svarstymą ir suteikti ES piliečiams galimybę greitai bei lengvai spręsti problemas.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Norėčiau priminti kolegoms, kad plenarinio posėdžio metu pranešėjas gali reikšti savo nuomonę dvi minutes, todėl raginu visus kontroliuoti savo pasisakymus. Manau, kad ponas Rack paprašė žodžio procedūros klausimais.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Pone Pirmininke, paprastai mes sakome, kad neveikia mūsų mechanizmas, bet šį kartą neveikia liftai. Labai daug mūsų kolegų laukia, kol galės patekti į Rūmus. Manau būtų naudinga, jei svarstytime galimybę aptarti tokius pareiškimus.

Pirmininkas. – Užtikrinu, kad bus dedamos visos pastangos siekiant kuo greičiau pataisyti liftus arba suteikti kolegoms galimybę balsuoti liftuose.

4.4. Europos palydovinės radijo navigacijos programos (EGNOS ir GALLILEO) (A6-0144/2008, Etelka Barsi-Pataky) (balsavimas)

4.5. 2003/109/EB direktyvos apimties išplėtimas dėl asmenų, kuriems suteikiama tarptautinė pagalba (A6-0148/2008, Martine Roure) (balsavimas)

4.6. Dėl pilietinės visuomenės vaidmens Europos Sąjungos narkotikų politikoje (A6-0073/2008, Giusto Catania) (balsavimas)

4.7. Daugiametės strategijos koregavimas (A6-0157/2008, Reimer Böge) (balsavimas)

4.8. 10-ojo Europos plėtros fondo programavimas (A6-0042/2008, Marie-Arlette Carlotti) (balsavimas)

4.9. Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos 2007 m. pažangos ataskaita (A6-0059/2008, Erik Meijer) (balsavimas)

- Prieš balsavimą:

Erik Meijer, pranešėjas. – Pone Pirmininke, pono Landsbergio žodinė pataisa įpareigoja paaiškinti sudėtingą padėtį susidariusią dėl pavadinimo.

„FYROM“ niekada nebuvo šalies pavadinimas, o yra Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos trumpinys. Ankstesniame pranešime, kuris buvo priimtas 2007 m. liepos 27 d. Parlamento plenarinio posėdžio metu buvo nuspręsta nenaudoti šio trumpinio kaip pavadinimo, bet naudoti visą šalies pavadinimą.

Buvo prieita išvada pakeisti visus į pataisas įtrauktus terminus į Buvusią Jugoslavijos Respubliką Makedoniją.

Siūlau laikytis šios krypties. Žodinė pono Landsbergio pataisa neatitinka šio sprendimo. Tikiuosi, kad 2008 m. sutartis su Graikija išspręs skirtingų požiūrių į šalies pavadinimą problemą ir terminas FYROM bus užmirštas visiems laikams.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). - Pone Pirmininke, susidaro sudėtinga situacija, kai JT sprendimu vieną iš esamų kaimyninių Europos žemyno valstybių mes oficialiai pavadiname neegzistuojančia, t. y., „buvusia“ M. Respublika.

Nelaukdami kol Vašingtonas paseks Niujorko pėdomis ir pareikalaus Gruziją ir Kaukazą vadinti „buvusia Sovietų Respublika Gruzija“ mes turėtume išreikšti nepasitenkinimą dėl tokio šalių vadinimo ir rasti išeitį dėl „M.“. Mano išankstinis pasiūlymas – nekeisti pavadinimo pridėdant žodį „buvusi“, bet ištaisyti mūsų pranešimo tekstą įterpiant papildomą paaiškinimą: „šalis pavadinta FYROM“.

Tikiuosi, kad turite humoro jausmą ir išreikšite paramą. Turėtume padėti ir Graikijai ir „M.“.

(Parlamentas atmetė žodinę pataisą)

4.10. Kinijos politika ir jos įtaka Afrikai (A6-0080/2008, Ana Maria Gomes) (balsavimas)

- Prieš balsavimą dėl 5 pataisų:

Ana Maria Gomes, pranešėja. – (PT) Pone Pirmininke, norėčiau pasiūlyti 5 straipsnio pataisą, kuri apima nedidelį teksto pakeitimą. Dabartinis tekstas yra:

„skatina ES įkurti Afrikos partnerystės forumą įtraukiant visus didžiuosius paramos teikėjus ir investuotojus;“

(PT) – siūlau tokią šio teksto pataisą:

„skatina ES užtikrinti, kad į Afrikos partnerystės forumą bus įtraukti visi didieji paramos teikėjai ir investuotojai, būtent Kiniją;“

(PT) – Pataisa neatitinka fakto, kad mes supratome, jog ką tik buvo įkurtas Afrikos partnerystės forumas. Tai yra nedidelis pakeitimas, atspindintis esamą padėtį. Kalbėjau su visais kolegomis ir šešėliniais pranešėjais ir neišgirdau nė vieno prieštaravimo.

(Parlamentas atmetė žodinę pataisą)

PIRMININKAUJANTYSIS: PONAS PÖTTERING

Pirmininkas

5. Oficialus posėdis – Slovėnija

Pirmininkas. – *Spoštovani gospod predsednik Republike Slovenije.* Džiaugiuosi galėdamas pasveikinti Slovėnijos Respublikos Prezidentą Europos Parlamente, Strasbūre. Malonu jus matyti, ponas Prezidente.

Slovėnija įstojo į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ir dabar pirmininkauja Tarybai. Pone Prezidente, prieš keturi mėnesius jus užėmė Slovėnijos Prezidento pareigas ir per tą laiką mes buvome susitikę tris kartus. Pirmą kartą dvi dienas prieš oficialų pareigų perėmimą Liublianoje, tada sausio 8 d. per oficialią Europos tarpkultūrinio dialogo metų pradžią ir vasario mėnesį Niujorke JT generalinės asamblėjos metu kai diskutavome apie klimato pokyčius.

Pone Prezidente, jūs esate trečiasis Slovėnijos Prezidentas po šalies nepriklausomybės paskelbimo. Esate patyręs tarptautinės teisės profesorius ir didelę karjeros dalį, kaip diplomatas, skyrėte darbui Jungtinėse Tautose. Aštuonis metus einate Slovėnijos Prezidento Permanent Representative pareigas

United Nations

, ir penkis metus buvote JT Assistant Secretary-General for Political Affairs

. Slovėnijai teko didelė garbė būti pirmąja iš naujųjų valstybių narių – šalių, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. – ir pirmąja buvusią komunistinę šalimi bei pirmąja slaviška šalimi, kuri pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai.

Ši privilegija uždeda Slovėnijai daug atsakomybės, nes naujosios valstybės narės prisiimdamos šį įsipareigojimą, yra įpareigosotos gerbti didelę Europos Sąjungos šeimą. Pirmininkavimas Tarybai Slovėnijai suteikia dar vieną atsakomybę dėl kaimyninių šalių ir Vakarų Balkanų šalių.

Slovėnija yra pavyzdys šioms šalims. Parodydama, kad sėkmę galima pasiekti ir kad priėmimas reiškia stabilumą, plėtrą ir klestėjimą.

Pone Prezidente, man labai malonu pakviesti jus tarti žodį Rūmų nariams. *Izvolite, prosim!*

Danilo Türk, *Slovėnijos Respublikos Prezidentas*. – (SL) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, man didelė garbė būti pakviestam į šią asamblėją. Tik prieš mėnesį šventėme pirmosios Europos Parlamento sesijos penkiasdešimtąją sukaktį. Toks jubiliejus yra puiki proga pamąstyti apie Europos Sąjungos dabartį ir ateitį. Šiandien turi ypatingą progą pasidalinti savo mintimis su jumis, išrinktieji Europos tautų atstovai.

Šis Parlamentas ir Europos Sąjunga įgyvendina didžią viziją, ilgalaikės taikos ir gerovės viziją, vadovaudamiesi bendradarbiavimo ir integracijos skatinimo principais, kurių naudą akivaizdžiai jaučia Europos šalys. Šios vizijos kūrėjai – Jean Monnet, Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi ir kiti – tikriausiai net negalėjo įsivaizduoti, kad praėjus 51-eriams metams po Europos Bendrijų įkūrimo, integruotoje Europos Sąjungoje po jos didžiojo išsiplėtimo 2004 m., Slovėnija, kaip pirma iš naujųjų valstybių narių, taps pirmininkaujančiąja šalimi, o Slovėnijos Prezidentas kreipsis į Europos Parlamentą.

Tačiau jų pasitenkinimą tikriausiai nustelbtų nuostaba. Europos projektas ne tik buvo sėkmingas, bet ir buvo įrodyta, kad šis projektas turi didžiulę transformavimo galią, kurią naudodami galime kurti visiškai naują Europą, tokio tipo Europą, apie kurią nebuvo žinoma per visus ankstesnius jos istorijos etapus. Dar svarbiau, kad Europos Sąjunga, įgyvendinant Europos projektą, įrodė, kad yra tikras pasaulinis veiksnys ir pasaulinis žaidėjas. Būtent apie tai ir norėčiau šiandien pakalbėti.

Kas suteikė galimybę pasiekti šią neįtikėtiną sėkmę, sukurti tokį didelį ir svarbų pasaulinį žaidėją? Kokias išvadas galime daryti atsižvelgę į šią sėkmę? Ar sugebame taikyti įgytas žinias kovodami su šiandienos ir rytojaus iššūkiais? Šiuos klausimus privalome nuolat sau užduoti. Europos Sąjunga ir toliau susidurs su sunkiais uždaviniais vis labiau globalizuotame pasaulyje ir turės rasti įtikinamų atsakymų. Europos Sąjunga ir toliau sėkmingai vystysis, jei išlaikys savo dinamiškumą, jei liks politinio pasaulio žaidėja didindama savo svarbą ir, norėčiau pridurti, politinę svarbą. Judėjimas į priekį yra sėkmės sąlyga. Šiandien Europos Sąjunga nori prisiimti pasaulinio lyderio vaidmenį.

Daugelyje sričių šis vaidmuo jau įtvirtintas arba mes visi nekantriai to laukiame. Čia norėčiau paminėti dvi sritis: pasaulinį atšilimą ir žmogaus teises.

Praeitais metais Europos Sąjunga kaip savo pagrindinius politinius klausimus iškėlė aplinkosaugos ir ypač pasaulinio atšilimo klausimus. Be jokios abejonės, šis sprendimas buvo išmintingas, nes klimato pokyčiai ir aplinkos naikinimas yra didžiausios grėsmės ir didžiausi mums tenkantys iššūkiai. Europos Komisija iškėlė ypatingus tikslus, kurie suteikė Europos Sąjungai galimybę vaidinti pasaulinio lyderio vaidmenį. Pagrindinis tikslas yra iki 2020 m. sumažinti išmetamas anglies dvideginio dujas iki 20 % lyginant su 1991 m. Šio tikslo įgyvendinimas nustatytas kaip nepriklausomas įsipareigojimas. Siekis įgyvendinti dar ambicingesnius tikslus turėtų būti bendrojo tarptautinio susitarimo dalimi, kuris apims ir kitus pagrindinius žaidėjus. Europos Komisijos pasiūlymu Europos Sąjunga galėtų būti pasirengusi sumažinti skleidžiamo anglies dvideginio kiekį 30 % per tą patį laikotarpį. Šie tikslai yra tokie svarbūs ir ambicingi, kad mes privalome sukurti transformavimo viziją ir kovodami su pasauliniu atšilimu tapti puikiu pasaulinio lyderiavimo pavyzdžiu.

Ar šiuos tikslus įmanoma įgyvendinti, ar jie taps dar viena neįveikiama kliūtimi? Atsakymas į šį klausimą vis dar nėra aiškus. Prieš mėnesį Europos Taryba parėmė Europos Komisijos pasiūlymą kaip gerą sutarties pagrindą. Šių ir kitų metų konsultacijos parodys, kiek galime pasiekti prieš prasidedant konferencijai Kopenhagoje, kuri numatyta 2009 m. gruodžio mėnesį. Norėčiau pabrėžti, kad įkūręs Klimato pokyčių komitetą Europos Parlamentas pripažino šio klausimo svarbą ir prisiėmė vykdyti labai svarbią užduotį.

Ši užduotis bus sudėtinga. Susirūpinusi Europos žiniasklaida pateikia įvairių pranešimų. Girdime palaikymo balsų, bet taip pat ir skeptiškų nuomonių, išreiškiančių tam tikrų Europos pramonės šakų susirūpinimą, nes kilus pasaulio ekonomikos sunkumų didėja konkurencija, o aplinkosaugos problemos tampa mažiau aktualios.

Esant dabartinei sudėtingai situacijai tai yra tikras lyderiavimo iššūkis. Akivaizdu, kad pasaulinio atšilimo klausimas pasiekė tokį tašką, kai tarptautinė bendruomenė yra priversta pasirinkti tęsti esamus plėtros būdus ir pripažinti neišvengiamą katastrofą arba sutelkti drąsą ir pakeisti savo požiūrį, kurio laikantis būtų galima išvengti pasaulinio atšilimo padarinių ir pačių blogiausių pasekmių. Garbindami plėtrą tikslo nepasieksime. Nors lengva nebus, tokia yra dabartinė situacija. Tikiuosi, kad šiais metais pasirinksime transformavimo kelią.

Dėdami visas pastangas turėsime praplėsti panašiai mažančių gretas. Kad ir kaip būtų, daugelis jaučia pokyčių būtinybę. Mobilizuojamos nevyriausybinės organizacijos, žiniasklaida ir kitos pilietinės visuomenės institucijos. Verslo bendruomenėje matomi aiškūs pokyčiai siekiant vystyti naujas technologijas, pagrįstas švariais energijos gavimo būdais ir vis daugiau žmonių pasiruošę keisti savo vartotojiškus įpročius.

Šias tendencijas reikia apjungti į tikslingą judėjimą. Laiko intervalas žinomas. Vieta žinoma. Praeitais metais Bali patvirtintame veiksmų plane numatyta, kad derybos turi būti baigtos kitais metais priimant pasaulinę sutartį, kuri 2012 m. pakeis Kioto protokolą. Nors derybas organizuoja Jungtinės Tautos, labai svarbu, kad paramą išreikštų kuo daugiau valstybių. Laikas ir vieta padės sutelkti pastangas, Europos Sąjunga privalo užimti vadovaujančią poziciją.

Ponios ir ponai, Europos Sąjunga privalo imtis tarptautinio lyderio vaidmens ne tik aplinkosaugos klausimais. Sąjunga turi vaidinti didesnę vaidmenį pasaulinėje kovoje už žmogaus teises. Akivaizdu, kad Europos Sąjunga remia žmogaus teises. Europos institucijų veikla pagrįsta įstatymų vykdymo ir žmogaus teisių principais, o Europa yra žmogaus teisių sergėtoja.

Visų valstybių narių Lisabonos sutarties ratifikavimas iki šių metų pabaigos, metų, kai mes švenčiame šešiasdešimtąsias Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos metines, reikš, kad pirmą kartą Sąjungos istorijoje bus įteisintos Sąjungos piliečių pilietinės, politinės, ekonominės ir socialinės teisės, kaip tai numatyta Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje.

Pasauliniu mastu situacija nėra drąsinanti. Daugelyje pasaulio vietų matome daug sistemingų žmogaus teisių pažeidimų pavyzdžių. Iš dalies taip yra dėl beprasmiškos ekonominės naudos siekimo neatsižvelgiant į vietos gyventojų poreikius ar aplinką. Neturtingi vietos gyventojai ypač dažnai kenčia nuo skurdo ir bado, o tam tikrais atvejais jiems netgi gresia išnykimas. Keliose Afrikos ir Azijos vietovėse daugelio ginkluotų konfliktų metu nuolat žiauriaus būdais pažeidžiamos žmogaus teisės.

Europos Sąjunga turi siūlyti ekonominius tvirtos plėtros modelius, be to, dėti humanitarines ir diplomatines pastangas sprendžiant šiuos konfliktus ir taikyti sankcijas, kurios padėtų įgyvendinti Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimus. Šiuo etapu Europos Sąjunga privalo imtis vadovaujančio vaidmens, nes pasauliniai veiksmai žmogaus teisių srityje yra per menki.

JT Žmogaus teisių taryba vis dar ieško tinkamų darbo metodų. Jų pastangos įtvirtinti universalią periodinę žmogaus teisių peržiūros sistemą pasauliniu mastu yra daug žadančios, bet vis dar neefektyvios. Jų kova su daugeliu sistemingų žmogaus teisių pažeidimų nėra pakankamai integruota. Bėgant laikui visa tai galima ištaisyti, tačiau tam būtinas efektyvus lyderis, efektyvus JT valstybių narių, kurios nuoširdžiai kovoja už žmogaus teises, vaidmuo.

To nepavyks pasiekti be didesnio vadovaujančio Europos Sąjungos, kuri atstovauja pačiai svarbiausiai įtakingų Jungtinių Tautų valstybių narių grupei, vaidmens. Kai kurie tradiciniai žmogaus teisių rėmėjai pastaruoju metu tapo mažiau aktyvūs ir nepanorėjo įstoti į JT Žmogaus teisių tarybą. Didėjantis nerimas dėl terorizmo ir kitų saugos grėsmių, įskaitant reakciją į šias grėsmes, kuri kartais būna nepakankamai apgalvota, akivaizdžiai sumažino domėjimąsi žmogaus teisėmis. Europos Sąjunga privalo užpildyti šią spragą.

Be to, Sąjunga privalo rasti naujų bendradarbiavimo su JT Saugumo taryba būdų. Darfur vykdyta Saugumo tarybos veikla padėjo įtvirtinti Tarptautinio Teisingumo Teismo vaidmenį išaiškinant kai kuriuos didžiausius mūsų laikų nusikaltimus. Beveik prieš metus Tarptautinis Teisingumo Teismas išdavė arešto orderius kai kuriems nusikaltėliams. Privalome tęsti jų teismo procesus, o bendradarbiavimas su Saugumo taryba ir toliau bus labai svarbus.

Tačiau Europos Sąjunga turi svarstyti Tarptautinio Teisingumo Teismo efektyvumo didinimo galimybes neatsižvelgdama į JT Saugumo tarybos veiksmus. Norėčiau pabrėžti, kad tarptautinis teisingumo administravimas yra pagrindinė tarptautinių žmogaus teisių gynimo veikla, kurią turime aktyviai remti.

Europos Sąjunga turėtų visame pasaulyje palaikyti naujas demokratines sistemas, kurios atsižvelgia žmogaus teises. Jas domina tarptautinė veikla, bet jos privalo atsižvelgti ir į vietos ir kitus veiksnius. Tačiau šios šalys yra Europos Sąjungos partnerės, o tokią partnerystę reikia puoselėti.

Ponios ir ponai, tarptautinė kova už žmogaus teises gali būti efektyvi tik tuo atveju, jei sukuriamas tvirtas pamatas, o žmogaus teisės gerbiamos pačioje šalyje. Tai apima ir migrantų bei prieglobsčio ieškotojų žmogaus teisių apsaugą ir atidų įstatymų taikymą dėl kaltinimų terorizmu. Privalome stiprinti šį pagrindą. Lisabonos sutartis apima ES pagrindinių teisių chartiją ir patobulintą sprendimų priėmimo procedūrą, kurią naudojant bus galima priimti drąsesnius ir kūrybingesnius su žmogaus teisėmis susijusius sprendimus.

Europos Sąjungoje kūrybingumo reikalavimas nėra naujas. Europos kūrybingumas, kaip savo kalboje šiam Parlamentui prieš du metus sakė Vokietijos Prezidentas Horst Köhler, padėjo regionui spręsti daugelį socialinių ir politinių iššūkių atsižvelgiant į laisvę ir teisybę ir įgyvendinti solidarumą bei kurti geresnį pasaulį. Jokioje kitoje srityje kūrybingumas nėra toks reikšmingas kaip migracijos valdymo ir socialinės imigrantų įtraukties srityse.

Europa sensta ir negalės vaidinti pasaulinio lyderio vaidmens jei nevykdys sėkmingos demografinės politikos. Ši politika neišvengiamai apims migracijos valdymą. Europai reikia teigiamai nusiteikusių atvykėlių, kurie galėtų prisidėti prie geresnio pasaulio kūrimo. Politinės priemonės, kurios galėtų padėti integruoti imigrantus yra visiškai kitokios ir turėtų būti suderintos atsižvelgiant į kiekvieną imigrantus priimančią šalį. Tuo pat metu tam tikri elementai taikomi daug plačiau, o kartais Europos Sąjunga gali šio to išmokyti iš kitų šalių, pavyzdžiui, Kanados.

Migracijos politikos pareikalaus kelių koordinuotų tikslų visos Europos Sąjungos lygiu įtvirtinimo. Bendrosios Europos prieglobsčio teikimo sistemos tikslas iki 2010 m. yra ambicingas ir neatidėliotinas. Be to, būtina tobulinti migracijos politikos ir plėtros pagalbos politikos koordinavimą. Europos Sąjunga turi stiprinti savo vaidmenį šiame aukšto lygio dialoge su Jungtinėmis Tautomis migracijos klausimais.

Tuo pačiu metu reikia parodyti kūrybiškumą integruojant imigrantus ir jų bendruomenes. Sėkmingos migracijos politikos pagrindas yra ekonominė gerovė ir didesnis socialinis mobilumas. Pavyzdžiui, etninių mažumų vykdoma verslo veikla sukuria darbo vietas ir reikšmingai prisideda prie šalių ekonominio augimo. Kita vertus, vyriausybės gali daryti savo įnašą priimdamos reikiamus įstatymus, įgyvendindamos kvalifikacijų kėlimo programas ir bendrai remdamos laisvąjį verslą.

Integracija turi būti vykdoma įgyvendinant mokymus, organizuojant kalbos kursus ir suteikiant galimybę studijuoti aukštosiose mokyklose. Švietimas yra sėkmingos imigrantų integracijos į visuomenę sąlyga.

Švietimo galimybės turi būti akivaizdžios. Sėkmingai mokslus baigusiems imigrantams turi būti suteikiama proga pasirodyti televizijoje ir kitose žiniasklaidos priemonėse ir jie turi būti rodomi kaip sėkmės pavyzdžiai. Tai padės visuomenės nariams suprasti, kad įvairumas ir socialinė įtrauktis yra suderinamos sąvokos ir kad diskriminacijos nebuvimas bei vienodos galimybės yra vienos svarbiausių politinių vertybių. Sėkmė tikrai saldi. Ir niekas nedaro tokio didelio įspūdžio, kaip sėkmė tų, kurie pradėjo nuo apatinio socialinio laiptelio.

Pabrėžiau migracijos ir integravimo klausimus, nes man atrodo, kad jie yra svarbūs Europai ir priklauso kitai sričiai, kurioje bus išbandytas Europos kūrybiškumas. Praeityje Europos Sąjunga sugebėdavo išspręsti daugelį socialinių problemų ir tapo pasauliniu socialinio teisingumo ir ekonominės gerovės pavyzdžiu. Nėra jokių priežasčių dėl kurių mūsų karta negalėtų rasti gerų sprendimų migracijos ir integravimo srityse. Integruodama gabius ir profesionaliai parengtus žmones, kurie nori prisidėti prie jos ateities ir gerovės, Europa gaus didelę naudą.

Ponios ir ponai, mums akivaizdžiai trūksta valdymo, vizijos ir kūrybiškumo. Tuo pačiu metu Europos Sąjunga privalo įrodyti, kad ji sugeba rasti pragmatinius įvairių iššūkių sprendimus. Negalima pamiršti, kad daugiau negu prieš penkiasdešimt metų būtent praktiškumas paskatino sukurti Europos Bendrijas. Tas pats praktiškumas yra pagrindinis sėkmės veiksnys.

Europos Bendrijų įkūrimas ekonominiais tikslais buvo labai praktiška idėja ir paskatino tolesnę plėtrą. Europos Ekonominės Bendrijos raida iki Muitų Sąjungos ir dar toliau, galimybė kurti naujas bendradarbiavimo formas ir naujas institucijas bei galimybė plėstis geografiškai parodo, kokią svarbą praktiškumas turėjo Europos Sąjungos istorijai ir plėtrai.

Dabar Sąjunga susiduria su naujais iššūkiais, kurie reikalauja praktiško prisitaikymo. Visiems žinomas atvejis – tolesnė Sąjungos didėjimas. Nors visiškai akivaizdu, kad visos šalys, pageidaujančios tapti ES valstybėmis narėmis, visos šalys kandidatės, privalo atitikti tam tikrus kriterijus, mes neturėtume užkirsti kelio tapti valstybėmis narėmis vien dėl politinių sunkumų ar kultūrinių skirtumų. (*Plojimai*)

Europos Sąjungai, siekiančiai prisiimti pasaulinio strateginės svarbos lyderio vaidmenį, reikia Turkijos, todėl turi būti tęsiamos derybos dėl Turkijos įstojimo. Sąjunga neturėtų atimti iš Turkijos galimybės tapti nare. Šis faktas jau patvirtintas. Jeigu Europa atimtų tokią galimybę, ji sumažintų pasitikėjimą Europos Sąjunga.

Europos Sąjunga negali leisti, kad Vakarų Balkanuose būtų juodoji skylė. Įstojimo derybomis turi būti aiškiai nustatytos Vakarų Balkanų regiono šalių perspektyvos. Siekiant šių tikslų reikės daug dirbti su atskiromis šio regiono šalimis, kurios privalės atitikti nustatytus kriterijus, ir su visu regionu, kurio bendras problemas reikės aptarti ir spręsti. Apibrėždama politiką su kaimyninėmis rytų ir kitomis šalimis Europos Sąjunga turi

vadovautis tuo pačių praktiškumo principu, kuris padėjo mums pasiekti gerų rezultatų praityje. Nesiplėsdamas apie įvairius modelius norėčiau pabrėžti, kad Ukrainai ir Moldovai reikia suteikti narystės Europoje perspektyvą ir mes negalime at mesti tokios galimybės.

Ponios ir ponai, pragmatiškumas turi būti išreiškiamas praktiškai ir daryti įtaką mūsų dvasinei būsenai. Be jokios abejonės, valstybės kandidatės turi atitikti reikiamus narystės kriterijus. Yra rimtų priežasčių, kodėl Sąjungos keliami tinkamumo kriterijai yra nuoseklūs ir griežti. Jei reikalavimų įgyvendinimas užtrunka, tebūnie. Vieneri ar dveji derybų metai yra nedidelė kaina už patikimumo įrodymą ir Europos Sąjungos standartų gerbimą. Tačiau plėtros galimybė naujoms narėms turi būti palikta.

Šalys, kurios sugebės atitikti reikalavimus, negali būti išbrauktos iš Europos Sąjungos plėtros proceso. Neįsileidimo jausmas gali sukelti nepasitenkinimą, o nepasitenkinimas – nestabilumą. Todėl reikia išlaikyti praktišką požiūrį ir bet kuri plėtra turi būti svarstoma atsižvelgiant į Europos Sąjungos, kaip pasaulinės žaidėjos, vaidmenį.

Ponios ir ponai, baigdamas noriu pasakyti, kad Europos Sąjunga istoriniu požiūriu yra didelis pasiekimas. Dabar ji pasiekė tokį plėtros lygį, kai turi išsąmoninti savo lyderės vaidmenį pasaulyje ir suprasti tokio vaidmens teikiamą atsakomybę. Privalome numatyti, kad Europos Sąjunga vaidins lyderės vaidmenį visais klausimais, pavyzdžiui, pasaulinio atšilimo ir žmogaus teisių srityse.

Kūrybiškumas ir toliau bus pagrindinis motyvacijos veiksnys tokiose srityse, kaip imigracija ir integravimas. O praktiškumas bus svarbus sprendžiant visus klausimus, susijusius su plėtra, kuri yra neišvengiama, jeigu norime, kad Europos Sąjunga būtų pasaulinio lygio žaidėja. Visai tai gali skambėti labai didingai. Tačiau progresas yra geriausias vaistas nuo stagnacijos. Šiuo atžvilgiu mūsų laikotarpis nėra išimtis, nors šiandienos klausimai daug įvairesni negu būdavo anksčiau. Tačiau nereikia pamiršti, kad tai irgi yra natūralūs sėkmės padariniai. *(Plojimai)*

Pirmininkas. – Pone Pirmininke, norėtume kuo nuoširdžiausiai padėkoti už šią europietišką kalbą. Jūsų buvimas čia ir jūsų kalba aiškiai parodė, kad Slovėnija ir Slovėnijos pirmininkavimas, kuriam vadovauja Ministras Pirmininkas Janus Janša – matau dar du ministrus: Janez Lenarčič ir Janez Podobnik – nori glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu. Kaip Slovėnijos Prezidentas jūs labai aiškiai perdavėte šią žinią.

Europos Parlamento patirtis rodo, kad ne šalies dydis – didelė, maža ar vidutinė – daro įtaką pirmininkavimo ES sėkmei, o ta dvasia, kuria vadovaujasi pirmininkaujanti šalis. Manau galime drąsiai sakyti, kad Slovėnija ir jos Prezidentas vadovaujasi šia europietiško dvasia, todėl šiuo pirmininkavimo laikotarpiu Europa sparčiai judės į priekį ir aš norėčiau išreikšti mūsų nuoširdžią padėką.

(Plojimai)

Dar norėtume padėkoti, kad remiate Europos Parlamento prioritetus. Leiskite paminėti bent porą jūsų aptartų prioritetų. Pirmasis yra klimato apsauga. Jei nenukrypsime nuo tvarkaraščio, baigsime numatytus darbus ir 2009 m. gruodžio mėnesį Kopenhagoje vyksiančiame JT viršūnių susitikime pateiksime ES poziciją. Dar norėtume padėkoti už dėmesį žmogaus teisėms, nes kas jeigu ne Europos Parlamentas kels žmogaus teisių klausimus? Labai dažnai vyriausybės vadovaujasi kitais interesais – kas yra visai suprantama – bet mes privalome rasti būdą suderinti šiuos interesus ir mūsų vertybes tokiu būdu, kuris būtų naudingas žmonėms, todėl – žmogaus teisės sudaro Europos Parlamento politikos pagrindą.

Pone Pirmininke, dėkoju, kad lankėtės Europos Parlamente. Žinau, kad pabūsate su mumis šiek tiek ilgiau. Dar kartą norėčiau Rūmų vardu išreikšti nuoširdžią padėką asmeniškai Jums ir pirmininkaujančiai Slovėnijai. Linkime didžiausios sėkmės per tuos šešis mėnesius, kuriuos Slovėnija stovės už Europos Sąjungos vairo. Jūsų sėkmė reikš mūsų sėkmę, t. y. Europos Sąjungos sėkmę. Tai bendras mūsų tikslas. Ačiū. Oficialus posėdis baigtas.

PIRMININKAUJANTYSIS: PONAS COCILOVO

Vicepirmininkas

6. Paaiškinimai dėl balsavimo

Sakytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Etelka Barsi-Pataky (A6-0144/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pone Pirmininke, leiskite papildyti vakarykštę savo kalbą apie vieną didžiausių jungtinių Europos projektų – GALILEO navigacinę sistemą. Labai vertinu pranešėjų darbą, kurie sugebėjo pasiekti bendrą Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimą ir kurių dėka šiandien galėjome baigti užsitęsusias diskusijas. Dabar turime nuspręsti, kur bus GALILEO priežiūros institucijos pagrindinė būstinė. Dar kartą noriu pabrėžti, kad Čekijos Respublika yra tam pasiruošusi ir yra puiki šalis kandidatė. Tikiu, kad pažadas įkurti naujas Sąjungos institucijas naujosiose valstybėse narėse pagaliau bus išpildytas.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pone Pirmininke, aš balsavau prieš šį pranešimą. Klausiau tų pačių diskusijų, kurias vakar išklause ankstesnis pranešėjas ir esu tiesiog pasibaisėjęs tuo, ką išgirdau: keistas varžytines dėl institucijos, kurios net neturėtų būti. Išrandame naują satelitinę sistemą vien todėl, kad Europos Sąjungai reikia naujo madingo juvelyrinio daikčiuko – šis GALILEO projektas Europos Sąjungai yra tikras blizgutis. Jis brangus, jo nelabai reikia, jis nekonkurencingas, nes pasirašėme susitarimą su Kinija, be to, savo sistemą sukūrė Rusija ir turime jau veikiančią GPS sistemą. Europai šios sistemos nereikia, bet mes pasirenge už ją mokėti.

Kaip matėme pagal vakarykštį balsu pasiskirstymą, mes negalėsime stebėti, kaip leidžiami šiai sistemai skirti pinigai ir iššvaistysime milijonus Europos mokesčių mokėtojų eurų ir svarų. Netikiu, kad turime kurti šią sistemą vien iš savo tuštybės.

Syed Kamall (PPE-DE). – Pone Pirmininke, klausydamas vakarykščių diskusijų prisiminiau grupės „Queen“ dainą *Bohemian Rhapsody* ir tuo nepamirštamus žodžius „Galileo, Galileo“. Ir apmąščiau šiuos dainos žodžius. Ar tai tikrovė? Ar tik fantazija? Pakliuves į nuošliaužą, negalintis pabėgti nuo realybės, atsimerk, pažvelk į dangų ir pamatyk. Atėjo kinai. Jie pamatė. Išėjo ir kuria savo sistemą. Rusai modernizuoja sistemą „Glonas“, o amerikiečiai sukūrė GPS, kurią mes naudojame nemokamai ir kuri yra tobulinama, kad būtų dar tikslesnė ir paprastesnė naudotojui.

Neturėtume švaistyti sunkiai uždirbtų mokesčių mokėtojų pinigų ketvirtajai palydovinei sistemai, kuri neturės prieš kitas jokių pranašumų. Jei galėčiau taip išsireikšti, nušaukime tą baltą danguję skraidantį dramblių. Balsavau prieš pranešimą.

Roger Helmer (NI). – Pone Pirmininke, aš irgi balsavau prieš Barsi-Pataky pranešimą. Tai paprasčiausias politinės tuštybės projektas, šiek tiek kaip euras ir jis, kaip euras, nėra pateisinamas nei ekonomiškai, nei techniškai. Jis nėra būtinas, jis bereikšmis, jis jau tampa atgyvena.

Kaip jau sakė mano kolega, privačiojo sektoriaus atstovai apsvarstė jį ir nusprendė jame nedalyvauti, nes jis neturi prasmės. Kinai peržiūrėjo projektą, pasisavino geriausias idėjas ir nusprendė, kad patys pasieks geresnių rezultatų ir, atsižvelgiant į galimą pasaulinės vietos nustatymo sistemos panaudojimą kariniams tikslams, turime gerai apsvarstyti tą faktą, kad kinai patys pradėjo kurti tokią sistemą.

Neturėtume švaistyti mokesčių mokėtojų pinigų tokiam bereikšmiam politiniam gestui.

Daniel Hannan (NI). – Pone Pirmininke, kai buvo sumanytas GALILEO projektas, Prezidentas Chirac apibūdino jį kaip būtiną kovojant su JAV techninių imperializmu. Tiesą sakant, tai yra vienintelis galimas argumentas. Nenoriu kartoti argumentų, kuriuos pateikė trys garbingi kolegos: jis nenaudingas ekonomiškai, jis nenaudingas techniškai, mes nemokamai naudojame amerikiečių GPS.

Iš tikrųjų noriu pasakyti – kreipiuosi ir į savo už integraciją pasisakančius šių Rūmų kolegas, nes manau, kad nereikia būti euroskeptiku, kad šis klausimas keltų nerimą – štai ką: pažiūrėkite, kas įvyko vakarykščių diskusijų metu, kai garbingas mano draugas, ponas Heaton-Harris, paklausė, dėl ko mes balsuojame ir niekas iš Rūmų narių nesugebėjo įvardyti agentūros už kurią buvome ką tik nubalsavę.

Nepadarysite sau paslaugos, net būdami Europos projekto rėmėjais, jei perduosite savo mokesčių mokėtojų pinigus laikydamiesi požiūrio „Europa teisi arba klysta“ ir nebandydami peržiūrėti, ar jie yra efektyviai naudojami, prarasti ar pavogti. Norėčiau paraginti kolegas pasistengti, kad mokesčių mokėtojai gautų už savo pinigų šokią tokią naudą.

Pirmininkas. – Ačiū. Daugiau nėra parašančiųjų žodžio ir paaiškinimų dėl balsavimo ir prieš pereidamas prie kito klausimo pasinaudodamas proga norėčiau atsisveikinti su ponu Lombardo bei palinkėti jam kuo geriausios sėkmės einant naujas pareigas.

- Pranešimas: Erik Meijer (A6-0059/2008)

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Dėkoju, pone Pirmininke. Parėmiau pranešimą dėl Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, nes juo Makedonijos gyventojams perduodama svarbi žinia. Nuo 2007 m. pranešimo šalis padarė didelę pažangą. Ekonominiai rezultatai geri ir daug pasistūmėta įstatymų leidybos srityje. Darniai vykdoma vidaus politika, gerai sugyvena skirtingos nacionalinės ir etninės bendruomenės. Patvirtinus Ohrid pamatinį susitarimą ir Badinter principą, politiniai klausimai sprendžiami pasitelkus naują požiūrį, remiant proporcinę atstovavimo sistemą ir mažumų identiteto išsaugojimą. Buvusios Jugoslavijos Respublikos ekonominė ir socialinė plėtra yra sudėtinga, o 2005 m. ji buvo išbraukta iš kandidačių į ES sąrašų. Neigiama žinia NATO viršūnių susitikime Bucharest, kur Graikijos siauras požiūris ir nelogiškas elgesys suvaidino pagrindinį vaidmenį, buvo labai netinkama. Esu įsitikinęs, kad nomenklatūra nebus kliūtis narystei ir džiaugiuosi, kad parlamentas dėl to sutaria. Mūsų sprendimas bus teigiama žinia, nes šalis nebeturi iliuzijų dėl ES vilkinimo. Dabar pats laikas pradėti tikras įstojimo derybas su šalimi. Dėkoju už dėmesį.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Dėl pranešimo apie Makedoniją balsavau šiek tiek bėgštaudamas. Tiesa, kad Buvusiai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai nustatome vis daugiau ir daugiau reikalavimų, bet ar tikrai padarome viską, kas mūsų galioje dėl Euroatlantinės integracijos? Kosovo nepriklausomybės siekis ir veto dėl Makedonijos narystės NATO gali būti išties pavojingi veiksniai. Mažumos separatistai ir daugumos nacionalistai galėtų nesunkiai pažeisti trapią Makedonijos pusiausvyrą. Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos dažnai kišasi į Makedonijos politikų veiklą, mes tikimės ir reikalaujame daug nepopuliarių priemonių iš Makedonijos vyriausybės. Mes patys esame atsakingi už stabilumą šioje mažoje šalyje ir Euroatlantinę integraciją. Būtų labai gerai, kad visi rimtai atsižvelgtume į šią atsakomybę.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Pone Pirmininke, šiandienos balsavimas yra lūžis sprendžiant greito Makedonijos priėmimo į Europos Sąjungą klausimą. Ši sėkmė priklausė nuo buvusio Prezidento Boris Trajkovski pastangų, kuris buvo mano draugas ir proeuropietiskai nusiteikęs asmuo, kuris nustatė šią kryptį, bet labai sėkmingai dirba ir dabartinė Makedonijos vyriausybė, kuriai vadovauja Ministras Pirmininkas Gruevski ir užsienio reikalų ministras Milososki, kurie visoje Europoje užmezgė draugiškų santykių su šia šalimi – šalyje, kurioje vykdoma nepriekaištinga mažumų politika, kuri daro puikią pažangą ir kuriai mes norime išreikšti didelę paramą.

Leiskite perduoti aiškia žinią: raginu Graikijos narius pagaliau pradėti diskusijas pavadinimo klausimu. Šie Rūmai labai aiškiai pasakė, kad jie nepripažįsta jokio klausimo dėl pavadinimo blokavimo ir kad dvišaliai nesutarimai negali būti įstojimo kliūtis. Šią žinią šiandien pareiškė didele Rūmų dauguma ir tos šalys, kurios blokuoja progresą, privalės į ją atsižvelgti. Raginu visus panaikinti blokadą Europos interesų vardan.

Makedonija yra Europos šalis ir mes tikimės, kad iki šių metų pabaigos pavyks nustatyti derybų dėl įstojimo pradžios datą.

- Pranešimas: Ana Maria Gomes (A6-0080/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Pone Pirmininke, leiskite išreikšti savo nuomonę dėl vakarykščių derybų. Daugelis įspėjo, kad kinų Afrikos naftos troškimas, Kinijos ginklų mainai į naftą, remia korupciją ir diktatoriškus režimus bei didina skurdą. Dar daugiau, Afriką užtvindė milijardai Kinijos produktų, todėl Afrikos produktai beviltiškai nekonkurencingi. Ši taip vadinama besąlygiška politika tampa vis didesne kliūtimi siekiant įgyvendinti Tūkstantmečio tikslus dėl bado ir skurdo panaikinimo besivystančiose šalyse. Nustebau dėl emocių Komisarui Michel pareiškimo, kad jeigu Komisija turėtų politinę galią, ji prisijungtų prie Kinijos ir tokia Kinijos teisių į besąlygišką užsienio politiką gynyba, neatsižvelgiant į faktą, kad Kinija yra JT Saugos tarybos narė, yra atsakinga už pasaulio plėtrą lygiai taip pat kaip ir Sąjunga. Prieštarauju tokiems Komisijos nario pareiškimams.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Pone Pirmininke, Kinijos vaidmuo pasaulinėje ekonominei plėtrai yra ypač svarbus. Be to, Afrikos gyventojams Kinija yra sėkmės simbolis.

Per pastaruosius 25 metus Kinija suteikė veiklos galimybių 400 milijonų jos piliečių ir padėjo jiems išbristi iš skurdo. Be to, daugiau negu 200 milijonų kinų tapo vidurinėsios klasės atstovais. Kinija turi daug patirties plėtojant ekonomiką. Numatoma, kad tai irgi turės teigiamos įtakos Afrikos šalims. Apskaičiuota, kad prekyba tarp Afrikos ir Kinijos nuo 1995 m. 4 milijonų JAV dol. apimties išaugo iki 55 milijonų JAV dol. apimties 2006 m. Afrika yra svarbus žaliavų šaltinis Kinijai. Kinijos ekonomikai reikia vis daugiau ir daugiau energijos ir žaliavų. Kinija deda visas pastangas siekdama išvirtinti Afrikoje.

Syed Kamall (PPE-DE). – Pone Pirmininke, mane labai sudomino šis pranešimas, nes anksčiau dirbdamas akademinį darbą stebėjau tiesiogines Kinijos užsienio investicijas ir Afrikos investicijas bei plėtrą.

Peržiūrėjus pranešimą, kuris buvo tikrai kruopščiai paruoštas, manau, kad ES ir valstybės narės turėtų teigiamai vertinti Kinijos investicijas Afrikoje, ypač investicijas infrastruktūros srityje, investicijos šioje srityje padeda vietos gyventojams patiems kurti savo gerovę ir išbristi iš skurdo.

Tuo pačiu negalime pamiršti Kinijos gamtos išteklių poreikių ir motyvų jų beieškant. Turime siekti bendradarbiavimo su Kinija ir tokių klausimų sprendimo, ypač bendraudami su blogą reputaciją turinčiomis vyriausybėmis.

Rūpestį dėl Kinijos politikos man kelia tai, kad ji griaua ES ir kitų paramos teikėjų pastangas siūlančias sąlyginumą ar sąlyginumo įdiegimą teikiant pagalbą. Galime pasiūlyti įvairias pagalbos teikimo sąlygas, kad užtikrintume geresnę valdymą, bet kinai visas jas atmeta.

Manau, tai išsamus pranešimas ir aš jam pritariu.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Geringer de Oedenberg (A6-0089/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už ponios Geringer de Oedenberg pranešimą tikėdamasis, kad pasiūlymas dėl susistemintos versijos Tarybos reglamento dėl sutarties straipsnio taikymo tam tikroms sutarčių kategorijoms, sprendimams ir suderintiems veiksams tarp linijinės laivybos bendrovių (konsorciūmų) bus patvirtintas pirmojo skaitymo metu.

Jis susijęs su kodifikavimo procedūra, todėl nereikia teikti oficialių šio pasiūlymo pataisų parlamentiniam komitetui, kas ir nebuvo daroma. Norėdamas proga norėčiau išreikšti nuostabą dėl Europos Sąjungos vilkinimo sisteminant tekstus, kurie buvo papildyti jau kelis kartus ir kuriuos, bėgant laikui, vis sunkiau ir sunkiau skaityti bei taikyti. Sisteminimo procesas apibūdintas 1994 m. gruodžio mėn. tarpinstitucinius susitarimu, kuris yra politinių ketinimų, kuriuos 1992 m. gruodžio mėn. išreiškė Europos Taryba, rezultatas. Jis skirtas paspartinti sisteminimo priemonių patvirtinimą.

Tvirtai pritariu, kad būtina sisteminti taisykles. Demokratinėje sistemoje tiesiog būtina laikytis įstatymų, apmokyti studentus, o piliečiai ir teisininkai privalo tinkamai laikytis įstatymų.

- Pranešimas: Arlene McCarthy (A6-0150/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Pritariu bendrosios pozicijos patvirtinimui siekiant išspręsti ilgalaikę problemą dėl tarpininkavimo pilietiniais ir prekybiniais klausimais, net jei ši sutartis bus skirta tarpvalstybiniais atvejais atsižvelgiant į apribojantį straipsnio 65 EB aiškinimą, bet naudojant išsamesnį debatų apibrėžimą.

Apgailestauju, kad pagal bendrąją poziciją negalima taikyti direktyvos pasitelkus savanoriškus susitarimus, net jeigu iš tikro negalima papildyti šalių susitarimų dėl teisinių procesų. Aplamai, ši bendroji pozicija yra sveikintina. Jiko ištikima pirminiam tikslui, kuris buvo suteikti galimybių aptarti derinimo procesus ir skatinti priimtina susitarimą teikiant tarpininkavimo pagalbą ir užtikrinant pakankamą ryšį tarp tarpininkavimo ir teisinių procedūrų.

- Pranešimas: Etelka Barsi-Pataky (A6-0144/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) balsavau už ponios Barsi-Pataky pranešimą, kuriuo siūloma, atsižvelgiant į pataisas, kad būtų patvirtintas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tolesnio Europos palydovinės radionavigacijos programų (EGNOS ir GALILEO) įgyvendinimo.

Sveikinu Jacques Barrot, Komisijos Vicepirmininką, atsakingą už transportą, dėl jo tvirtumo, aiškios pozicijos, įžvalgos ir politinio įsitikinimo šiuo sudėtingu klausimu. Viešasis sektorius išgelbėjo gamintojus, kurie buvo aklaivietėje dėl taikomos strategijos, ypač finansinės rizikos klausimais. Visų, ypač Europos Parlamento, pastangomis buvo įmanoma padidinti viešąjį finansavimą 100 % iki 3,4 milijardų eurų. Piliečių atstovai atsakingi už šios krizės sprendimą, nes buvo nuspręsta dislokuoti palydovus iki 2013 m. ir pradėti juos naudoti 2014 m. Šis atvejis puikiai parodo greito mąstymo poreikį, kai tenka skirti Europos išteklius ir finansuoti privačias investicijas, kai to pageidauja privatusis sektorius.

Charlotte Cederschiöld ir Gunnar Hökmark (PPE-DE), raštu. – (SV) Mes patvirtinome Tarybos ir Parlamento aptartą pasiūlymą dėl EGNOS ir GALILEO palydovinės radionavigacijos programų, kurių finansavimą Europos Parlamentas jau yra svarstęs. Mes pabrėžiame, kad buvo prieš tyrimams skirto biudžeto lėšų naudojimą šiems projektams. Be to, pageidavome, kad Komisija paaiškintų, iš kur ji ketina skirti finansavimą šiems projektams.

Tačiau mes džiaugiamės dėl fakto, kad suderintas pasiūlymas suteikia Europos Parlamentui galimybę įvertinti šiuos projektus ir daryti jiems įtaką.

Carlos Coelho (PPE-DE), raštu. – (PT) Europos pasaulinė palydovinės navigacijos sistema (GNSS), kaip pirmoji Bendrijos infrastruktūra, atsižvelgiant į jos technologinį pobūdį, gali būti įgyvendinta tik bendromis pajėgomis. Europos GNSS sudaro dvi programas: EGNOS ir GALILEO.

GNSS svarbi todėl, kad ji yra alternatyvi ir papildanti JAV ir Rusijos sistemas. Tikslas apima strateginius, ekonominius, pramoninius ir saugos ir kitus uždavinius, kurių atskiros valstybės narės negali įgyvendinti.

Tai bus pirmoji programa įtraukianti Bendrijos finansavimą ir infrastruktūras, todėl Parlamentas ir Taryba bus atsakinga už programų vystymo ir veikimo reguliavimą.

Dėl išvardytų priežasčių ir todėl, kad šio projekto įgyvendinimas bus labai reikšmingas tiek istoriniu, tiek technologinės pažangos, tiek Europos Sąjungos nepriklausomumo požiūriu, GNS ir minėtas pranešimas nusipelno visiško mano palaikymo.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) GALILEO yra didelės apimties techninio projekto pavyzdys, kurio atskiros valstybės narės niekaip negalėtų įgyvendinti. Nuo pat pradžių pritariau projekto finansavimui iš ES biudžeto. Deja, tapo akivaizdu, kad ES nesugebėjo sėkmingai susidoroti su šia milžiniška užduotimi. Pranešėjas kaip nesugebėjimo priežastį nurodo vidaus nesutarimus. Labai dėl to apgailestauju ir visiškai suprantu, kodėl Taryba nesugebėjo patvirtinti didžiulio biudžeto padidinimo. Geresnio šio svarbaus projekto finansavimo pasiūlymą turi pateikti Komisija.

David Martin (PSE), raštu. – Remiu GALILEO projekto įgyvendinimą. Ponios Barsi-Pataky pranešimas dėl tolesnio Europos palydovinės radionavigacijos programų įgyvendinimo yra aiškus naudos, kuri bus juntama Europos kosminės politikos, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse bei Europos saugos ir gynybos srityse, požymis. Balsavau už šį pranešimą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) GPS sistema teikia daugelį paslaugų, kurias pasiūlys ir Europos palydovinės radionavigacijos programa GALILEO. Tačiau mes negalime sau leisti tapti priklausomais nuo palydovinės radionavigacijos monopolijos, kurią vykdo JAV ir kurią įgyvendino JAV karinės struktūros. Net GPS palydovų maršrutai užtikrina gerą matomumą tik tose vietose, kuriose JAV vykdo karines operacijas. Mūsų sistema suteiktų galimybę nustatyti sėkmingiausių skrydžių maršrutus Europoje.

Atsižvelgdamas į strateginę projekto svarbą aš balsavau už šį pranešimą, nors finansavimo klausimas dar nėra iki galo išspręstas.

Teresa Riera Madurell (PSE), raštu. – (ES) Norėčiau išsakyti kelis komentarus, nes mano kalbą nutraukė Pirmininkas, kuris daug griežčiau vertino mano kalbėjimo laiką, negu kitų mano kolegų. Tikrai turėtume džiaugtis dėl institucijų pasiryžimo išspręsti visus su projektu susijusius klausimus. Pagaliau galime inicijuoti GALILEO įgyvendinimo etapo planavimą. Labai džiugu, kad buvo sudarytos visos galimybės dalyvauti šioje programoje.

Tačiau noriu paminėti vieną gyvybiškai svarbų klausimą: civilinį projekto pobūdį, būtiną operacijų skaidrumo užtikrinimo sąlygą. Europos sistemos nepriklausomumas suteiks galimybę sertifikuoti vartotojams teikiamas paslaugas ir užtikrins paslaugų kokybę. Šios sąlygos yra būtinos siekiant vystyti naujo komercinio pritaikymo galimybes, kurios bus puiki proga plėsti smulkiojo ir vidutinio verslo įmones. Akliesiems skirta navigacija, planuojant pasiekiamiausius neįgaliųjų maršrutus, pagalba kenčiantiems nuo Alzheimerio ligos ar greitas nelaimės ištiktų žmonių buvimo vietos nustatymas yra puikūs sistemos pritaikymo gyvenime pavyzdžiai.

Europos Parlamentas visada rėmė GALILEO projektą naudodamas įstatymines ir biudžeto nustatymo priemones bei aiškiai pripažino jį kaip strateginį projektą.

Lydia Schenardi (NI), raštu. – (FR) Prireikė vienuolikos skausmingų politinio ir administracinio nesutarimo metų, kad priimtume sprendimą kurti Europos palydovinės radionavigacijos sistemą. Užlaikymas, susijęs su pasirinktu metodu – įskaitant valstybinio ir privataus sektorių atstovų bendradarbiavimą, tarptautinė

bendradarbiavimą už Europos Sąjungos ribų, būtiną visų valstybių narių dalyvavimą, numatytą Europos Komisijos vaidmenį – gali tęstis penkis metus. Jei šie principai ir metodai nebūtų buvę taikomi technologiniams ir pramoniniams sumanymams, pavyzdžiui „Airbus“ ir „Ariane“, Europa tikriausiai nebūtų turėjusi savo lėktuvų gamintojo ar paleidimo į kosmosą sistemos.

Nors galutinis rezultatas nėra visiškai patenkinamas, mes turėjome daug pamokų. Didelius strateginius projektus galima įgyvendinti tik naujose srityse, kuriose privatusis sektorius negali ar nenori rizikuoti, jei valstybės valdžios institucijos vienintelės priima sprendimus ir teikia finansavimą, nes šie projektai apima politinę viziją, o ne tik ekonominę logiką. Antra, tokios rūšies projektai svarstomi Bendrijos institucijų, o tai yra trukdis ir neigiamas veiksnys, prisidedantis prie ideologinių apribojimų, nes tarpvyriausybiniis bendradarbiavimas yra efektyvus. Tikėkimės, kad bus atsižvelgta į pamokas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą atsižvelgdama į tarybos reglamento dėl Europos palydovinės radionavigacijos programų tęsimo pataisas. GALILEO projektą, kaip šių programų dalį, bus galima pritaikyti daugelyje sričių ir naudoti kontroliuojant eismą, transporto logistiką, stichinių nelaimių prevenciją ir reagavimą, teikiant komercines ir valstybines paslaugas.

Nuo pirmųjų diskusijų dėl 2008 m. Bendrijos biudžeto Europos Parlamentas skyrė šiam projektui prioritetą ir reikalavo skirti reikiamą finansavimą ir peržiūrėti Tarpinstitucinį susitarimą. Nuo 2009 m. kovo mėn. pradės veikti EGNOS programa, o 2013 m. turėtų pradėti veikti GALILEO programa.

Būtinasis finansavimas iš biudžeto 2007-2013 m. siekiant įgyvendinti GALILEO projektus yra 3,105 milijardų eurų. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba patvirtino strateginę šio projekto svarbą ir remia jo įgyvendinimą. Todėl Europos Komisija privalo reguliariai informuoti Parlamentą ir Tarybą apie šio projekto įgyvendinimo pažangą.

Sveikinu pranešėją barsi-Pataky dėl darbo, kuri jį atliko su kolegomis iš visų politinių grupių.

- Pranešimas: Martine Roure (A6-0148/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), raštu. – (PT) Aptariama direktyva siekiama sukurti bendrą trečiųjų šalių gyventojų, legaliai gyvenančių ES teritorijoje, statusą legaliai ir nuolat pragyvenus valstybėje narėje penkerius metus.

Esamos iniciatyvos tikslas – išplėsti Direktyvos apimtį iki tarptautinės apsaugos gavėjų, kad būtų galima pasiūlyti teisinį pagrindą jų buvimui ir teises, kurios būtų sulyginamos su ES piliečių teisėmis.

Tačiau yra trūkumų, nes Direktyva nepateikia abipusio atsakomybės pripažinimo ir perdavimo kitai valstybei narėi atsižvelgiant į tarptautinę apsaugą. Tai reiškia, kad pripažinus trečiųjų šalių piliečių statusą nebus galima suteikti laisvo judėjimo ir įsikūrimo ES teisių. Šių perdavimo prašymų įvertinimą kontroliuoja 1951 m. Ženevos konvencija ir Europos Tarybos Europos sutartis dėl pabėgėlių atsakomybės perdavimo.

Atsižvelgiant į susidariusią padėtį, būtina užtikrinti, kad kita valstybės narė vadovautųsi garbingumo principu ir asmuo nebūtų išsiunčiamas atgal į šalį, kur jam grėstų pavojus. Toks asmuo blogiausiu atveju turėtų būti siunčiamas į valstybę narę, kurioje jam buvo garantuota tokia apsauga.

Atsižvelgiant į visus kitus aspektus, tikiu, kad bus įgyvendinti tokie patys reikalavimai ir tokiems asmenims turi būti taikomi tokie patys reikalavimai.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) ponios Roure pranešimas, kaip ir Direktyva, kurią jis turėjo papildyti, yra nepriimtini. Leisti, kad beneficiantui būtų suteikiama tarptautinė ilgalaikio gyventojų statuso apsauga, nors ir laikinai, netaikant jokių minimalios integracijos sąlygų, net jei toks statusas galėtų būti suteikiamas pragyvenus šalyje penkerius metus, yra beprotybė.

Dar daugiau, tokiais pasiūlymais šie asmenys apsaugomi nuo bet kokios deportacijos, įskaitant deportaciją į kitą valstybę narę, nebent jie atliktų sunkų nusikaltimą. Todėl būtų neįmanoma paneigti tokių asmenų teisę gyventi jų pasirinktoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į aplinkybes ir socialines nuostatas. Tai pažeistų valstybių teisę nuspręsti, kas, kokių statusu ir kokiomis viešosios tvarkos bei apsaugos sąlygomis gali gyventi jų teritorijoje.

Galų gale, visi žinome, kad tarptautinės apsaugos prašymai naudojami siekiant susilpninti ir taip silpną imigracijos kontrolę bei yra visiškai ekonominių pagrindų. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, dažniau taikomas papildomos apsaugos statusas, o ne pabėgėlio statusas, nes tai apima trumpesnį laikotarpį ir yra lanksčiau. Jei naudos gavėjai galės tapti ilgalaikiais gyventojais, tai dar labiau paskatins imigraciją.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Pranešime yra daug pasiūlymų integruoti žmones, kuriems buvo paskirta tarptautinė apsauga. Būtume palaikę šiuos pasiūlymus, jei balsavimas būtų vykęs Švedijos Parlamente.

Tačiau dabar pasiūlymai yra bendros Europos prieglobsčio sistemos dalis. Šis pranešimas apie prieglobsčio strategiją yra bendro pobūdžio. Bet tuo pačiu juo tarsi statoma „Europos tvirtovė“. ES atmeta apsaugą, kurią teikia Ženevos konvencija, ir savarankiškai interpretuoja kam suteikti apsaugą ir nusprendžia pačią jos teikimo formą.

Mes nematome kitos alternatyvos negu sakyti ne visoms bendros pabėgėlių politikos ES lygiu formoms, nes valstybės narės praras galimybes valdyti šios politikos kryptis. JT konvencijos turėtų likti valdymo priemonėmis, suteikiančiomis teises prieglobsčio ieškotojams tarptautinėje visuomenėje.

Jens Holm, Esko Seppänen, Søren Bo Søndergaard and Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – Mes susilaukėme nuo balsavimo dėl Roure pranešimo, nors iš esmės pritariame pranešimo minčiai. Atsižvelgiant į Direktyvą 2003/109/EB, pabėgėliai ir asmenys, kuriems suteikta teisė gyventi šalyje taikant laikinosios ar papildomos apsaugos formą turėtų turėti tokias pačias teises kaip ir nuolatiniai tos šalies gyventojai. Tačiau manome, kad šį klausimą turėtų spręsti pačios valstybės narės, o ne ES.

David Martin (PSE), raštu. – Palaikau ponios Roure pranešimą dėl direktyvos 2003/109/EB apimties išplėtimo tarptautinės apsaugos gavėjams. Pranešimu siekiama užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos gavėjai po penkerių legalaus gyvenimo ES metų turėtų tokias pačias teises kaip tos, kuriomis džiaugiamės mes, ES piliečiai. Manau, kad tai yra logiška ankstesnės Direktyvos pataisa ir balsavau už šį pranešimą.

- Pranešimas: Giusto Catania (A6-0073/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Europos Sąjunga 2005 – 2012 m. kovos su narkotikais strategija nustatė kovos pagrindus su nerimą keliančio ir greitai plintančio reiškiniu, narkotikų vartojimo plitimo Europoje, ypač tarp pačių pažeidžiamiausių grupių, pavyzdžiui tarp jaunimo ir moterų.

Tačiau nustatyti tikslai turi būti pasiekiami, todėl ES privalo skatinti pilietinės visuomenės pasiryžimą, kuri vaidina pagrindinį vaidmenį užkertant kelią narkotikų vartojimo plitimui.

Psichologinis stabilumas, pacientų stebėjimas po detoksikacinio gydymo, alternatyvaus gyvenimo būdo sukūrimas sprendžiant socialinius ir darbo klausimus yra tik kelios reabilitacijos centrų, ne pelno siekiančių organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų veiklos sritys.

Dėl šios priežasties, aš, kaip ir pranešėjas, tikiuosi, kad bus skiriamas tiesioginis finansavimas šias problemas sprendžiančioms bendruomenėms, o organizacijoms, kurios reabilituoja žmones naudodamos darbo terapiją bus pritaikyta taikoma atitinkama fiskalinė politika. Ypač tikiuosi, kad valstybės narės taikys mokesčių lengvatas ir mažins didelį biurokratinį aparatą.

Turime vengti situacijos, kai nacionaliniai biudžeto apribojimai ar biurokratai priverčia nutraukti veiklą tokias organizacijas, kurios atlieka nepakeičiamą darbą padėdamos nuo narkotikų priklausomiems žmonėms grįžti į normalų gyvenimą.

Slavi Binev (NI), raštu. – (BG) Palaikiau pono Catania pranešimą ir norėčiau pridėti, kad nėra paprasto narkotikų problemos sprendimo. Narkotikų vartojimas ir narkotikų gabenimas naikina visuomenę ir skatina nusikalstamumą bei korupciją, o su narkotikais susijusios ligos (AIDS, hepatitas) kelia didelį pavojų sveikatos apsaugai.

Dėl šių priežasčių tikiu, kad efektyvus atsakymas turi būti pastangos, apimančios ne tik institucijas, pilietinę visuomenę ir žiniasklaidos priemones, bet ir visapusę programą, kurią naudojant švietimas, religija ir sportas irgi padėtų spręsti šią problemą ir atitolintų mūsų vaikus nuo šios nuodėmės. Skatindami sporto ir religijos užsiėmimus mokykloje ir popamokinės veiklos metu galėtume supažindinti vaikus su pražūtinga narkotikų įtaka. Suvieniję pajėgas teisėsaugos ir pilietinės visuomenės, ypač vietos bendruomenių lygiu, būtų galima pasiekti geresnių rezultatų įgyvendinant ir toliau plėtojant ES kovos su narkotikais strategiją.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Pranešėjas pageidauja, kad pilietinės visuomenės organizacija Europos lygiu turėtų vaidinti aiškų vaidmenį palyginus su nacionalinėmis, religinėmis ir vietos pilietinės visuomenės organizacijomis. Mūsų nuomone tai yra visiškai nepriimtina, nes kovos su narkotikais politika tiesiogiai susijusi su baudžiamąja teise ir požiūriu į nusikaltimus ir bausmes atskirose šalyse. Norint,

kad kovos su narkotikais politika būtų efektyvi ir padėtų priklausomiems žmonėms grįžti į normalų gyvenimą, ji turi būti kuriama atsižvelgiant į kiekvienos šalies kultūrinius ir socialinius aspektus.

Todėl mes nusprendėme neparemti šio pranešimo.

Carl Lang (NI), raštu. – (FR) Nors tiesa tai, kad kovojant su narkotikų vartojimu ir siekiant mažinti nuo narkotikų priklausančių žmonių skaičių labai svarbus informacijos sklaidimas, prevencija ir sąmoningumas, to tikrai nepakanka.

Pagal Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro duomenis daugiau negu 70 milijonų Europiečių rūkė marihuanos, o 60 % žmonių, kurie vaikšto į diskotekas Prancūzijoje, Italijoje Jungtinėje Karalystėje yra bandę kokaino.

Galime daryti išvadą, kad Europos informacijos ir ryšių strategijos yra visiškai neefektyvios, nes narkotikų tiekimas ir poreikis didėja visoje Europoje, įskaitant ir Prancūziją.

Srityse, susijusiose su narkotikų vartojimu ir pardavimu negali būti jokių kompromisų. Problemas galime spręsti tik visiškai nepripažindami tolerancijos.

Žala, kurią patyrė tūkstančiai aukų dėl eksperimentinių politikų siekiant liberalizuoti narkotikus visiškai aiškiai tai įrodo.

Roselyne Lefrançois (PSE), raštu. – (FR) Kaip šešėlinis socialistų grupės pranešėjas šiam klausimui skyriau daug laiko ir energijos bei stengiausi išsiaiškinti dėl glaudesnio pilietinės visuomenės dialogo būtinybės siekiant kovoti su narkotikais ir pasiūlyti kiekvienam skaitytojui suprantamą tekstą.

Manau, kad turėdami daug patirties pilietinės visuomenės atstovai galėtų naudingai prisidėti prie nacionalinių ir Europos politikų, susijusių su prevencija ir informacijos sklaidimu, kūrimo bei padėti žmonėms atsikratyti priklausomybės bei integruoti juos į visuomenę.

Įvairios sritys reikalauja daugybės veiksmų. Privalome veikti darbe, mokykloje, gatvėse ir kalėjimuose.

Todėl pritariu šiam pranešimui, kuriuo įtvirtinamas Pilietinės visuomenės forumas kovos su narkotikais klausimais ir pabrėžiama glaudesnio bendradarbiavimo tarp pilietinės visuomenės ir visų Sąjungos institucijų bei organizacijų svarba.

Kova su narkotikais yra visų mūsų rūpestis ir tie, kurie stovi priekinėse kovotojų gretose, kurie kiekvieną dieną padeda nuo narkotikų priklausantiems žmonėms ir neleidžia kitiems skęsti priklausomybės liūne turi būti ypač svarbūs partneriai.

David Martin (PSE), raštu. – Narkotikų vartojimas yra visų Europos visuomenių problema ir Škotija nėra išimtis. Pono Catania rekomendacijos dėl pilietinės visuomenės vaidmens kuriant ES kovos su narkotikais politiką teisėtai reikalauja geriau suderinto Europos požiūrio į šį klausimą, kuris nepripažįsta sienų. Pilietinė visuomenė yra pagrindinis žaidėjas, kovojantis su visomis šios problemos aspektais ir ES privalo jį paremti. Jei norime sukurti efektyvią politiką, kurios laikydamiesi galėtume kovoti su narkotikų vartojimu visais frontais, privalome atkreipti dėmesį į pranešėjo rekomendacijas. Balsavau už šį pranešimą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Mes diskutuojame, ar neteisėtą aguonų auginimą galime pakeisti pramonine medicinos produktų gamyba, bet manau, kad verta pabandyti. Akivaizdu, kad JAV politika Afganistano atžvilgiu ir ES neryžtingumas dėl padidėjusios opiumo gamybos apimties tik pablogino problemą.

Efektyvi kovos su narkotikais politika turi būti pagrįsta narkotikų platinimo tinklų sunaikinimu, skubia užsienio narkotikų prekeivių deportacija ir kryptingų prioritetinių veiksmų plano sudarymu kartu gerinant narkotikų vartotojų gydymo ir slaugos sąlygas. Nuolat girdimi narkotikų legalizavimo raginimai, bet net Šveicarijoje, kur beveik 15 metų veikia heroino dalijimo programa, buvo atsisakyta vilties, kad tai padės narkotikus vartojantiems žmonėms atsikratyti savo priklausomybės. Šiame pranešime daug rašoma apie liberalizavimą, todėl balsavau prieš.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), raštu. – (PL) Sveikinu diskusijas kovos su narkotikais tema. Narkotikai yra rimta problema, bet biurokratinės pastangos netrukto platintojams, kurie parduoda narkotikus mokyklose, aukštojo mokslo centruose, namuose ir kitose višosiose vietose.

1998 m. specialiosios Generalinės asamblėjos sesijos Jungtinėse Tautose metu buvo numatyta per 10 metų sukurti narkotikų nevartojantį pasaulį. Paskesniais metais buvo pasiūlyta daug rekomendacijų, taisyklių,

sprendimų, pranešimų ir Žalioji knyga. Šiandien balsavome dėl dar vieno rezoliucijos projekto. Mes puikiai iliustruojame pasiektus rezultatus. Deja, turiu pasakyti, kad niekada žmonijos istorijoje nebuvo taip paprastas išgyti narkotikų, kaip dabar. Liko tik įgyvendinti galimybę užsisakyti jų internetu.

Balsavau už rezoliuciją, nes palaikau visas kovos su narkotikais priemones. Tačiau noriu pasakyti, kad šią problemą galime sumažinti tik izoliavę gamintojus nuo platintojų ir priėmę radikalius baudžiamosios atsakomybės pakeitimus, kad jie atbaidytų iš narkotinių medžiagų gamybos ir platinimo gyvenančius žmones. Jei taip nesielsime ši problema tik gilės.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Manau, kad būtina ne tik Europos, bet ir nacionaliniu bei vietos lygiu skatinti dialogą tarp įvairių pilietinės visuomenės organizacijų ir taip sumažinti narkotikų keliamą grėsmę.

Pilietinė visuomenė turi būti pagrindiniu Sąjungos ir valstybių narių sąjungininku siekiant ES kovos su narkotikais strategijos tikslų įgyvendinimo.

Dėl savo gausios patirties terapinės bendruomenės gali vykdyti sąmoningumo kampanijas teikdamos daugiau ir geresnės informacijos apie riziką, susijusią su narkotikų vartojimu ir galimas prevencijos programą.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Niekas neabejoja milžiniško ir dažnai sėkmingo darbo, kurį atlieka pilietinės organizacijos, padėdamos nuo narkotikų priklausantiems žmonėms, svarba. Kovoje su kenksmingomis narkotinėmis medžiagomis privalome suvienyti visas įmanomas pajėgas. Buvo malonu skaityti pranešimą, kuris pabrėžia Europos iniciatyvą šiuo klausimu.

Mano atsisakymo balsuoti priežastis visiškai nesusijusi su faktine pranešimo tema. Priežastis slepiasi antraštėje „Pilietinė visuomenė – išoriniai aspektai“. Turiu pripažinti, kad prieš kurį laiką balsavau už pranešimą, kuris rėmė perėjimą prie legalaus aguonų auginimo Afganistane siekiant gaminti nuskausminamuosius vaistus. Viena iš priežasčių buvo keli pranešimai apie neigiamas pasekmes iš lėktuvų purškiamais pasėlių laukams ir beviltišką Afganistano gyventojų padėtį. Pranešimas skatina atskirą auginimą ir nekenksmingą purškimą. Pranešimu išreiškiama parama Europos organizacijoms, kurios bando apdoroti koka lapuose aptinkamas medžiagas terapiniais ar kitais teisėtais tikslais. Griežtai tam prieštarauju. Bendrieji pranešimo ketinimai yra teigiami, todėl nusprendžiau susilaikyti.

Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK) Rezoliucijos pasiūlymas dėl organų aukojimo ir persodinimo yra pasaulinių diskusijų dėl vaikų saugumo tema. Siekdama efektyviai apsaugoti vaikus dalyvauju Europos kampanijoje pavadinatoje „Ar žinote, kur dabar yra jūsų vaikas?“ Organų kontrabandą apimantis šios rezoliucijos skyrius yra tiesiogiai susijęs su šia kampanija. Valstybių narių ir Tarybos skatinimas imtis efektyvių priemonių, kuriomis būtų nutrauktas ryšys tarp organų trūkumo ir organų kontrabandos yra daugiau negu pateisinamas.

Norint kovoti su organų kontrabanda būtina sukurti ilgalaikę strategiją ir šalinti socialinę nelygybę. Privalome kovoti su organų ir audinių kontrabanda, kuri turėtų būti visur uždrausta, ypač tose šalyse, kuriose persodinami nepilnamečių organai ir audiniai. Labai gaila, kad *Europol* nevykdė žmogaus organų pardavimo ir kontrabandos tyrimo teisindamiesi dokumentų trūkumu.

Europos Tarybos ir Pasaulio sveikatos organizacijos ataskaitos aiškiai parodė, kad žmogaus organų kontrabanda yra Sąjungos valstybių narių problema. Mes prašome Europos Komisiją ir *Europol* gerinti žmogaus organų kontrabandos stebėjimą ir daryti reikiamas išvadas. Tikiuosi, kad Slovakija pasinaudos pirmininkavimo ES padėtimi ir įtrauks šį labai svarbų klausimą į darbotvarkę.

- Pranešimas: Reimer Böge (A6-0157/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo papildyti 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir patikimo finansų valdymo atsižvelgiant į daugiametės finansinės strategijos pakeitimus pagal pono Böge pranešimą.

Pakeitimas nebuvo galima išvengti dėl delsimo patvirtinti tam tikras veikimo programas pagal skyrių 1B ir 2 – 2 034 milijonų eurų asignacijų dabartinėmis kainomis nustatytais Struktūriniuose fonduose, Sanglaudos fonduose, kaimo plėtros fonde ir Europos žuvininkystės fonde, kurios negali būtų įgyvendinamos 2007 m. ar perkeltos į 2008 m. Buvo rizikinga perkelti tokias sumas į kitus metus pagal Tarpinstitucinio susitarimo 48 skyrių dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir patikimo finansų valdymo didinant išsipareigojimų patvirtinimo susijusių išlaidų ribas.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą apie daugiametės finansų strategijos pataisą, kurią pateikė mūsų kolega Böge. Sumos, kurios nebuvo panaudotos 2007 m. pagal Struktūrinių fondų, Sandraugos fondo ir Kaimo plėtros fondo bei Europos žuvininkystės fondo išsipareigojimų patvirtinimą turėtų būti perkeltos į kitus metus. Todėl 2034 milijardai eurų bus pervesta į 2008 – 2013 m. pagal Tarpinstitucinio susitarimo 48 straipsnį. Sumos daugiausia bus pervestos į 2008 m. (apie 56 %), o 2000 – 2013 m. bus gerai juntamos šio pervedimo pasekmės.

Privalome išanalizuoti priežastis, dėl kurių šie fondai nebuvo panaudoti. Veikia 45 programos, kurios buvo pateiktos Europos Komisijai patvirtinti. 72 % persikirstymo priežastis yra kaimo plėtros programų įgyvendinimo vilkinimas. Kai kurios buvo išsiųstos į Komisiją gruodžio mėn., todėl nebuvo įmanoma patvirtinti 2007 m. programų. Vienos iš šio vilkinimo priežasčių yra nacionaliniai apribojimai ir programų kūrimo patirties trūkumas. Daugume iš 45 uždelstų programų vykdomos naujosiose valstybėse narėse. Noriu paprašyti, kad Komisija teiktų daugiau pagalbos, supažindintų su naujomis procedūromis ir apsiimtų mokytį asmenis, kurie turės skirstyti šių fondų lėšas.

- Pranešimas: Marie-Arlette Carlotti (A6-0042/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už Carlotti pranešimą dėl 10-ojo Europos plėtros fondo (EDT) programos įgyvendinimą ir, kaip nurodyta pranešime, gailiuosi, kad fondas nebuvo įtrauktas į Sąjungos biudžetą, nes taip būtume galėję atidžiai peržiūrėti fondo veiklą.

Tikėkimės, kad EDF įtraukimo klausimas vėl bus svarstomas peržiūrint 2009 m. finansines perspektyvas. Atsižvelgiant į EDF ir jo vaidmenį siekiant panaikinti skurdą ir įgyvendinti Tūkstantmečio plėtros tikslus, būtina kuo greičiau sukurti programą ir finansuoti politinius susitarimus, kurie reikia įgyvendinimui. Prioritetu turi būti sveikatos apsaugos tobulinimas, pagrindinio švietimo skatinimas ir pragyvenimo lygio kėlimas.

Šiuo metu, kai Pasaulio prekybos organizacijos Doha darbotvarkė beveik sustabdyta yra tiesiog būtina, kad Europos Sąjunga naudotų savo plėtros instrumentus dalyvaudama šiame ambicingame, teisingame ir pagirtiname plane panaikinti skurdą pasaulyje.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), raštu. – (ES) Balsavau už pranešimą, nes jaučiu, kad EDF labai svarbus ACP šalims. Labai svarbu atsižvelgti į tokius dokumentus, kaip 2005 m. Paryžiaus deklaracija ir periodiškai juos peržiūrėti, kad būtų galima koreguoti pagalbos sumas. Visiška tiesa, kad dėl koordinavimo tarp valstybių narių stokos buvo sumažinta oficiali jų pagalba nuo 0,4 % BVP 2006 m. iki mažiau negu 0,38 % 2007 m. Ši maža procentinė dalis yra 1 700 milijonų eurų netektis. Blogiausia tai, kad šalys partnerės nuolat yra „sustok ir vykdyk“ padėtyje ir negali kurti ilgalaikių planų, nes nėra tikros, kad sulauks pakankamai lėšų jiems įgyvendinti, nors tą ir žadėjo valstybės narės. Liūdniausia yra tai, kad reikalaujame iš jų laikytis duoto žodžio, nors patys apie jį pamirštame. Taip bendradarbiauti negalima.

David Martin (PSE), raštu. – Sveikinu Carlotti pranešimą dėl 10-ojo Europos plėtros fondo (EDF) programų įgyvendinimo. Norint užtikrinti EDF tikslų naikinant skurdą šalyse partnerėse ir regionuose ir Tūkstantmečio plėtros tikslų įgyvendinimą būtinas glaudesnis parlamentinis bendradarbiavimas ir tikslams pasiekti skirtų priemonių panaudojimas. Sutinku su mintimi, kad kuriant Fondo programą turėtų būti kreipiamas ypatingas dėmesys su MDG susijusioms sritims, pavyzdžiui sveikatos, švietimo, aplinkosaugos ir teisingo valdymo skatinimo sritims. Norint sklandžiai patvirtinti greitą Fondo lėšų paskirstymą būtina atsižvelgti į dabartinius 10-ojo EDF ratifikavimo sunkumus. Balsavau už šį pranešimą.

Vincent Peillon (PSE), raštu. – (FR) Balsavau už Carlotti pranešimą dėl 10-ojo Europos plėtros fondo (EDF) programų įgyvendinimo.

EDF yra pagrindinė Bendrijos priemonė, skirta plėtros pagalbai ACP (Afrikos, Karibų jūros regiono ir Ramiojo vandenyno regiono) šalims. Ji efektyviai veikia po to, kai 2000 m. Jungtinės Tautos nustatė Tūkstantmečio tikslus.

Tačiau dabar 10-asis EDF (2008-2013) praktiškai stovi vietoje. Tam tikros ACP šalys neratifikavo Cotonou sutarties, todėl 22,7 milijonų eurų biudžetas, kurio lėšas galima naudoti nuo 2008 m. sausio 1 d. vis dar nėra naudojamas.

Parlamento patvirtintas dokumentas skatina nedelsiant nutraukti blokavimą ir pabrėžia kelis klausimus: skurdo mažinimo, sveikatos ir švietimo prioritetus, ypatingą dėmesį lyčių klausimams ir tvarios plėtros strategijai susijusiose šalyse.

Ir pagaliau, Parlamentas norėtų, kad EDF būtų įtrauktas į bendrąjį Sąjungos biudžetą, kad būtų galima kurti aiškesnes Europos politikas ir tobulinti fondų valdymą.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) 10-ojo Europos plėtros fondo biudžeto skirstymas turi būti įvertintas atsižvelgiant į apskaitą. Tai nėra šio Parlamento funkcija, kaip teisingai pastebėta šiame pranešime. Vietoje to, kad diskutuotume dėl EDF įtraukimo į Komisijos biudžetą ar dėl kiekvienų finansinių metų likutinio balanso panaudojimo taisyklių, turėtume siekti, kad šie fondai būtų darniai panaudojami atsižvelgiant į Europos Sąjungos ir ACP šalis.

Labai keista, kad esama padėtis taip skiriasi nuo tos, kuri buvo kai sukūrėme šias priemones. Reikia atsižvelgti į Kinijos veiksmų šiose šalyse ir pasikeitimus žemės ūkio bei maisto produktų rinkoje, klimato pokyčius ir naują Jungtinių Amerikos Valstijų požiūrį į Afriką. Atsižvelgiant į šiuos faktus galiu pasakyti, kad mūsų kelias nebėra pats tinkamiausias ir tai turėtų būti pagrindinis mūsų rūpestis.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Kai ES, didžiausia pasaulyje pagalbos teikėja veikia besivystančiose pasaulio šalyse, mūsų vertybės turėtų būti aiškios. Žmogaus teisės turėtų būti mūsų devizas ne tik teorijoje, bet ir praktikoje. Pasakymas, kad ES neturėtų naudoti Europos plėtros fondo lėšų siekdama skatinti demokratiją ir žmogaus teises ir reikalaujama šių sričių plėtros prieštarauja mūsų norui pasiekti apčiuopiamų rezultatų. Pagalba naudinga tik tada, kai ji pasiekia piliečius, todėl mes, kaip paramos teikėjai, turėtume nustatyti kriterijus, kuriais būtų skatinama demokratijos, žmogaus teisių ir pilietinės visuomenės plėtra. Plėtros kūrimas kartais pareikalauja tiesioginės pagalbos taikos palaikymo operacijomis. Jos turėtų būti finansuojamos iš Europos investicijų fondo, nes tokios operacijos mažina žmonių kančias ir užkerta kelią nelaimėms.

Be abejo, mes, turtingo pasaulio gyventojai, neturėtume primesti savo gyvenimo būdo kitiems žmonėms. Tačiau esame atsakingi už pasirinkimo galimybę ten, kur jos dabar nėra. Todėl nusivyliau, kai toks kitais požiūriais pagrįstas pranešimas, skatina užduoti klausimus dėl tokių sričių, kurios man yra pagrindinių principų sritys ir reikalauja kažko mainais už laisves ir žmogaus teises bei taikos palaikymo operacijas, finansuojamas iš Europos investicijų fondo.

- Pranešimas: Erik Meijer (A6-0059/2008)

Angelika Beer (Verts/ALE), raštu. – Žaliųjų grupė nebalsuos už Meijer pranešimą apie Makedoniją. Nors pranešime minimos sritys, kuriose Makedonija padarė didelę pažangą, mums yra visiškai nepriimtina, kaip Graikijos politikai pasinaudojo skyriumi dėl pavadinimo. Pati akivaizdžiausia šito išraišką buvo noras panaikinti nuorodą į 1995 m. Išankstinę sutartį, pagal kurią Graikija užtikrino, kad pavadinimo klausimas netaps kliūtimi Makedonijos narystei tarptautinėse institucijose. Graikija ne tik verčia abejoti savo įsipareigojimais tarptautinei teisei, bet ir iki šiol nematytu būdu kišasi į kitos valstybės suverenumą. Toks ES valstybės narės elgesys yra nepriimtinas.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), raštu. – (CS) FYROM yra viena iš pasaulio valstybių, kurios pavadinimo oficialiai nepripažįsta visos kitos šalys. Nors ši respublika patvirtino įvairias etnines ir religines valstybines šventes, vis dar galioja dvišalis susitarimas dėl JAV piliečių statuso. Sėkmingai naudojamos kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija priemonės, kurias įgyvendina vyriausybė neatsižvelgiant į okupacinių pajėgų Kosove bejėgiškumą ką nors daryti šiuo klausimu. Nesuprantu, kodėl nėra vieningos pozicijos dėl užsienyje esančių piliečių balsavimo. Juodkalnijoje vykusiame referendume tokie piliečiai buvo diskriminuojami, o dėl rinkimų Makedonijoje ES vis dar dvejoja.

31 straipsnis pritaria policijos reidams ieškant ginklų. Manau, kad antroje skirsnio dalyje pateikta informacija apie bloką elgesį suimant teroristus yra visiškai neteisinga. Nežinau nė vieno atvejo, kai policininkas mandagiai prašė teroristų pasiduoti. Išskyrus neįprastą situaciją dėl šalies pavadinimo ir susitarimo su JAV, kuris prieštarauja tarptautiniams susitarimams. Vienas iš neįprastų aspektų, susijusių su FYROM klausimu, yra nesutarimai su kaimyninėmis šalimis. Man atrodo, kad prieš priimant šalį į ES būtina išspręsti kilusius nesutarimus. Tam tikros pataisos gali pakeisti pranešimo reikšmę, todėl galutinis balsavimas priklausys nuo priimtų arba atmestų pataisų.

David Martin (PSE), raštu. – Pono Meijer pranešimas apie Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pažangą yra pusiausvyrą nustatantis pranešimas šiuo nesantaiką kurstančiu klausimu. FYROM privalo tęsti reformų darbotvarkę ir taip užtikrinti, kad įstojimo derybos bus pradėtos kaip galima greičiau. Stengdamiesi išlaikyti derybų poziciją pavadinimo klausimu turime vengti pagundų naudoti FYROM pavadinimą kaip barjerą įtraukiant šalį į tarptautines institucijas. Pritariu pranešimui ir sveikinu pranešėjo pastangas nepadaryti pavadinimo klausimo pagrindine dokumento tema.

Richard Howitt (PSE), raštu. – Britanijos Leiburistų EPN džiaugiasi galėdami balsuoti už šią rezoliuciją, kuri nurodo konkrečias Buvusio Jugoslavijos Respublikos Makedonijos (FYROM) pastangas siekti ES narystės bei pažymi teigiamus pokyčius kovojant su korupcija ir ginant žiniasklaidos laisvę bei skatinant tolesnius veiksmus, būtinus norint pradėti įstojimo derybas. Pripažįstame, kad buvo pasiekta didelė pažanga ir nekantriai laukiame galimybių pradėti įstojimo derybas su FYROM.

Mes balsavome prieš 13 pataisą dėl diskusijų pavadinimo klausimu. Nors visiškai palaikome visą darbą, kuris buvo atliktas siekiant rasti sprendimą dėl pavadinimo, mes netikime, kad tai turėtų būti kaip nors siejama su FYROM naryste tarptautinėse organizacijose. Kiekvienas turi nuspręsti, kaip jam geriau.

Antra, mes susilaikėme dėl 7 pataisų, kuriose diskutuojama apie vizų sistemos liberalizavimą. JK nėra pasirašiusi Šengeno sutarties, kurios sričiai priklauso šis klausimas, todėl negalėjome remti šios pataisų.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Šiandienos sėkmė priklauso nuo koordinuotų ir efektyvių mūsų ir kitų Parlamento Narių pastangų.

Pastangos buvo sėkmingos dėl oficialios Graikijos pozicijos pakeitimo bei teigiamo kompromisinio sprendimo visiems priimtino šalies pavadinimo klausimu.

Privalome atsižvelgti į šią pažangą ir priimti kompromisinį sprendimą. Prieš 2008 m. pabaigą šis klausimas turi būti išspręstas ir Jungtinėse Tautose.

Graikija ir kitos šalys siekia išlaikyti taiką ir stabilumą šiame regione, todėl būtina išvengti kitos daugelį metų truncančios aklavietės. Visuomeniniame gyvenime privalome atsikratyti Skopia sindromo.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Graikijos komunistų partijai (KKE) priklausančios Parlamento nariai balsavo prieš pranešimą. Mes prieštaraujame kapitalistinei ir karo siekiančiai ES bei bet kokiai ES plėtrai. Pagrindinė Balkanų problemos priežastis yra imperialistinės schemos, ES, JAV ir NATO kišimasis bei sienų keitimas.

Buvusios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos (FYROM) ir kitų Balkanų šalių priėmimas į ES ir NATO įtraukia jų gyventojus į imperialistinį žaidimą tarp JAV, ES ir Rusijos dėl energijos išteklių ir transporto koridorių. Gyvenantiems šiame regione kyla didelė rizikos grėsmė.

Graikijos komunistų partijos nedomina pavadinimo klausimas. Ji palaiko abipusiai priimtina sprendimą dėl pavadinimo, kuris turėtų būti tik geografinis apibrėžimas ir neminėtų nesantaiką kurstančio nacionalizmo ir priklausomybės.

Tie, kurie jautė poreikį atsiprašyti Graikijos žmonių dėl savo nuomonės pakeitimo dėl Makedonijos pavadinimo paskutinėmis minutėmis ir kurie priklauso ES, naujai demokratija, PASOK, kairiųjų koalicijai (SYN) ir Tautiniam ortodoksiniam visuotiniam judėjimui (LA.O.S.) trina rankas iš džiaugsmo. Jie balsavo už tariamai teigiamą pavadinimo pataisų priėmimą, kad atitrauktų žmonių dėmesį nuo pagrindinio klausimo, kuris apima imperialistinę intervenciją ir schemas Balkanų šalyse. Šis dėmesio nukreipimas skirtas paslėpti imperialistinius tikslus ir ES, JAV bei NATO paskyrimą teisėjais. Visa tai kelia mūsų šaliai grėsmę ir sudaro spaudimą siekiant prievarta išgauti pinigus mainais už visavertį dalyvavimą imperialistinėse schemose, kurios po NATO viršūnių susitikimo Bucharėje tapo dar prastesnės.

- Pranešimas: Ana Maria Gomes (A6-0080/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už puikų ponios Gomes pranešimą dėl Kinijos politikos ir jos padarinių Afrikai. Nors faktas, kad Kinija pasiengusi bendradarbiauti su Afrikos šalimis konkrečiu ir pragmatišku būdu yra sveikintinas, yra kelios nerimą keliančios sritys, pavyzdžiui Kinijos bendradarbiavimas su represiniais Afrikos režimais, socialinių ir aplinkosaugos taisyklių nepaisymas, ginklų tiekimas represiniams ir nedemokratiniais režimams. Remiu pasiūlymą, kad Afrikos Sąjunga, Kinija ir ES turėtų įkurti konsultacinę organizaciją ir taip padidinti darną ir efektyvumą atsižvelgiant į bendradarbiavimo veiklą bei sukurti pasaulinę strategiją, skirtą konkreitiems veiksnių projektams bendrųjų iššūkių klausimais, pavyzdžiui dėl klimato pokyčių, atsinaujinančių energijos šaltinių, vandens ir sveikatos apsaugos.

Palaikau ir dialogą tarp Kinijos liaudies nacionalinio kongreso, visos Afrikos Parlamento, Afrikos nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento siekiant stiprinti tvarią plėtrą ir skatinti taiką bei demokratiją.

Philip Claeys (NI), raštu. – (NL) Gomes pranešimas tikrai byloja apie įvairią nepriimtina Kinijos veiklą Afrikoje ir kartais pereina prie rimtų dalykų. Tibete vykdomas etnocidas dabar susilaukia labai daug dėmesio,

bet Kinijos politika Afrikoje yra lygiai taip pat nurodo režimą, kuris visiškai nesirūpina žmogaus teisėmis ir nesivadovauja kitomis žaidimo taisyklėmis.

Kinai su visais palaiko verslo santykius tol, kol partneriai malšina jų naftos troškulį. Kinijos bendrovės ir verslininkai įkuria kinų salas už šalies teritorijos ribų, kurias saugo korumpuoti valdininkai, kurie savo ruožtu yra apsaugoti Kinijos veto balso Saugumo taryboje. Europa negali konkuruoti su Kinija ir lėtai, bet užtikrintai išstumiami iš Afrikos. Europa pagaliau turėtų įsisąmoninti, kad Kinams vis didinant įtaką Afrikoje, mūsų nuolat kartojami pranešimai apie demokratiją, laisvę ir teisingą valdymą, nepamirštant darnios plėtros, tampa visiškai bereikšmiai. Laikas kurti skirtingą strategiją.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už Gomes pranešimą dėl Kinijos politikos ir jos pasekmių Afrikoje, nes, atsižvelgiant į kinų buvimą Afrikoje, Europos Sąjunga, priėmusi bendrąją poziciją dėl dialogo, privalo skatinti Kiniją pagrįsti savo politinius ir ekonominius veiksmus Afrikoje pasitelkus kriterijus, kurie netrukdytų skatinti taiką, žmonių saugumą, įstatymų galiojimą ar darnią plėtrą.

Pritariu ir Europos Sąjungos raginimui toliau atkakliai ir ištvermingai laikytis valdymo principų neatsižvelgiant į dialogo iniciatyvos sėkmę.

Jens Holm, Erik Meijer, Esko Seppänen, Søren Bo Søndergaard ir Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – Ana Maria Gomes pranešimas apima daug svarbių aspektų įskaitant faktą, kad ES ir Kinijos įsikišimas privalo būti pagrįstas Afrikos šalių interesais ir kad išoriniai Afrikoje investuojantys investuotojai turi atsižvelgti į socialines ir aplinkosaugos taisykles. Dėl šių priežasčių nusprendėme balsuoti už šį pranešimą. Tačiau mes nepritariame pirmojo skyriaus formulavimui, kur pabrėžiama Lisabonos sutarties svarba skatinant ES išorinių santykių efektyvumą ir darną.

Astrid Lulling (PPE-DE), raštu. – (FR) Plėtros Komitetas paruošė visapusišką pranešimą apie Kinijos politiką ir jos padarinius Afrikai.

Su dideliu džiaugsmu balsuoju už šį pranešimą dar ir dėl to, kad turėjau labai neigiamos patirties ACP-ES jungtinės parlamentinės asamblėjos metu. Savo ataskaitoje apie tiesioginių užsienio investicijų poveikį pateikiau kelis kritinius pastebėjimus dėl Kinijos investicijų Afrikoje. ACP šalių atstovai nuolaidžiaudami socialistams, komunistams ir žaliesiems sugėbėjo pašalinti juos visus iš pranešimo.

Kodėl jie nenorėjo pripažinti, kad kinų FDI koncentruota ties žaliavų eksportavimu, o kinai dažnai palaiko ACP vyriausybės, kurių nedomina demokratija, įstatymų vykdymas ir skurdo mažinimas?

Kodėl jie pašalina duomenis, kad kinų FDI investavo į tarptautines bendroves, kurios užtvindė Afrikos rinkas žemos kokybės prekėmis, ypač tekstilės gaminiais?

Džiaugiuosi, kad pranešimo aiškinamajame skyriuje nurodytas faktas, jog Kinija stengiasi išsivežti Afrikos gamtos išteklius pelno tikslais ir trukdo vykdyti tvarią plėtrą. Kyla nerimas ir dėl to, kad Kinija gali naudoti Afrikoje vienas iš blogiausių savo veiklos praktikų...

(Paaiškinimas dėl balsavimo nutrauktas pagal Procedūros taisyklių 163 taisyklę)

Erika Mann (PSE), raštu. – (DE) Norėčiau pasinaudoti proga ir išreikšti nuoširdžią padėką pranešėjai Ana Maria Gomes. Pranešimas, dėl kurio vyks balsavimas, yra labai sėkmingas. Dar norėčiau išreikšti padėką dėl to, kad į pranešimą buvo įtraukta daug įvairių Tarptautinės prekybos komiteto nuomonės aspektų.

Manau, kad labai svarbu tinkamai įvertinti Kinijos politiką Afrikoje bei įprasto išankstinio nusistatymo jos atžvilgiu. Vietoje to, privalome didinti ES dalyvavimą Afrikoje laikydami požiūrio „Daugiau Europos Afrikoje“. Tai galėtų padidinti Europos matomumą ir įtvirtinti Europos buvimą Afrikoje bei sustiprinti ES ir Afrikos ryšius. Glaudesni ekonominiai ryšiai tarp dviejų žemynų būtų naudingi abiem šalims.

David Martin (PSE), raštu. – Ana Gomes pranešimas apie Kinijos politiką ir jos pasekmes Afrikoje išryškina teigiamus Pekino veiksmus Afrikoje ir nurodo Kinijos politikos vietas, kurias būtų galima tobulinti. Viena vertus ES turėtų sveikinti Kinijos plėtros veiklą Afrikoje, nors padėdama Kinija demonstruoja kai kuriuos blogiausių šios šalies politikos pavyzdžius neatsižvelgdama į darbo teises ir aplinkosaugos standartus. Kinijos veiksmai šiuo klausimu ir jos ryšiai su represiniais režimais, pavyzdžiui, Sudano ir Zimbabvės, reikalauja bendrojo ES požiūrio. Būtent dėl šio požiūrio balsavau už pranešimo rekomendacijas.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), raštu. – Ponios Ana Maria Gomes pranešimas apima daug svarbių aspektų. Tarp jų ir faktą, kad ES ir Kinijos įsikišimas privalo būti pagrįstas Afrikos šalių interesais ir kad

išoriniai Afrikoje investuojantys investuotojai turi atsižvelgti į socialines ir aplinkosaugos taisykles. Dėl šių priežasčių nusprendėme balsuoti už šį pranešimą.

Tačiau mes nepritariame pirmojo skyriaus formulavimui, kur pabrėžiama Lisabonos sutarties svarba skatinant ES išorinių santykių efektyvumą ir darną.

Atsižvelgiant į bet kurias bendrosios žemės ūkio politikos reformas Sinn Féin pasisako už tikrąsias reformas, kurios suteiktų galimybę vystyti žemės ūkį Airijoje, Europoje ir visame pasaulyje.

Lydie Polfer (ALDE), raštu. – (FR) Balsavau už Gomes pranešimą, nes jame pateikta labai išsami Kinijos dominavimo priežasčių ir pasekmių analizė atsižvelgiant į ekonominius ir politinius veiksnius.

Įspūdingas Kinijos ekonominis pakilimas per pastaruosius 20 metų padidino naftos ir kitų žaliavų poreikį. Dabar Kinija importuoja iš Afrikos 30 % reikiamos naftos, o iki 2010 m. šis skaičius išaugs iki 45 %.

Be to, Kinija labai aktyviai investuoja į Afrikos infrastruktūras.

Šie įsipareigojimai neapima žmogaus teisių ar socialinių ir aplinkosaugos taisyklių laikymosi.

Europa privalo svarstyti šią padėtį ir pabandyti įtvirtinti strateginę partnerystę su Afrika ir Kinija, kad užtikrintų Afrikos žemyno tvarią plėtrą.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) Pateiktas pranešimas tinkamai apibūdina esamą Kinijos politiką Afrikoje išsamiai nurodydamas investicijų, finansavimo ir politines pasekmes. Deja pateikiami pasiūlymai nėra įgyvendinami, nes nuolat siūloma, kad ES skubiai ragintų Kiniją laikytis idealaus elgesio taisyklių atsižvelgiant į žmogaus teises, darbuotojų teises ir aplinką bei vykdant užsienio politiką laikytis tokių principų, kurių šis šalis nesilaiko net vykdydama vidaus politiką. Skyriuje, kuriame rašoma, kad turi būti daroma dėl (teisingo) Kinijos politikos Afrikoje atvaizdavimo ir jos pasekmių, nėra nurodyta, kokia turėtų būti ES strategija atsižvelgiant į partnerystę su tokiomis šalimis kaip Indija, Brazilija ir (neleistinas praleidimas) Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Dabartinė pasaulinė situacija nepanaši į modelius, kurie buvo sudaryti atsižvelgiant į pastarųjų dešimtmečių geostrateginį mastymą. Naujų ir labai skirtingų ekonomikų atsiradimas, bendras ir pasaulinis vartojimo padidėjimas, konkurencija dėl pagrindinių prekių ir žaliavų, socialinių nepasitenkinimų grėsmė, galimas nedemokratiškas režimų pasirinkimas – visa tai reikalauja analizės ir tvirtesnio strateginio požiūrio. Todėl susilaikiau nuo balsavimo.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Ana Maria Gomes pranešimas apie Kinijos politiką ir jos pasekmes Afrikoje nusako pagrindinį vaidmenį, kurį Pekinas vaidina nusistovėjusioje Afrikos diplomatinėje, ekonominėje ir politinėje pusiausvyroje.

Manau, kad labai svarbu, nors Kinija atkreipė dėmesį į seniai pamirštą Afrikos žemyną, jos elgsenys neperžengtų ribų ir nebūtų vykdoma naujojo kolonializmo politika. Tokios gėdingos politikos pavyzdžių galime nesunkiai rasti ir Europos istorijos puslapiuose.

Tikiuosi, kad ES sudarys nuoseklią strategiją, užtikrinančią, kad Kinija remtų tvarkingą valdymą, kovą su korupcija, žmogaus teisių apsaugą, darbo vietų kūrimą ir aplinkosaugą bei garantuos aiškius ir skaidrius susitarimus tarp šalių.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Afrika yra žemynas, kuriam reikia pagalbos, tvirtesnių prekybos ryšių ir glaudesnio bendradarbiavimo globalizacijos paveiktame pasaulyje. Kinija greitai tapo svarbia Afrikos žemyno partnere, turinčia didelį apetitą žaliavoms, įskaitant naftą, kurios yra keliose Afrikos šalyse. Vis didėjantis Afrika susidomėjusių šalių skaičius skatina jos plėtrą. Tačiau turime pabrėžti, kad nekritiškas Kinijos požiūris atsižvelgiant į žaliavų išgavimą, žmogaus teisių, korupcijos ir nedemokratiškas režimų nepaisymas kelia iššūkių Europos Sąjungai, kuri jau seniai tvirtina, kad prekyba ir pagalba turi būti plėtojamos kartu su demokratija bei žmogaus teisėmis. Europos Parlamentas aiškiai skatina Kiniją atsižvelgti į žmogaus teisių ir plėtros klausimus. Plėtra yra platesnė sąvoka negu ekonominė pažanga ir aš visa širdimi palaikau požiūrį, kad žmogaus teisės bei demokratija turi būti svarbus tarptautinių santykių, įskaitant Kinijos santykius su Afrika, aspektas.

7. Balsavimų ir balsavimo ketinimų pataisymai: žr. protokolą

(posėdis nutrauktas 12.50 ir atnaujintas 15.00)

PIRMININKAUJANTYSIS: PONAS VIDAL-QUADRAS*Vicepirmininkas***8. Ankstesnio posėdžio protokolo patvirtinimas: žr. protokolą****9. Padėtis Birmoje (diskusijos)**

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas yra Tarybos ir Komisijos pranešimai apie padėtį Birmoje.

Janez Lenarčič, *Tarybos Pirmininkas.* – (SL) Europos Sąjunga atidžiai stebi situaciją Birmoje ar Mianmare. Mes aktyviai remiame Jungtinių Tautų pastangas paspartinti perėjimą prie demokratinio valdymo, taikos ir šalies vystymo. Šiais visais klausimais konsultuojamės su Azijos partneriais. Specialusis pasiuntinys, ponas Fassino, informavo Europos Parlamentą apie situaciją Birmoje / Mianmare. Be to, jis pranešė Parlamentui apie kaimyninių šalių ir kitų ASEAN narių pasitarimus su Birma.

Kaip žinote, Jungtinių Tautų specialusis pasiuntinys ponas Gambari kovo pradžioje lankėsi šioje šalyje. Deja, šis vizitas nedavė apčiuopiamų rezultatų. Be to, susidarė nuomonė, kad Birmos valdžios institucijos nėra pasirengusios bendradarbiauti su tarptautine bendruomene. Europos Sąjunga norėtų, kad valdžios institucijos priimtų pono Gambari pasiūlymus dėl tolesnių politinių procesų. Visa tarptautinė bendruomenė sutinka dėl šių pasiūlymų, kurie tikrai nėra labai reiklūs.

ES ir ponas Gambari nurodo tas pačias problemas. Be to, ES reguliariai bendradarbiauja su Birma / Mianmaru politiniais pagrindais. Vienas iš pagrindinių tokio bendravimo požymių yra Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties šioje šalyje. Pagrindinė išsakyta mintis yra ta, kad nacionalinis susivienijimas, stabilumas ir gerovė pasiekiami tik įgyvendinant demokratizacijos procesą. Todėl Europos Sąjunga įdėmiai stebi opozicijos atsaką į būsimąjį referendumą dėl konstitucijos.

Mes raginame valdžios institucijas leisti nekludomas ir atviras diskusijas apie konstituciją prieš referendumą, nustoti persekioti politinius aktyvistus ir atšaukti įstatymus apribojančius žodžio laisvę. Neatsižvelgiant į esamą situaciją, Europos Sąjunga neprarado vilties, kad Birmos valdžia surengs laisvą ir nešališką referendumą bei leis tarptautiniams stebėtojams jį stebėti. Europos Sąjunga pasiruošusi paremti stebėtojus iš ASEAN šalių.

Mes raginame ne tik surengti Birmoje nešališką referendumą, bet ir paleisti politinius kalinius bei nutraukti suėmimus. Taryba prisideda prie Europos Parlamento raginimų Birmai nepratęsti ponios Aung San Suu Kyi namų arešto. Tikimės, kad Kinija ir ASEAN šalys ir toliau rems pono GAMBARI misiją bei Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos poziciją. Šią žinią siunčiame diplomatiniais kanalais ir per specialųjį pasiuntinį.

Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos sesijos, kuri vyks kitą savaitę, metu Europos Sąjunga numato pratęsti Bendrosios pozicijos dėl Birmos galiojimą. Tokiu būdu humanitarinė veikla, nors ir ribota, bus galima nepaisant tebegaliojančių sankcijų. Mes raginame tarptautinius partnerius aktyviau teikti paramą, kurios taip reikia Birmos piliečiams. Europos Sąjunga ir toliau teiks tokią pagalbą.

Jacques Barrot, *Komisijos vicepirmininkas.* – (FR) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, ponis Ferrero Waldner negali dalyvauti šiame posėdyje. Jos ir Komisijos vardu norėčiau tarti kelis žodžius dėl Birmos.

Po kelių savaičių, gegužės 10 d., Birmos gyventojai turės patvirtinti arba atmesti konstituciją. Europos Sąjunga ir jos partneriai mano, kad ruošiant konstitucijos projektą nepakankamai dalyvavo įvairios politinės jėgos ir šalies etninės grupės. Valdančioji chunta darė viską pagal savo norus.

To rezultatas – konstitucijoje numatoma, kad 25 % parlamento narių bus paskiriami iš kariškių, o 75 % narių bus renkami. Gali būti, kad Aung San Suu Kyi turės galimybę balsuoti 2010 m. rinkimuose ir net būti kandidate, bet panašu, kad režimo atstovai nenori, kad ji kada nors taptų Mianmaro Sąjungos Prezidente. Kinija, Indija ir ASEAN šalys irgi daro įtaką: pagrindinis jų rūpestis yra šalies stabilumas bei prekybos ryšiai ir investicijos.

Ponas Gambari, specialusis Jungtinių Tautų pasiuntinys, remiamas taktiškos Kinijos diplomatijos, nesugebėjo išplėsti politinio proceso ir sakė, kad pageidavo kalbėti ekonomikos, socialiniais ir humanitariniais klausimais.

Nesant konkrečių projektų, balandžio 29 d. Bendrųjų reikalų taryba aptars visus įmanomus būdus, kuriais Europos Sąjunga galėtų daryti įtaką situacijai Birmoje. Norėčiau pabrėžti, kad Europos Sąjunga siekia skatinti subalansuotą požiūrį Birmos klausimu. Mums reikia objektyvių rezultatų. 2007 m. lapkričio 19 d. Taryba

priėmė bendrosios pozicijos versiją, į kurią įtraukė naujų sankcijų. Kovo 10 d. įsigaliojo EB reglamentas, o jo metinė peržiūra vyks šio mėnesio pabaigoje.

Europos Sąjungos sankcijomis mes išreiškiame nepasitenkinimą dėl lėtos pažangos plėtojant demokratiją, nuolatinio politinių kalinių įkalinimo ir pagrindinių laisvių pažeidimo. Tačiau reikia nuolat stebėti sankcijų pasekmes ir įsitikinti, kad jos daro tiesioginę įtaką režimui ir jo naudojamiems ištekliams. Komisija sukūrė pagalbos programų pagal bendrąją bendradarbiavimo politiką. Pagrindinis dėmesys šiose programose skiriamas sveikatos apsaugai ir švietimui. Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad Europos Parlamentas išreiškė paramą dėl šių priemonių pagal savo teisę į parlamentinę analitinę priežiūrą.

Tai ECHO humanitarinės pagalbos priedas, skirtas padėti kaimyninėms šalims ir Birmos pabėgėliams. Mes ir toliau remiame pono Gambari misiją. Europos Sąjunga yra „Draugų grupės“ dalis, kuri Niujorke sukviė penkias nuolatinės JT Saugumo Tarybos nares, ASEAN pirmininką, Indijos, Japonijos ir Norvegijos atstovus, kurie visi atidžiai stebi situaciją Birmoje. Pagrindinį vaidmenį remiant pono Gambari misiją vaidina ES specialusis pasiuntinys Birmoje ponas Fassino. Šią informaciją norėjau perduoti jums ponios Ferrero-Waldner vardu.

Geoffrey Van Orden, PPE-DE grupės vardu. – Pone Pirmininke, šiandien aptariame Birmos klausimus, nes po penkių dienų bus atnaujintos Europos Sąjungos sankcijos šiai šaliai, o Birmos valdžia po dviejų savaičių nori surengti referendumą dėl fiktyvios konstitucijos.

Mes labai nuoširdžiai norime paraginti žengti Birmos režimą žingsnį, kuris būtų naudingas visiems Birmos žmonėms – imtis visų reikiamų veiksmų siekiant iš naujo prisijungti prie tarptautinės tautų bendruomenės. Visą Birmos, kaip nepriklausomos valstybės, gyvavimo laikotarpį buvo taikoma izoliavimo politika, kuri visiškai nepasitvirtino. Ji pakenkė Birmai ir Birmos gyventojams.

1948 m. Birma buvo didžiausias pasaulyje ryžių eksportuotojas, 75 % pasaulio tikmedžio medienos gamintojas ir turtingiausia pietryčių Azijos šalis. Visi tikėjo greita jos plėtra. Šiandien jos BVP vienam gyventojui yra mažesnis negu Ruandoje ar Bangladeše.

Birmos ekonomikai skubiai reikia tarptautinių finansų organizacijų pagalbos, bet nuo tada, kai Birma atsisakė demokratijos Azijos plėtros bankas, Pasaulio bankas ir Tarptautinis pinigų fondas visiškai teisėtai atsisakė teikti šaliai finansinę pagalbą. Birmos režimo atsisakymas pripažinti išorinius veiksnius paskatino pasaulio šalis taikyti ekonomines sankcijas.

Birmai reikia draugų, kurie padėtų ginti nacionalinius interesus pasaulinėje scenoje, bet net ASEAN šalys, ir vėl visiškai teisėtai, paskelbė, kad jos nebegins Birmos valdžios tarptautiniame forume.

Mūsų pranešimas Birmos vyriausybei būtų toks: pasaulis nebus nusiteikęs prieš jus, jeigu jūs nebūsėte nusiteikę prieš pasaulį. Nereikia bijoti tarptautinės bendruomenės labiau negu bijote savo piliečių. Jums nebereikia devintos pagal dydį pasaulyje armijos ar penkiolikto pagal dydį karinio biudžeto. Jums nebereikia gyventi bunkeriuose. Pripažinkite savo žmonių demokratijos troškimą, nutraukite politines represijas ir suteikite opozicinėms jėgoms laisvai dalyvauti naujos konstitucijos priėmimo procese.

Józef Pinior, PSE grupės vardu. – Pone Pirmininke, visų pirma norime paraginti Birmos režimą paleisti politinius oponentus ir daugiau negu 1800 politinių kalinių, įskaitant Aung San Suu Kyi, devintojo dešimtmečio studentus ir *Shan Nationalities League* už demokratiją lyderius, suimtus 2005 m.; prisiimti atsakomybę dėl visų aukų ir dingusiųjų be žinios nuo pastarojo rugsėjo, kai buvo žiauriai nuslopinti protestai, kuriuos surengė budistų vienuoliai ir demokratijos aktyvistai, įskaitant dingusius vienuolius ir vienuoles; suteikti informaciją apie žmogaus teisių padėtį Birmoje JT specialiajam pranešėjui ir leisti opozicinėms politinėms partijoms susitikti su specialiuoju pasiuntiniu.

Taip vadinamas referendumas mums kelia didelį rūpestį: kyla pavojus, kad tokiomis represinėmis sąlygomis vykdomas referendumas tik įtvirtins karinę valdžią. Pranešusi apie rengiamą referendumą vyriausybė priėmė įstatymą Nr. 1/2008, kuriuo atimamos balsavimo teisės iš religinių bendruomenių narių, įskaitant vienuolius ir vienuoles. Be to, pagal šį įstatymą numatomas trijų metų įkalinimas visiems, kurie „siekdami sukliudyti referendumui skaito paskaitas, platina popierius, naudoja plakatus ar kaip nors kitaip trukdo balsuoti balsavimo kabinose ar viešosiose vietose“.

Mums reikia garantijų, kad vyriausybė sušauks nepriklausomas rinkimų komisijas, sudarys tinkamus balsuotojų sąrašus, panaikins ilgalaikius žiniasklaidai taikomus apribojimus, suteiks teisę kurti asociacijas, reikšti savo nuomonę ir burtis į susirinkimus bei atšauks naujas nuostatas, kuriais draudžiamos teisėtose diskusijos dėl referendumo.

Marco Cappato, *ALDE grupės vardu*. – (IT) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, Komisare Barrot, jūs minėjote subalansuotą požiūrį. Manau, kad toks požiūris yra labai nedrąsus, nes šiems rūmams reikia tam tikros informacijos, būtent – kad ES turi priemonių, kuriomis galėtų skatinti demokratiją ir žmogaus teises.

Tai naujos priemonės ir dabar net nebūtina gauti leidimą iš šalies diktatorių norint paskirstyti fondų lėšas. Todėl mes stebime visus įvykius kaip žiūrovai, arba aptariame juos kaip žmonės, kurie svarsto, ką gali padaryti. Šiandien mes turime žinoti, kaip skirstomi šių fondų lėšos, kam mes galime padėti ir kaip sugebame pateikti informaciją šaliai bei ją gauti. Pavyzdžiui, mums reikia apsvarstyti, kaip pinigai leidžiami taip vadinamai kovai su narkotikais, pinigai, kuriuos Birmos režimo atstovai perveda tiesiai į savo išdą, kad galėtų efektyviau naudoti prievartą prieš savo žmones, su kuo maloniai sutiko Jungtinių Tautų biuras. Europos Sąjunga irgi privalo spręsti šią problemą. Kalbant apie referendumą norėčiau pasakyti, kad jis ne tik nenumato visų partijų dalyvavimo, kaip jūs sakėte – referendumu siekiama nuslėpti režimą, kad jo nariai Birmoje galėtų ir toliau pažeisti žmogaus bei pilietines teises.

Tarybos atstovui, ponui Lenarčič, norėjau pasakyti, kad vienuoliams aktyviai dalyvaujant besmurtėje kovoje ir net aukojant savo gyvybes, jūsų pranešimas, kad neketinate pakviesti Dalai Lama į Briuselį, kur būtų užmegztas toks reikalingas politinis dialogas su ES šalimis darys – ir jau padarė – neigiamą įtaką šiai besmurtei Birmos žmonių ir ypač vienuolių kovai.

Brian Crowley, *UEN grupės vardu*. – (GA) Pone Pirmininke, praeitų metų spalio mėnesį pasaulis išvydo tūkstančius budistų vienuolių ir visuomenės narių žygiuojant Rangūno gatvėmis ir reikalaujant laisvės bei reformų iš neteisėto ir žiauraus karinio Birmos režimo atstovų. Tai buvo didžiausia priešvyriausybė demonstracija nuo kruvino pirmojo demokratinio judėjimo nuslopinimo 1988 m.

– Jei kas nors mano, kad situacija galėjo būti blogesnė, negu matėme praeitais metais, jis turėtų pažvelgti į įrodymus: skurdas, maisto stygius, nuolatinės represijos, politinių oponentų eliminavimas, nuolatinis Nobelio taikos prizo laimėtojo Sacharovo įkalinimas, bet kokio kitokio požiūrio slopinimas.

Europos Sąjunga privalo tęsti tvirtą paramą, kurią išreiškėme 2007 m. spalio mėnesį Birmoje veikiantiems žmonėms. Dabar susiduriame su situacija, kai referendumu bus balsuojama dėl naujos konstitucijos, kurią kai kurie vadina žingsniu demokratijos atkūrimo link, bet šia konstitucija numatoma, kad ketvirtadali parlamentu narių skirs kariškiai, ja draudžiama ponai Aung San Suu Kyi kandidatuoti rinkimuose, nes ji ištekėjusi už užsieniečio ir ši konstitucija verčia visus visiškai paklusti chuntos diktatui.

Kinija turėtų panaudoti spaudimą Birmos chuntai ir užtikrinti, kad žmonėms bus tinkamai atstovaujama, bet Bangladešui ir Tailandui irgi turi būti teikiama parama, kad būtų skatinamas naujas Birmos valdžios požiūris. Privalome dvigubinti savo pastangas taikydami sankcijas ir vykdydami tvirtus politinius veiksmus ne tik Europos, bet ir viso pasaulio lygiu, ypač Jungtinių Tautų lygiu. Visos Europos Sąjungos valstybės narės Jungtinėse Tautose turėtų kalbėti vienu balsu ir priversti valdžios institucijas imtis veiksmų šiuo klausimu.

Hélène Flautre, *Vers/ALE grupės vardu*. – (FR) Pone Pirmininke, kaip buvo nurodyta, humanitarinė ir žmogaus teisių padėtis Birmoje vis blogėja ir Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių taryba kitos sesijos metu turi tai aiškiai pripažinti bei iš naujo nustatyti pagal Europos politiką vykdomą veiksmų planą.

Kas iš pradžių atrodė teigiamas ženklas, įžymi konstitucinė reforma, greitai tapo visiškai makiavelišku projektu. Į konstituciją bus oficialiai įtrauktas skyrius apie kariškių dalyvavimą vyriausybėje, kas pažeidžia visus tarptautinius standartus, o rinkimų nestebint jokiems stebėtojams visi prieštaraujantys esamam režimui negalės dalyvauti rinkimuose. Tai visiškas farsas ir dar labiau sustiprins geležinį Birmos chuntos režimą.

Tai parodo nesugebėjimą pačioje Birmoje ir visame regione taikyti išsamią strategiją, kurią naudoja Europos Sąjunga ir Jungtinės Tautos. Mūsų pasiuntinys net nesugebėjo nuvykti į Birmą. Mūsų dvejoja strategija – sankcijos / iniciatyvos – turi būti efektyvesnė ir kryptingesnė. Kitaip tariant, privalome atidžiau ir reguliariau taikyti kriterijus, kurie nustatyti atsižvelgiant į išvardytus tikslus.

Savo finansinėmis priemonėmis privalome visiškai izoliuoti su chunta susijusias bendroves arba tas, kurios vienokiu ar kitokiu būdu padeda jas finansuoti, taip pat ir valdžioje esančius žmones, kurie gali vykti į kitas šalis apsipirkti ir siųsti vaikus į užsienyje esančias mokyklas. Tas pats taikoma ir jiems pirmostoms banko sankcijoms, pagal kurias draudžiama pervesti pinigų per Europos bankus.

Derybos su ASEAN šalimis dėl laisvos prekybos sutarties turi būti laikomo galimybe užtikrinti, kad kaimyninės šalys netaikys jokios strategijos, kuri galėtų sumažinti sankcijų Birmai poveikį.

Antrasis aspektas susijęs su iniciatyvomis. Tuo pačiu metu mes privaloma palaikyti šalies gyvybines funkcijas: humanitariniu lygiu, apie kurį net neverta kalbėti, ir politiniu lygiu. Vadinasi turime viešai pasmerkti Birmos valdžią, paskelbti negaliojančiu referendumą ir naudojamas procedūras bei skatinti įstatymų vykdymą ir pagrindines laisves pasitelkdami EIDHR projektus. Be to, turime remti ir ginti kovos už žmogaus teises veiksmus, kovą prieš prievartinį vaikų įtraukimą į karines grupuotes ir saugoti vaikus nuo prievartos.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Pone Pirmininke, ponios ir ponai, nemanykite, kad esu kinofobas, nes dažnai kritikuoju Kinijos poziciją. Tačiau manau, kad negali būti abejonių dėl situacijos Birmoje ir gerai visiems žinomų Kinijos vyriausybės priimtų išpareigojimų, kuriais remiama Birmos valstybės taryba. Tai panašūs išpareigojimai, kuriuos Kinija prisiėmė dėl Darfur, Tibeto ir daugelyje kitų pasaulio vietų, kur labai dažnai pažeidžiamos žmogaus teisės.

Be abejo, galėčiau laikytis pasipiktinimo, pasibjaurėjimo ir pasmerkimo pozicijos, kuri yra dažna mūsų rezoliucijose, bet aš abejoju dėl tokios pozicijos efektyvumo. Aš remiu aiškų pasmerkimą ir apgailėstauju dėl fakto, kad per 45-erius Birmos režimo gyvavimo metus nebuvo jokios pažangos atsižvelgiant į žmogaus teises ir sąžinės laisvę.

Kaip galėčiau nesmerkti politinių ir etninių Birmos žmonių represijų? Pasinaudodamas proga norėčiau prisiminti konkretų Karen valstijos gyventojų atvejį, kurie išdidžiai kelis dešimtmečius gynė savo tapatybę ir norėčiau pasmerkti konstitucijoje, kurią režimo atstovai siekia primesti Birmai, numatytą referendumo mechanizmą. Ponios ir ponai, sentimentų lygiu sutinku su visomis rezoliucijos nuostatomis, bet, atsižvelgiant į tai, kad viskas, kas rašoma ES aktuose, lieka sentimentų lygiu, manau, kad tai yra visiškai nenaudinga. Kaip rašoma rezoliucijoje, norimo poveikio nepadarė net atnaujintos kryptingos sankcijos.

Be jokios abejonės tokias sankcijas reikėtų griežtinti, bet panašus spaudimas turėtų būti taikomas ir tokioms valstybėms kaip Kinija, Rusija ir Indija, kad jos bendradarbiautų su Europos Sąjunga kovoje su Birmos režimu naudodamos savo ekonominę ir politinę įtaką bei nutrauktų ginklų ir strateginių išteklių tiekimą į šią šalį. Iš esmės aš sutinku su labai įtikinamai išdėstytais ponios Flautre punktais.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, po kelių dienų Taryba nuspręs, ar laikytis bendrosios pozicijos Birmos atžvilgiu ir ar toliau taikyti sankcijas. Birmoje nevyko jokių reikšmingų pokyčių demokratijos, įstatymų vykdymo ar žmogaus teisių pagarbos atžvilgiu. Šioje šalyje kali beveik 2000 politinių kalinių. Opozicijos lyderei Aung San Suu Kyi jau daugelį metų taikomas namų areštas. Trumpai tariant nėra nė menkiausias priežasties panaikinti sankcijas.

Tenka pripažinti, kad buvo paskelbtas referendumas dėl konstitucijos ir sudarytas konstitucijos projektas, bet šie veiksmai nėra pagrįsti demokratija. Nebuvo konsultuojamasi su visuomene ar demokratinės opozicijos nariais. Konstitucijos projektas pilnas trūkumų demokratijos atžvilgiu. Absurdiška, kad ketvirtadalis vietų parlamente teks kariškiams. Absurdiška išbraukti kandidatus, kurie yra ištekeję ar vedę užsieniečius ar turi kitos tautybės vaikų. Visa tai nurodo demokratinės pažangos trūkumą.

Ką galime daryti? Pritariu ankstesnių pranešėjų raginimams, ypač teisingiems kolegoms Geoffrey van Orden komentarams. Tačiau mes negalime vieni spręsti Birmos klausimo. Be Kinijos paramos chunta nesugebėtų išsilaikyti. Todėl kinai irgi atsakingi už tai, kas vyksta toje šalyje. Kinija pasinaudojo Vakarų sankcijų sukurtu ekonominiu vakuumu ir dabar skina vaisius. Todėl norėdami matyti Birmoje kokių nors permainingų turime pakeisti savo požiūrį į Kiniją.

Dar norėčiau kreiptis į ASEAN šalis. Žinau, kad ASEAN šalys bet kokius komentarus apie Mianmarą laiko kišimusi į jų vidaus reikalus, bet taip pat žinau, kad padėtis Birmoje neduoda jiems ramybės. Noriu pasakyti, kad Mianmaras daro neigiamą įtaką ASEAN įvaizdžiui pasaulyje, todėl ASEAN taip pat turėtų naudoti spaudimą.

Richard Howitt (PSE). – Pone Pirmininke, remiu šios popietės Tarybos ir Komisijos pranešimus, bet kai praeitais metais po demonstracijų buvo įkalinti 700 kalinių, o Generolas Than Shwe atsisakė susitikti su JT specialiuoju pasiuntiniu Gambari, bendrosios pozicijos atnaujinimas praėjus šešiams mėnesiams yra būtinas, bet to tikrai neužtenka. Kodėl neišplėtus sankcijų naftos ir dujų srityse, iš kurių režimas gauna daugiausiai pajamų? Jei Jungtinės Amerikos Valstijos taiko finansavimo ir bankininkystės sankcijas neprileisdamos lėšų iš užsienio, kodėl to negali daryti ir Europos Sąjunga? Kokių veiksmų galėtume imtis norėdami tiekti humanitarinę pagalbą į rytinę Birmą, kur 3000 kaimų buvo sulyginti su žemės paviršiumi, o Europos pagalbos tarnybos yra pasiruošusios veikti? Budistų vienuoliai ant vienuolynų sienų parašė „ne“ taip siūsdami žinią Birmos gyventojams dėl gegužės mėnesį vyksiančio referendumo dėl konstitucijos. Europos pranešimas Birmai irgi turėtų būti tvirtas „ne“ diktatorystei ir „taip“ demokratijai.

Pierre Schapira (PSE). – (FR) Pone Pirmininke, praėjo šeši mėnesiai po to, kai demonstracijos Rangūne atskleidė pasauliui žiaurius ir dažnus žmogaus teisių pažeidimus Birmoje.

Deja, atrodo, kad tarptautinė viešoji nuomonė jau pamiršo apie krizę šioje šalyje. Mes privalome tvirtai remti Birmos žmones ir sudaryti nuoseklią ilgalaikę strategiją, kuria užtikrintume pagarbą demokratijai, spaudos, religijos, žodžio laisvei ir teisei į susibūrimus.

Neatsižvelgiant į diplomatinį spaudimą, Aung San Suu Kyi, kuri 1990 m. buvo apdovanota Sacharovo prizų, veiksmus ir tarptautinės pilietinės visuomenės pastangas, padėtis nė kiek nepasitaisė. 400 000 budistų vienuolių neturės teisės dalyvauti referendume.

Ši nepriimtina situacija rodo, kad iki šiol naudotos spaudimo priemonės buvo neadekvačios. Reikia išplėsti sankcijas prieš Birmos režimą ir nukreipti jas prieš politinį elitą, o ne gyventojus.

Tikiuosi, kad ES veiksmai bus sustiprinti. Kad padidintume visuomeninį sąmoningumą siūlau, kad visos Europos sostinės paragintų suteikti Aung San Suu Kyi, kuri simbolizuoja šią kovą, laisvę ir taip parodyti savo norą pamatyti, kaip Birmoje atsižvelgiama į žmogaus teises ir laisves.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Rytas eidama į Parlamento pastatą Briuselyje matau, kaip Aung San Suu Kyi liūdnomis akimis žiūri į mane iš didelio plakato ir turiu prisipažinti, kad kiekvieną rytą jaučiuosi visiškai bejėgė.

Beveik vienbalsiai priimtos rezoliucijos neturi jokios įtakos. Šiandien klausydama Komisijos ir Tarybos atstovų atkreipiau dėmesį į tuščius žodžius: „mes tikimės, mes norėtume, mes pagalvosime, mums rūpi“. Ar toks požiūris nėra per daug kuklus šitokio režimo atžvilgiu? Turime kalbėti vienu balsu ir daug dalykų daryti valingiau.

Kaip galime judėti į priekį? Mes visada griebiamės ekonominių sankcijų. Tačiau manau, kad tai yra vienintelis būdas daryti įtaką režimui. Be abejo, privalome akylai stebėti, kaip naudojama mūsų parama. Pinigai turi būti skiriami tik įgyvendinus tam tikras visuomenės reformų sąlygas.

Ana Maria Gomes (PSE). – Pone Pirmininke, buvau Birmoje ir mačiau vargą bei prispaudą, kurių sąlygomis gyvena Birmiečiai. Deja, Europa nepakankamai padėjo Birmos gyventojams – jų narsiesiems vienuoliams, politiniams kaliniams, drąsiai lyderei Aung San Suu Kyi – iškovoti laisvę ir atsikratyti chuntos engėjų.

Europa nepakankamai stengėsi mobilizuoti įtakingas kaimynines šalis, pavyzdžiui, Tailandą, Malaiziją, Singapūrą ir ypač Indoneziją, kad jos paremtų tuos, kurie kovoja už žmogaus teises ir demokratiją Birmoje.

Europa nepakankamai spaudė Kiniją ir Indiją, kad šios nutrauktų Birmos engėjų rėmimą. Europa nepakankamai stengėsi sustabdyti ir nubausti Europos bendroves, pavyzdžiui prancūzų „Total“, kuri palaiko verslo santykius su Birma ir taip padeda gauti pinigų narkotikų prekeiviams ir engėjams, kurie sudaro Birmos chuntą. Europa privalo veikti ir atsakyti pripažinti šio referendumo farsą.

Ponas Barroso ir jo Komisarai vykstantys į Pekiną privalo griežtai ir aiškiai kalbėti apie Birmą ir Pekino įsipareigojimus šios šalies atžvilgiu. Esama ir būsimoji pirmininkaujanti Tarybos narė privalo ryžtingai veikti bei griežtai taikyti nustatytas sankcijas Birmai bei skatinti JT Saugumo tarybą veikti prieš Birmos engėjus.

Marios Matsakis (ALDE). – Pone Pirmininke, šie Rūmai jau įpratę priimti visiškai neefektyvias rezoliucijas. Be to, mes pripratome taikyti sankcijas, kurios irgi yra visiškai neefektyvios, nes jos nukreiptos ne prieš tuos, kurie yra atsakingi už pakeitimus, bet, kaip šiuo atveju, prieš paprastus Birmos žmones, kurių gyvenimus mes dar labiau apsunkiname.

Jau buvo minėta, kad tikroji kaltininkė yra Kinija. Ar mes taikome kokias nors sankcijas prieš Kiniją? Ne! ES rinka perpildyta brokuotų prekių, kurias perkame iš Kinijos. Kodėl netaikome sankcijų Kinijai, kad pamatytume, kaip jos paveiktų padėtį Birmoje?

Colm Burke (PPE-DE). – Pone Pirmininke, šiuo klausimu pritariu savo kolegoms. Esmė ne tame, kad nepastebėjome jokių pokyčių per kelis pastaruosius mėnesius. Jokių pokyčių nepastebime jau 50 metų.

Žmogaus teisės šioje šalyje pažeidžiamos kiekvieną dieną. Religinių bendruomenių nariai eina į gatves tik tuomet, kai įsitikina, kad su jų šalimi kažkas yra labai negerai. Matėme, kaip prieš kelis mėnesius vienuoliai išėjo į gatves, nes jie jautė, kad taip galėtų perduoti žinią. Chuntos reakcija buvo kitokia. Ji iškart numalšino protestus ir pradėjo šokiruojančias žudynes. Ir ši vyriausybė liko valdžioje.

Pagrindinės šito kaltininkės yra bendrovės ir šalys, kurios palaiko ryšius su Birma. Jos tiekia šaliai ginklus ir perka jos produktus. Pritariu savo kolegoms, kad turėtume aktyviau skatinti Kiniją pakeisti požiūrį į santykius su Birma. Tik taip galėtume pasiekti permainų. Be to, turėtume pakalbėti su Europos bendrovėmis, kurios padeda šiai chuntai. Jeigu patys nesiimsime veiksmų, bus labai sunku priversti tą daryti kitas šalis. Pritariu šiam rezoliucijos pasiūlymui.

Jim Allister (NI). – Pone Pirmininke, Birmos klausimas yra vienas iš tų, kuris susilaukia didelio atgarsio.

Matau analogijų tarp Birmos ir Zimbabvės. Kažkada tai buvo stipria ekonomika pasižyminčios šalys. Tada abi šalys atsisakė demokratijos ir iškeitė ją į priespaudą bei jos pasekmes: pagrindinių laisvių neigimą, baisų skurdą ir engėjišką militarizmą.

Tačiau išvelgiu analogijų ir ES atsakuose į įvykius Birmoje ir Zimbabvėje. Reakcijos buvo labai nedrąšios. Šiandien girdėjome Komisijos ir Tarybos atstovų kalbas, bet ką jie galėjo mums pasakyti? Labai labai nedaug.

Privalome būti daug griežtesni. Reikia sugriežtinti ekonomines ir kitas sankcijas bei turime visiškai uždrausti ginklų prekybą su šia šalimi. Privalome taikyti spaudimą tose srityse, kuriose jis yra efektyviausias – tiems režimams, tiems režimų rėmėjams, pavyzdžiui, Kinijai, kurie stiprina šią chuntą. Tik ėmęsi priemonių prieš tuos, kurie laikosi prieštaringo požiūrio į karinę chuntą galėsime ką nors pakeisti.

Janez Lenarčič, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Jau minėjau, kad kitos sesijos metu Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių taryba diskutuos Birmos klausimu ir turėtų padaryti tam tikras išvadas. Šia tema dar pakalbėsiu vėliau, nes iš pradžių norėčiau atsakyti į kai kuriuos komentarus.

Pirma – pono Cappato. Norėčiau pabrėžti, kad Taryba kol kas nebandė diskutuoti dėl galimybės pakviesti Dalai Lamą į susitikimą su Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos sesija. Nemanau, kad toks susitikimas yra įmanomas. Jei taip atsiktų, būtų diskutuojama apie Tibetą, o ne apie Birmą, kuri yra dabartinių mūsų diskusijų tema. Tačiau norėčiau pasakyti štai ką: Norint pagerinti padėtį Tibete reikia ne dialogo tarp Europos Sąjungos ir Dalai Lamos, o dialogo tarp Kinijos valdžios ir Dalai Lamos. Slovėnijos pirmininkaujanti valstybė jau kelis kartus ragino organizuoti tokį dialogą.

Dabar šiek tiek apie kitą Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos sesiją. Mes tikimės, kad Taryba nuspręs pakartoti savo gilų susirūpinimą dėl situacijos Birmoje ir paragins Birmos valdžią kuo greičiau veikti bei pereiti prie teisėto pilietinio valdymo ir nacionalinio susitaikymo. Tikimės, kad Taryba paragins pradėti diskusijas dėl referendumo, kuris būtų vykdomas laisvai ir teisingai. Kaip minėjo ponias Flautre, mes tikimės, kad Birmos valdžios atstovai pakvies tarptautinius stebėtojus, kurie galės stebėti referendumą.

Net neabejoju, kad Taryba paragins nedelsiant paleisti visus politinius kalinius, kaip to pageidavo ponas Howitt. Neabejoju ir dėl to, kad bus reikalaujama paleisti ponią Aung San Suu Kyi. Taip pat tikimės, kad sankcijos, kurios, kaip teisingai pastebėjo ponas Van Orden, greitai nustos galiojusios, būtų pratęsto dar 12 mėnesių paliekant galimybę jas modifikuoti, t. y. sugriežtinti arba palengvinti atsižvelgiant į besiklostančią situaciją.

Atsižvelgiant į ginklus ir atsakant į pono Romagnoli komentarą, Europos Sąjunga uždraudė visų rūšių ginklų ir susijusių medžiagų eksportą į Birmą. Tai yra Europos Sąjungos sankcijų dalis ir mes tikimės, kad jos bus praplėstos kartu su sankcijų sistema ar mechanizmu. Bandome įtikinti prisijungti prie mūsų kitas valstybes nares.

Ir pagaliau, norėčiau pasakyti, kad, kaip sakė ponias Flautre, būtų galima sakyti, kad Jungtinių Tautų strategija Birmos atžvilgiu žlugo. Tačiau būtų galima sakyti ir kad ji dar nedavė vaisių. Aš sutinku su antruoju teiginiu.

Jacques Barrot, Komisijos vicepirmininkas. – (FR) Pone pirmininke, įdėmiai klausiau visų komentarų, kurie atspindi faktą, kad Birmai dar liko ilgas kelias iki demokratijos ir mes visi gerai tai žinome. Mes ir toliau stiprinsime savo politiką ir norėčiau pasakyti, kad mes neseniai sugriežtinome sankcijas režimui ir ypač jo vadovams. Taryba dabar ieško išsamių finansinių sankcijų taikymo galimybių.

Norėčiau pridurti, kad balandžio 29 d. Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos sesija bus puiki galimybė pasiūsti žinią režimo vadovams ir paraginti juos paleisti politinius kalinius. Mes visomis jėgomis stengiamės būti solidarūs su Aung San Suu Kyi. Turiu pasakyti, kad neturime galimybių susisiekti su ja tiesiogiai, bet palaikome ryšį su jos partijos nariais.

Be sankcijų taikymo kai kurie iš jūsų minėjo bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, kurios turėtų daryti įtaką Birmos režimui ir ponias Ferrero-Waldner šią savaitę iškels Birmos klausimą Kinijoje. Komisija kreipėsi

į Tailando vyriausybę, o Indonezija ruošia naują iniciatyvą. Tačiau jūs visiškai teisūs pabrėždami kitų regiono valstybių veiksmų svarbą.

Dabar pakalbėsiu apie pagalbos gyventojams problemas. Birmos gyventojai neturi kentėti dėl politinės šalies stagnacijos, kurią sukėlė šalies vadovai. Europa nenori vien tik pasmerkti ir izoliuoti Mianmaro. Norėčiau pasakyti, kad teikdami paramą mes kiekviena proga pabrėžiame, kad tik geresnis vadovavimas padės šią paramą padaryti kaip įmanoma efektyvesne.

Ponas Cappato išreiškė susirūpinimą dėl tarptautinės paramos stebėjimo būdų. Turiu pažymėti, kad tarptautinė parama teikiama per JT organizacijas ir NGO partnerius ir užtikrinu jus, kad jos teikimas yra atidžiai stebimas. Tačiau jūs buvote teisūs užduodami šį klausimą.

Mes norime naudoti kaip įmanoma daugiau spaudimo ir užtikrinti, kad Birma greitai žingsniu juda demokratijos link. Tuo pačiu turime stebėti, kad Birmos gyventojai nekontentų dar labiau dėl visiško izoliavimo, nes toks atsakas tikrai nebūtų tinkamas.

Pirmininkas. – Baigdamas diskusijas noriu pranešti, kad sulaukiau šešių rezoliucijos pasiūlymų atsižvelgiant į procedūros taisyklių 103(2) straipsnį.

Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2008 m. balandžio 24 d., ketvirtadienį.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

James Nicholson (PPE-DE), raštu. – Nuoširdžiai pritariu šiai rezoliucijai, kuria rodomas nuolatinis Parlamento dėmesys padėčiai Birmoje. Esame atsakingi už tai, kad įvykiai šioje šalyje pastoviai būtų mūsų akiratyje.

Visi labai gerai žino tą faktą, kad nežiūrint daugybės išteklių ir derlingos žemės Birma lieka viena iš vargingiausių šalių pasaulyje. Visi sutaria, kad karinė chunta yra atsakinga už daugybę žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant žiaurų elgesį su budistų vienuoliais, kurie protestavo prieš režimą.

Atsižvelgiant į naujausius įvykius – būtent į karinės chuntos ketinimus jėga priimti visiškai nedemokratišką ir neteisėtą konstituciją – Europos Sąjunga turėtų panaudoti visą savo įtaką ir pabandyti pagerinti susidariusią padėtį.

Tarptautinių diskusijų apie padėtį Birmoje laikas jau baigėsi. Derybos tarp JT ir Birmos valdžios atstovų buvo visiškai bevaisės. Dabar tiesiog būtina taikyti konkrečias sankcijas chuntai ir su ja susijusiems verslams.

Visiškai palaikau šią rezoliuciją, kuria Taryba skatinama patvirtinti išsamesnes ir ryžtingesnes sankcijas Birmos kariniam režimui. Šiuo atžvilgiu labai tikiuosi, kad mūsų žodžiai bus įrodyti veiksmais.

10. Nelegali imigracija, išoriniai Europos Sąjungos ir „Frontex“ veiksmai (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas yra Tarybos ir Komisijos pranešimai apie nelegalią imigraciją ir išorinius Europos Sąjungos bei „Frontex“ veiksmus.

Janez Lenarčič, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Pradėdamas norėčiau pasakyti, kad sprendimai imigracijos klausimais turi būti priimami labai atidžiai. Europos Sąjunga privalo sukurti efektyvią migracijos politiką bei teisinį jos pagrindą ir tuo pačiu nenutraukti kovos su nelegalia imigracija. Priemonių privalo imtis Europos Sąjunga ir pačios valstybės narės. Be to, turime bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis. Vienas svarbiausių kovos su nelegalia imigracija aspektų yra efektyvi Europos Sąjungos išorės sienų kontrolė.

Didelis pasiekimas šioje srityje yra devynių naujų valstybių barių įtraukimas į Šengeno erdvę. Įtraukus naujas valstybes nars į Šengeno erdvę, Slovėnijos pirmininkaujanti valstybė pradėjo kuo sparčiau diegti antrosios kartos Šengeno informacijos sistemą, dar žinomą kaip SIS II. Šiuo metu šis projektas yra vienas svarbiausių Europos Sąjungos vykdomų projektų. Norint 2009 m. rugsėjo mėnesį pereiti nuo pirmosios kartos Šengeno informacijos sistemos prie antrosios kartos sistemos būtina kuo sklandžiau įgyvendinti visą numatytą veiklą.

Dėl dažnų incidentų Viduržemio jūros regione ir šiaurinėje Afrikos pakrantėje Komisija ir kai kurios valstybės narės 2007 m. pasiūlė tam tikrų iniciatyvų siekiant efektyviau spręsti nelegalios imigracijos klausimus. Pirmininkaujanti šalis Slovėnija šių metų kovo mėnesį surengė ministrų konferenciją apie būsimuosius

iššūkius susijusius su Europos Sąjungos išorės sienų valdymu. Konferencijoje buvo pirmą kartą diskutuota apie tris Komisijos pranešimus, kurie buvo išsakyti vasario mėnesį. Konferencijos dalyviai diskutavo apie „Frontex“ agentūros įvertinimą ir tolesnę jos plėtrą bei apie priemones, kuriomis būtų galima valdyti Europos Sąjungos išorės sienas. Buvo nuspręsta, kad ateityje reikėtų stiprinti sienų kontrolę ir įdiegti patikimą asmenų identifikavimo sistemą. Tuo pačiu privalome siekti, kad Europos Sąjunga būtų atvira ir pasiekiamą.

Be to, ministrai diskutavo apie pasiūlymą įkurti Europos sienų priežiūros sistemą EUROSUR. Pirmininkaujančioji šalis jau ruošia tolimesnes gaires, o Taryba nagrinės šias gaires liepos mėnesio sesijos metu, kai bus diskutuojama teisminiais ir vidaus reikalų klausimais.

Kova su nelegalia imigracija taps efektyvesnė patvirtinus direktyvą dėl bendrųjų standartų grąžinant asmenis, kurie nelegaliai gyvena Europos Sąjungos valstybių narių teritorijoje ar, taip vadinamą, Gražinimo direktyvą. Slovėnijos pirmininkaujančioji valstybė narė jau pradėjo antrą derybų ratą su Europos Parlamentu, kuris buvo labai konstruktyvus. Mes manome, kad bendromis pastangomis galėtume patvirtinti šią direktyvą pirmojo svarstymo metu.

Atsižvelgiant į direktyvos pasiūlymą dėl darbuotojų iš trečiųjų šalių, kurie nelegaliai dirba Europos Sąjungoje, sankcijas, Taryba laukia pakeitimų ir pataisų iš Europos Parlamento.

Kita labai svarbi išsamios migracijos politikos kūrimo dalis yra vizų politika. Šiuo klausimu Slovėnijai pavyko padaryti pažangą diskutuojant dviem labai svarbiais klausimais, susijusiais su bendrųjų konsulinė nurodymų ir vizų kodo pakeitimais. Tikimės, kad pavyks sėkmingai bendradarbiauti šiais dviem klausimais su Europos Parlamentu.

Neoficialioje sausio mėnesio sesijoje Taryba diskutavo prieglobsčio teikimo praktinio bendradarbiavimo tarp valstybių narių klausimais. Šį mėnesį Taryba priėmė atitinkamus sprendimus. Kaip sakiau pradėdamas kalbą, norint kontroliuoti nelegalią imigraciją ir su ja kovoti, būtina sukurti išsamią migracijos politiką. Kova su nelegalia imigracija reikalauja bendradarbiavimo su šalimis, iš kurių atvyksta imigrantai. Be to, būtina pašalinti migracijos priežastis, kitaip tariant, skatinti tų šalių, iš kurių atvyksta imigrantai, plėtrą.

Bendrojo požiūrio, kurį Europos Taryba patvirtino 2005 m. gruodžio mėnesį, paskirtis buvo inicijuoti išsamias diskusijas migracijos klausimais bei sutvirtinti tarptautinį bendradarbiavimą su tomis šalimis, iš kurių atvyksta imigrantai, ir sukurti su jais partnerystės ryšius. Vadovaujantis šiuo požiūriu dabar vykdoma veikla įvairiose srityse. Ši veikla labiausiai skirta daugiausiai sunkumų keliantiems regionams, ypač Afrikoje ir rytiniams bei pietrytiniams regionams, besiribojantiems su Europos Sąjunga.

Jacques Barrot, Komisijos vicepirmininkas. – (FR) Pone Pirmininke, didžiausias nelegalius imigrantus traukiantys veiksnys yra nelegalus darbas.

Migrantai ir toliau plūs į Europą tol, kol jų įsitikinimu finansinė nauda dirbant nelegalų darbą bus didesnė negu rizika būti sulaikytiems Europos įstatymų taikymo pareigūnų.

Privalome bendrai Europos lygiu sutarti dėl efektyvios kovos su nelegaliu darbu strategijos. Ši strategija labai svarbi, ji priklauso nuo mūsų, valstybių narių ir mūsų bendrosios politinės valios. Esant tokiai situacijai Komisija pateikė pasiūlymą dėl sankcijų tiems, kurie įdarbina trečiųjų šalių piliečius nelegaliai gyvenančius Europos Sąjungoje. Šias sankcijas dabar tiria Parlamentas ir Taryba.

Pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad visos Valstybės narės imtųsi prevencinių priemonių ir panašių veiksmų bei efektyviai jas taikytų kovojant su nelegaliu darbu.

Norėčiau paskatinti Parlamentą ir toliau tirti šį pasiūlymą, kad galėtume sukurti visos bendrijos instrumentą, kurio taip reikia valstybėms narėms, ir kurį naudojant būtų galima imtis visų reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad įstatymai būtų gerbiami visoje Europos Sąjungoje.

Po tokių žodžių nenorėčiau sumenkinti nelegalios imigracijos į Europos Sąjungą ir visų jos išorinių sienų apsaugos iššūkių. Labai tikėtina, kad šiai metais daug afrikiečių panorės atvykti į Europos Sąjungą jūra. Kai kurie jų vyks atskirai, kai kurie – nedidelėmis grupėmis, o kitus išnaudos kriminalinės organizacijos, reikalaujamos didelių piniginių sumų už patekimą į Europą.

Europos lygiu buvo padėta daug pastangų siekiant teikti valstybėms narėms finansinę paramą 2008 m. „Frontex“ agentūra 2008 m. beveik padvigubėjo lyginant su 2007 m. Šiais metais jos biudžetas sudaro 70 milijonų eurų, įskaitant 31 milijoną eurų, skirtų operacijoms ties ES jūrų siena.

Atsižvelgiant į operacijas šiose didelės rizikos zonose „Frontex“ surengė keturias didelės apimties operacijas. *Poseidon, Hermes, Nautilus* ir *Hera*. Informacija apie tikslias jų vykdymo datas ir trukmę dar nėra paskelbta viešai, bet dėl padidinto finansavimo šios operacijos truks ilgiau negu 2007 metais.

Be to, svarbu paminėti, kad valstybės narės ir „Frontex“ susitarė dėl techninės įrangos, esančios centrinio turimos techninės įrangos registro (CRATE) duomenų bazėje naudojimo procedūrų ir sąlygų.

Šiuo metu savanoriškumo pagrindu valstybės narės gali naudoti 18 lėktuvų, 20 sraigasparsių ir 105 laivus. „Frontex“ teikia žmogiškuosius išteklius, skirtus padėti valstybėms narėms paruošti ir įvertinti jūrų operacijas. Komisija „Frontex“ įvertinimo pranešime rekomendavo iki galo iširti CRATE galimybes ir valstybių narių įsipareigojimus bei taip užtikrinti galimybę naudoti reikiamą įrangą vykdant jūrų sienų apsaugos operacijas.

„Frontex“ agentūra privalo reguliariai informuoti Europos institucijas apie įrangos naudojimą ir tokio naudojimo apimtį atsižvelgiant į poreikius bei privalo informuoti jas apie ateities mechanizmus, skirtus užtikrinti valstybių narių siūlomos įrangos pasiekiamumą. Agentūra galėtų padidinti CRATE efektyvumą įsigydamą ir nuomodama savo techninę įrangą.

Šiomis pastangomis valstybės narės ir „Frontex“ padės sumažinti skęstančių savadarbių laivų, kuriais norima patekti į Europą, skaičių. Todėl Komisija pritaria dvišaliam susitarimui tarp Ispanijos ir Vakarų Afrikos valstybių bei ryšiams tarp Italijos, Maltos ir Libijos. Iki šiol ryšiai su Libija neteikė didelių rezultatų, todėl privalome atkakliai jų siekti.

Savo pranešime apie būsimą „Frontex“ plėtrą Komisija pabrėžė, kad bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis yra pagrindinis veiksnys gerinant agentūros vykdomų jungtinių operacijų efektyvumą. Turėtų būti nuspręsta, ar „Frontex“ galėtų būti suteikta galimybė vykdyti atskirus projektus su trečiosiomis šalimis. Be abejojimo, agentūra turėtų užtikrinti savo veiklos vientisumą su Sąjungos užsienio politikos strategija.

Tokie projektai galėtų žymiai pagerinti bendradarbiavimo efektyvumą, kuris vykdomas pagal esamus susitarimus bei nustatyti konkrečius galimybių poreikius atsižvelgiant į sienų valdymą atskirose trečiojoiose šalyse.

2008 m. Komisija mato kaip išbandymų metus. „Frontex“ turi didesnę biudžetą, CRATE duomenų bazė visiškai funkcionuoja, o greitojo reagavimo komandos pasirengusios darbui. Mes įvertinsime šių priemonių rezultatus ir prireikus išnagrinėsime kitas galimybes, pavyzdžiui Europos sienų priežiūros sistemos įdiegimą, kaip tai nurodyta įvertinamajame Komisijos pranešime..

Šiandien norėjau perduoti jums šią informaciją ir lauksiu šių Rūmų narių komentarų, susijusių su šiomis sudėtingomis problemomis.

Simon Busuttil, PPE-DE grupės vardu. – (MT) Šiuo metų laiku girdime apie tragedijas, kurių metu paskęsta šimtai migrantų, o gerai žinodami susidariusią situaciją galime užduoti sau klausimą, ar šiais metais esame geriau pasiruošę spręsti nelegalios migracijos klausimus. „Frontex“ yra tik sprendimo dalis – kaip išsireiškė Komisija, tai yra atbaidymo priemonė kovojant su nelegalia migracija, o šie metai bus „Frontex“ išbandymo metai. Kaip teisingai išsireiškė Komisaras Barrot, šiais metais mes padvigubiname „Frontex“ biudžetą, sukūrėme greitojo reagavimo komandą ir agentūra turi pakankamai priemonių įgyvendinti savo misiją. Mes atidžiai stebėsime „Frontex“ darbą ir tikimės, kad šiais metais ji bus efektyvesnė negu buvo iki šiol. Jei „Frontex“ pageidauja Parlamento paramos, ji privalo jos nusipelninti.

Pone Pirmininke, kaip jau sakiau, „Frontex“ yra tik šio sprendimo dalis ir mes privalome išsamiai aptarti kaip šia našta galės pasidalyti valstybės narės. Tokio aptarimo Taryba kol kas vengė. Privalome pašalinti veidmainystę, kai iš vienos pusės esame kaltinami, kad skęsta migrantai, o iš kitos – kad paliekame pietines valstybes nares pačioms spręsti susidariusias problemas. Viduržemio jūros regione šią naštą tikrai turi pasidalyti ir kitos valstybės narės. Praeitais metais buvo incidentų, kai emigrantai Libijos gelbėjimo zonoje buvo rasti prie apvirtusių laivų arba įstrigę tuno žvejybai skirtuose tinkluose. Libija nedarė nieko, o Europos šalys rodė pirštais viena į kitą. Norėčiau paklausti Komisijos ir Tarybos, ką šios pasirengusios daryti šiais metais? Komisare, Pirmininke, nėra abejonių, kad mes visi esame atsakingi už šių žmonių gyvybes. Tačiau dabar pats laikas Komisijai ir tarybai rasti drąsos ir atsakyti į šiuos klausimus. Ar emigrantus turi priimti viena šalis, ar jie turi būti paskirstyti ir po kitas šalis?

PIRMININKAUJANTYSIS: PONIA ROTHE*Vicepirmininkas*

Claudio Fava, *PSE grupės vardu.* – (IT) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti poniai Pirmininkei, Tarybos Pirmininkui ir Komisarui. Mes pritariame Tarybos Pirmininko pasiūlymui dėl integruoto požiūrio į migraciją. Šis bandymas suderinti įvairius problemos aspektus ir kartu juos spręsti turėtų būti pradedamas įgyvendinti nuo visiem mums žinomo fakto pripažinimo: 60 % į Europą patenkančių migrantų keliauja jūra, o pagal organizacijos „Fortress Europe“ duomenis per dešimt pastarųjų metų paskendo ar kitaip dingo 12 000 žmonių. Viduržemio jūra tapo didžiausiu bendruoju kapu.

Mano nuomone, nors „Frontex“ nebuvo įsteigta kaip humanitarinę pagalbą teikianti agentūra, ji negali nekreipti dėmesio į šias problemas ir į faktą, kad mes susidūrėme su didele humanitarine problema. Kas sudaro šio projekto sunkumus ir iššūkius? Valstybės narės iki šiol manė, kad „Frontex“ turėtų sumažinti jų pačių atsakomybę, tačiau tai yra koordinavimo agentūra pagrįsta solidarumo ir abipusiškumo principais, kuri negali veikti atskirai nuo valstybių narių. Tiesą sakant, valstybės narės visų pirma yra pačios atsakingos už sausumos ir jūros sienų priežiūrą.

Kitas reikšmingas punktas yra tai, kad „Frontex“ iki šiol neturėjo reikiamų išteklių, o dabar, kai šį agentūrą turi pakankamai lėšų, struktūrų, žmonių ir fizinių išteklių, mes galėsime patikrinti jos veiklos patikimumą. Nepakanka vien skaičiuoti laivus ir sraigtasparnius, privalome pamatyti, kaip šie ištekliai gali būti naudojami agentūros veikloje.

Trečiasis punktas, kurį noriu paminėti yra tas, kad „Frontex“ vis dar neišsprendė vienos problemos, kurią jūs, Komisare, iškelėte sakydamas, kad turėtume prisidėti prie žuvusių ar dingusių be žinios žmonių skaičiaus mažinimo. Kaip „Frontex“ galėtų sumažinti šį skaičių? Mes manome, kad yra tik vienas būdas – užtikrinti, kad jos veiklos sritis apima jūros gelbėjimo operacijas. Kitais žodžiais tariant, be migracijos į Europos Sąjungą taisyklių, jūros teisės aktų, humanitarinių teisės aktų, turėtų būti įtrauktas ir poreikis gelbėti kiekvieną žmogaus gyvybę, kuriai kyla pavojus.

Šią žinią ir norėjome jums perduoti, Komisare, ir norėtume išgirsti jūsų bei Tarybos komentarus.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *ALDE grupės vardu.* – Ponia Pirmininke, būkime teisingi ir atviri. Jeigu „Frontex“ yra koordinavimo agentūra, mes negalime tikėti, kad ji pati sustabdys imigrantų srautą ar užkirs kelią žmonių pervežimui. „Frontex“ nėra ir niekada nebus visų mūsų problemų, susijusių su nereguliaria migracija, sprendimas.

Viskas labai aišku: ES sienų apsauga tenka visų valstybių narių atsakomybei, o sienų kontrolė turi būti vykdoma vadovaujantis atsakomybės pasidalijimo ir solidarumo tarp visų valstybių narių principais.

Per pastaruosius metus mes stebėjome tikrą paradoksą. Galėjome matyti kaip valstybės narės ragina „Frontex“ sustabdyti imigrantų srautą ir pasitelkti visą įmanomą įrangą. Tačiau centralizuotas turimos techninės įrangos registras yra tik virtualusis registras. Į šį sąrašą įtrauktas turtas priklauso valstybėms narėms ir jo panaudojimas priklauso nuo jų pačių. Galėtume diskutuoti apie tam tikrų valstybių narių pasiryžimą spręsti šios srities problemas.

Atsižvelgiant į finansines perspektyvas, jei „Frontex“ iškart panaudotų visą turimą įrangą, jos biudžetas tiesiog tirpte ištirptų. Todėl pagrindinis klausimas taip ir lieka neatsakytas – su juo kreipiuosi į Tarybą – ar Taryba pasiruošusi vadovautis privalomojo solidarumo principu, įpareigojančiu visas valstybes nares pateikti privalomojo solidarumo mechanizmą.

Per kelis pastaruosius metus valstybės narės pakartotinai pabrėžė pagarbos tarptautinėms žmogaus teisėms svarbą atsižvelgiant į migracijos klausimus. Valstybės narės pabrėžė Europos solidarumo svarbą dalijantis šia našta. Tačiau labai dažnai efektyvūs sprendimai užstrigdavo dėl valstybių narių nesugebėjimo dirbti kartu.

Ar Pirmininkaujančioji pritartų, kad kalbų laikas jau baigėsi ir atėjo laikas imtis darbų? Ar sutinkate, kad pasaulinėje rinkoje daugėjant regioninių konfliktų ir didėjant atotrūkiui tarp turtingųjų ir vargšų, žmonių migracija tik didės. Ar neatėjo laikas valstybėms narėms laikytis vieningos pozicijos ir reaguoti į kilusius iššūkius radikaliai, tačiau atsakingai peržiūrint savo požiūrius į bendrąją – norių pabrėžti, bendrąją – migracijos politiką?

Deja, dabar turiu palikti šiuos Rūmus, nes privalau dalyvauti vykstančiame aukšto lygio trialoge dėl Grąžinimo direktyvos. Tačiau tikiuosi kuo greičiau sulaukti išsamių atsakymų į mano pateiktus klausimus.

Mario Borghesio, *UEN grupės vardu*. – (IT) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, „Frontex“ iniciatyva nusipelnė palaikymo. Ši agentūra saugo Europos civilizacijos ribas atsižvelgiant į nelegalios imigracijos antplūdį, kuri yra sąmoninga ir dažnai būna didelių humanitarinių tragedijų priežastimi. Be to, ji yra pelningas kriminalinių organizacijų verslas. Todėl su ją reikia kovoti visomis išgalėmis.

Mes žinome, kad tam tikros šalys, pavyzdžiui Ispanija, naudoja labai efektyvias priemones ir jos aukštųjų technologijų SIVE sistema yra labai sudėtinga siena, skirta apsaugoti nuo nelegalių imigrantų. Nėra prasmės lieti krokodilo ašaras dėl mirčių ir humanitarinių incidentų jei nieko nedarome siekdami apginti savo pakrantes. Mano šalis ilgą laiką nesiemė jokių veiksmų – belieka prisiminti padėtį Lampedusa – tačiau mes neturime leisti laivams, plukdantiems nelegalius imigrantus, pasiekti valstybių narių teritorinių vandenų.

Žvelgiant iš teisinės pusės, priežastys, dėl kurių nelegali imigracija priskiriama nusikaltimui, yra visiškai nepagrįstos. Nelegalių imigrantų sulaikymas ir įkalinimas visiškai paaiškinti Europos žmogaus teisių konvencijos 5(f) straipsnyje, kuriame aiškiai nurodyta, kad asmenims galima apriboti laisvę tik vienu atveju – kai jie neleistinai atvyksta į kitą šalį.

Galų gale Europa negali vengti analizuoti visiško Šengeno sutarties taikymo rezultatų, kuriuos mes visi stebime. Šengeno sutartimi turėjo būti skatinama darbuotojų ir studentų judėjimo laisvė, bet iš tikrųjų buvo sukurta tam tikra žalia laisvo judėjimo kortelė nusikaltėliams. Ar to mums reikia savo šalyse? Tikrai ne. Privalome neatidėliodami imtis konkrečių veiksmų. Reikia peržiūrėti 2004 m. Direktyvą atsižvelgiant į šiuos rezultatus.

Valstybės narės turėjo nustatyti visų atvykstančių į mūsų šalį pajamų ribas ir įsipareigojimus bei taip parodyti lėšų teisėtumą. Tačiau šalys to nepadarė – pavyzdžiui, Italija taip nepasielgė – todėl mes matome miestus, tokius kaip krikščionybės sostinė, į kuriuos plūsta romėnai ir atlieka įvairiausių nusikaltimus bei vykdo nusikalstamą veiklą, bet nėra išsiunčiami iš jų. Prašau atsižvelgti į šiuos rezultatus.

Cem Özdemir, *Verts/ALE grupės vardu*. – (DE) Ponia Pirmininke, nuo Europos sienų apsaugos agentūros „Frontex“ įkūrimo Europos darbo programos yra vykdomos efektyviai ir pagal numatytą planą. Tačiau mano grupė yra labai sunerimusi dėl „Frontex“ reglamento patvirtinimo, nes Viduržemio jūros regione vyksta daug nelaimingų atsitikimų, kurių metu žūsta geresnio gyvenimo ieškoti išvykę žmonės.

Mes norėtume pateikti Tarybai kelis klausimus. Vienas iš jų būtų toks: ar „Frontex“ įgyvendindama reguliacines normas visiškai atsižvelgia į žmogaus teisių aktus? Arba, jei norime būti atviresni ir tikslesni: ar Taryba ir Komisija gali garantuoti, kad ES valstybės narės, kurios sulaukia „Frontex“ pagalbos, atsižvelgia į visus tarptautinės teisės įsipareigojimus ir tarptautines konvencijas, susijusias su jų išorinių sienų apsauga ir stebėjimu?

Viešieji „Frontex“ statistiniai duomenys susiję tik su tais migrantais, kuriems nebuvo leista patekti į Europos Sąjungos šalis. Nepateikiami jokie statistiniai duomenys apie sulaikytus prieglobsčio prašytojus ir visiškai nepaaiškinama, kaip su jais elgiamasi. Mes norėtume sužinoti, ar yra kokių nors statistinių duomenų apie sulaikytus prieglobsčio prašytojus. O jeigu tokie duomenys kaupiami, kodėl jie nėra viešiniai?

Ir pagaliau, kokį vaidmenų vaidina „Frontex“ tvarkant sulaikytųjų prieglobsčio prašytojų prašymus? Kur nagrinėjami šie prašymai? Kokios procedūros naudojamos siekiant užtikrinti, kad prieglobsčio prašytojo prašymas bus išsamiai išnagrinėtas prieš išsiunčiant jį iš šalies?

Tobias Pflüger, *GUE/NGL grupės vardu*. – (DE) Ponia Pirmininke, Europos Sąjunga ir jos institucijos visada tvirtino, kad kova už žmogaus teises yra labai svarbi. Tačiau panašu, kad tai nėra taikoma Europos Sąjungos „Frontex“ agentūrai ir su ja susijusiai veiklai. Europos Sąjunga nori panaudoti „Frontex“ agentūra kaip žmonių, atvykstančių iš išorinių šalių, atbaidymo priemonę ir nepageidauja, kad ši agentūra gelbėtų gyvybes.

Pagalbos teikimo organizacijos mano, kad įkūrus „Frontex“ žūsta daugiau pabėgėlių, nes dabar jiems reikia keliauti didesnius atstumus. „Frontex“ militarizuoja Europos Sąjungos pabėgėlių grąžinimo sistemą. Klausimas būtų toks: kodėl pabėgėliai išvis nori atvykti? Tai akivaizdžiai susiję su gerovės skirtumais ir mes privalome imtis veiksmų šioje srityje. Klimato pokyčiai tik pablogins padėtį ir į Europa siekt patekti dar daugiau pabėgėlių.

„Frontex“ veiklai stebėti nenaudojama jokia parlamentinė kontrolė. Pamenu vieną Civilinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto suorganizuotą posėdį, kuriame vykdomasis „Frontex“ direktorius net nesiteikė pasirodyti. Europos Sąjungos strategija yra paprasčiausiai atsirinkti geriausius migrantus ir pabėgėlius, o kitus išsiųsti iš šalies tam tikslui pasiekti be kitų priemonių naudojant „Frontex“ agentūrą. „Frontex“ blogina pabėgėlių padėtį. Mano grupės pozicija labai aiški: „Frontex“ turi būti panaikinta, o pabėgėliams turi būti

teikiama daugiau praktinės pagalbos. Tai būtų tinkamas požiūris. Nebereikia naudoti izoliavimo politikos ir nuolat stiprinti Europos tvirtovę.

Georgios Georgiou, IND/DEM grupės vardu. – (EL) Ponia Pirmininke, sienų sutarčių klausimų sprendimas nėra toks painus kaip Lysias ar Cicero tekstų skaitymas. Kita vertus, „Frontex“ niekaip neišspręs visų problemų, kylančių dėl tų nelaimingųjų, kurie bando ieškoti prieglobsčio Europoje. Šie vargšeliai yra Azijos aukos, kurias išnaudoja kaimyninės šalys, bendradarbiaujančios su Europa, bet niekada nesusimąstančios apie Europai sukeltą pasekmę.

Jeigu būtų atvirkščiai ir „Frontex“ turėtų vykdyti gelbėjimo funkcijas ir informuoti mus iš kurių šalių atvyko pabėgėliai ir kurios valstybės toleruoja tokią prekybą žmonėmis, kurie dažnai tragiškai baigia gyvenimus jūros dugne, tada Europos Sąjunga galėtų imtis savų priemonių prieš tokias šalis ir nutraukti subsidijas, kurios gausiai skiriamos tokioms šalims.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Ponia Pirmininke, mes galime tikrai paremti paskelbtą „Frontex“ funkcijų išplėtimą – planus sukurti visos Europos sienų apsaugos agentūrą ir centralizuotą Europos duomenų banką. Geras ženklas ir tai, kad „Frontex“ buvo suteikta teisė pradėti derybas dėl bendradarbiavimo susitarimų su keliomis šalimis, iš kurių atvyksta pabėgėliai ir taip užtikrinti bendrus veiksmus, nukreiptus prieš nelegalią imigraciją. Kita vertus, ši agentūra labai priklauso nuo valstybių narių techninės pagalbos ir politinio palaikymo, kurie anksčiau labai dažnai buvo visiškai menki. Pavyzdžiui, tokios šalys kaip Prancūzija, Vokietija ir Nyderlandai buvo daug aktyvesnės negu Belgija, kuri dalyvavo tik trijose operacijose.

Tačiau rūpesti dėl išorės sienų apsaugos niekada nebus per didelis ir mūsų neturėtų apakinti telegeniškos „Frontex“ operacijos Viduržemio jūros regione. Daugelis nelegalių imigrantų atvyksta į Europą legaliai, bet paprasčiausiai dingsta pasibaigus vizų galiojimo laikui. Tokių imigrantų yra šimtai tūkstančių. Šiuo atžvilgiu 53 000 suėmimų, apie kuriuos Komisija pateikė informacijos prieš kelis mėnesius nepadarys nieko kito tik „pašalins simptomą“.

Pagrindinė svarstoma problema yra ta, kad Europos valstybės narės ir Europos Sąjunga yra atsakingos už nevaldomą ir nelegalią imigraciją ir visus katastrofiškus jos padarinius visuomenei. Kalbu ne tik apie lanksčią vizų politiką ir negriežtą stebėjimo bei grąžinimo politiką, bet ir apie neatsakingų teisės aktų priėmimą tam tikrose valstybėse narėse, kurie buvo tikras trukdis sprendžiant su pabėgėliais susijusias problemas. Šengeno erdvės išplėtimas į rytus kol kas yra naujusias iš žalingų sprendimų šioje srityje. Galite paklausti, ar „Frontex“ nėra tik žaibolaidis, skirtas nuraminti Europos piliečius.

Patrick Gaubert (PPE-DE). – (FR) Ponia Pirmininke, Komisare, Jacque, ponios ir ponai, mes nagrinėjame labai svarbius tekstus, kurie turėtų daug ką pakeisti ir, drįsčiau pasakyti, turėtų paskatinti migracinių srautų valdymo evoliuciją. Kalbu apie Grąžinimo direktyvą, mėlynąją kortelę, sankcijų darbdaviams direktyvą ir bendrojo teisių rinkinio direktyvą.

Jei norime pasiekti apčiuopiamų rezultatų, kuriuos pajustų mūsų piliečiai ir trečiųjų šalių asmenys, privalome kuo greičiau baigti pradėtus teisėtvarkos darbus. Privalome aiškiai pasakyti, kas mes, kaip parlamentarai, imigracijos klausimui skiriame daug dėmesio ir siekiame kuo greičiau jį išspręsti. Privalome atsižvelgti į savo išorinių sienų valdymą ir, tuo pačiu, į „Frontex“ vaidmenį. „Frontex“ nebuvo sukurta tam, kad trauktų paskendusius žmonių kūnus Europos pietuose. Ji nebuvo sukurta tam, kad pamaitintų badaujančius rytų Europos vaikus, kuriuos tėvai įtraukė į nesibaigiančias ir varginančias keliones. „Frontex“ turi aiškią paskirtį: apsaugoti mūsų sienas, kad būtų apsaugoti mūsų piliečiai.

Valstybės narės privalo prisiimti atsakomybę ir įgyvendinti įsipareigojimus, teikdamos „Frontex“ visus reikiamus išteklius, kad būtų galima įgyvendinti agentūros tikslus kaip įmanoma geresnėmis sąlygomis. Reikia baigti galvoti apie „Frontex“ kaip apie laikiną ar visiškai atskirą priemonę. Agentūra privalo sėkmingai kovoti su kilusiomis problemomis šioje srityje – migracija ir nelegalia migracija, organizuotu nusikalstamumu, kontrabandininkais ir nelegaliai pervežimais. „Frontex“ agentūra privalo dalyvauti platesnio masto sienų apsaugos projekte ir turi būti glaudžiau bendradarbiaujama su aukštesnėmis institucijomis, atsakingomis už šios srities klausimų sprendimą.

Kaip įprasta, sklandžiam agentūros darbui trukdo principų nesilaikymas ir politinės valios nebuvimas: kiekvienai valstybei narei reikia priminti įsipareigojimus atsakomybės principams, solidarumui ir pagarbai. Tikiuosi, kad Komisija ir ypač Taryba atsižvelgs į mūsų pageidavimus ir nesužlugdys sėkmingos agentūros veiklos, kurios mums taip trūksta visos Europos lygiu.

Javier Moreno Sánchez (PSE). - (ES) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, Tarybos Pirmininke, ponios ir ponai, kaip jau minėjote, „Frontex“ agentūra veikia. Pavyzdžiui, praeitais metais jungtinių operacijų metu buvo 61 % sumažintas nelegalių imigrantų į Kanarų salas skaičius. Tačiau nusikalstamos organizacijos ieško naujų kelių, kuriais galėtų gabenti žmones ir žlugdyti apsaugos operacijas. Jų veikla simbolizuoja kiškį, o mūsų atsakas – vėžlį. Visi žinome La Fontaine pasakėčia ir jos pabaigą: mes neabejotinai laimėsime lenktynes, bet kiek dar gyvybių bus prarasta, kol tai įvyks?

Ponios ir ponai, privalome skaidriai ir aiškiai elgtis vieni su kitais ir su plačiąja visuomene. Ar mes tikrai norime kartu spręsti nelegalios migracijos problemas, ar tik suvaidinti, kad jos yra sprendžiamos? „Frontex“ agentūra galėtų žymiai sumažinti nelegalių imigrantų skaičių, gelbėti gyvybes ir kovoti su žmonių pervežimu bei būti akivaizdžia atgrasinimo priemone visose šiose srityse.

Tačiau, ponios ir ponai, labai svarbu nesustoti ir sukurti integruotą Europos sistemą, pagal kurią saugomos visos Europos Sąjungos išorinės sienos. „Frontex“ agentūrai reikia atitinkamų įgaliojimų ir išteklių. Komisijos pasiūlymai yra teisingi, bet mes norime žinoti, kiek vieningos ir pasiryžusios yra valstybės narės kovoti su nelegalia imigracija, reiškiniu, kurs daro įtaką mums visiems, o ne tik Europos pietuose esančioms valstybėms.

Kaip valstybės narės išivaizduoja Europos sienų priežiūros sistemos įgyvendinimą? Kaip Taryba, detalizuodama „Frontex“ veiklos galimybes, numato sukurti regioninius centrus konkrečiuose regionuose, ypač ties pietine Europos Sąjungos jūrų siena?

Dar vienas klausimas, susijęs su sienų priežiūra: koks bus „Frontex“ vaidmuo „Inconet“ projekte ir koks bus Tarybos atsakas į pasiūlymą įkurti EUROSUR?

Ir pagaliau, norėčiau pritarti Komisarui, kad bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis yra labai svarbus kovojant su nelegalia imigracija. Kokių veiksmų imsis „Frontex“ siekiant plėtoti valstybių narių, pavyzdžiui Ispanijos, sudarytas sutartis? Manau, kad atsakymai į šiuos klausimus galėtų būti pirmas požymis mūsų lenktynių pergalės požymis.

Sarah Ludford (ALDE). – Ponia Pirmininke, valstybės narės turi teisę ir pareigą tinkamai kontroliuoti savo sienas, valdyti imigraciją ir bendradarbiauti vienos su kitomis bei su Europos Sąjunga, neatsižvelgiant, ar jos priklauso Šengeno erdvei, į kurią, deja, mano šalis nepatenka. Tai reiškia, kad jos turi bendradarbiauti su „Frontex“ ir „Insofar“, nes taip nustatyta teisiniais aktais, bei turi palaikyti taip vadinamą RABITS – mobiliuosius sienų apsaugos dalinius – ir teikti „Frontex“ agentūrai visus reikiamus išteklius.

Tačiau tinkamai tvarkomos sienos neturėtų reikšti nežmoniško elgesio su migrantais ar atsisakymo atsižvelgti į pabėgėlių įstatymą. Todėl kartu su mobiliaisiais sienų apsaugos daliniais turėtų veikti pabėgėlių ekspertų komandos, kurios greitai reaguotų į galimus didelius migrantų antplūdžius ir užtikrintų atskirą galimų prašymų įvertinimą.

„Frontex“ negali pakeisti išsamios ir efektyvios migracijos sistemos – kurios mes vis dar neturime – kuri spręstų nelegalios imigracijos ir legalios migracijos klausimus.

Ir pagaliau noriu pasakyti, kad žinau apie tendenciją lyginti imigraciją ir nusikalstamumą. Terminas „sienų apsauga“, kuris dažnai naudojamas, siūlo, kad imigrantai automatiškai kelia grėsmę. Daugelis iš jų jokios grėsmės nekelia. Gal jie neturi teisės atvykti, bet tai dar nebūtinai reiškia, kad jie yra nusikaltėliai.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE-DE). - (ES) Ponia Pirmininke, labiausiai ir įnirtingiausiai susiduriame su nelegalia imigracija kai Atlanto vandenyno ir Viduržemio jūros pakrančių regione nusistovi geri orai.

Nusikaltėlių grupuotės daug dažniau veikia, kai būna mažesnė pavojaus rizika. Todėl šios diskusijos yra tiesiog būtinos. Būtina palaikyti ir skatinti visas iniciatyvas užkirsti kelią ir neutralizuoti organizuotą nusikalstamumą, kuris kelią grėsmę tiek daug žmonių gyvybių ir taip dažnai nebaudžiamas kerta mūsų sienas.

Tokiu kontekstu išoriniai Europos Sąjungos veiksmai tampa gyvybiškai svarbiu komponentu. Šis projektas atsirado įgyventinus Montavia ir Žaliojo kyšulio projektus. Rūmai leido Civilinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų Komitetui dalyvauti įgyvendinant šią užduotį surengdama dvi keliones į Senegalą ir Mauritaniją, kurios yra du geriausi šalių, iš kurių bando atkelti nelegalūs imigrantai, pavyzdžiai.

Europos Sąjungos išoriniai veiksmai turi būti aktyvesni ir akivaizdesni bei sutelkti dėmesį į aktualias šalis, ypač Gvinėją-Konakri.

„Frontex“ agentūrą per trumpą laiką padarė didelę pažangą. Jos fondą sudaro 70 milijonų eurų, jos galimybės puikiai koordinuotos, bet mums reikia nedviprasmiškos Tarybos paramos, kad CRATE duomenų bazė galėtų būti daugiau negu tik priemonių katalogas ar pasiūlymų rinkinys. Ši problema yra nuolatinė ir akivaizdi, todėl privalome pastoviai ir laiku dėti visas pastangas ir skirti savo prevencinėms, pagalbos ir priežiūros sistemos visus reikiamus išteklius ir darbuotojus, ypač Kanarų salose ir Viduržemio jūros regione.

Per pirmąjį metų ketvirtį Kanarų salas pasiekė 1702 imigrantai, o pernai per tokį patį laikotarpį į šias salas pateko 1425 nelegalūs imigrantai. Pastaruoju metu atvyksta daugiau imigrantų, bet jie naudoja mažiau laivų. Per tris metus į Kanarų salas atvyko 48 305 imigrantai. Tiesa, kad nuo 2006 iki 2007 metų skaičiai sumažėjo nuo 31 000 iki 11 000, bet akivaizdu ir tai, kad vis daugiau imigrantų atplaukia į Kanarų salų uostus ir mes kiekvieną dieną randame skenduolių Viduržemio jūroje prie Oran arba pačių Kanarų salų krantų.

Dar daugiau, ponie Pirmininke, baigdamas norėčiau pasakyti, kad nuo 15 % iki 20 % grąžintų imigrantų bando patekti į salas dar kartą. Ši problema nemažėja. Todėl mums reikia didesnio visuotinio pasiryžimo ir mažiau bendrosios retorikos.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Ponie Pirmininke, Komisare, Ponie Tarybos pirmininke, imigrantų srautai aktyviausi Maltoje, Ispanijoje, Italijoje ir Prancūzijoje, bet tai nėra vieninteliai migracijos maršrutai.

Norėčiau atkreipti rūmų dėmesį į Europos Sąjungos rytines sienas ir ypač į savo šalies, Lenkijos, sienas. Pastarųjų mėnesių įvykiai rodo, kad migracijos srautai kerta šias valstybes sienas ir pareikalauja nemažai žmonių aukų. Norėčiau priminti Rūmams, kad du čekėnai vaikai žuvo nuo išsekimo bandydami kirsti Lenkijos sieną su savo motina. Be nelegalių imigrantų iš Ukrainos ir Baltarusijos, Lenkijos pabėgėlių prieglaudose yra asmenų ir Pakistano, Korėjos ir Vietnamo.

Migracija ir ypač nelegali migracija, yra visos Europos Sąjungos problema, todėl labai gaila, kad Europos Sąjunga neturi bendro požiūrio į nelegalią migraciją. Principai, kuriuos valstybės narės taiko atsižvelgiant į prieglobsčio ieškotojus ir deportavimą, labai skiriasi. Norėčiau pasinaudoti proga ir pabrėžti, kad mums reikia vienos ir vieningos teisinės bazės. Tada būtų galima bent jau laikyti nelegaliu imigrantus panašiomis sąlygomis kaip kitose Europos Sąjungos šalyse. Be abejonės, vienintelė nelegalios migracijos alternatyva yra legali migracija, kurios Europos Sąjungos piliečiai neturėtų bijoti. Tai puiki galimybė atjaunėti senstančiai Europai. Todėl aš pritariu Slovėnijos požiūriui, nes man irgi atrodo, kad glaudesnis bendradarbiavimas tarp muitinių ir sienos kontrolės institucijų pagerintų esamus Europos Sąjungos sienų priežiūros būdus.

Be to, valstybės narės turėtų aktyviau dalyvauti jungtinėse „Frontex“ veiksmuose. Jos negali ir toliau likti tokiomis pat savanaudiškomis, kaip iki šiol ir turėtų dosniau remti įrangą šią svarbią instituciją. Turiu galvoje ne tik specialistus, bet ir, kas svarbiausia, laivus, lėktuvus ir kitą įrangą, kuri padėtų užtikrinti efektyvią Europos Sąjungos sienų apsaugą. Juk kalbame apie jūromis plaukiančių ir kalnais kopiančių žmonių gyvybes bei bendrą mūsų apsaugą.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Ponie Pirmininke, Tarybos Pirmininke, pone Komisijos Vicepirmininke, ponios ir ponai, mes išgyvename nelegalios migracijos krizę, kuri daro įtaką visai Europos Sąjungos apsaugai ir sanglaudai. Migracija yra didelės apimties reiškinys, kuris, ypač panaikinus vidines sienas, reikalauja bendrojo Europos požiūrio.

Todėl aš remiu Europos sienų priežiūros sistemos, EUROSUR, įkūrimą, kuri susies ir skatins valstybių narių sienų kontrolės sistemas ir suteiks galimybę padidinti Europos Sąjungos vidaus saugą, kovoti su nelegalia migracija, užkirs kelią nusikaltėlių grupuotėms ir teroristams kirsti valstybių sienas bei padidins valstybių narių galimybes vykdyti gelbėjimo operacijas.

Taip pat remiu pagrindinį „Frontex“ vaidmenį, kurį ši agentūra vaidina kontroliuodama ir stebėdama išorines Europos Sąjungos sienas. Pritariu, kad „Frontex“ turi naudoti esamus ir būsimus Bendrijos narių išteklius siekiant efektyviai apsaugoti išorines sienas ir užtikrinti valstybių narių veiksmų koordinavimą, ypač techninę ir operatyvinę pagalbą valstybėms narėms, kurioms jos tikrai reikia. Tačiau norėčiau įspėti Tarybą ir valstybes nares, kad šiuos tikslus bus įmanoma įgyvendinti tik suteikus šiai agentūrai visus reikiamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, ko iki šiol tikrai nebuvo daroma.

Kalbant apie atvykimo / išvykimo sistemą, manau, kad turėtume būti atsargesni. Man kelia nerimą pasiūlymai dėl asmenų stebėjimo, kurių skaičius nuolat didėja nerimą keliančiu greičiu. Panašu, kad mes nespėjame baigti įsipareigotų veiksmų ir nesiimame jokių priemonių išvengti funkcijų dubliavimo ir neatsižvelgiamo į šių klausimų sprendimų įtaką pagrindinėms žmogaus teisėms bei nesistengiamo stiprinti apsaugos ten, kur jos labiausiai reikia.

Mano nuomone, vietoje to, kad siūlytų naujus mechanizmus, Komisija turėtų sutelkti dėmesį į tam tikrų operacijų vykdymo vėlavimą, pavyzdžiui SIS II (Šengeno informacijos sistemos) ir VIS (Vizų informacijos sistemos) įgyvendinimą.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Komisare, ponios ir ponai, Europos Sąjungoje, kurioje buvo panaikintos vidaus sienos, bendradarbiavimas ir solidarumas yra labai svarbūs, kaip ir tolesnis FRONTEX veiklos efektyvumo skatinimas.

Tačiau be imigrantų, kurie perplaukia Viduržemio jūrą laivais ir apie kuriuos čia buvo nemažai kalbėta ir apie kuriuos daug žinome žiniasklaidos dėka, egzistuoja didelė problema su žmonėmis, kurie įvažiuoja iš trečiųjų šalių turėdami visas ir kurie neketina išvykti pasibaigus vizų galiojimo laikui. Visų pirma tai yra imigrantai iš rytų.

Todėl vieninga vizų informacijos sistema yra tikrai labai svarbi ir vienos šalies ar valstybės narės atsakomybės skatinimas neišspręs visų klausimų. Labai svarbu skatinti bendradarbiavimą tarp šalių.

Be to, buvo daug diskutuojama apie bendrąją migracijos politiką. Tam tikrais atvejais ji tikrai svarbi. Tačiau tam tikrų klausimų sprendimas turi būti paliktas atskiroms valstybėms narėms, pavyzdžiui, kvotų klausimas, nes tokiais klausimais kiekviena šalis turi pati įvertinti integracijos apimtį. Tokių klausimų negalima spręsti „iš viršaus“.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Ponia Pirmininke, manau, kad neverta kartoti to, ką sakė Parlamento nariai. Jie aptarė beveik visus šios problemos aspektus, kurie yra tikrai sudėtingi ir aktualūs.

Leiskite pasakyti kelis žodžius apie Tarybos ir Komisijos pranešimus. Mes turėtume vengti tuščiažodžiavimo ir imtis konkrečių veiksmų. ES turėtų vadovautis trimis principais. Visų pirma migracijos problema turi būti aiškiai pripažinta ne tik kaip nacionalinė problema, bet ir kaip visos Europos problema. Antra – solidarumo principas turi būti taikomas praktiškai. Trečia – turi būti taikoma visapusiška, o ne fragmentinė politika.

Įkūrėme „Frontex“ ir tai yra puiku. Komisaras sakė, kad ši agentūra yra gerai organizuota, turi pakankamai darbuotojų ir visą reikiamą įrangą. Bet ar „Frontex“ gali išspręsti kilusias problemas? Aš tuo abejoju. Kolegos nariai kalbėjo apie tokius klausimus, kaip migracijos priežastis. Mums tikrai reikia stiprinti „Frontex“. Tačiau visų pirma turėtume skirti savo dėmesį Viduržemio jūros regiono valstybėms. Privalome sustiprinti jūros ir sausumos sienų apsaugos pajėgas, kad galėtume kontroliuoti didžiulį nelegalių imigrantų antplūdį. Kipras yra glaudžiai susijęs su šia problema. Pastaruoju metu į šią šalį atvyksta nelegalūs imigrantai iš Vidurio Rytų šalių per Turkijos okupuotas teritorijas. Europos Sąjunga žino būdų, kaip būtų galima sustabdyti Turkiją.

Be šių aptartų klausimų yra ir dar vienas klausimas, kuriuo norėčiau padiskutuoti. Tai žmogaus teisių klausimas, kuris yra labai svarbus. Norėdami sustabdyti nelegalią migraciją mes negalime paminti žmogaus teisių principų. Elgdami su imigrantais privalome vadovautis žmogaus teisių principais ir Europos Sąjungos vertybėmis. Tokio požiūrio ir skatinu laikytis Komisiją ir Tarybą.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Ponia Pirmininke, atėjus vasarai ir pasitaisius oro sąlygoms Graikijoje ir Viduržemio jūros regione, nelegali migracija padidės iki labai didelio masto. Nelegalūs imigrantai sieks kirsti Graikijos jūros ir sausumos sienas. Mano šalis deda visas pastangas. Ji imasi visų priemonių, bet jų nepakanka išspręsti problemas.

„Frontex“ agentūra buvo įkurta prieš penkis metus. Ar mus tenkina jos darbo rezultatai? Turėčiau pasakyti, kad taip, atsižvelgiant į nedidelius techninius išteklius ir ribotą kompetenciją. Tačiau jei norime priimti reikšmingą politinį sprendimą, privalome ir toliau stiprinti „Frontex“ agentūrą pasitelkdami logistinę infrastruktūrą ir atitinkamus teisinius aktus. Tai vienintelis būdas įgyvendinti savo įsipareigojimus. Ir pagaliau, privalome sukurti vieningą Viduržemio jūros regiono valstybių pakrančių apsaugos sistemą.

Marios Matsakis (ALDE). – Ponia Pirmininke, nelegalios migracijos problema yra labai sudėtinga. Ji tik iš dalies apima Europos Sąjungos sienų apsaugą.

Privalome išanalizuoti priežastis ir paskatas, kuriomis vedini žmonės siekia atvykti į Europą. Šie žmonės rizikuoja savo ir savo mylimųjų gyvybėmis. Jie nukeliauja tūkstančius kilometrų. Jie turi išverti labai sudėtingas sąlygas, bet vis tiek nesiliauja bandyti. Todėl manau, kad net pastačius šešių metrų aukščio sieną aplinks visą Europos pasienį, tokie žmonės vis tiek nesiliautų bandyti patekti į Europą.

Komisaras išsakė labai protingus žodžius. Šie žmonės atvyksta todėl, kad mums jų reikia. Valstybės narės gali pasiūlyti jiems darbą. Kodėl tada negalėtume sukurti sistemos pagal kurią legalizuotume nelegalius

imigrantus? Kodėl negalime sugalvoti valdymo sistemos pagal kurią šie atvykėliai patektų į mūsų šalį legaliu ir saugiu būdu?

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Komisare, Ministre, manau, kad yra labai neteisinga sakyti, kad mūsų saugai kelia grėsmę badaujantys žmonės, kurie atvyksta pas mus ieškoti darbo, kad galėtų išlaikyti savo namuose paliktas šeimas. Norėčiau priminti nariams pono Kifi Annan kalbą, kurią jis pasakė atsiimdamas Sacharovo apdovanojimą. Jis ragino mus elgtis priešingai, negu elgiamės dabar. Jis ragino atverti savo sienas. Pažvelgus į ateitį galime labai aiškiai matyti, kad mums reikės šių darbininkų, nes Europos Sąjungoje tikrai pritrūks darbo jėgos.

Tuomet ką mes darome? Statome sienas ir stengiamės nuspręsti, kam galima atvykti. Stengiamės atsirinkti reikiamus žmones. Tai visiškai nepriimtina. Privalome sukurti kitokią politiką, kuri suteiktų galimybių visiems atvykstantiems žmonėms.

Norėčiau sužinoti, kaip „Frontex“ agentūra planuoja veikti tranzito šalyse? Norėčiau paminėti Mauritaniją, su kurios situacija esu susipažinęs, nes Europos Sąjunga siuntė mane į ją kaip rinkimų stebėjimo misijos vadovą. Mes įsipareigojome padėti šiai vargingai šaliai siekti demokratijos. Ji privalo valdyti imigrantų srautus, kurie keliauja per šią šalį siekdami patekti į Kanarų salas.

(Pirmininkas nutraukė pranešimą)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, susirinkome aptarti „Frontex“ klausimo, todėl turėtume skirti jam daugiausiai dėmesio. „Frontex“ veikla turėtų būti analizuojama atsižvelgiant į išsamią migracijos strategiją, kuria vadovaujantis valdoma teisėta migracija, bet kita vertus, kovojama su nelegalia imigracija.

Šiuo atveju „Frontex“ yra saugos instrumentas, nuo priklauso kampanija prieš nelegalią imigraciją ir žmonių pervežėjus ir ji yra naudojama tose srityse, kuriose valstybės narės turi mažai kompetencijos. Todėl turime užtikrinti, kad „Frontex“ išaugtų į sėkmingą saugos instrumentą.

Parlamentas sugebėjo padvigubinti agentūros biudžetą, todėl bus galima smarkiai išplėsti jungtinių operacijų mastą. Labai džiaugiuosi, kad jau prasidėjo *Hera* ir *Nautilus* operacijos, o po kelių dienų bus pradėta operacija *Poseidon*. Tačiau – ir šis pastebėjimas skirtas Tarybai – bet kuri operacija gali būti sėkminga tik tuo atveju, jei valstybės narės sudarys tinkamas sąlygas ir suteiks visas reikiamas priemones.

Todėl raginu Tarybą kuo skubiau užtikrinti, kad nesudarys tokia pati situacija, kokia buvo ankstesniais metais, kai valstybės narės delsė veikti. Jos privalo suprasti, kad mums reikia šio saugos instrumento ir kad mes suteiksime jam galimybę efektyviai funkcionuoti teikdami...

(Pirmininkas nutraukė pranešimą)

Janez Lenarčič, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Buvo labai įdomu dalyvauti šiose aktyviose diskusijose. Manau, šių diskusijų metu tikrai išsiaiškinome vieną dalyką – legali imigracija yra tokia imigracijos rūšis, kurios reikia Europos Sąjungai, bet, kita vertus, privalome kovoti su nelegalia imigracija. Tai buvo šios darbotvarkės diskusijų tema.

Kad ir kaip būtų, pirmininkaujanti valstybė yra tarp tų šalių, kurios tiki, kad nelegali imigracija yra reiškinys su kuriuo reikia kovoti, nes tai yra nusikalstama veikla. Už šio reiškinio slepiasi nusikaltėlių grupuotės, kurioms visiškai nerūpi, ką turi išgyventi tie žmonės, kuriuos jos bando pervežti į Europos Sąjungą. Turiu pasakyti, kad nesutinku su tais Parlamento nariais, kurie mano, jog Taryba stengiasi išvengti tokių diskusijų. Kaip ir nesutinku su tais, kurie galvoja, kad mes vis dar tik kalbame.

Taryba nevengia šių diskusijų. Kaip tik Slovėnijos pirmininkaujanti valstybė narė šių metų kovo mėnesį surengė konferenciją dėl būsimų iššūkių kontroliuojant išorines Europos Sąjungos sienas ir beveik visi šiandien aptarti klausimai sudarė tos konferencijos darbotvarkę. Ši konferenciją buvo surengta ministrų lygiu. Sutinku su poniu Hennis-Plasschaert, kad dabar yra pats laikas veikti. Jos nebuvimas kaip tik parodo, kad mes ėmėmės veiksmų. Ji sėkmingai dalyvauja labai svarbiame renginyje, būtent baigiamosiose trišalėse diskusijose dėl Gražinimo direktyvos, ir gali būti, kad rytoj pavyks pasiekti gerų rezultatų.

Gražinimo direktyva yra svarbus kovos su nelegalia imigracija aspektas. Jei ji bus patvirtinta pirmojo svarstymo metu, ko labai tikisi Slovėnijos pirmininkaujanti valstybė narė ir visas Europos Parlamentas, tada mes turėsime naują svirtį, kuri naudodami galėsime daug sėkmingiau kovoti su nelegalia imigracija.

Solidarumo klausimas turi didelį politinį atspalvį atsižvelgiant į nelegalios imigracijos problemas. Tačiau negalime pamiršti, kad tam tikrų solidarumo principų vis dėlto yra laikomasi. Naujosioms valstybėms narėms galime suteikti Šengeno išteklių, esame įkūrę „Frontex“, o Komisarai išvardijo labai svarbias priemones, kurias valstybės narės savanoriškai pateikė minėtajai agentūrai solidarumo vardan.

Todėl negaliu sutikti, kad Europos Sąjungoje negalioja solidarumo principas. Jis galioja, bet nėra skatinamas. Privalome atsižvelgti – ir aš manau, kad ponas Fava buvo tarp šių punktų paminėjusių asmenų – kad išorinių sienų kontrolė tenka valstybių narių kompetencijai. Kodėl? Paprasčiausiai todėl, kad taip nori dauguma valstybių narių. Solidarumas taip pat turi ribas. Daugelis valstybių narių nori, kad išorinių sienų kontrolė tektų jų kompetencijai.

Ponia Saks minėjo, kad valstybės narės nepageidauja, kad joms iš šalies ar iš viršaus būtų nustatomos imigrantų kvotos. Jos pačios nori spręsti tokius dalykus. Mes dirbame susidarius tokiai situacijai ir Slovėnijos pirmininkaujanti valstybė narė ieško geriausių sprendimo būdų. Manau mums jau pavyko pasiekti kelių priemonių patvirtinimo, bet mes privalome siekti patvirtinti ir kitas priemones.

Norėčiau tarti kelis žodžius apie prieglaudos centrus, kuriuos minėjo ponas Moreno Sınchez. Šia tema vis dar vyksta labai įtemptos diskusijos. Tai politiškai jautrus klausimas ir sudėtinga tema. Taryba kurį laiką įtemptai ieškos atsakymo į šį klausimą.

Ponas Özdemir iškėlė prieglobsčio prašytojų klausimą. Statistiniai duomenys apie prieglobsčio prašytojus yra surinkti. Prieglaudos prašytojų sistema efektyvi visos Europos Sąjungos lygiu. Tačiau mes nuolat stengiamės padidinti jos efektyvumą. Pirmasis žingsnis buvo Žaliosios knygos išleidimas, kurioje analizuojamas prieglobsčio prašytojų klausimas, kurį pateikė Europos Komisija, ir Tarybos sprendimas tobulinti praktinį bendradarbiavimą, kuris buvo priimtas vėliausios Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos sesijos metu.

Čia ir norėčiau baigti, nors galėčiau dar nemažai pasakyti šia įdomia ir svarbia tema. Ponios ir ponai, leiskite jus užtikrinti, kad į jūsų nuomones bus tikrai atsižvelgta ir mes turėsime jas galvoje tęsdami šią diskusiją. Pirmininkaujanti Slovėnija tikisi glaudaus jūsų bendradarbiavimo šiuo klausimu.

Jacques Barrot, Komisijos vicepirmininkas. – (FR) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau grįžti prie pagrindinės šių diskusijų temos – „Frontex“ – ir išsiaiškinti kelis klausimus. Ponas Fava labai norėjo sužinoti, ar „Frontex“ naudojama įranga galima visaverčiai naudoti.

Tiesa, kad „Frontex“ priklauso nuo valstybių narių atsižvelgiant į reikiamą techninę įrangą jos koordinuojamoms operacijoms ir, iki dabar, agentūra buvo patenkinta tuo, kaip valstybės narės teikė įrangą, kuri buvo nurodyta CRATE duomenų bazėje.

Be abejo, prie viso to reikėtų papildyti pagrindinį agentūros reglamentą ir sukurti papildomą sistemą, skirtą valstybėms narėms. Komisija paminėjo šį faktą savo įvertinamajame pranešime, o diskusijos su „Frontex“ agentūra ir valstybėms narėmis šiuo klausimu ir bus tęsiamos ir toliau. „Frontex“ sudarė techninės įrangos sutartis su daugeliu valstybių narių ir numatė įrangos naudojimo sąlygas. Be abejo, ši agentūra negali nusipirkti labai brangios įrangos, bet savo įvertinamajame pranešime Komisija rekomendavo „Frontex“ įsigyti arba nuomoti dažnai naudojamą įrangą: naktinio stebėjimo prietaisus, nedidelius radarus, terminio vaizdo įrangą ir t. t.

Dar norėjau pasakyti, kad ponas Moreno Sınchez minėjo, kad yra ypač sudėtingų vietų ir mes galėtume įkurti nuolatinius operacijų organizavimo centrus. „Frontex“ agentūra dabar svarsto tokią galimybę.

Yra dar daug klausimų ir noriu atsiprašyti, kad nepaminėjau visų narių, bet tikrai atidžiai užsirašiau jų pastabas.

Daugelis jūsų teiravosi apie „Frontex“ galimybes padėti žmonėms iš sudužusių laivų. Negalima pamiršti, kad valstybės narės yra atsakingos už tokių žmonių gelbėjimą ir jų priežiūrą. „Frontex“ neturi įgaliojimų šioje srityje. Tačiau esu visiškai įsitikinęs, kad daug gyvybių buvo išgelbėta „Frontex“ agentūros koordinuojamų operacijų metu. Privalome išgelbėti vis daugiau žmonių, nes iš šių baisių laivų tragedijų, kuriose žūsta žmonės, supratome, kad tokių operacijų metu būtina atkreipti į tai dėmesį.

Norėčiau trumpai pakartoti tai, ką sakė Pirmininkas, Ministras ir ponas Gaubert: Europa privalo pradėti valdyti migrantų srautus, o jų mes nesugebėsime efektyviai valdyti be „Frontex“ ir be išorinių savo sienų stebėjimo. Be jokios abejonės mums trūksta teisinio pagrindo, kuris suteiktų Europai galimybę teikti tikrai Europietišką atsaką į visas šias migracijos problemas. Dar turiu pasakyti, kad viena iš pagrindinių užduočių, kuri susilauks mano dėmesio, yra naujo komunikato dėl bendrojo požiūrio į migraciją parengimas, kuriame bus atsižvelgta į visus jūsų minėtus aspektus.

Norėčiau pridurti, kad migracijos politika negali būti sėkminga be glaudaus bendradarbiavimo su tomis šalimis, iš kurių atvyksta imigrantai ir kad mes sveikiname visas pastangas, kurios dedamos siekiant stiprinti šį bendradarbiavimą su minėtomis šalimis.

Ministre, prieš kelias minutes jūs minėjote dialogo dėl grąžinimo tekstų pažangą. Tai vienas iš kertinių bendrosios imigracijos politikos akmenų ir ši politika turi būti vienybė. Solidarumas yra tiesiog būtinas. Šįvakar buvo daug kartų minėti jūroje naudojami ištekliai, bet negalima pamiršti ir rytinių Europos sienų.

Norėčiau baigti sakydamas, kad sulaikę nelegalius imigrantus privalome atsižvelgti į pagrindines teises, kurias Europa yra įsipareigojusi gerbti. Visa tai reiškia, kad mums reikia bendrojo požiūrio, kuris būtų žmogiškas, bet tuo pačiu ir labai rimtas bei griežtas. Toks požiūris yra būtinas, jei nenorime, kad Europa pavirstų į tvirtovę ir pageidaujame būti atviri, bet atviri atsižvelgdami į strategines taisykles, kurios mūsų nuomone yra pagrįstos, kurios gerbtų asmens teises ir, tuo pačiu, užtikrintų, kad integracijos pastangos sėkmingai įgyvendinamos įvairiose valstybėse narėse, nes negalima įgyvendinti sėkmingos imigracijos politikos be integracijos.

Tai viskas, ką norėjau pasakyti ir noriu atsiprašyti narių, kad nespėjau atsakyti į visu iškeltus klausimus. Užtikrinus jus – esu pasiruošęs išklausti Parlamento, kad galėčiau sudaryti šios bendrosios imigracijos politikos pagrindus.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Europos Sąjungos išorinės sienos, tiek jūros, tiek sausumos, saugo visas valstybes nares nuo galimų grėsmių, kurias kelia nelegali imigracija, kontrabanda ir organizuoti nusikaltėliai.

Europos Komisijos siūlomos priemonės sukūrus „Frontex“ agentūrą, šiuolaikines sienų priežiūros sistemas, pasiūlius techninę įrangą ir greitojo reagavimo grupes yra tikrai sveikintinos..

Tačiau Europos išorinės sienos turi būti stiprinamos jungtinėmis pastangomis, o ne tik tų šalių, kurioms priklauso išorinės sienos, pastangomis. Būtina imtis veiksmų ne tik siekiant valdyti Europos Sąjungos sienas, bet ir padėti Europos Sąjungos valstybėms tvarkyti savąsias.

Noriu priminti faktą, kad politinis stabilumas, demokratijos ir ekonomikos plėtra bei gyvenimo lygio kėlimas trečiojoje šalyse, kurios turi bendrą sieną su Europos Sąjunga neabejotinai sumažins įtampą ant sienų. Todėl pirmenybė turi būti teikiama bendradarbiavimui su atitinkamomis šių institucijomis.

Komisijos pateiktiems projektams būtina nedelsiant skirti finansavimą, kad jie galėtų būti kuo greičiau įgyvendinti.

11. Europos biologinės įvairovės (COP 9) ir biosaugumo (COP-MOP 4) strategijos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kita darbotvarkės tema

– žodinis Miroslav Ouzkz klausimas Komisijai Aplinkos, sveikatos apsaugos ir maisto produktų apsaugos komiteto vardu dėl Komisijos strategijos, skirtos devintojo eilinio biologinės įvairovės konvencijos konferencijos susitikimo dalyviams (COP 9) ir ketvirtojo Kartagenos protokolo dėl biosaugos (COP-MOP 4) susitikimo dalyviams (O-0023/2008 - B6 0017/2008);

– žodinis Miroslav Ouzkz klausimas Tarybai Aplinkos, sveikatos apsaugos ir maisto produktų apsaugos komiteto vardu dėl Tarybos strategijos, skirtos devintojo eilinio biologinės įvairovės konvencijos konferencijos susitikimo dalyviams (COP 9) ir ketvirtojo Kartagenos protokolo dėl biosaugos (COP-MOP 4) susitikimo dalyviams (O-0022/2008 - B6 0016/2008);

Miroslav Ouzký, autorius. – (CS) Ponia Pirmininke, Ministre, pone Tarybos Pirmininke, visų pirma norėčiau paminėti su savo klausimu visiškai nesusijusį dalyką, tai yra, išreikšti nepasitenkinimą. Tuo metu, kai policija visose šalyse siekia užtikrinti, kad politikai ar parlamentų nariai galėtų sėkmingai dirbti savo darbą, Prancūzijos policija bando sutrukdyti Europos Parlamento nariams atlikti savo pareigas. Bandant patekti į šiuos Rūmus policininkas neleido man įeiti, nors parodžiau jam savo leidimą. Taip įvyko todėl, kad jis norėjo apsaugoti šalia Parlamento vykstančią demonstraciją. Manau, tai gėdinga ir tikiuosi, kad šis įvykis bus aptartas

Parlamente. Tai nėra susiję su mano klausimu, bet leiskite jums pasakyti, kad dabar negirdėtumėte manęs kalbančio, jei nebūčiau nubėgęs prie įėjimo kitoje pastato pusėje.

Man buvo suteikta teisė Aplinkos, sveikatos apsaugos ir maisto produktų apsaugos komiteto vardu užduoti klausimą Tarybai ir Komisijai, susijusį su Konvencijos šalių Konferencijos dėl biologinės įvairovės ir biosaugos būsimu susitikimu Bonoje. Pagrindinis Tarybai ir Komisijai skirtas klausimas susijęs su Konferencijos tikslų išaiškinimu. Mes norėtume sužinoti, ar Taryba ir Komisija ruošiasi įtraukti Europos Parlamento narius į Konferenciją? Noriu pasakyti, kad mūsų komitetas pageidauja daugiau negu atskirų rezoliucijų ir atskirų sutarčių priėmimo. Mes pageidaujame žinoti, kaip jos vykdomos ir įgyvendinamos.

Norėčiau paklausti, ar Europos Sąjunga ir Europos institucijos supranta savo vaidmenį šioje srityje – kovojant su bioįvairovės mažėjimu. Jei mes norime pirmuoti šioje srityje, turėtume nustatyti aiškius tikslus. Noriu paklausti, ar mes suprantame, kad visų šių programų ir sprendimų finansavimas yra visiška būtinybė ir kad jų negalima įgyvendinti be pakankamų šiam tikslui skirtų lėšų. Tikiuosi, kad Komisija ir Taryba supranta vandens trūkumo Viduržemio jūros regione svarbą ir sausrų bei klimato pokyčių poveikį bioįvairovei.

Komitetas norėtų išgirsti, ar bus atkreiptas ypatingas dėmesys į jūrų ir pakrančių bioįvairovę ir ar Komisija bei Taryba supranta regioninių ir vietos valdžios institucijų bei verslo atstovų įtraukimo į kovą su biologinės įvairovės mažėjimu svarbą. Norėčiau išgirsti atsakymą į klausimą, ar mes suprantame tvaraus miškų valdymo ir grūdinių kultūrų auginimo svarbą atsižvelgdami į biodegalų gamybą, kuri tampa tikrai labai svarbia tema. Kaip žinote, biodegalų gamyba yra klimato pokyčių paketo, apie kurį dabar diskutuojame, dalis ir tvarus biodegalų naudojimas bei jų gamybos plėtra yra labai svarbūs klausimai. Kita vertus, puikiai žinome, kad tai turėjo labai neigiamų pasekmių bioįvairovei.

Pirmininkas. – Ačiū. Perduosiu jūsų skundą ir tikiuosi, kad į jus kreipsis šiuo klausimu.

Janez Podobnik, Tarybos Pirmininkas. – (SL) Leiskite padėkoti Aplinkos, sveikatos apsaugos ir maisto produktų apsaugos komitetui bei jo Pirmininkui ponui Ouzkz už šį žodinių klausimą man, Tarybai ir Komisijai. Šiuo klausimu jūs skyrėte didelę svarbą labai jautriai bioįvairovės problemai.

Kartu su klimato pokyčių klausimu, bioįvairovės klausimas yra vienas iš pagrindinių pirmininkaujancios valstybės aplinkosaugos klausimų. Konvencijos šalių Konferencijos dėl biologinės įvairovės (COP 9) devintasis susitikimas, kuris gegužės mėnesį vyks Bonoje, yra svarbus įvykis visai Europos Sąjungai ir pirmininkaujanciai Slovėnijos valstybei.

Atsižvelgiant į 18-os mėnesių Vokietijos, Portugalijos ir Slovėnijos pirmininkavimo programą Taryba intensyviai ruošėsi šiam svarbiam susitikimui siekiant kuo geriau apsaugoti bioįvairovę pasauliniu lygiu. Taryba pabrėžė, kad Europos Sąjunga išpareigojo pasiekti pasaulinį tikslą, pagal kurį siekiama pastebimai sustabdyti bioįvairovės mažėjimą iki 2010 metų. Be to, ji siekia įgyvendinti Europos Sąjungos tikslą sustabdyti bioįvairovės mažėjimą Europos iki 2010 metų. Todėl mano atsakymas į jūsų klausimą būtų toks: taip, Europos Sąjunga pageidauja ir privalo išsaugoti savo, kaip pasaulinio lyderio šioje srityje, vaidmenį.

Taryba pabrėžė, kad Europos Sąjunga siekia vaidinti aktyvų ir konstruktyvų vaidmenį ir gegužės mėnesio Konvencijos šalių Konferencijoje dėl biologinės įvairovės ji sieks didžiulių, tačiau realių tikslų įgyvendinimo. Taryba dar pranešė, kad norint iki 2010 metų įgyvendinti bioįvairovės tikslus būtina kuo greičiau imtis konkrečių priemonių visais lygiais.

Privalome įgyvendinti Konvenciją nacionaliniais ir Europos Sąjungos lygiais. Europos Sąjunga prisiėmė politinius išpareigojimus įgyvendinti visus tris Konvencijos dėl biologinės įvairovės tikslus, t. y., biologinės įvairovės apsaugos, prieigos prie genetinių išteklių ir jų panaudojimo teikiamos naudos įsisavinimo tikslus.

Tai sprendimai, apibrėžiantys Europos Sąjungos pagrindines užduotis, skirtas devintajai šalių Konferencijai, kurias praeitų metų liepos mėnesį ir dar kartą šių metų kovo mėnesį patvirtino Taryba. Leiskite išvardyti kai kurias pagrindines užduotis. Privalome pabrėžti paspartintą visų Konvencijos dėl biologinės įvairovės darbo programų įgyvendinimą ir patobulinti sąsajas tarp klimato pokyčių politikos ir bioįvairovės politikos, kad galėtume kuo greičiau pajusti bendrą jų teikiamą naudą. Taryba nuolat pabrėžia sąryšio visais lygiais aktualumą, atsižvelgiant į tarptautinių aplinkosaugos srities sutarčių įgyvendinimą.

Labai svarbu, kad devintosios Konferencijos metu būtų diskutuojama apie biodegalų ir biomasės gamybos, prekybos bei naudojimo problemas ir jų poveikį bioįvairovei ir ekosistemoms. Šiuo atžvilgiu labai svarbu aiškiai nustatyti konkrečius biodegalų gamybos kriterijus. Turėtume pabrėžti miškų bioįvairovės ir miškų mažinimo sustabdymo bei miškų ekosistemų nykimo svarbą. Taryba akcentuoja miškų svarbą atsižvelgiant į klimato pokyčių plitimą ir į biologinės įvairovės išsaugojimą.

Privalome užtikrinti greitą ir išsamų darbo programų, skirtų regionų apsaugai, įgyvendinimą. Atsižvelgdami į šią struktūrą privalome teikti techninę ir finansinę paramą – jūs teiravotės apie finansavimą – tai yra, finansinę paramą, skirtą kurti apsaugotus regionus visame pasaulyje. Devintojo susitikimo metu turėtų būti priimti ekologiniai kriterijai, pagal kuriuos būtų nustatomi atviroje jūroje esantys regionai, kuriuos būtina apsaugoti. Būtina pabrėžti privataus sektoriaus vaidmenį, ypač smulkiojo ir vidutiniojo verslo bendrovių vaidmenį įgyvendinant šia Konvenciją.

Ir pagaliau, Europos Sąjunga tvirtai apsisprendė aktyviai tęsti savo dalyvavimą planuojant ir aptariant tarptautines procedūras, skirtas prieigai prie genetinių išteklių ir bendro jų teikiamos naudos panaudojimo. Europos Sąjunga sieks baigti derybas prieš dešimtąjį Konvencijos šalių Konferencijos susitikimą.

Norėdamas baigti pasakysiu, kad susitikimo metu bus aptarta daugiau negu dvidešimt skirtingų klausimų. Dabar paminėjau tik tuos, kurie, Tarybos nuomone, yra patys svarbiausi siekiant įgyvendinti konvencijos tikslus ir ypač 2010 metų bioįvairovės tikslą. Tai bus paskutinis susitikimas iki 2010 metų, todėl bus labai svarbu imtis konkrečių priemonių. Šis susitikimas vyks Europoje, todėl Europos Sąjungai bus dar svarbiau skelbti savo prioritetus ir pastangas.

Be to, esu susipažinęs su jūsų pasiūlymu dėl rezoliucijos, dėl kurios rytoj balsuos Europos Parlamentas. Mūsų nuomone rezoliucija yra puiki pagrindinių prioritetų ir tikslų, kuriuos Bonoje turės įgyvendinti Europos Sąjunga, santrauka.

PIRMININKAUJANTYSIS: Edward McMILLAN-SCOTT

Vicepirmininkas

Margot Wallström, *Komisijos Vicepirmininkė*. – Pone Pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti ponui Ouzkz už šį labai svarbų klausimą. Manau, visi pastebėjome, kaip 2007 metais aplinkosaugos klausimai pakilo į pačią politinės darbotvarkės pradžią. Klimato pokyčiai vyrauja antraštėse ir kaitina plačiosios visuomenės vaizduotę.

Tačiau bioįvairovės mažėjimas yra pasaulinė grėsmė, su kuria reikia nedelsiant kovoti. Klimato pokyčiai ir bioįvairovė yra susiję tarpusavyje. Nesugebėjimas įsisąmoninti šių sąsajų gali sunaikinti visas mūsų pastangas spręsti abiejų šių sričių klausimus.

Kaip galėtume sustabdyti bioįvairovės mažėjimą? Manau Europa pasiekė pažangos šioje srityje įgyvendindama veiklas, nustatytas 2006 metų Komisijos komunikate „Biologinės įvairovės mažėjimo sustabdymas iki 2010 m. ir jos išsaugojimas ateityje“. Tačiau būtina dėti daugiau pastangų. Būtina skatinti aktyvesnį dalyvavimą ne tik gamtos apsaugos, bet ir tokiose sektoriuose kaip žemės ūkis, žvejyba ir energija.

Labai svarbus efektyvus tarptautinis bendradarbiavimas ir mes esame tvirtai pasiryžę apsaugoti biologinę įvairovę visame pasaulyje pasitelkdami Konvenciją dėl biologinės įvairovės.

Devintoji Konvencijos šalių Konferencija dėl biologinės įvairovės, kuri vyks tuo pačiu metu kaip ketvirtasis šalių susitikimas dėl Kartagenos protokolo dėl biosaugos, yra puiki galimybė iškelti bioįvairovės apsaugos klausimus ir, atsižvelgiant į tai, kad šie susitikimai vyks Vokietijoje, Europa galės vaidinti ypatingą vaidmenį. Mes skatinsime spartinti tarptautines pastangas siekiant įgyvendinti pasaulinius biologinės įvairovės mažėjimo sustabdymo iki 2010 metų tikslus.

Kovo pradžioje Taryba nusprendė šių susitikimų metu nustatyti Europos Sąjungos pagrindinius prioritetus ir skirti išsamų politinį mandatą. Prioritetus būtų galima apibendrinti septyniais punktais.

Pirma – mes norime sutarti dėl naujų įsipareigojimų siekiant įgyvendinti programas, skirtas saugomoms sritims ir miškų įvairovei, ypač atsižvelgiant į Konvencijos dėl biologinės įvairovės vykdymą.

Antra – mes norime užtikrinti, kad atsižvelgimo į klimato pokyčius ir kovos su jais priemonės būtų susijusios su 2010 m. bioįvairovės tikslais. Sprendimai, kurie bus priimti Bonoje, turėtų papildyti Bali diskusijas dėl miškų kirtimo ir miškingų plotų bioįvairovės mažėjimo.

Trečia – mes skatinsime pažeidžiamų jūrinių sričių, kurios turi būti saugomos, kriterijų nustatymą. Be to, mes sieksime, kad viso dalyvaujančios šalys įsipareigotų taikyti šiuos kriterijus.

Ketvirta – mes norime sukurti tarptautines gaires, skirtas skatinti bioįvairovės nemažinančius būdus plėsti gamybą ir vartoti biomase, įskaitant biodegalus.

Penkta – mes sieksime nustatyti pagrindinius tarptautinės prieigos prie genetinių išteklių ir jų teikiamos naudos bendro panaudojimo kriterijus.

Šešta – mes sieksime sutarties dėl mokslinės kompetencijos bioįvairovės srityje tarptautinių mechanizmų sudarymo.

Ir pagaliau septinta – mes sieksime priimti sprendimą dėl atsakomybės ir žalos, susijusios su tarptautiniu gyvųjų modifikuotų organizmų judėjimu, atlyginimo.

Todėl Komisija visada stengiasi įtraukti Parlamento narius į Bendrijos delegacijas, kurios dalyvau derybose dėl daugiašalių sutarčių. Pats esu dalyvavęs ne vienoje derybose. Labai džiaugiuosi, kad Europos Parlamento nariai dalyvaus COP 9 ir MOP 4, ir maloniai kviečiu juos prisijungti. Be jokios abejonės man bus labai įdomu išgirsti jūsų prioritetus ir lūkesčius dėl šių susitikimų.

Pilar del Castillo Vera, PPE-DE grupės vardu. – (ES) Pone Pirmininke, Ministre, Komisare, šią popietę kalbėsiu ponios Gutiérrez-Cortines vardu.

Visų pirma norėčiau pasakyti, kad Europos Parlamentas aiškiai ir besąlygiškai remia JT Konvencijos šalių Konferenciją dėl biologinės įvairovės.

Rezoliucija, dėl kurios balsuosime rytoj, yra bandymas sutvirtinti pagrindinius tarptautinės konferencijos tikslus ir siekius. Pirma – užtikrinti geriausią įmanomą faunos ir floros išteklių apsaugą; antra – skatinti darnų rūšių ir gamtos konservavimui skirtų plotų naudojimą ir pagaliau – išsaugoti mūsų genetinį turtą.

Šiuo atžvilgiu būtina apsvarstyti kelias konservavimo programas, ypač Europos Sąjungoje jau taikomus modelius. Turiu galvoje *Natura 2000* ir *Habitats* projektus, kurie tikrai labai sėkmingai vykdomi.

Be to, manau, kad privalome sukurti visapusišką požiūrį į savo darbą naudodami integralius ir lanksčius modelius, nes gamta yra dinaminė ir nuolat evoliucionuojanti sistema, kuriai daro įtaką žemės ūkio ir kitokia veikla.

Manau, kad turėtume nustatyti daugiau kriterijų, pagrįstų mokslų ir mokymais ir privalome atsižvelgti į visus ekonominius ir tinkamumo aspektus.

Savininkų nuomonės ir iniciatyvos irgi yra labai svarbios, todėl norėčiau užduoti Komisijai du klausimus. Kaip ji įsivaizduoja mokslinių metodų taikymą sudarant katalogus ir identifikuojant rūšis ar plotus, kurie turės būti saugomi? Kaip ji įsivaizduoja savininkų iniciatyvas visais lygiais?

María Sornosa Martínez, PSE grupės vardu. – (ES) Pone Pirmininke, Komisare, visi žinome, kad bioįvairovės mažėjimas turi didelių aplinkosauginių, socialinių, ekonominių ir kultūrinių pasekmių, kurias dar labiau padidina neigiama klimato pokyčių įtaka.

Tokios padėties pasekmės skaudžiausiai paveikia neturtingiausius gyventojus. Konvencija dėl biologinės įvairovės yra svarbiausia teisinė pasaulio priemonė kovoti su biologinės įvairovės mažėjimu. Tačiau šioje srityje kyla tam tikrų problemų: finansinių išteklių trūkumas trukdo įgyvendinti Konvencijos tikslus. Todėl Tarybą ir Komisiją skatinu didinti finansavimą, skirtą biologinės įvairovės išsaugojimui.

Norėčiau pabrėžti tam tikrus aspektus, kurie yra labai svarbūs siūlant rezoliuciją: Tai yra pripažinimas, kad Europos Sąjungoje nuolat mažėja bioįvairovė, siekis sukurti teisingas, nešališkas ir teisiškai įpareigojancias tarptautines normas, skirtas prieigai prie genetinių išteklių ir jų bendro panaudojimo teikiamos naudos, ir skatinimas įgyvendinti esamus įsipareigojimus geriau valdyti ir išsaugoti jūrų bioįvairovę atsižvelgiant į jos apsaugą nuo kenkiančios veiklos ir nevaldomos žvejybos, kuri daro įtaką jūrų ekosistemoms.

Norėčiau baigti sakydamas, kad atėjo laikas imtis konkrečių veiksnių ir siekti išspręsti susidariusias problemas, nes, nors ir tikime, kad dar yra laiko, šia laikas nukreiptas prieš mus ir prieš tą bioįvairovę, kurią siekiame apsaugoti.

Johannes Lebech, ALDE grupės vardu. – (DA) Pone Pirmininke, devintasis COP susitikimas dėl biologinės įvairovės tikrai bus surengtas pačiu laiku. Per kelias pastarąsias savaites buvo daug kalbėta ir rašyta apie biodegalus, todėl būkime nuoširdūs: biodegalai negali būti gaminami bioįvairovės sąskaita. Dabar mes svarstome Komisijos pasiūlymus dėl direktyvos, kuri skatins tvarios energijos, įskaitant biodegalus, naudojimą. Parlamentas turi užtikrinti, kad bus nustatyti konkretūs kriterijai atsižvelgiant į biokuro gamybą ir aplinkosaugą. Mes nesugebėsime sėkmingai kovoti su visuotiniu atšilimu jei sumažinsime anglies dvideginio kiekį, kurį išskiria automobiliai ir tuo pačiu padidinsime anglies dvideginio kiekį kirsdami miškus bei naudodami augalus degalų gamybai taip išskirdami didelius anglies dvideginio kiekius. Susitikimas Bonoje

bus puiki galimybė pabrėžti biodegalų gamybos svarbą atsižvelgiant į ekologinės pusiausvyros išlaikymo reikalavimus Europos Sąjungoje ir už jos ribų.

2002 m. šalis įsipareigojo iki 2010 m. sumažinti bioįvairovės mažėjimą pasauliniu, regioniniu ir nacionaliniu lygiu. Labai svarbu, kad dalyvaujančios šalys ir toliau siektų įgyvendinti šiuos tikslus. Jungtinių Tautų Konvencija dėl biologinės įvairovės yra pasaulinė bioįvairovės apsaugos strategija. Deja, daugelis tarptautinių sutarčių yra beveik neįgyvendinamos. Tai visiškai nepriimtina atsižvelgiant į gamtos apsaugą. Europos Sąjunga turi nustatyti aukštus standartus ir bandyti kilstelėti tarptautinių sutarčių įgyvendinimo standartus. Europos Sąjunga taip pat turėtų labiau stengtis apsaugoti bioįvairovę. Šiuo metu mes kartais sakome viena, o darome visai ką kita. Tai gali sumenkinti mūsų patikimumą. Komisija ir valstybės narės privalo labiau stengtis išsaugoti bioįvairovę, ypač atsižvelgiant į miškais apaugusias ir žemės ūkiui naudojamas sritis, nes šie regionai vis labiau nukentčia dėl biodegalams naudojamų žaliavinių augalų auginimo.

Kaip galėtume užtikrinti, kad bioįvairovė ir biodegalai neįstumtų mūsų į arba / arba padėtį? Galime to išvengti taikydami griežtesnius reikalavimus. Gali būti, kad mums pavyks išsaugoti bioįvairovę ir plėtoti biodegalų gamybą. COP 9 padės tai užtikrinti.

Zdzisław Zbigniew Podkański, UEN grupės vardu. – (PL) Pone Pirmininke, biologinės įvairovės apsauga yra šiuolaikinio pasaulio iššūkis. Šis klausimas susijęs ne tik su grožio išsaugojimu, bet ir su gamtos pusiausvyra bei žmonijos gerove.

Jau daug metų žinome apie cheminės taršos problemą ir kitas žalingas civilizacijos veiklas, pavyzdžiui, aplinkos nuskurdimą, klimato pokyčius, taršą, miškų kirtimą ir gyvūnų arealų naikinimą. Šiltnamio efektas tapo pagrindine šių dienų tema. Deja, biologinio užterštumo dėl genetiškai modifikuotų organizmų problema nesusilaukia deramo dėmesio, nes mes visi esame prie jos prisidėję. Mes neatsižvelgiame į faktą, kad bėgant laikui cheminę taršą dažniausiai galima atitaisyti, o biologinę taršą dažniausiai yra neatitaisoma.

Todėl privalome priimti nedviprasmišką sprendimą, ar esame už biologinę įvairovę, ar už genetiškai modifikuotus organizmus. Privalome nuspręsti, kas mums labiausiai rūpi: žmonės ir jų gyvenamoji aplinka ar „Monsanto“ ir panašių bendrovių, kurios gauna didelį pelną iš genetiškai modifikuotų organizmų, interesai. Jei norime išsaugoti biologinę įvairovę, privalome užtikrinti, kad bus nustatytos gyvūnų rūšys, kurioms gresia didžiausia grėsmė. Tada bus galima nustatyti jų išsaugojimo tikslus ir išvengti jų išnykimo ateityje. Turime nepamiršti, kad daryti žalą labai paprasta, bet dažnai neįmanoma jos atitaisyti.

Marie Anne Isler Béguin, Verts/ALE grupės vardu. – (FR) Pone Pirmininke, tai tikrai ne pirmas kartas, kai mes diskutuojame apie bioįvairovę ir prašome Tarybos bei Komisijos imtis veiksmų jai išsaugoti. Labai gerai, kad klimato pokyčių klausimą pavyko padaryti vienu pagrindiniu Europos Sąjungos klausimu, bet privalome suprasti, kad Konvencijos dėl bioįvairovės ir dykumų plotų didėjimo yra susijusios su tais pačiais klimato pokyčiais.

Mes žinome, kokia svarbi yra bioįvairovė ar gamtos apsauga mūsų pačių išlikimui, nes galime stebėti, nežiūrint priemonių, kurių buvo imtasi Europos ar pasauliniu lygiu, biologinės įvairovės mažėjimą ir gyvūnų rūšių nykimą. Privalome pripažinti faktus: gal ir pavyks pažaboti klimato pokyčius, bet to negalime pasakyti apie gyvūnų ir augalų rūšis. Jei rūšis išnyksta, ji išnyksta visiems laikams.

Ši tema, šie įrodymai yra betarpiškai susiję. Žinodami, kad esame įdiegę puikias priemones, pavyzdžiui *Natura 2000* ir paukščių bei gyvūnų arealų direktyvas, skirtas kovai su mažėjančia biologine įvairove Europos Sąjungoje ir matydami, kad vis dar yra tam tikrų valstybių narių, kurios nepageidauja įgyvendinti *Natura 2000*, kurios nepageidauja mokėti už *Natura 2000*, tampa visiškai akivaizdu, kad mūsų laukia dar ilgas kelias.

Todėl aš nuoširdžiai tikiuosi, kad Komisija ir toliau remis *Natura 2000* bei šias dvi direktyvas. Dar norėčiau paprašyti, kad į Bonos Konvencijos struktūrą įtrauktumėte biodegalų kriterijus bei pareikalautumėte bei sudarytumėte sutartį dėl tarpvyriausybinių specialistų biologinės įvairovės klausimais grupės sukūrimo, kaip pavyzdį galiu pateikti IPCC grupę klimato pokyčių klausimais, nes taip galėtume padėti kitiems naudoti priemones, kurias esame sėkmingai įdiegę patys, bet kurių neturi kitos šalys.

Jens Holm, GUE/NGL grupės vardu. – (SV) Žemėje egzistuoja apie 14 milijonų skirtingų gyvūnų ir augalų rūšių. Šie skaičiai parodo, kokioje nuostabioje planetoje mes gyvename ir įpareigoja mus rūpintis šių rūšių išlikimu. Tačiau šiai biologinei įvairovei iškilo grėsmė. 30 000 rūšių yra ties išnykimo riba. Pagrindinė grėsmė esame mes, žmonės, ir mūsų sukurta ekonominė sistema, kuri pagrįsta nuolatine plėtra ir vartojimu. Mes manome, kad tikslus galima įgyvendinti konkuruojant, o ne planuojant ir transportuojant prekes, o ne gaminant jas vietoje. Nieko nuostabaus, kad susiduriame su klimato katastrofa ir bioįvairovės mažėjimu.

Galėtume pakeisti šią tendenciją. Faktas, kad Europos Sąjungos valstybės narės pasirašė JT Konvenciją dėl biologinės įvairovės yra tikrai teigiamas ir gali tapti puikia priemone. Mes įsipareigojome sudaryti veiksmų planą, skirtą apsaugoti biologinę įvairovę bei nustatyti pasaulinį saugomų jūrų ir sausumos teritorijų tinklą. Tačiau didžiausią darbo dalį turėsime atlikti Europos Sąjungos lygiu. Reikia keisti pačius pagrindus, nes kitaip niekada nesugebėsime išspręsti susidariusių aplinkosaugos problemų.

Norėčiau pabrėžti tris sritis. Transporto beprotybę – Europos Sąjungoje buvo panaikintos visos sienos tarp valstybių narių. Prekė turi būti gaminama ten, kur tai padaryti yra pigiausia. Nuo 1993 m. iki 2000 m. prekių gabenimas ilgaiais maršrutais padidėjo 30 %. Kai Europos Sąjunga ir valstybės narės subsidijuoja infrastruktūras, greitkeliams visada skiriama žymiai daugiau lėšų negu ekologiškų transporto priemonių sričiai. Buvusioje Rytų Europoje, naujosiose valstybėse narėse, Europos Sąjunga vykdo akivaizdžią asfalto politiką skirdama milžiniškas subsidijas greitkelių tiesimui. Turėtume plėtoti geležinkelių, o ne greitkelių tinklą. Todėl noriu pasakyti Komisijai – peržiūrėkite subsidijų politiką.

Kalbant apie subsidijas reikia paminėti subsidijas žemės ūkio srityje – 55 milijardus eurų kasmet. Subsidijos, kurios daro tiesioginę neigiamą įtaką aplinkai neturi būti skiriamos, o pagalba žemės ūkiui turi būti skiriama atsižvelgiant į aplinkosaugos priemones ir ekologinį ūkininkavimą. Biologinės įvairovės ir klimato pokyčių sprendimai, o ne kuo didesni derliai turi būti pagrindiniai žemės ūkio politikos tikslai.

Trečia didžioji problema, kuri turi būti kuo greičiau išspręsta, yra vidaus rinka. Žinau, kad tokie žodžiai prilygsta šventvagystei, bet Europos Sąjunga paprasčiausiai negali leisti, kad rinkai būtų suteikiama pirmenybė prieš pažangią aplinkosaugos politiką. Prieš kelias savaites Europos Sąjungos Komisaras Verheugen atsakė į mano klausimą sakydamas, kad per pastaruosius penkis metus Komisija 19 kartų padavė atskiras šalis į Europos Teisingumo Teismą dėl su aplinkosauga ar sveikatos apsauga susijusių bylų. Didžiausią nerimą kelia tai, kad sprendžiant visas 19 bylų teismas laikėsi Komisijos požiūrio, kitais žodžiais tariant, valstybėms narėms nebuvo leista imtis priemonių, skirtų aplinkos ir sveikatos apsaugai. Jei mes tikrai norime kažko pasiekti, privalome sukurti aplinkosaugos garantijas, kurios būtų šio to vertos. Šiuo metu tokių garantijų mes neturime ir, deja, Lisabonos sutartis jų taip pat nesūdo. Pagal ją ir toliau bus skatinama rinkos politika.

Savo rezoliucijoje mes reikalaujame nustatyti ekologinę pusiausvyrą išlaikančius biodegalų standartus. Pasinaudodamas proga norėčiau pateikti klausimą, kuris daugiausiai bus skirtas Tarybai: Ar esame pasiruošę nustatyti ne tik aplinkosaugos kriterijus biodegalams, bet ir socialinius biodegalų standartus, kurie garantuotų priimtina užmokestį, profesines teises ir t. t. Europos Sąjungai įsigyjant biodegalų?

Johannes Blokland, IND/DEM grupės vardu. – (NL) Pone Pirmininke, pone Tarybos Pirmininke, Komisare, prieš dvi savaites atstovavau Aplinkosaugos, sveikatos apsaugos ir maisto produktų apsaugos komitetui bei Laikinajam klimato pokyčių komitetui neoficialioje Aplinkosaugos Taryboje Slovėnijoje. Buvo diskutuojama dvejomis svarbiomis temomis: kovos su klimato pokyčiais ir bioįvairovės apsaugos klausimais. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas biologinei įvairovei, biomasei ir biodegalams atsižvelgiant į miškų biologinę įvairovę. Diskusijų metu buvo aptariamos galimybės gaminti energiją naudojant miškų biomasę, ypač antrosios kartos biodegalus ir ekologinės pusiausvyros išlaikymo kriterijai, pagal kuriuos būtų naudojama tokia miškų biomasė. Ši konferencija tikrai buvo sėkminga, todėl norėčiau padėkoti Pirmininkui iš Slovėnijos, ponui Podobnic.

Aiškliai matome, kaip daugeliui rūšių kyla išnykimo pavojus dėl masinio miškų naikinimo ir nelegalios miškų ruošos. Labai smarkiai keičiama jų augimo aplinka, todėl jie tiesiog pasmerkti pražūčiai. Miškuose auga ir gyvena daug augalų bei gyvūnų rūšių. Todėl tiesiog būtina kuo skubiau užkirsti kelią miškų naikinimui, kad galėtume apsaugoti biologinę įvairovę. Tai taikoma ne tik šalims, nepriklausančioms Europos Sąjungai, bet ir Europos Sąjungos valstybėms narėms. Privalome skatinti tvarkingą miškų ruošą, ypač atsižvelgiant į tai, kad miškai yra labai vertingi kitose srityse. Miškų masyvų naikinimas sukelia didelių dirvos erozijos problemų, ypač kalnuotuose regionuose, ir pažeidžia vandens balansą, kuris taip pat daro labai didelę įtaką biologinei įvairovei.

Pasaulinis atšilimas taip pat daro įtaką dideliame rūšių skaičiui. Rūšių paplitimo diapazonas kinta labai sparčiai, o tam tikroms rūšims iškilo rimtas pavojus, ypač šiauriniuose regionuose. Dėl miškų ruošos tropiniuose regionuose spartėja pasaulinis atšilimas, ypač todėl, kad taip smarkiai sumažinamas anglies dvideginio apdorojimo pajėgumas. Tačiau per pastaruosius kelis metus išleisti moksliniai tyrimai, pavyzdžiui, žurnale *Nature and Science*, rodo, kad padidinus miškų plotą bus išskiriamas didesnis metano dujų kiekis – tai šiltnamio efektą skatinančios ir 23 kartus pavojingesnės dujos negu anglies dvideginis. Daugiau metano išskiriama todėl, kad kyla temperatūra ir didėja saulėkaitos poveikis. Tropiniuose regionuose išskiriama pastebimai daugiau metano dujų. Plotus apsodinus miškais padidėja anglies dvideginio apdorojimo pajėgumas, bet dėl

padidėjusio metano dujų išskyrimo nutraukiamas tam tikro anglies dvideginio kiekio apdorojimas. Tačiau tiesą sakant pusiausvyra yra teigiama, ypač ne tropiniuose regionuose.

Ir pagaliau, mano išvardyti neigiamai biologinę įvairovę veikiančios veiksniai kyla dėl esamos biodegalų gamybos, kuri daro labai neigiamą įtaką tropiniams miškams. Miškai, kuriuose auga ir gyvena labai daug augalų ir gyvūnų rūšių pakeičiami plantacijomis, kuriose gyvena vos kelios rūšys. Tai daro labai neigiamą įtaką atsižvelgiant į šiltnamio efektą, anglies dvideginio apdorojimo pajėgumą ir maisto produktų kainas. Labai džiaugiuos, kad rezoliucijoje buvo atsižvelgta šiuos aktualius klausimus. Bet kuriuo atveju privalome atidžiai stebėti antrosios kartos biodegalų žaliavos auginimą ir jų gamybą.

Pirmininkas. – Vien todėl, kad pasirašėte savo kalbos žodžius dar nereiškia, kad būtina visus juos perskaityti, jei tam nėra laiko.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pone Pirmininke, atsižvelgiant į šias diskusijas ir vakar vykusią Žemės dieną norėčiau pabrėžti neatidėliotiną poreikį geriau suprasti biologinės įvairovės koncepciją ir jos reikšmę mūsų visuomenei. Turiu pasakyti, kad ši koncepcija labai menkai suprantama.

Beveik visos žemės ekosistemos ir jose gyvenančios rūšys buvo dramatiškai pakeistos dėl žmonių veiklos. Dabartinis biologinės įvairovės mažėjimo tempas yra didesnis negu bet kada žmonijos istorijoje ir nesimato jokių ženklų, kurie rodytų šio proceso lėtėjimą. 2010 metai, kokie jūs būsite?

Sumažėjo daugelio gyvūnų ir augalų populiacijų skaičius ir geografinis paplitimas. Nors rūšių išnykimas yra natūralus Žemės gyvavimo procesas, pastarųjų metų žmonių veikla paspartino išnykimo tempą bent šimtą kartų, palyginus su natūraliu rūšių išnykimo tempu. Pagal IUCN Raudonąjį sąrašą atsižvelgiant į išsamiai išstudijuotas grupes, išnykimas gresia nuo 12 % iki 52 % rūšių. Apskritai didžiausias pavojus gresia toms rūšims, kurios stovi ant aukštesnio mitybos grandinės laiptelio, kurių populiacijos tankis yra nedidelis, kurių atstovai gyvena ilgiau, rečiau dauginasi ir gyvena ribotame geografiniame areale.

Tarp daugelio rūšių grupių, pavyzdžiui, varliagyvių, Afrikos žinduolių ir paukščių, gyvenančių žemės ūkiui naudojamuose plotuose, daugeliu atveju stebimas akivaizdus populiacijos sumažėjimas geografinės jų paplitimo srityse. Išimtis beveik visada sudaro su žmogaus įsikišimu susijusi veikla, pavyzdžiui rezervatų apsauga ar tos rūšys, kurios klesti žmonių apgyvendintuose regionuose.

Žmonės turėtų geriau įsisaugoti didėjančius ekologinius padarinius, kurie išplitę toli už Europos Sąjungos sienų, kaip ir tai, kad mūsų gyvenimo būdas daro tiesioginę įtaką žmonėms, gyvenantiems besivystančiose šalyse. Nors daugelis iš mūsų bent šiek tiek nutuokia apie klimato pokyčių problemos mastą, daugelis visiškai nesieją klimato pokyčių padarinių su biologinės įvairovės mažėjimu.

Manau, šioje srityje turėtume susieti Konvencijos dėl biologinės įvairovės ir Šalių Konferencijos dėl klimato pokyčių darbą. Tiesą sakant, norėčiau paklausti, ar mums dar reikalinga atskira COP dėl biologinės įvairovės? Šį klausimą reikia nedelsiant spręsti. Praeitais metais dalyvavau Niujorke vykusiame COP.

Taip, aš sutinku, kad klimato pokyčių sušvelninimas ir prisitaikymo priemonės, įskaitant miškų kirtimą, privalo daryti įtaką biologinės įvairovės mažinimui. Pritariu Komisaro Wallström komentarams dėl jūrų biologinės įvairovės. Privalome įtraukti šaltųjų vandenų koralus ir povandeninius kalnus, kurių prieglobstyje gyvena unikalios ekosistemos. Klimato pokyčių įtaka jūrų regionuose dar labai maža iširta. Negalima pamiršti, kad daugiau negu 70 % pasaulio paviršiaus sudaro vandenynai ir jūros, 97 % viso planetos vandens yra vandenynuose ir vandenynai sudaro 99 % visos Žemės gyvenamosios erdvės.

Tuo ir norėčiau baigti, pone Pirmininke, ir nebedidinti jūsų kraujospūdžio. Būkime nuosirdūs. Mums nepavyks įgyvendinti tikslų, kuriuos prieš šešis metus išklėme Johanesburge. Nustokime save apgaudinėti ir baikime šias kalbas.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Pone Pirmininke, Komisare, Ministre, ponios ir ponai, Aplinkosaugos komitetas patvirtino labai gerą rezoliuciją ir tikiuosi, kad Europos Komisija bei valstybės narės atsižvelgs į visas joje išdėstytas rekomendacijas, ypač į siūlymą būti vadovais ir įtikinamais Bonos konferencijos dalyviais bei į pageidavimą skatinti biologinės įvairovės mažėjimo sustabdymo pastangas visoje Europos Sąjungoje iki 2010 metų.

Norėčiau aptarti tris rezoliucijoje paminėtus punktus. Pirmasis susijęs su biodegalų klausimu ir jį jau minėjo keli mano kolegos. Biodegalai daro didelę įtaką miškingiems plotams ir žemės ūkiui naudojamiems regionams ir jų įtaka maisto produktų ištekliams tik didės. Neturėtų būti konkurencijos tarp maistui skirtų žemės ūkio produktų ir pramonei skirtų žemės ūkio produktų, nesvarbu, ar jie būtų skirti biodegalų gamybai ar

agrochemijos pramonei. Turime aiškiai nustatyti ribas tarp maisto produktų auginimo ir kitų žemės ūkio sričių.

Kitas klausimas susijęs su jūrų biologine įvairove. Su šia tema susijusius klausimus mes sprendžiame labai lėtai. Visiškai pritariu raginimams patvirtinti greitų veiksmų rezoliuciją, skirtą nustatyti saugomus jūrų regionus.

Paskutinis klausimas susijęs su genetiškai modifikuotais organizmais. Jau turime tyrimų medžiagos, kuri akivaizdžiai įrodo neigiamą genetiškai modifikuotų organizmų poveikį aplinkai, ypač dirvožemiui. Mes žinome, kad genetiškai modifikuotų organizmų platinimas skatina tradicinių grūdinių kultūrų užteršimą, kas trukdo išsaugoti biologinę įvairovę.

Be to, pramoninė koncentracija sėklų sektoriuje ir faktas, kad jį kontroliuoja kelios tarptautinės korporacijos, kelia didelį susirūpinimą. Komisija ir valstybės narės privalo atsižvelgti į susidariusią padėtį.

Ir pagaliau, šalių Konferencijos Kuritiboje, Brazilijoje metu, kuri vyko 2006 metų kovo mėnesį, buvo nuspręsta palikti galioti moratoriumą dėl genetiškai modifikuotų augalų sėklų. Tai puikus sprendimas, tačiau dabar derėtų nuspręsti, ar moratoriumas yra pakankama priemonė ir ar mums galbūt derėtų uždrausti naudoti šias vieno panaudojimo genetiškai modifikuotas sėklas.

Kaip Komisija ir valstybės narės pasiruošusios spręsti šiuos klausimus šalių Konferencijos Bonoje metu? Ar jau yra numatyti ekologinės pusiausvyros išlaikymo kriterijai, kuriuos būtų galima pateikti Bonoje atsižvelgiant į biodegalus?

Marios Matsakis (ALDE). – Pone Pirmininke, kaip ir ponia Doyle, maniau, kad turėsiu daugiau laiko pasisakyti, bet pasinaudodamas jūsų dosnumu pasistengsiu kuo geriau išnaudoti man suteiktas pusantros minutės.

Bioįvairovė labai svarbi siekiant apsaugoti Žemės ekosistemų išlikimą ir neįkainojamą tam tikrų gyvūnų ir augalų rūšių genetinį fondą. Parlamentas pabrėžė savo susirūpinimą dėl biologinės įvairovės mažėjimo 2007 m. gegužės 22 d. priimdamas atitinkamą rezoliuciją, tačiau viena iš didžiausių kliūčių siekiant sustabdyti biologinės įvairovės mažėjimą yra efektyvių veiksmų iš Komisijos ir Tarybos pusės trūkumas. Susidaro įspūdis, kad šios institucijos stengiasi spręsti šį klausimą tik teoriniu lygmeniu, o tikrovėje joms trūksta valios ir pasiryžimo siekiant užtikrinti atitinkamų direktyvų ir tarptautinių bei vidinių įsipareigojimų įgyvendinimą.

Tikėkimės, kad nors šiuo tolesniu etapu Komisija ir Taryba konstruktyviai ir efektyviai imsis padėti saugoti biologinę įvairovę, ypač nebijodama išreikšti aiškaus savo požiūrio būsimoje konferencijoje Bonoje.

Pirmininkas. – Pone Matsakis, tiesą sakant, ponios Doyle ir jūsų grupei buvo skirta pakankamai laiko, todėl galite kaltinti prastą savo grupės bendravimą su jumis, nes aš visada taikau taisyklę, kad jeigu narys kalba ne gimtąja kalba, aš visada suteikiu jam daugiau laiko – tai taikoma ir ne tik anglų kalba kalbantiems pranešėjams.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Pone Pirmininke, visi šiandien pasisakiusieji pabrėžė mūsų pasiryžimą efektyviau saugoti augalų bei gyvūnų rūšis bei biologinę jų įvairovę. Puikiai žinome, kad Europos Sąjungoje sėkmingai įgyvendinamas *Natura 2000* projektas ir jo gamtos konservavimo Direktyvos, susijusios su gamtos konservavimu tam tikrose srityse. Tačiau visi šie gražūs žodžiai ir visi šie įsipareigojimai neturi atitraukti dėmesio nuo fakto, kad, kaip jūs jau minėjote, Komisare, pagrindiniai mūsų klausimai susiję ne tik su klimato pokyčiais, bet ir su gamtos konservavimu ir rūšių išsaugojimu.

Labai dažnai nykstančios rūšys vaizduojamos kaip kliūtis, trukdanti plėtoti statybų projektus. Todėl mano nuomone yra tiesiog gėdinga, kad Vokietijoje, kurioje vyks šalių Konferencija, konservatyvių Žemių valdžios institucijos, pavyzdžiui Hesse ir Žemutinės Saksonijos valdžios institucijos ėmėsi iniciatyvos Aukštuosiuose parlamento rūmuose sutrukdyti šiam sėkmingam gamtos apsaugos projekto įgyvendinimui Europos Sąjungoje.

Visiškai nekelia pasitikėjimo tas faktas, kad Vokietija skatina vargingesnes šalis efektyviau vykdyti gamtos konservavimo projektus ir aktyviau saugoti nykstančias rūšis tuo pačiu bandydama susilpninti gamtos konservavimo projektų įgyvendinimą Europos Sąjungoje. Deja, taip elgiasi ne tik Vokietija! Visiškai netikėtai Europos Parlamento liberalų grupė surengė seminarą šia tema. Ponas Stoiber užsipuolė Europoje vykdomus gamtos konservavimo projektus prisidengdamas „supaprastinimo“ siekiu skraiste.

Tikiuosi, kad jūs, ponia Komisare, dar kartą aiškiai pakartosite savo įsipareigojimą Europos Sąjungai, kad bet kokie bandymai...

(Pirmininkas nutraukė pranešėją)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Ačiū, pone Pirmininke. Ponas Matsakis jau minėjo įgyvendinimo problemas ir aš tiesiog norėčiau pateikti kelis pavyzdžius. Europoje ir Karpatų baseine miškų apsauga kelia vis didesnius ir didesnius iššūkius. Kai kuriose vietovėse miškai padegami, kitose – iškertami, o dar kitose – gana paprastai išvagiama. Karpatuose ar, pavyzdžiui, Sajóláde 30-40% miškų jau yra išvogti. Nelegalūs kirtimai mažina biologinę įvairovę, sukelia eroziją ir iki 20 % prisideda prie šiltnamio dujų išskyrimo. Siekdami užkirsti tam kelią, keturi Europos Parlamento nariai išsiuntė rašytinį pareiškimą Komisijai apie teisės aktą, leisiantį ES pardavinėti tik rąstus ir medžių produktus. Aš prašyčiau savo kolegų Europos Parlamento narių pritariant pasirašyti šį 23-iosios pareiškimą.

Biologinės įvairovės saugojimas yra svarbus nacionalinis tikslas. Vengrijos vyriausybės pozicija ignoruoti *Natura 2000* vietoves pasireiškė tuo, kad šią savaitę, kai mes švenčiame Žemės dieną, Centrinės Europos ralis, esantis Dakaro serijos sudėtine dalimi, buvo nekludomai organizuotas sustiprintos aplinkos apsaugos vietovėse ir netgi per *Natura 2000* vietas. Nebuvo jokios aplinkos apsaugos poveikio analizės, jokių atstatymo ar apsaugos planų ir netgi jokios lenktynių organizavimo licencijos. Jokios pajamos negali kompensuoti tokios sukeltos žalos aplinkai. Tačiau ne ką geriau mes tvarkomės su mūsų paukščiais. Vos prieš dvi savaites Europos Komisija nusiuntė Vengrijai rašytinį įspėjimą. Tai buvo padaryta dėl to, kad Vengrija laukinių paukščių apsaugos neįtraukė į jokia nacionalines priemones.

Tačiau aš nenoriu pateikti vien blogų pavyzdžių. Mano dėka, neseniai išskirtinis savanoriškas susitarimas buvo pasirašytas toje pačioje Vengrijoje, stabdantis paukščių netektis, sukeliama antžeminiiais elektros kabeliais. Šiuo laisvu nuo kliūčių dangaus projektu visuomenė, elektros industrija ir valstybė susitarė, kad tiesiant kabelius, izoliaciją ir pan. Vengrijoje bus įrengtas saugus „dangaus koridorius“ iki 2020-ųjų metų. Tai kertinis susitarimas, turintis esminės reikšmės bei nusipelnantis Europos dėmesio ir paramos. Dėkoju..

Magor Imre Csibi (ALDE). – (RO) Biologinės įvairovės konvencijos narės Bonos susitikime taip pat diskutuos apie biologinės įvairovės problemas.

Tai jautri problema, kuriai dar nėra rastas nuosaikus atsakymas. Miško biologinei įvairovei kelia grėsmę globaliai vykdomas miškų naikinimas. To pasekmė – esminis, daugeliu atveju neatitaisomas biologinės įvairovės mažėjimas. Nėgana to, miškų naikinimas sudaro trečią iš pagrindinių globalaus atšilimo faktorių.

PECH išreiškė savo poziciją dėl žymaus miškų naikinimo poveikio klimatui, ilgalaikius ekonominius privalumus bei miškų neliečiamumo išsaugojimo svarbą savo 2007 m. Rezoliucijoje dėl prekybos ir klimato kaitos.

Aš taip pat dėkingas ES iniciatyvai už ES veiksmų plano dėl su miškininkyste susijusių teisės aktų įgyvendinimo, miškų išteklių valdymo ir prekybos mediena.

Aš jau minėjau europietiškus veiksmus, kurie, deja, neatneša siektų rezultatų. Pavyzdžiui, vykdant Veiksmų planą, 70 % ES valstybių nesugebėjo imtis jokių faktiškų veiksmų iki 2007 m. balandžio mėnesio.

Mums reikia surasti visuotinį sprendimą kuo greičiau. Aš raginu ES delegatus Bonos konferencijoje paremti standartinio nelegalaus kirtimo apibrėžimo sudarymą, kuris sustiprintų racionalų miškų išteklių naudojimą.

Be to, aš raginu pradėti diskusiją apie globalaus mechanizmo, prižiūrinčio medienos kirtimą bei prekybą, paleidimą.

Richard Seebler (PPE-DE). – (DE) Pone Pirmininke, Europos Sąjungos moto yra „vienybė įvairovėje“, bet, kaip žinia, realiame pasaulyje ši įvairovė per pastaruosius 150 metų gąsdinančiai sumažėjo. Praradimo santykiai svyruoja nuo 1 000 iki 10 000 kartų daugiau nei Žemės istorijos vidurkis. Pasaulinė gamtos apsaugos sąjunga (IUCN) šiuo metu vardija apie 15 600 rūšių ant išnykimo ribos pasauliniu mastu. Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) apskaičiavo, kad pagrindinės kviečių ir kukurūzų augintojos šalys prarado daugiau kaip 80 % jų natūralios įvairovės. Ir šie skaičiai tik aisbergo viršūnė, kadangi, mūsų žiniomis, šią dieną tik apie 1.7 milijono iš 13 milijonų pasaulyje apytikriai apskaičiuotų gyvybės rūšių yra identifikuota ir aprašyta. Mes taip pat žinome, kad klimato kaita blogina situaciją. Deja, mes taip pat suvokiame, jog biologinės įvairovės praradimas mažina mūsų galimybes tinkamai reaguoti į klimato kaitą, todėl mes tikrai susidūrėme su rimta dilema.

Deja, tuomet esu priverstas Komisijos paklausti: kodėl mes neskatiname tvaraus vystymosi ir rūšių įvairovės visose mūsų politikos srityse? Kodėl mes nesiimame intensyvesnių rūšių ko-egzistavimo, iš esmės ir žmonių, tyrimų ir plėtros?

Kiekvienas, sekantis šią diskusiją, susidarytų įspūdį, kad kelių draustinių įrengimas ir paukščių apsauga yra visiškai pakankami. Tačiau tai tėra aisbergo viršūnė. Kodėl mes neįtraukiame mūsų piliečių įgyvendinti šiuos uždavinius, kuriuos mes visi privalome spręsti? Komisija šioje srityje turi padaryti namų darbus, lygiai kaip ir mes, esantys Europos Parlamente, bei Komisija. Vien dalyvavimo konferencijose bei deklaracijų pasirašinėjimo nepakanka. Laikas veikti ir veikti kartu!

Anders Wijkman (PPE-DE). - Pone Pirmininke, mano nuomone, jeigu ir yra dalykas, galintis padėti sustabdyti biologinės įvairovės netekimą, tai būtų tropinių miškų naikinimo sustabdymas. Kiekvienais metais nelieka nuo 14 iki 15 milijonų hektarų. Mes diskutuojame apie tai metų metus be jokio realaus progreso.

Esminė problema yra ta, kad ekosisteminės paslaugos, nesvarbu, ar mes kalbame apie anglies dvideginio gaudyklės, biologinę įvairovę ar regioninio klimato reguliavimą arba hidrologines sistemas, jos neturi realios ekonominės vertės. Tai mūsų ekonominio modelio trūkumas. Ir kol mes nekompensuosime miškų savininkams už šias vertybes, kad būtų pelningiau ne pjaustyti miškus į medieną, o juos išlaikyti – šis miškų naikinimo lygmuo išliks.

Yra ir sprendimas – įtraukti miškus į prekybą emisijomis. Deja, Komisija su tuo nesutinka, ir jūs turite savų priešasčių. Problema yra ta, kad jūs nepateikiate jokių alternatyvų, o mes žinome, kad Biologinės įvairovės konvencijos finansiniai ištekliai yra labai riboti – ir nepanašu, kad ateityje jų būtų daugiau.

Aš žinau, kad Komisijai rūpi tropikų miškų mažėjimas ne mažiau nei mums visiems, tačiau problema yra tokia: kur jūsų alternatyvos? Mums reikalingas visas paketas. Reikalingas apibendrintas požiūris į klimato pokyčius, anglies dvideginio kriaukles, biologinę įvairovę bei vargingųjų pragyvenimo šaltinio išsaugojimą. Aš reikalaučiau, kad Aplinkosaugos direktoratas ir Vystymo direktoratas dirbtų išvien. Iki šiol taip nebuvo. Prašau, pateikite mums alternatyvą, kad mes turėtume ką aptarti prie diskusijų stalo, priešingu atveju, bijau, kad miškų naikinimas tęsis, kaip ir biologinės įvairovės mažėjimas.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Pone Pirmininke, žemės ūkio produkcijos gamyba, atsiliėpdama į padidėjusią žemės ūkio produktų bei žaliavų, gaminamų kitiems nei vartojimas poreikiams, paklausą, suaktyvėjo. Intensyvėjimas praktiškai yra dėl biologinio kuro ir biomasės gamybos. Kaip žinome, intensyvi žemdirbystė yra itin kenksminga biologinei įvairovei. Šiame fone iškyla klausimas, kaip suderinti biologinės įvairovės išsaugojimą ir intensyvų ekonomikos ir infrastruktūros vystymąsi.

Modernus biologinės įvairovės valdymas reikalauja aktyvesnio vystomų procesų kontroliavimo ir pakankamų investicijų į mokslinius tyrimus. Mes gavome naudos iš ekonominio vystymosi, todėl dalį šios naudos, kitaip tariant, dalį gauto pelno, turėtume skirti biologinės įvairovės išlaikymui. Galiausiai, mes turime suvokti, kad aplinkos išsaugojimas ir gynimas reikalauja veikslių tiek globaliame, tiek lokaliame lygmenyje. Kiekvienas iš mūsų, kaip individas, privalo imtis veikslių, taip pat kaip ir visi ekonomikos sektoriai. Tai yra iššūkis mums visiems.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Pone Pirmininke, ponai ir ponios, man būtų įdomu išgirsti, ar Komisija turėjo laiko pagalvoti dėl Bendrosios žemės ūkio politikos padėties įvertinimo, ypačiai atsižvelgiant į artėjančią finansinę perspektyvą. Faktas, kad atsinaujinanti energija ir biokuras yra pagrindiniai mūsų iššūkiai ir jie turėtų būti įtraukti į finansinę padėties įvertinimo rėmą.

Tai vaidins pagrindinį vaidmenį CO₂ situacijos gerinime, kurio kiekį mes esame įsipareigoję sumažinti Kyoto Protokolu. Mano konkretus klausimas: kokius pasiūlymus Komisija teiks šioje srityje?

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Pone Pirmininke, mes diskutuojame apie biologinės įvairovės išsaugojimą ateities kartoms, tačiau tuo pačiu metu mes imamės taikyti priemones, kurios turi absoliučiai priešingą poveikį. Praėjus agrodyzelino gamybos euforijai, dabar mums jau žinoma, kad jis turi priešingą poveikį – ne vien dėl to, jog vienam litrui agrodyzelino pagaminti prireikia 9 000 litrų vandens ir kad jis išskiria azoto suboksidą, kuris yra žymiai kenksmingesnis nei CO₂. Mes taip pat žinome, jog energijos grūdų kultivavimas sukelia riziką ir netgi naikina biologinę įvairovę.

Ar jūs, šių naujų atradimų ir biologinės įvairovės išsaugojimo fone, svarstote apie sprendimų, kuriais mes nusprendėme įmaišyti agrodyzeliną į standartinį kūrą, suspendavimo? Ar jūs mąstote apie investicijas į naujus tyrimus ir galbūt naujos strategijos vystymą, kadangi dabar jau žinome apie neigiamą poveikį ir pasekmes?

Janez Podobnik, Tarybos pirmininkas. - (SL) Visų pirma, norėčiau padėkoti už jūsų intensyvią diskusiją. Aš sutinku su jumis, kad tikras menas yra kalbėti glaustai, ir paprastai apie tokią rimtą ir kompleksinę problemą

kaip biologinė įvairovė. Tai buvo viena iš priežasčių, pone Pirmininke, kodėl jūs turėjote problemų sutalpinti viską į debatus skirtą laiką.

Leiskite man trumpai pakomentuoti jūsų debatus. Aš pradėsiu nuo pirmojo pareiškimo, kuriuo jūs patvirtinote Komisijos poziciją, jog klimato kaita ir poveikis biologinei įvairovei yra tarpusavyje susiję ir priklausomi. Jūsų diskusija buvo plati ir palietė eilę klausimų, apimančių ir siauresnį susitikimo Bonoje turinį. Ji taip pat apėmė 21-o amžiaus žmogaus gyvenimo būdą, pradedant šiuokšlinimu bei transporto politika ir baigiant darnia gamyba, darniu vartojimu ir t. t.

Aš galiu su asmeniniu įsitikinimu užtikrinti jus, kad Europos Sąjunga turi gerus mechanizmus ir mes turime geras priemones. Aš jau minėjau savo išangoje, jog mūsų pagrindinis tikslas buvo sudalyvauti Bonoje ir kovoti dėl įgyvendinimo arčiau realybės, tęsiant mūsų kelią nuo žodžių prie veiksmų.

Jūs teiravotės apie finansinius resursus. Mes apsibrėžėm ir pasiekėm sutarimą dėl finansinių mechanizmų Europiniame lygmenyje. Norėčiau pabrėžti, kad konferencijoje Bonoje Taryba dirbs naujų ir naujoviškų finansinių resursų aspektu. Turiu omenyje visuotinai, ir ne vien Europiniu lygmeniu. Norėčiau pabrėžti būtinumą apjungti sektorius, darančius įtaką biologinei įvairovei. Ypač norėčiau pabrėžti privataus sektoriaus rolę. Trys pirmininkaujančios valstybės – Vokietija, Portugalija ir Slovėnija, stengėsi užtikrinti, kad privataus sektoriaus įtraukimo į biologinės įvairovės sektorių problema būtų iškelta Bonoje. Verslo ir biologinės įvairovės konferencija, surengta Portugalijoje, buvo labai sėkminga. Tikiuosi, Bonoje mes toliau tęsime Portugalijoje pasiūlytų sprendimų pagrindą.

Norėčiau padėkoti ponui Blokland, kuris minėjo neformalų Aplinkos apsaugos ministrų susitikimą Liublianoje. Ponas Blokland dalyvavo dviejų mūsų komitetų vardu, ir aš noriu jam už tai padėkoti. Mes palietėme miškų, tausojančio miškų eksploatavimo, jų poveikio biologinei įvairovei bei galimybės juos panaudoti biomasei ir antros kartos biologinio kuro klausimus.

Norėčiau jus informuoti, kad Komisijai yra žinoma tvarumo kriterijų svarba ir kompleksiskumas biologinio kuro ir biomasės gamybai. Tai buvo priežastis, kodėl mes susitarėme ir kooperavomės su Komisija, suformuodami darbo grupę, kuri COREPER kitą mėnesį pasiūlys gerus sprendimus tvarumo kriterijams biologinio kuro produkcijai. Tuomet jie taps sudėtine abiejų direktyvų, kurios šiuo metu yra priimamos, dalimi. Mano ypatinga padėka visiems, kurie be socialinių ir prieštarų pasekmių biologinio kuro gamybai, taip pat minėjo jų poveikį biologinei įvairovei. Kartais mes apie tai pamirštame.

Aš norėčiau užbaigti savo trumpą komentarą, pakartodamas, kad globaliame lygmenyje mes siekiame sukurti saugomų regionų žemėje ir jūroje tinklą. Europos Sąjunga turi gerą ir efektyvų instrumentą, vadinamą *Natura 2000*, ir svarbu yra tai, kad jis yra nuosekliai įgyvendinamas nacionaliniu ir Europos lygmeniu.

Margot Wallström, Komisijos vicepirmininkas. – Pone Pirmininke, mano manymu, šie gyvi priskiriami debatai atspindi šių rūmų interesą šiais klausimais. Aš dėkoju jums už tai. Aš tiksliai žinau, jog kalbu Komisaro Dimas vardu, jam norint padėkoti už Parlamento interesą šiais klausimais. Aš atpažįstu kai kuriuos senus kolegas kovoje už aplinkos apsaugą ir biologinę įvairovę.

Homo sapiens, kaip rasė, yra įdomus dalykas, kadangi mes galime nusikristi į Mėnulį, pasitelkdami informacines technologijas mes galime masiškai bendrauti ir, be abejo, mes galime kalbėti. Tačiau mes negalime sukurti raganosio ar unguorio arba mažos mėlynos gėlytės ir, kuomet šių sutvėrimų nelieka, jų nelieka amžiams, kaip kad jūs teisingai akcentavote.

Leiskite man tiesiog pakomentuoti kelis dalykus, kurie, mano nuomone, yra esminiai. Norėčiau pradėti biologinio kuro klausimu, kadangi šiuo metu tai yra labai intensyvių diskusijų objektas visoje žiniasklaidoje bei iššūkis visiems mums. Kaip jums žinoma, Europos Taryba sutiko su 10 % biologinio kuro tikslu, esant labai konkrečioms sąlygoms, ir mūsų pozicija Europos Sąjungoje yra tokia – mes norime išlaikančio biologinio kuro, kuris neturėtų neigiamo poveikio aplinkai ar maisto gamybai. Mes Komisijoje suvokiame ilgalaikę biologinio kuro naudą mažesnės CO₂ emisijos atžvilgiu, kadangi, prisiminkite, alternatyva yra nafta. Saugumas pasiūloje ir žemdirbystėje: naujos galimybės gali būti sukurtos dėka mūsų nustatytų principų. Ribotas 10 % tikslas, tvirti darnumo kriterijai bei orientavimasis į antrosios kartos biologinį kurą – tai tikras iššūkis: užtikrinti, kad mes judame link antrosios kartos biologinio kuro kuo greičiau.

Bet mes šiais klausimais taip pat turime veikti tarptautiniu lygmeniu ir užtikrinti, kad išlaikomi tvarumo kriterijai ir kad taip neprisidedama prie maisto krizės.

Leiskite man taip pat pasakyti, atsakant ponui Wijkman, jog visa ši miškų naikinimo problema bus liečiama komunikate, kaip suprantu – šią vasarą ar ankstyvą rudenį, taigi ši problema taip pat bus nagrinėjama derybose.

Tuo pačiu metu būtina suspėti su visomis diskusijomis, vykstančiomis šiuo metu, ir įsitikinti, kad mes tinkamai pasiruošime gerai diskusijai ir geru sprendimu miškų naikinimo problemai. Tai taipogi turi būti paruošta klimato kaitos deryboms.

Aš taip pat atsakau ponai Doyle, jog galbūt pagrindinis dalykas yra ne bandyti apjungti derybas tarp skirtingų šalių konferencijų, bet geriau užtikrinti, kad mes maksimizuosime bendrą naudą, kuomet įgyvendinsime kovos su klimato kaita priemones ir užtikrinsime biologinės įvairovės planinių rodiklių laikymąsi.

Taigi aš manau, kad būtent tai ir turėtų būti daroma šiuo metu, ypatingai kalbant apie tropinių miškų apsaugą ir užtikrinant, kad įgyvendinami tvarumo kriterijai biologinio kuro gamyboje.

Tad mano nuomone, mes neturėtume orientuotis į tai, kas, mūsų žiniomis, yra neįmanoma ar įtrauktų mus į administracinę ar kitu atveju sprendimo neturinčią politinę situaciją, bet ieškotume įgyvendinimo. Tai taikytina ir visiems teisės aktų leidybos ir reguliavimo debatams bei ambicingiems uždaviniams. Mes juos turime. Mes juos jau turime, tačiau dabar tai jų įgyvendinimo klausimas ir, be abejo, kaip aš jums bandžiau pasakyti, darbo su septyniais siektiniais derybų punktais, užtikrinant, kad mes taip pat dirbame su partneriais tarptautiniu lygmeniu, garantuojant, jog mes turime gerą mokslinę bazę, kurią nukreipsime į itin konkrečių įgyvendinimą. Štai, ką aš galiu apibendrintai pasakyti.

Galiausiai, sudarytasis veiksmų planas yra būtent apie integravimą, įskaitant garantiją, kad mes taip pat atsižvelgiame į bendrą žemės ūkio politiką.

Taigi mano manymu, šiuo požiūriu vėlgi viskas sukasi apie užtikrinimą įtikinti tiek valstybes nares, tiek visas kitas mūsų institucijas daryti viską, kad pasiektumėme mūsų tikslus.

Aš neužimsiu daugiau laiko. Aš puikiai žinau apie būtinybę laikytis mūsų grafiko, todėl norėčiau dar kartą padėkoti už debatus ir taip pat užtikrinti, kad Komisaras Dimas asmeniškai ketina aplankyti ministerijos COP 9 segmentą. Esu tikras, jis nekantriai laukia susitikimo ten su kai kuriais iš jūsų, ir aš tikiuosi jūsų palaikymo, siekiant sėkmingų šių svarbių susitikimų rezultatų.

Pirmininkas. – Debatai baigti.

Balsavimas vyks rytoj.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Aš visiškai pritariu aptariamai rezolucijai.

Devintoji JT Biologinės įvairovės konvencijos narių konferencija vyks Bonoje 2008 metų gegužę. Įvairių valstybių atstovai vertins visame pasaulyje vykstančių biologinės įvairovės mažėjimą. Dalyviai taip pat svarstys teisingo ir sąžiningo dalijimosi nauda, gauta iš genetinių resursų tyrimo, būdą. Biologinės įvairovės netektis miškuose pasižymi ypatingai neigiamais padariniais. Tai daro įtaką miškų naikinimo lygmeniui bei didina klimato krizę. Aš nerimauju, jog klimato kaita ves prie tolimesnio biologinės įvairovės netekimo pasaulyje, o to rezultatas – aplinkos degradacijos bei kai kurių rūšių išnykimas. Tai turės neigiamą poveikį žmonijos vystymuisi ir kovai su skurdu. Jau žinoma, kad miškų naikinimas ir miškų degradacija yra „atsakinga“ už 20 % pasaulinės anglies dvideginio emisiją.

Šiame fone Europos Sąjungos kūrybiškumas yra rimtai kompromizuojamas dėl neefektyvaus valstybių narių teisės aktų, liečiančių biologinę įvairovę, ir direktyvų, kaip, pavyzdžiui, susijusių su paukščiais ir saugumo vietomis, įgyvendinimo. Nenoras imtis tam tikrų politinių veiksmų sukelia panašų neigiamą poveikį. Kaip pavyzdį galėčiau paminėti nepakankamas pastangas įgyvendinti įsipareigojimus, siekiant sustabdyti biologinės įvairovės netekimą ES teritorijoje iki 2010 m. Taip pat egzistuoja nenoras pradėti derybas dėl instrumento, suteikiančio galimybes pasiekti ir dalintis gauta nauda, kaip ir paskirti papildomą tikslinį finansavimą konvencijų įgyvendinimui besivystančiose šalyse.

PIRMININKAUJANČIOJI: Diana WALLIS

Vicepirmininkė

12. Klausimų laikas (Taryba)

Pirmininkas. – Kita dalis skirta klausimams (B6-0019/2008).

Tarybai pateikti šie klausimai.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 1, kurį pateikė **Manuel Medina Ortega** (H-01 54/08)

Tema: Šengeno erdvės plėtra.

Ar Taryba įvertino naujosios Šengeno erdvės plėtros politines pasekmes ir jos atsaką dėl santykių tarp ES ir kaimyninių šalių, nesvarbu, ar jos yra ES valstybės narės, kurios dabar ribosis su išplėsta Šengeno erdve?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Nuo paskutinės Šengeno erdvės plėtros, įvykusios praėjusių metų gruodžio 21 dieną, praėjo keturi mėnesiai. Kaip jums žinoma, plėtros procedūra faktiškai buvo užbaigta tik kovo pabaigoje, kuomet sienų kontrolė buvo panaikinta oro uostuose. Todėl nebuvo nei pakankamai laiko, nei galimybių įvertinti bendrą politinį plėtros poveikį ir jo įtaką santykiams tarp Europos Sąjungos šalių narių, kurios taiko Šengeno taisykles, ir kaimyninių šalių.

Tačiau kai kurios Tarybos darbo grupės jau aptarinėja tokius klausimus, kaip kai kurių šalių narių sienos apsaugos institucijų reorganizacija, sekanti Šengeno erdvės plėtra, bei nelegalios imigracijos pokyčiai ir tendencijos, kurie galėtų būti plėtros pasekmė. Be abejonės, Šengeno erdvės plėtra turėjo labai teigiamą poveikį Europos Sąjungos vizų politikai, ypačiai trečiųjų šalių piliečiams. Jie gali keliauti per visą Šengeno erdvę su šalies narės suteikta viza, ko anksčiau nebuvo.

Be to, Europos Sąjunga jau sudarė susitarimus su Rytų Europos valstybėmis ir Vakarų Balkanų valstybėmis dėl vizų išdavimo supaprastinimo.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Ponia Pirmininke, Ministre, labai dėkoju už Jūsų atsakymą. Kadangi Jūs esate iš šalies, kuri yra būtent aptariamoje situacijoje, aš jaučiuosi pakankamai užtikrinta, kad Slovėnijos pirmininkavimas seka šį klausimą su dideliu susidomėjimu.

Aš asmeniškai apsiėmiau aplankyti kai kurias valstybes, esančias aptariamoje situacijoje: iš vienos pusės aš tikiuosi, kad mes įgysime sienų apsaugą, tačiau iš kitos pusės – aš neturiu jokio noro, kad ES pasistatytų naują sieną, naujus tvirtoves.

Kokias mes turime garantijas, kad Šengeno erdvės plėtra nesukurs sunkumų, pavyzdžiui tarpvalstybiniam darbuotojams ar tiems, kurie buvo įpratę be jokių problemų patekti į valstybes, kurios dabar priklauso Šengeno erdvei, ir pažymėtina, kad tai taikytina Slovėnijai, kuri turi kaimynę, pretenduojančią į prisijungimą prie Europos Sąjungos.

Janez Lenarčič. – (SL) Ačiū, pone Medina Ortega, už jūsų papildomą klausimą. Kaip jau buvo minėta, Taryba dar neturėjo aukščiausio lygmens diskusijos ir nepadarė išsamaus Šengeno erdvės plėtros poveikio individualioms valstybėms įvertinimo.

Jūs teiravotės apie Slovėnijos patirtį ir aš pasakysiu štai ką: be jokios abejonės, tai nėra naujų sienų pastatymo klausimas, bet perkėlimas Europos Sąjungos išorinių sienų į naujas sienas. Tai reiškia, kad išorinės Šengeno erdvės sienos persislinko, kad apimtų didesnę Europos Sąjungos valstybių narių skaičių. Tai buvo daug reikalaujantis projektas valstybėms, kurių sienos dabar yra iš dalies išorinės Šengeno erdvės sienos. Jos praleido daug metų, besirengdamos šiam dalykui. Šis projektas buvo iššūkis, ką Europos Sąjunga pripažino, paskirdama tikslią finansinę paramą, vadinamą „Šengeno priemonės“, kuri padėjo įgyvendinti tinkamas kontrolės priemones išorinėse Šengeno erdvės sienose.

Jūs taip pat klausėte apie sieną tarp Slovėnijos ir Kroatijos. Faktas tas, kad praityje tai buvo nematoma siena. Taip pat faktas, kad tai buvo laikina siena tuo metu, kuomet gavome nepriklausomybę. Bendradarbiaudami su Europos Sąjungos partneriais, mes sugebėjome organizuoti sienų apsaugą, kuri nesukuria papildomų sunkumų Kroatijos Respublikos piliečiams. Mums taip pat pavyko išsaugoti visus reikalaujamus Šengeno standartų bei efektyvios sienų apsaugos taisyklių elementus.

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Ponia Pirmininke, Šengeno erdvės plėtra sąlygojo didesnę, o ne mažesnę saugumą. Tai atspindi statistika, ir tuo mes turėtume būti pamaloninti.

Tolesniame etape Šveicarija ir Lichtenšteinas bus prijungti prie Šengeno erdvės, bet girdėjau, kad gali kilti problemų dėl kai kurių valstybių narių noro priimti tam tikras išlygas dėl Lichtenšteino prisijungimo. Šiuo aspektu esu girdėjęs įvairių komentarų iš Čekijos Respublikos.

Todėl aš turiu klausimą Tarybai: ar jums žinomos šios galimos išlygos ir ką jūs galvojate daryti, siekdami išvengti problemų, susijusių su Lichtenšteino neprijungimu?

Avril Doyle (PPE-DE). - Mano klausimas susijęs su Šengeno taisyklėmis bei jų įtaka klimato kaitai ir padidėjusiai anglies dvideginio emisijai. Būdamas PPE-DE Bureau narė, praėjusį trečiadienį turėjau malonumą skristi iš Briuselio į Liublianą dviem dienoms aplankyti jūsų mielą šalį.

Vos nusileidę Liublanoje, mes buvome išlaipinti iš lėktuvo ir nustumti į autobusą, kaip būna daugelyje oro uostų. Mes buvome sugrūsti į autobusą. Tai užtruko 22 minutes. Tada autobusas pajudėjo, kaip mes galvojome, link pasų patikrinimo ir bagažo atsiėmimo vietos. Jis pavaziavo tiksliai 20 jardų, Ponia Pirmininke – nuo ten, kur aš stoviu, iki Jūsų – ir mes visi buvome išlaipinti ir nuėjome link vartų. Aš nejuokauju. Kuomet aš pasiteiravau apie šios procedūros absurdiškumą, aš buvau patikinta, kad to reikalauja Šengeno taisyklės. Ministre, prašau paaiškinti!

Janez Lenarčič. – (SL) Atsakau ponui Pirker: faktas, kad Šveicarijos Federacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės prijungimo į Šengeno erdvę procedūros jau prasidėjo. Šiuo metu šios bei įvertinimo procedūros vis dar tęsiasi. Pirmininkaujančios šalies nuomone, šių dviejų valstybių įtraukimas į Šengeno erdvę išimtinai priklauso nuo šių procedūrų, ypatingai įvertinimo procedūros, rezultatų. Mums nežinomi jokie šalių narių prieštaravimai dėl procedūrų, numatytų individualių valstybių įstojimui į Šengeno erdvę.

Atsakydama poniai Doyle, turiu pripažinti, kad nesu tikra, jog tai Šengeno taisyklės. Greičiausiai jos liečia oro uosto saugumo taisyklės. Šiuo atveju aš negalėčiau paaiškinti 20 metrų pasivažinėjimo oro uosto autobusu priežasčių. Reziumuoju, kad egzistuoja judėjimą oro uostų teritorijose reglamentuojančios taisyklės, kurios nėra Šengeno taisyklių dalis, tačiau turbūt susiję su oro uosto saugumu.

Pirmininkas. – Ačiū, Ministre. Galbūt Jūs galėsite atlikti tyrimą pakeliui į namus šią naktį.

President. – Klausimas Nr.2, kurį pateikė **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0159/08)

Tema: Ekonomiškai aktyvios populiacijos išlaikymas kalnuose, sunkiai prieinamuose regionuose ir salų regionuose

Daug žmonių kiekvienais metais apsisprendžia palikti ES regionus dėl darbo stokos, palikdami šiuos regionus negyvenamus ir apgyvendintus tik pagyvenusio amžiaus žmoniu.

Esant šiai tendencijai ir aštriai demografinėi problemai, su kuriomis susidūrė ES, noriu paklausti, ar pirmininkaujančioji valstybė pasiūlys priemones, išsaugančias ekonomiškai aktyvią populiaciją kalnuose, sunkiai prieinamuose ir salų regionuose, kad visi ES regionai vystytųsi subalansuotu būdu ir ES išlaikytų savo konkurencingumą?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Atsakydama poniai Panayotopoulos-Cassiotou, aš norėčiau pasakyti štai ką: be kitų keturių reglamentų sanglaudos politikos srityje, Taryba 2006 metų liepą priėmė reglamentą, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo. Pagal šio reglamento 3 straipsnį, parama iš šių fondų taip pat buvo numatyta kai kurioms saloms ir salų valstybėms narėms bei kalnuotoms vietovėms.

Tuo pačiu metu Taryba ir Europos Parlamentas priėmė reglamentą dėl Europos socialinio fondo. Šis reglamentas pateikia tokį Europos socialinio fondo vaidmens apibrėžimą: pagerinti verslo ir įsidarbinimo galimybes, skatinti aukštą darbingumo lygį ir sukurti naujas ir geresnes darbo vietas. Šie du reglamentai harmonizuoti, užtikrinant paramą specifiniams regionams. Atsižvelgdamos į juos, valstybės narės gali pagal savo valdymo programas ir projektus skirti papildomą dėmesį vystymo ir įdarbinimo skatinimui gerbiamos narės klausime paminėtuose regionuose. Taigi šalys narės pačios apsisprendžia kurios iš šių valdymo programų ir konkrečių priemonių iš šių programų atitinka klausime išvardintus kriterijus. Komisija įvertina siūlomas programas, nurodo visus neatitikimus su sanglaudos fondo siekiamais tikslais ir atitikimu tam tikrų reglamentų nuostatoms ir, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos, patvirtina šiuos pasiūlymus.

Kuomet kalbama apie naujų teisinių priemonių sanglaudos politikoje priėmimą, Komisijos pareiga yra priimti sprendimus, kurie sudarytų sąlygas pasiekti sanglaudos politikos tikslus. Pirmoji galimybė 2007 – 2013 m. periodu bus diskusijos dėl pirmosios preliminarios ataskaitos dėl sanglaudos politikos įgyvendinimo. Mes tikimės, kad Komisija pristatys ataskaitą birželį.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Ponia Pirmininke, aš dėkoju ministrei už pakartojimą visų priemonių, numatytų Struktūriniuose fonduose ir Europos socialiniame fonde. Aš norėjau sužinoti, ar Pirmininkaujancijai valstybei ir Tarybai yra žinoma, kad kai kurie Europos regionai išlieka negyvenami. Be abejo, jie priklauso nacionalinėms valstybėms, tačiau tai skurdina ES ir demaskuoja tai žmonėms, pritrauktiems iš kitų regionų. Ši tema liečia mus visus, kadangi tai individualiai nesusiję su kiekviena atskira valstybe. Todėl aš klausiu, ar pirmininkaujancioji valstybė ketina suteikti išskirtinį dėmesį šiam klausimui.

Janez Lenarčič. - (SL) Dėkoju jums už šį papildomą klausimą, ponja Panayotopoulos. Pirmininkaujancioji valstybė žino, kad kai kuriuose regionuose populiacija nebėra aktyvi. Tačiau aš norėčiau pakartoti, kad situacija priklauso nuo valstybių narių, kurios siūlo priemones, užkertančias kelią šiam fenomenui. Kita vertus, mes turime įvertinti tai, kad negalime priversti žmonių gyventi ir dirbti konkrečiuose regionuose.

Tai rimta problema, kuri turi būti išspręsta. Aš kartoju, kad Sanglaudos politikos priemonės siūlo sprendimus, tačiau valstybės narės pačios sprendžia, kuriuos iš šių sprendimų taikyti konkrečiu atveju.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Ministre, norėčiau iškelti klausimą dėl Jūsų paskutinio komentaro. Be abejo, šiuo aspektu kompetencija tenka valstybėms narėms, tačiau Europos Sąjunga taip pat atsako už depopuliaciją šiuose regionuose; tai vyksta dėl reiškinių, su kuriuo susiduria visa Europos Sąjunga, t. y. liberalizacija. Pašto skyriai uždaromi mažose bendruomenėse, kadangi jie daugiau nebeatneša pelno, vietiniai taupomieji bankai ir vietiniai baseinai yra uždaromi kai kuriais atvejais dėl to, kad viešosios paslaugos yra privatizuojamos. Visi šie veiksniai gyvenimą šiose bendruomenėse daro mažiau patrauklų. Aš kilęs iš kalnuotos vietovės ir pats mačiau, kaip tai vyksta. Taigi mano klausimas – ar šiuo aspektu buvo svarstymai Tarybos lygmenyje?

Ponia Pirmininke, norėčiau taip pat trumpai pasisakyti dėl ankstesniojo klausimo: Graze, tu taip pat turi įsėsti į autobusą, kad pavažiuotum penkis metrus, todėl jūs nesate vieninteliai. Tai ta pati sena nesąmonė: jie kaltina Šengeną, kas yra absoliuti netiesa.

Janez Lenarčič. - (SL) Aš manau, kad buvo dvidešimt, o ne penki metrai, tačiau ir tai yra per trumpas atstumas. Kaip ir minėjau prieš tai, aš nenoriu aptarinėti Liublianos oro uosto, kuris yra atskira kompanija, turinti savo taisykles, darbo. Tačiau aš norėčiau pasikartoti, kad Europos Sąjungos sanglaudos politika reikalauja valstybių narių imtis ponios Panayotopoulos nurodytos problemos. Kaip joms sekasi yra jau kitas klausimas, kuris gali būti užduotas.

Jūs paminėjote pašto skyrius, kas yra labai įdomus aspektas. Tačiau aš norėčiau pabrėžti, kad direktyva, kurią taip pat šiais metais priėmė Europos Parlamentas, taipogi kalba apie šią problemą. Svarbus direktyvos elementas yra garantija, kad pašto paslaugos išliks universalios net tuomet, kai ši rinka buvo atidaryta. Taigi jūsų paminėta problema buvo tinkamai aptarta minėtoje direktyvoje.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 3, kurį pateikė **Hélène Goudin** (H-0161/08)

Tema: Lisabonos sutartis

1 straipsnio 24 punktą, susijęs su 1 skyriaus 10a straipsnio 2 paragrafu („Principai ir tikslai“), nustato, kad Sąjunga „prisidės prie tarptautinių priemonių, skirtų aplinkos kokybės išsaugojimui ir gerinimui bei pasaulio gamtos išteklių tausojančiam valdymui, siekiant užtikrinti tvarų vystymąsi, kūrimo“.

Ar Taryba nemano, kad ES uždraudimas vykdyti tam tikras aplinkos apsaugos priemones, kurios nukrypsta nuo visiškai harmonizuotos srities, gali būti traktuojamos kaip prieštaraujančios Sutarčiai?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. - (SL) Ponios Goudin klausimas neapima Tarybos kompetencijos. Taryba nedalyvavo tarptautinėje konferencijoje, kuri parengė Lisabonos sutarties projektą, priešingai nei valstybių narių vyriausybės. Be to, kaip mes visi žinome, Lisabonos sutartis kol kas negalioja. Kuomet ji įsigalios ir tikimės, kad tai greitai įvyks ir gal net prieš numatytą terminą, teismas bus kompetentingas aiškinti jos normas – manau, kad apie tai ir klausė ponja Goudin.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Ministre, šiuose Rūmuose mums buvo pateikta daug įvertinimų dėl senosios Konstitucijos ir naujosios Lisabonos sutarties panašumo. Ar galėtumėte pateikti savo asmeninį požiūrį į šių dokumentų tikrąjį panašumą?

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Ponia Pirmininke, aš manau, kad mums turėtų būti sudaryta protinga galimybė teikti klausimus apie sutarties, kuri yra pateikiama nauju vardu, nors išliko ta pati, interpretavimą, ir Taryba turėtų sugebėti atsakyti į tokį klausimą. Mano papildomas klausimas klausimui Nr.3 yra toks: ar šis normos išdėstymas reiškia, kad ES nustatys ne tik globalios aplinkos apsaugos politikos tikslus, tačiau ir priemones, t. y. valstybių narių įgyvendinamas priemones, siekiant šių tikslų?

Janez Lenarčič. - (SL) Klausimas, ar Lisabonos sutartis ir ankstesnė Konstitucijos sutartis yra panašios ar skirtingos, yra tik asmeninio požiūrio dalykas. Tai yra atskiros sutartys, tačiau Lisabonos sutartis siūlo panašius ar net identiškus sprendimus. Aš apsiribosiu toliau išdėstytais faktais.

Ji skiriasi tuo, kad tai nėra visas ankstesnes sutartis viršijanti sutartis. Tai yra klasikinės visų pagrindinių Europos Sąjungos sutarčių priėmimo metodas. Ji skiriasi tuo aspektu, kad buvo atsisakyta konstitucinės koncepcijos ir nebeliko kalbos apie Europos Sąjungos Konstituciją, o tik klasikinė sutartis.

Panašumai ir palyginimai gali būti rasti visoje eilėje sprendimų, įskaitant institucinius sprendimus, funkcinis sprendimus bei sprendimus paprastinimo srityje, sprendimų priėmimo bei padidėjusiame nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento vaidmenyje. Todėl Sutartis skiriasi nuo Konstitucinės sutarties, tačiau siūlo kai kurios panašius ar net identiškus sprendimus.

Dėl antro klausimo: aš atkreipiau dėmesį į ponios Goudin naudojamą kalbą, pateikiant savo klausimą, ir aš norėčiau akcentuoti, kad ši nuostata liečia Sąjungos paramą, nustatant tarptautines priemones išsaugoti ir gerinti gamtos kokybę, tvarų vystymąsi ir taip toliau. Kitais žodžiais tariant, Sąjunga neliepia ar neįsako, tačiau padeda. Manau, kad ši kalba kalba pati už save.

Pirmininkas. - Aš ruošiuosi atsakyti į dar vieną papildomą klausimą šia tema. Mes turėjome ištisą antplūdį indikacijų, tačiau aš atsižvelgiu į politinį balansą ir į tuos, kurie jau paklausė klausimo.

Jens Holm (GUE/NGL). - (SV) Ponios Goudin cituota ištrauka yra gera, ir tiesiog fantastiška, kad mes norime saugoti ir gerinti gamtą, tai gera Lisabonos sutarties norma. Nuolatinė problema su ES aplinkos apsaugos politika kyla tuomet, kai aplinkos apsaugos priemonės kertasi su vidaus rinka. Neseniai Komisaras Verheugen pasisakė, kad per pastaruosius penkis metus Komisija net 19 kartų padavė valstybės nares į Europos Teisingumo Teismą bylose, kur valstybės narės priėmė teisės aktus aplinkos apsaugos srityje. Man įdomu, ar tai koku nors būdu sustiprina aplinkos apsaugos garantijas? Ar su tokiomis nuostatomis mes galime teigti, jog aplinkos apsaugai teikiama pirmenybė prieš vidaus rinkos poreikius? Ar galėtumėte dėl šito pasisakyti, prašau?

Janez Lenarčič. - (SL) Taip, aš norėčiau pasakyti Ponui Holm, kad aš visiškai su juo sutinku. Tai būtent tas atvejis, kai egzistuoja spragos tarp skirtingų regionų teisinių normų, netgi kalbant apie teisinės normos prigimtį. Minėtoji Lisabonos sutarties norma, kuri, kartoju, vis dar nėra galiojanti, kalba apie Sąjungos paramą. Teisinės normos prigimtis yra kitokia nei įsakymo ar draudimo. Didžiausias skaičius įsakymų ir draudimų gali būti randamas bendrojoje rinkoje.

Faktas, kad egzistuoja susikirtimo galimybė, bet taip pat faktas, kad šių reikalų prigimtis leidžia šiuos susikirtimus išspręsti Teisme pagal dabartinius Bendrijos įstatymus. Egzistuoja būdas pašalinti šiuos susikirtimus, formuojant naujas teisės normas, tačiau tai Europos Komisijos reikalas, kuri vienintelė turi įstatymų leidžiamąją iniciatyvą. Aš esu tikra, kad, kai ji prisiima tą iniciatyvą, ji elgiasi atsargiai, kad išvengtų bet kokių įmanomų susidūrimų.

Pirmininkas. - Klausimas Nr.4, kurį pateikė **Marian Harkin** (H-0163/08)

Tema: Lisabonos sutartis

Ar Tarybą tenkina atsakymų adekvatumas į klausimus, kurie buvo pateikti Slovėnijos pirmininkavimo valstybėms narėms ir kurie apėmė trisdešimt tris Lisabonos sutarties punktus, reikalaujančius paaiškinimų?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. - (SL) Ponia Harkin paklausė apie punktus, iškeltus Slovėnijos pirmininkavimo. Tai yra techninio darbo, reikalingo pasiruošimui Lisabonos sutarties įsigaliojimui, reikalas, darbo, kuris turi būti atliktas iš anksto, jeigu mes norime, kad sutartis pilnai įsigaliotų. Šis darbas prasidėjo sausį pagal mandatą, kurį Europos Taryba davė Slovėnijos pirmininkavimui praėjusių metų gruodį.

Aš turiu pabrėžti, kad šie veiksmai yra išimtinai preliminarūs pobūdžio. Jie preliminarūs todėl, kad, kaip mes žinome, Sutartis įsigalios tik kai ją ratifikuos 27 valstybės narės. Nepaisant to, Taryba reguliariai teikia

šio preliminarus parengiamojo darbo ar techninio darbo ataskaitas Europos Parlamento Pirmininko kanceliarijai, ypatingai kai jie liečia klausimus, kurie susiję su Europos Parlamentu.

Marian Harkin (ALDE). - Man malonu, kad Slovėnijos pirmininkavimas daro progresą. Noriu ministrui iškelti vieną ar du klausimus, kurie šiuo metu kelia ginčus Airijoje. Aš norėčiau Slovėnijos pirmininkavimo išaiškinimo dėl šių klausimų.

Visų pirma dėl bendros suvienytos mokesčių sistemos bazės įdiegimo, ir iš esmės mokesčių harmonizavimo klausimas, ar jūs galėtumėte išaiškinti, kad kiekviena valstybė turi veto šiais klausimais?

Antra, aš noriu jūsų pasiteirauti apie protokolą, prijungtą prie Lisabonos sutarties dėl Euratom sutarties. Aš noriu, kad jūs paaiškintumėte man, ar šis protokolą kokiu nors būdu keičia Euratomo sutarties turinį ar procedūras ir ar yra kokie nors pakeitimai teisinėje bazėje ar kokiose reikšmėse, ypatingai atominės energijos atžvilgiu.

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – Aš padarysiu išimtį ir kalbėsiu angliškai, pone Harkin, kad išvengtų bet kokių galimų tolimesnių prieštaravimų ir maksimaliai aiškiai išsakyti savo poziciją dėl jūsų iškeltų klausimų.

Pirma, mokesčiai: dabar kiekviena valstybė narė turi veto su mokesčiais susijusiuose klausimuose, nesvarbu, ar tai bendras įmonių mokestis, mokesčių harmonizavimas ar bet koks kitas mokesčių klausimas, ir taip ir išliks po to, kai įsigalios Lisabonos sutartis. Lisabonos sutartis to nepakeis. Mokesčių srityje sprendimų priėmimo procedūra išlieka tokia pati – sprendimai gali būti priimami tik visų šalių narių bendru sutarimu, be abejojimo, įskaitant Airiją.

Dėl Jūsų kito klausimo – taikoma tas pats: energijos derinimas, energijos šaltinių pasirinkimas yra ir liks valstybių narių suverenių sprendimų srityje. Kiekviena valstybė narė yra laisva pasirinkti atominę energiją, įtraukti atominę energiją į savo energijos derinimą ir kiekviena valstybė narė gali to nesirinkti. Taip išliks ir po Lisabonos sutarties įsigaliojimo.

Syed Kamall (PPE-DE). - Atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės siekia išaiškinimo kai kuriais Lisabonos sutarties aspektais, aš norėčiau taip pat paklausti, ar galėčiau gauti paaiškinimą – konkrečiai dėl *passerelle clause*. Yra daug sričių, kur ES siekia kompetencijos, tačiau neturi teisinio pagrindo ir ne vienerius metus tai buvo daugelio kritikos ir nagrinėjimo objektas, tačiau ar jums nekelia nerimo, kad su *passerelle clause*, ES gali įgyti naujas kompetencijas be būtinybės konsultuotis su nacionaliniais parlamentais? Ar jums nekelia susirūpinimo, kad tai iš esmės nacionalinių parlamentų ir demokratijos ES nuvertinimas?

Jim Allister (NI). - Ar ministras galėtų pakomentuoti, kodėl buvo manyta, kad reikalinga pristatyti moratoriumą per referendumą Airijoje su blogomis naujienomis iš Briuselio ir bet kuriais kontraversiškais pasiūlymais iš Briuselio?

Ar Taryba ir Komisija taip bijo žmonių, kad geriau renkasi laikyti juos tamsoje? Ar galite pasakyti mums kokie pasiūlymai yra šio moratoriumo objektas ir, ypatingai, ar jie įtraukia ką nors, kas būtų susiję su pelno mokesčio skaičiavimų harmonizavimu ir, jeigu taip, kodėl?

Janez Lenarčič. – (SL) Dėl pono Kamall klausimo norėčiau pabrėžti sekantį: *passerelle clause* suteikia galimybę valstybėms narėms sutikti priimti sprendimą, leidžiantį tam tikrą aktyvumą Sąjungos lygmenyje. Aš manau, kad klaidinga į tai žvelgti, kaip į kažką, kas galėtų vykti be nacionalinių parlamentų sutikimo. Jeigu kas nors imtųsi veiksmų be nacionalinių parlamentų sutikimo, toks veiksmas neturėtų užnugario paramos.

Leiskite man taip pat paaiškinti, kad Lisabonos sutartis sustiprins nacionalinių parlamentų vaidmenį, tiesiogiai juos įtraukiant į Europos Sąjungos mechanizmus. Ši *passerelle clause* taip pat prisideda prie didesnės nacionalinių parlamentų rolės.

Atsakydama ponui Allister, aš turiu pasakyti, kad nesu susipažinusi su jokių moratoriumu. Niekas – nei Taryba, nei Pirmininkavimas nepriėmė jokių sprendimų dėl moratoriumo dėl blogų žinių ar delikačių temų.

Jūsų pateiktas klausimas, susijęs su bendra apjungta pelno mokesčio baze, kaip iliustracija nėra naujas. Šis klausimas yra jau kurį laiką aptarinėjamas, faktiškai kelerius metus, ir vis dar nėra susitarimo. Be susitarimo nebus ir progreso. Kaip aš jau paaiškinau, atsakydama į praėjusį klausimą, taip yra todėl, kad apmokestinimas patenka į tą klausimų kategoriją, kur Europos Sąjungos sprendimai priimami išskirtinai susitarimo pagrindu. Tai nepasikeitė ir nepasikeis nei kaip Airijos referendumo pasekmė, nei vėliau.

Pirmininkas. – Dabar pereiname prie dviejų klausimų, susijusių su žmogaus teisėmis Kinijoje, į kuriuos bus atsakoma kartu, pirmas ponios Doyle ir antras – pono Evans.

President. – Klausimas Nr. 5, kurį pateikė **Avril Doyle** (H-0165/08)

Tema: Žmogaus teisės Kinijoje

2008 m. sausio 17 dieną Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją (P6_TA(2008)0021), kuri skatino Kiniją „nenaudoti 2008 Olimpiinių žaidynių kaip pretekstą areštuoti ... ir įkalinėti disidentus, žurnalistus ir žmogaus teisių aktyvistus, kurie pasisako ar piketuoja prieš žmogaus teisių pažeidimus“.

Kokių veiksmų Taryba ėmėsi, atsakydama į Parlamento rezoliuciją? Kokius atsakymus, jeigu tokių iš viso buvo, iš Kinijos valdžios gavo Taryba? Ar Tarybą tenkina Kinijos valdžios dedamos pastebimos pastangos atitikti Olimpines chartijos principus?

Klausimas Nr. 6, kurį pateikė **Robert Evans** (H-0184/08)

Subject: Žmogaus teisės Kinijoje

2007 metų pradžioje aktyvistas dėl žmogaus teisių Yang Chunlin rinko parašus peticijai „Mes norime žmogaus teisių, o ne Olimpiados“. Tų metų liepos mėnesį jis buvo suimtas už „valdžios jėgos nugriovimo kurstymą“ ir iki šiol yra laikomas įkalinimo įstaigoje Jiamusi mieste.

Ar Taryba pritaria mano susirūpinimu Yang Chunlin įkalinimu ir elgesiu su juo? Ar Taryba sutinka, kad žmogaus teisių aktyvisto įkalinimas prieštarauja visos eilės Kinijos pareigūnų duotiems pažadams įsibėgėjant Pekino Olimpiadai?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Kaip ir du Europos Parlamento nariai, uždavę šiuos du klausimus, Tarybai taip pat kelia nerimą Kinijos žmogaus teisių aktyvistų persekiojimas. Dėl Kinijos išpareigojimų Olimpiadai – tai Tarptautinio Olimpino Komiteto reikalas. Tačiau galime teigti, kad pastarieji represiniai veiksmai prieš žmogaus teisių propaguotojus ir kitus aktyvistus kelia abejones Kinijos išpareigojimu vykdyti savo pažadus, paremtus tarptautiniais žmogaus teisių standartais. Tai apima ir individo prigimtinės teisės į saviraiškos laisvę gynybą.

Taip pat mums kelia susirūpinimą išskeldinimai ir persekiojimai, įskaitant susijusius su Olimpines stovybomis. Pagal žmogaus teisių gynėjų gaires Europos Sąjungos valstybių narių misijų Kinijoje lyderiai akylai stebi situaciją su tokiais asmenimis kaip Yang Chunlin ir Hu Jia. Europos Sąjungos Taryba nuolat įvairiais būdais perspėja Kinijos valdžią apie nerimą keliančius atvejus.

Po Hu Jia sulaikymo gruodį Taryba kelis kartus kalbėjo apie šį atvejį, tačiau be tenkinamo atsako. Taryba akylai stebės šiuos du atvejus ir stengsis imtis veiksmų.

Nepaisant to, turėtume paminėti kai kuriuos teigiamus atvejus, pavyzdžiui spartų Kinijos žurnalistų, įskaitant Yu Huafeng ir Ching Cheong, paleidimą. Taip pat sveikintinas žiniasklaidos įstatymų pakeitimas, konkrečiai – laikinas ribojimų sušvelninimas užsienio žurnalistams Olimpinių žaidynių metu.

Paskutiniame žmogaus teisių diskusijų tarp Europos Sąjungos ir Kinijos raunde, surengtame 2007 m. spalį, Europos Sąjungos Troika paskatino Kiniją išlaikyti užsienio žurnalistų reglamentavimą net ir pasibaigus Olimpines žaidynėms. Kinijos delegacija užtikrino, kad žurnalistams bus leidžiama dirbti žymiai laisviau ir po šių metų spalio. Taryba būtinai pakartotinai aptars šį klausimą su Kinijos valdžia.

Jums turbūt žinoma, kad Taryba ruošiasi kitam diskusijų žmogaus teisių srityje raundui tarp Europos Sąjungos ir Kinijos. Šie debatai įvyks Liublanoje gegužės 15 dieną. ES Troika ketina aptarti šiuo metu labiausiai jaudinančius klausimus, ypatingai saviraiškos laisvę, interneto kontrolę, klausimus, susijusius su užsienio žurnalistams taikytinomis taisyklėmis, taikių susibūrimų teisę ir civilinės visuomenės vaidmenį. ES kreips ypatingą dėmesį į žmogaus teisių aktyvistų teisių problemas. Aš galiu jus užtikrinti, kad ES Troika darys viską, kas įmanoma, šių klausimų diskusijose ir nedviprasmiškai pademonstruos savo susirūpinimą Kinijos valdžios atstovams.

Avril Doyle (PPE-DE). - „Olimpiados tikslas yra suteikti sportą žmogaus harmoningam vystymuisi ir [...] bet kokia diskriminacijos forma šalies ar asmens atžvilgiu rasės, religijos, politikos, lyties ar kitokiu pagrindu yra nesuderinama su priklausymu Olimpiniam judėjimui“ – du pagrindiniai Olimpines chartijos, prie kurios prisidėjo Kinija, principai. Nors aš ir noriu, kad Olimpines žaidynės būtų sėkmingos – ir aš jaučiu, kad neturėtume boikotuoti žaidynių – neturėtume bijoti priminti Kinijos valdžiai, kad ji turi labiau stengtis

išsaugoti žmogaus orumą laisva ir teisinga teisingumo sistema, laisva žiniasklaida, geresniu elgesiu su tibetiečiais ir kitomis etninėmis mažumomis, aukštesne gyvūnų gerove ir pan. Mes taip pat turime suvokti milžiniškus demografinius, aplinkos apsaugos ir modernizacijos iššūkius, su kuriais susiduria Kinija. Tačiau kaip šio proceso dalis, ar Taryba nesutiktų, kad jie turi sugebėti priimti teisėtą kritiką, kuomet jie netinkamai vykdo savo priisimtus įsipareigojimus, tokius kaip pagrindiniai Olimpinių chartijos principai?

Robert Evans (PSE). - Ministras minėjo, kad iki šiol negavo patenkinamo atsakymo iš Kinijos valdžios. Ateinančiomis savaitėmis ir mėnesiais, ar jis ryžtingai primins, ko jis jau klausė ir į ką jis negavo atsakymų? Jis žino, kad pateikdama paraišką Olimpiniams žaidynėms rengti Kinija davė daug pažadų dėl žmogaus teisių įrašų pagerinimo, užtikrinimo, kurie šiai dienai, kai mes žinome, yra neįgyvendinti.

Dabar – priešolimpinį periodu yra tinkamas laikas veikti, nes po to bus per vėlu. Gegužės 15 dieną, kuomet vyks minėtosios diskusijos, ar jie tikrai aptars, kokių teigiamų veiksmų jie gali imtis paspausti Kinijai dėl kalbos laisvės, žurnalistų teisių, teisės į taikius susirinkimus ir panašiai?

Ar jis taip pat imsis spaudimo dėl jų naudojamos mirties bausmės? Todėl, kad pagal turimą statistiką šiuo metu Kinija vykdo daugiau egzekucijų nei visas likęs pasaulis kartu sudėjus. Mes negalime ten turėti Olimpinių žaidynių, nepateikdami šios žinios Kinijos valdžiai su tokia jėga, kokia tik galima.

Janez Lenarčič. – (SL) Atsakant poniai Doyle: kaip aš sakiau savo pirmajame atsakyme, Olimpinių chartija yra Tarptautinio olimpinio komiteto reikalas. Šis organas yra kompetentingas veikti, jeigu nusprendžia, kad buvo padarytas Olimpinių chartijos pažeidimas.

Atsakant ponui Evans, Europos Sąjunga stebi žmogaus teisių situaciją. Aš jau minėjau, kad žmogaus teisių diskusijos tarp ES ir Kinijos įvyks gegužės 15 dieną. Jos apims išraiškos laisvės, interneto kontrolės, užsienio žurnalistams taikytinų taisyklių, taikių susibūrimų teisės ir civilinės visuomenės vaidmens klausimus. Tai nėra pilnas ir baigtinis sąrašas; kiti aspektai taip pat gali būti aptarinėjami. Kas liečia mirties bausmę, Europos Sąjungos pozicija yra aiški ir ES veikia nuosekliai ją gindama ir siūlydama daugiašaliuose ir dvišaliuose dialoguose.

Vincas Justas Paleckis (PSE). – (LT) Ministre, Jūs minėjote, kad bus bandymai įtakoti Kinijos vyriausybę. Kaip teisinga. Tačiau Olimpinių deglo nešimo trikdydami suteikė nujautimą galimybės, kad per Olimpines žaidynes Kinijos televizija nušvies mums ne tik atletų varžybas, bet taip pat ir policijos siautėjimą gatvėse ir aikštėse prieš tiek Kinijos piliečius, tiek turistus. Šios situacijos perspektyvoje kas jūsų manymu yra geriau – dėti pastangas paspausti Kiniją ar pasirinkti diplomatinį derybų kelią?

Gay Mitchell (PPE-DE). - Buvo tvirtinama, kad jeigu nori organo transplantacijos Kinijoje, jie gali pasakyti, kad turės tą organą labai greitai, ir egzistuoja įtarimas, kad jie faktiškai žudo žmones, taip sakant, pagal užsakymą. Žmonės, kuriems turi būti įvykdyta egzekucija, yra nužudomi, kad patenkinti šiuos prašymus.

Aš vakar ginčijausi su vienu Komisarų, kad skelbtina diplomatija neveikia Kinijos atveju. Todėl ar galime teigti, kad Taryba imsis kitokių diplomatijos formų Kinijos atžvilgiu, kadangi tai veikia? Ar jūs konkrečiai išreikšite šiuos nuogastavimus, kurie buvo užfiksuoti dokumentuose ir pateikti Komisijai ir Tarybai praeityje?

Janez Lenarčič. – (SL) Atsakysiu į pono Paleckis klausimą: aš manau, atsakymas yra labai paprastas. Mes niekada neturėtume atsisakyti diplomatijos kaip diskusijos, užtikrinimo ir rezultatų pasiekimo priemonės. Todėl atsakymas yra paprastas. Kaip ir sakėme, Taryba palaiko labai išvystytą dialogą tarp Europos Sąjungos ir Kinijos. Tai yra vykstantis dialogas ir naujas skyrius bus pradėtas kitą mėnesį. Mes siekiame tęsti šį dialogą, kuriame žmogaus teisės yra ir išlieka svarbiu elementu.

Aš negaliu pakomentuoti pono Mitchell klausimo, kadangi Taryba neaptarė šio fenomeno ir neturi dėl jo nuomonės. Pone Mitchell, jūs turbūt sutiksite, kad aš negaliu komentuoti, remdamasis žiniasklaidos ar kur kitur pateikiamais informacija ir duomenimis.

Paul Rübīg (PPE-DE). - (DE) Pone Tarybos Pirmininke, jūs teisingai paminėjote, kad praktikoje dialogas gali prisidėti prie problemos išsprendimo. Mano klausimas toks: ar jūs galite išivaizduoti naujo dialogo sukūrimą su Kinija, ar tai būtų mokslas ar tyrimai? Mokymasis iš vienas kito ir vienas kito supratimas turėtų būti dėmesio centre. Galiausiai tarptautinių lygmeniu mes turime ne tik sportą, muziką ir verslą; taip pat yra asmeniniai žmonių santykiai ir mums reikalingas naujas dialogas čia.

Syed Kamall (PPE-DE). - Aš tik norėčiau pateikti papildomą klausimą prie mano kolegės pono Evans užduoto klausimo. Jeigu kinai teigiamai nežiūrės į mano kolegės išvardintus klausimus, kokių veiksmų, jūsų nuomone, Taryba ir ES valstybės narės turėtų imtis?

Jeigu jis jaučia, kad šiuo metu negali atsakyti, kokių veiksmų jis siūlytų Tarybai imtis? Ar mes tiesiog tuščiai sėdėsime ir nuolankiai priimsime, ką kinai mums bepasakytų, ir paprasčiausiai dalyvausime Olimpinėse žaidynėse? Kokių veiksmų turėtume imtis?

Janez Lenarčič. – (SL) Pono Rübigo ir pono Kamall klausimai iš dalies susiję. Klausimas buvo apie tai, ką galime mes padaryti, jeigu negausime teigiamo atsakymo, ir viena iš galimybių yra, be abejo, pakartoti reikalavimą. Jūs teiravotės apie naujus pagrindus dialogams su Kinija – taip, be abejonės, jeigu atsiras poreikis ir jeigu Taryba ir Kinijos delegacija pritaris tokiam dialogo praplėtimui. Tačiau, aš manau, kad esminis dalykas, jog dialogas tęstųsi, ir aš tai matau kaip bendrą atsakymą abiemis džentelmenams. Taryba yra apsisprendusi tęsti dialogą ir aptarti žmogaus teisių klausimą.

Pirmininkė. – Klausimas Nr.7, kurį pateikė **Koenraad Dillen** (H-0233/08)

Tema: Tietas

Prieš kurį laiką ES stipriai reagavo į žiaurų riaušių numalšinimą Mianmare. Buvo imtasi ekonominių sankcijų, toje šalyje buvo paskirtas specialusis ES pasiuntinys.

Kinijos atveju, Tarybos reakcija daug labiau suvaržyta. ES vyriausiojo įgaliotinio užsienio politikai pono Javier Solana atstovė netgi pasakė: „Santykiai tarp ES ir Kinijos visiškai skiriasi nuo ES ir Mianmaro santykių.“

Ar Taryba mano, kad dėl masinių žmogaus teisių pažeidimų ir nusikalstamų valdžios veiksmų tarp Kinijos ir Mianmaro yra skirtumas? Ar Taryba gali man pranešti, kokio pagerėjimo pasiekta politiniame dialoge dėl žmogaus teisių padėties ir dėl pozicijos dėl tibetiečių kalbos ir kultūros? Koks Tarybos požiūris į *Amnesty International* pasiūlymą, kad į Tibetą turi būti įleisti tarptautiniai stebėtojai, kad būtų galima atlikti tyrimą?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Kaip ir Europos Parlamentas, taryba yra susirūpinusi dėl pastarųjų įvykių ir žmogaus teisių pažeidimų Tibete.

Kovo 19 d., prabėgus vos kelioms dienoms nuo minėtų įvykių, Taryba padarė pareiškimą ES vardu, kuriame prašė susivaldymo. Pareiškime Kinijos vyriausybė raginama reaguoti į tibetiečių nerimą dėl žmogaus teisių gerbimo. Taip pat Kinijos vyriausybės ir Dalai Lamos buvo prašoma pradėti konkretų ir konstruktyvų dialogą, kuris vestų ilgalaikio visiems priimtino sprendimo link, kuris visiškai gerbtų Tibeto kultūrą, religiją ir tapatybę. Kovo 25 d. ES pirmininkaujanti Slovėnija Europos Sąjungos vardu išplatino panašų pareiškimą Žmogaus teisių tarybos posėdyje Ženevoje.

Taip pat girdėjome raginimus Jungtinių Tautų Organizacijai ištirti Kinijos reakciją į įvykius Tibete. Taryba kreipėsi į Kinijos vyriausybę, prašydama panaikinti apribojimus patekti į regioną, kurie leistų nepriklausomai įvertinti padėtį. Derybos dėl žmogaus teisių tarp Europos Sąjungos ir Kinijos, kurios šiandien buvo keletą kartų minėtos ir gegužės 15 d. vyks Slovėnijos sostinėje Liublianoje, bus dar viena proga aptarti padėtį Tibete ir kitus aktualius klausimus, pvz., žmogaus teisių gynėjų padėtį. Europos Sąjungos Trejetas reikalauja, kad pagal naująsias pasirėngimo Olimpinėms žaidynėms metu patvirtintas taisykles Kinijos valdžia leistų užsienio žurnalistams atvykti į Tibetą.

Liublianoje Europos Sąjunga ir Kinija kalbės apie interneto cenzūrą ir tęs diskusiją, pradėtą praėjusiame dialogo etape praėjusių metų spalį.

Svarbu įvertinti dialogą dėl žmogaus teisių platesnio dialogo tarp ES ir Kinijos dėl žmogaus teisių, reformų, politinių ir socialinių pasiekimų kontekste. Po neramumais Tibete, kuriuos stebėjome, glūdinčios problemos yra nuolat aptariamos, kaip dalis dialogo su Kinija dėl žmogaus teisių. Tai yra tikėjimo laisvės, mažumų ir kultūrinių teisių klausimai. ES trejetas surengė labai atvirą diskusiją su Kinijos valdžia dėl religijos laisvės ribojimo praėjusiame derybų etape praėjusių metų spalį.

Be kitų teigiamų pokyčių žmogaus teisių srityje Kinijoje yra ir faktas, kad šiais metais įsigaliojo naujas įdarbinimo įstatymas, o Aukščiausiajam Liaudies Teismui sugrąžinta kompetencija peržiūrėti mirties bausmes. Todėl sumažėjo įvykdomų egzekucijų skaičius.

Galiausiai norėčiau pabrėžti, kad Europos Sąjunga lygiai taip pat aktyviai seka įvykius Birmoje, kaip ir padėtį Tibete. Kalbant apie Tibetą, Europos Sąjunga aktyviai remia Jungtinių Tautų Organizacijos pastangas pagreitinti perėjimą prie demokratijos, susitaikymo ir šalies plėtos ir konsultuojasi su Azijos partneriais.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Dėkoju ministrui už atsakymą, kuris buvo pakankamai išsamus, tačiau, deja, nepriėjo prie dalyko esmės. Visi šiuose Rūmuose sutikome, kad turėtume būti susirūpinę dėl žmogaus teisių padėties Birmoje ir Kinijoje. Drįstu abejoti, ar vyksta kokie nors teigiami pokyčiai. Norėčiau pabrėžti, kad

vos prieš keletą savaičių, Prancūzijos laikraščio „Libération“ pirmajame puslapyje buvo išspausdintos Kinijoje įkalinusių tibetiečių kankinimo įrankių nuotraukos, todėl abejoju, kad įvyko kokių nors teigiamų pokyčių.

Tačiau pateiksiu savo klausimą konkrečiau. Kodėl Europos Sąjunga taiko dvejopus standartus, pvz., prieš Birmą imtasi labai stiprių veiksmų, ekonominių sankcijų, tuo tarpu Kinijos atveju taip nėra? Ar gali būti, kad dėl esminių ekonominių interesų esame gerokai mažiau principingi nei dėl žmogaus teisių?

Janez Lenarčič. – (SL) Negaliu su jumis sutikti, pone Dillen, kad taikomi dvejopi standartai. Manau, kad Europos Sąjunga neturi dvejopų standartų. Jei taip būtų, tuomet kovo 25 d. ES pirmininkaujanti Slovėnija Europos Sąjungos vardu nebūtų kalbėjusi Žmogaus teisių tarybos posėdyje Ženevoje minėta tema.

Kai kalbama apie žmogaus teises, Europos Sąjunga siekia taikyti vienodus standartus visoms trečiosioms šalims. Klausimas – kokius būdus reikėtų naudoti. Kiekvienas atvejis yra skirtingas. Sprendžiant, kokius svertus ar priemones įvesti, svarbu apsvarstyti tikimybę pasiekti norimų rezultatų.

Pirmininkė. – Klausimas Nr.8, kurį pateikė **Colm Burke** (H-0167/08)

Tema: Žmogaus teisės Čade

Ar Taryba gali tiksliai pasakyti, kokiu būdu ji dabar didina diplomatinį spaudimą dėl ugnies nutraukimo Čade, siekdama apsaugoti puolamus civilius ir padidinti diplomatinės pastangos taikai užtikrinti?

Du opozicijos politikai, kurių Čado vyriausybė teigia nėra sulaikiusi, iš tiesų buvo sulaikyti vasario 3 d. Čade valstybės saugumo pajėgų. Kaip po bandymo surengti perversmą vasario pradžioje Taryba užtikrina politinės opozicijos laisvę po areštų, kurie buvo griežtų priemonių sostinėje N'Djamena prieš politinius oponentus dalis?

Vasario 14 d. prezidentas Déby paskelbė nepaprastąją padėtį, suteikiančią jo vyriausybei išskirtines galias cenzūruoti žiniasklaidą, apieškoti žmones ir jų nuosavybę bei griežtai reguliuoti bet kokį judėjimą Čade. Kaip Taryba užtikrina, kad pasitelkusi šias naujai įgytas didesnes galias Déby administracija nepažeidintų Čado piliečių žmogaus teisių?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Taryba atidžiai sekė pilietinių teisių padėtį Čade, ypač nuo to laiko, kai Čado valdžia paskelbė nepaprastąją padėtį. Kaip žinome, nepaprastoji padėtis buvo atšaukta kovo 16 d. Taryba paragino prezidentą Déby gerbti pagrindines teises ir laisves, laikytis nuosaikumo ir nedelsiant paleisti sulaikytuosius. Šiuo metu tik vienas žmogus vis dar yra dingęs.

Praėjusių metų rugpjūčio 13 d. buvo pasiektas susitarimas su beveik visomis politinėmis opozicijos partijomis. Taryba vis dar prašo politinį susitarimą pasirašiusių šalių tęsti sutarties įgyvendinimą nepaisant pertraukimo, kuris atsirado dėl smarkių susirėmimų su sukilėlių grupuotėmis. Tęstinis susitarimo įgyvendinimas taip pat taikomas ir nuostatomis dėl demokratinės laisvės ir žodžio laisvės skatinimo. Taryba jungiasi prie tarptautinių pastangų skatinant šį procesą, ypač įgyjant politinės opozicijos partijų ir pilietinės visuomenės pasitikėjimą.

Spaudimas iš Europos Sąjungos lėmė, kad buvo suformuota tyrimo komisija, kurioje Europos Sąjunga ir Tarptautinė frankofonijos organizacija bendradarbiauja, kaip tarptautinės stebėtojos. Viena šios komisijos užduočių tirti žmogaus teisių pažeidimus kovų metu ir nustatyti aplinkybes, kuriomis dingo kai kurie opozicijos lyderiai. Komisija darbą turėtų baigti po trijų mėnesių.

Colm Burke (PPE-DE). - Tiesą sakant, Buvau Čade kovo 24-30 d. ir susitikau su Užsienio reikalų ministru bei Nacionalinės Asamblėjos pirmininku. Nesu patenkintas gautais atsakymais dėl pono Saleh, kuris yra dingęs, ir dėl tyrimo komiteto.

Tik noriu paklausti, ar užsieniečiai tyrimo grupėje ir ES atstovas ten yra kaip stebėtojai? Ar jie iš tiesų dalyvauja tyrime? Mano supratimu, jie yra tik stebėtojai, ir manęs netenkina jei jų pozicija tik tokia. Nemanau, kad gausime tikslią ir teisingą atskaitą, jei tarptautiniai atstovai tyrime nedalyvaus, o bus tik stebėtojai.

Janez Lenarčič. – (SL) Jūs teisus, pone Burke. ES ir Tarptautinės Frankofonijos Organizacijos atstovai šiame tyrime dalyvauja kaip tarptautiniai stebėtojai. Mano nuomone, tokio vaidmens pakanka ataskaitai, kurios tikimės iš komisijos po trijų mėnesių, įvertinti.

Pirmininkė. – Šia tema daugiau klausimų neturiu ir kitas klausimas bus paskutinis.

Pirmininkė. – Klausimas Nr.9, kurį pateikė **Liam Aylward** (H-0180/08)

Tema: Taikos palaikymo misija Čade

Ar Taryba gali paskelbti pranešimą, kuriame būtų išsamiai išdėstyta, kokią pažangą šiuo metu daro ES taikos palaikymo misija Čade?

Janez Lenarčič, Tarybos pirmininkas. – (SL) Po Čado sukilėlių puolimų iš Sudano sostinėje, N'Djamena sausio mėn., sausio 31 d. kariuomenės vadas, generolas Nash nusprendė laikinai nutraukti dalinių dislokavimą.

Toks sprendimas buvo priimtas dėl dviejų priežasčių: pirma – siekiant leisti įvertinti politinę ir saugumo padėtį, antra – siekiant nekludomai evakuoti europiečius ir civilius iš kitų šalių. Dalinių dislokavimas buvo atnaujintas po 12 dienų ir ši 12 dienų pertrauka neturėjo įtakos bendram operacijos planui. Kovo 15 d. buvo pasiektas pradinis operacijos pajėgumas ir pagal planą pilną pajėgumą operacija turėtų pasiekti birželio pabaigoje.

Nepaisant šio trumpo laikino pertraukimo, Taryba aiškiai pareiškė, kad ji vis dar išsipareigojusi vykdyti pagal atitinkamą Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo tarybos rezoliuciją prisiimtus išsipareigojimus, ypač humanitarinius.

Susirėmimai vasario pradžioje buvo numatyti kaip galimas scenarijus, kuris buvo turimas galvoje nuo pat pradžių kai buvo planuojama operacija. Deja, šios prognozės išsipildė, tai paskubino EUFOR ir Jungtinių tautų organizacijos misijos dislokavimą Čade ir Vidurio Afrikos Respublikoje.

Tarybos nuomone, stabilumo ir saugumo regione didinimas yra tarptautinės bendruomenės ir Europos Sąjungos interesas. Minėtų daugiapusių struktūrų egzistavimas padės stabilizuoti humanitarinę ir politinę padėtį bei išvengti krizės plitimo į kaimynines šalis ir regionus.

Kalbant apie incidentą prie Sudano sienos, kai žuvo vienas EUFOR karys, operacijos vadas apgailestavo dėl netyčinio sienos kirtimo ir netinkamų veiksmų, kurie baigėsi mirtimi. Operacijos vadas patvirtino, kad EUFOR vykdys savo išsipareigojimus pagal Jungtinių tautų Organizacijos Saugumo tarybos rezoliuciją, nešališkai ir nuolat gerbdami Sudano sienas.

Norėčiau pridurti, kad šis incidentas dar tiriamas. Karių dislokavimas vyksta pagal planą. Šiuo metu Čade ir Vidurio Afrikos Respublikoje yra 1 800 EUFOR karių. Kai misija pradės pilnai veikti, joje bus 3 700 karių iš 14 valstybių narių. Šiuo metu vyksta derybos su trečiosiomis šalimis dėl galimo jų indėlio.

Liam Aylward (UEN). - Ponia Pirmininke, ar galėčiau paklausti ministro, ar jis yra patenkintas pakankama logistine parama visiškam taikos palaikymo misijos dislokavimui per ateinančias savaites ir mėnesius?

Be to, ar ministras sutiktų, kad ES taikos palaikymo misija Čade siunčia labai griežtą pranešimą Sudano valdžiai, nes dauguma iš 300 000 pabėgėlių, įstrigusių stovyklose rytų Čade, ten atvyko tikėdamiesi pabėgti nuo genocido Darfūre?

Janez Lenarčič. – (SL) Atsakymas į pirmąją pono Aylward klausimo dalį, žinoma, yra „taip“. Atsakymas į antrąją klausimo dalį yra „taip“, su sąlyga, kad operacijai, kuri neapima Darfūro, suteikti įgaliojimai būtų stebimi.

Pirmininkė. – Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

Pirmininkė. Tuo baigiame klausimams skirtą laiką.

(Posėdis sustabdytas 19.10 val. ir vėl pratęstas 21.00 val.)

PIRMININKAUJANČIOJI: Ponia ROURE

Vicepirmininkė

13. Pasaulio prekybos organizacijos reformos link (diskusija)

Pirmininkė. Kitu punktu pažymėtas Tarptautinės prekybos komiteto vardu Cristiana Muscardini skaitomas pranešimas (A6-0104/2008) „Pasaulio prekybos organizacijos reformos link“ (2007/2184(INI)).

Cristiana Muscardini, *pranešėja*. – (IT) Ponia Pirmininke, Komisare, ponios ir ponai, leiskite pradėti nuoširdžia padėka sekretoriui, kuris labai aktyviai ir daug padėjo visiems komiteto nariams sudarant šį tekstą. Šiandien pristatome Komisijai keletą minčių, kurios yra gilių ir konstruktyvių viso Tarptautinės prekybos komiteto svarstymų rezultatas.

Mūsų komitetas nori efektyvesnės ir demokratiškesnės Pasaulio prekybos organizacijos, gerai veikiančios instituciniu požiūriu ir vykdančios svarbią tarptautinės prekybos reguliavimo funkciją. Norint, kad tai įvyktų, reforma yra būtina.

Pastarasis naujų narių prisijungimas, galima paminėti tik Kiniją ir artėjantį Rusijos prisijungimą, išryškina šios organizacijos, kurią dabar sudaro 152 šalys, sėkmę. Tačiau būtent dėl didesnio jos dydžio reikia pamąstyti apie PPO reorganizaciją.

Pranešime pabrėžiame pagrindines priežastis, kodėl PPO ir verslo daugiašališkumui reikia naujos, tvirtesnės, dinamiškesnės ir demokratiškesnės struktūros. Nuolatinis mūsų darbotvarkės punktas Doha derybų etapas: žinome, kad susitarimas visada kažkur šalia, tik mums nepavyksta jo sugriebti. Tarptautinės prekybos komitetas yra susirūpinęs šią problema, todėl kartoja, kad pritaria šioms deryboms, kurios turėtų sukurti harmoningesnę ir sąžiningesnę prekybą. Tikime, kad atėjo laikas drąsiai ir ambicingai žvelgti į priekį, po Dohos derybų būsiantį etapą.

Šiandien, pristatydami savo mintis Komisijai, raginame Bendrijos vadovus būti drąsiems ir ambicingiems, imantis politinės iniciatyvos Ženevoje, kuri gali duoti pagrindą tolimesniam tam tikrų mechanizmų, kurie dabar akivaizdžiai veikia netinkamai, veikimo peržiūrėjimui.

PPO institucinę struktūrą galima pagerinti atskiriant su derybomis dėl naujų tarptautinių taisyklių ir įsipareigojimų susijusią veiklą ar su esamų susitarimų įgyvendinimu susijusią veiklą. Ministrų konferencijų principas yra ir turėtų likti bendras sutarimas, tačiau galbūt galima sukurti kitų metodų nei vienbalsiškumas dėl procedūrų, lemiančių galutinius sprendimus organizacijoje, kuriai, ją išplėtus, reikia kitokių mechanizmų. Tokie mechanizmai numatyti Europoje, dabar reikia juos sukurti PPO!

Pagrindinis Dohos etapo kriterijus – įtraukti į derybas dėl daugybės įvairių klausimų visas valstybės nares, kadangi tokios didelės organizacijos pastangos turėtų būti skirtos daugiašaliam požiūriui, apimančiam „kintamos geometrijos“ formą, sukurti. Apie tai Europoje jau kalbėjome praecityje, dabar šito reikia PPO!

Plėtra yra svarbi tema, o pastaraisiais metais grupė besivystančių valstybių tapo ypač didelė ir įvairi. Joje yra valstybių su kylančia ekonomika, taip ir šalių, kurios jau yra „iškilę“, pvz., Kinija, Indija, Brazilija ir Pietų Afrika. Todėl dėl iš tikrųjų besivystančių valstybių būtų tinkama jas iš naujo suskirstyti į aiškesnes ir labiau vienarūšes grupes pagal jų ekonominę padėtį bei reikalauti visas valstybes laikytis įsipareigojimų stiprinti ekonomiką.

Dėl profesionalumo ir kompetencijos gerai vertinamas PPO sekretoriatas, su kuriuo mes savo darbo mėnesių metu daugelį kartų konsultavomės, turi gan ribotą steigimo planą. Reikėtų stiprinti sekretoriato vaidmenį ir įgalinti jį imtis iniciatyvų bei siūlyti kompromisus. Sekretoriato stiprinimas reiškia, kad jame turi būti geresnis geografinis atstovavimas, kad būtų jaučiama, jog tai yra centras, varomoji organizacijos jėga, veikianti visų narių interesų labui, įskaitant ir visas besivystančias valstybes, kurioms šiuo metu skiriamas nepakankamas dėmesys, kad jos galėtų iš tiesų vystytis.

Kalbant apie PPO skaidrumą ir parlamentinę dimensiją, reikia padidinti tarptautinių ginčų sprendimo procedūrų skaidrumą, norint pagerinti PPO įvaizdį išorėje. Parlamentinės dimensijos skatinimas turėtų reikšti parlamentinės konferencijos PPO atsiradimą, kuri sustiprintų pilnateisės parlamentinės asamblėjos su patariamosiomis galiomis, suteikiančiomis teisėtumo jos procedūroms, formą.

Taip pat gyvybiškai svarbus suderinamumas ir veiklos derinimas su tarptautinėmis organizacijomis. Todėl reikia stiprinti ryšius su Tarptautine darbo organizacija ir tam tikromis JT agentūromis, kadangi pagrindiniai tarptautiniai socialiniai ir aplinkos klausimai neturi būti už PPO veiklos ribų.

Be to, neturėtume pamiršti, kad ginčų sprendimo sistema yra unikali PPO savybė. Jei nerasime būdo, kaip supaprastinti ir pagreitinti šias procedūras, rizikuojame, kad ginčai gali užsitęsti metų metus ir turėti žalingų pasekmių visuomenei, valstybėms narėms ir vartotojams. Todėl draugiškai prašome Komisiją būti tokiai pat drąsiai kaip parlamentinis komitetas nustatant naujas taisykles Pasaulio prekybos organizacijai ateityje supaprastinti.

Androula Vassiliou, Komisijos narys. – Ponia Pirmininke, Komisija yra dėkinga Parlamentui už šį įžvalgų ir laiku parengtą pranešimą.

Didžiausiu Europos Sąjungos prioritetu turėtų būti siekis užtikrinti, kad PPO galėtų reaguoti į sparčiai besikeičiančios pasaulio ekonomikos iššūkius. Be to, dabartinių ekonominių sunkumų, su kuriais susiduria nemažai PPO narių, metu, tvirta daugiašalė institucija yra svarbesnė nei bet kada anksčiau kovoti su „tavo kaimynas elgeta“ protekcionistine politika.

Pranešime pripažįstama didžiulė Dohos plėtros darbotvarkės svarba. Komisija nori pakartoti, kad bet kokia iniciatyva Ženevoje dėl PPO ateities turės būti tiksliai nustatyta ir turės tapti pagrindu tam, kas tikimės bus sėkmingas Dohos plėtros darbotvarkės rezultatas.

Šiandien, kai vyksta galbūt galutinis Dohos plėtros darbotvarkės derybų etapas, jokie PPO nariai neturėtų politinės valios ir (ar) administracinių išteklių užsiimti reikšmingais apmąstymais apie PPO reformą. Tikimės, kad ši padėtis išsirutulios į galutinį Dohos plėtros darbotvarkės susitarimą, kuris bus pasirašytas iki 2008 m. pabaigos. Tai atvers duris diskusijoms dėl PPO ateities, ši diskusija labai priklausys ar derybos Dohos plėtros darbotvarkės baigsis sėkmingai ar ne.

Kalbant apie pranešime išreikštas mintis, Komisija iš principo pritaria daugumai jų, net jei aišku, kad kai kurie siūlyme dėl rezolucijos pateikti pasiūlymai susilauks stipraus PPO narių priešiško.

Dėl institucinių reikalų Komisija pritaria parlamentinės PPO dimensijos stiprinimui ir kitoms mintims, pvz., papildomų išteklių suteikimui PPO sekretariatui ir jo užduočių išplėtimui, PPO skaidrumo mechanizmų stiprinimui ir efektyvaus taisyklių taikymo stebėjimui ir priežiūrai.

Atkreipiame dėmesį į ginčų sprendimo procedūrų atvirumo reikalavimą ir norėtume pabrėžti, kad tai paremta mūsų iniciatyva, kad kai kurie PPO su Europos Sąjunga susijusių bylų svarstymo posėdžiai buvo atviri visuomenei.

Dėl esminių pranešime pateiktų pasiūlymų, poreikis integruoti ne prekybinius interesus į PPO taisykles lieka pagrindiniu principu Europos Sąjungos politikos daugiašalėje sistemoje, tačiau taip pat ir jos neseniai pradėtų daugiašalių derybų, pagrįstu Komisijos „Globalioji Europa“ komunikatu, sistemoje ir vienašalėmis iniciatyvomis besivystančių šalių naudai. Naujoji vienašalė tarifų nuolaidų besivystančioms šalims sistema, „Bendrųjų lengvatų sistema plus“, yra vienas tokių pavyzdžių.

Ryšys tarp prekybos politikos, darbo ir aplinkos neabejotinai bus svarbi sritis, darbotvarkėje taip pat gali atsirasti kitų prekybos dalykų.

Naujos daugiašalės politikos kūrimas pasibaigus Dohos etapui bus vienas labiausiai įkvepiančių ir vienas sudėtingiausių Europos prekybos politikos iššūkių. Parlamentas imsis vis didėjančio vaidmens tokios politikos kūrimo ir vadovavime, ypač įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

Komisija ir ypač mano kolega ponas Mandelson nekantrauja pradėti atvirą ir konstruktyvų dialogą su jumis ir pasiekti tvirtų bei realių rezultatų, skirtų PPO ir visai daugiašalės prekybos sistemai stiprinti.

Johan Van Hecke, Plėtros komiteto nuomonės sudarytojas. – (NL) Ponia Pirmininke, Komisare, mūsų Plėtros komitetas visiškai pritaria pranešėjos ponios Muscardini argumentams už radikalią Pasaulio prekybos organizacijos reformą. 2001 m. Sutherland pranešimas paskatino labai gyvą diskusiją pačioje PPO dėl institucinės reformos, deja, diskusija baigėsi per greitai. Kai kurie žmonės mano, kad dabar diskutuoti apie reformas nederu. Jie nori palaukti Dohos plėtros darbotvarkės rezultatų prieš imantis esminės diskusijos dėl tokios institucijos. Tačiau mūsų nuomone šie du dalykai nėra susiję.

Plėtros požiūriu norėtume, kad besivystančios šalys PPO būtų suskirstytos naujai pagal kiekvienos šalies vystymosi poreikius, o ne pagal šalių kategorijas. Ponia Muscardini jau aiškino, kodėl tai reikalinga. PPO reikia ne tik didesnio skaidrumo, taip pat būtinas geresnis bendradarbiavimas su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, pvz., Tarptautine darbo organizacija ir Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencija. Sutherland pranešime pateiktas pasiūlymas finansavimo susitarimus dėl techninės pagalbos mažiausiai išsivysčiusioms šalims laikyti sutartine teise, kad jos galėtų pilnai dalyvauti daugiašalėje prekybos sistemoje, mūsų komiteto nuomone yra būtinas. Galiausiai ginčų sprendimas, kur dėl mūsų žinomų priežasčių besivystančios šalys dažnai pralaimi, kaip minėjo ponas Sutherland, taip pat turėtų būti peržiūrėtas.

Trumpai apibendrinant, PPO reforma yra būtina, ne tik jos ir visų jos narių, įskaitant pačias skurdžiausias, teisėtumui sustiprinti, tačiau manau ir daugiašališkumui užtikrinti.

Gunnar Hökmark, *Ekonomikos ir piniginių reikalų komiteto nuomonės sudarytojas*. – Ponia Pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjai ir Tarptautinės prekybos komitetui už šį pranešimą. Manau, kad diskutuojant apie PO, verta pabrėžti tai, kad globalizacija ir laisvoji prekyba suteikė naujų galimybių milijonams žmonių. Per pastaruosius du dešimtmečius matėme didesnę nei bet kada anksčiau pažangą kovoje su skurdu pasaulyje.

Tai pabrėžia poreikį užtikrinti stabilią sąžiningų ir daugiašalių laisvosios prekybos taisyklių sistemą. Tai pagrindinė PO užduotis ir taip pat dėl to svarbu turėti stiprią ir sustiprintą PPO. Turime užtikrinti, kad galime turėti dar labiau tarptautinę prekybą ir konkurenciją be iškraipymų. Štai, todėl Ekonomikos ir piniginių reikalų komitetas pabrėžė poreikį sumažinti valstybės paramą, panaikinti netarifines prekybos kliūtis ir padėti besivystančioms šalims derybose dėl daugiašalės sistemos ir laisvosios prekybos taisyklių atsidurti geresnėje padėtyje.

Tai dar kartą pabrėžia, kodėl mums reikia stiprios PPO ir stipraus sekretoriato, norint priimti sprendimus ir patvirtinti taisykles, taip pat norint plėtoti daugiašalės prekybos sistemą.

Jei mums pasiseks sukurti stiprią PPO ir stiprų sekretoriatą, padarysime svarbų dalyką užtikrindami galimybes vystyti pasaulinei prekybai laisvą ir sąžiningų taisyklių sistemoje. Tokia yra mūsų užduotis, ne mažesnė ir ne didesnė.

Tokiu atveju taip pat svarbu pabrėžti kai kuriuos dalykus, kuriuos reikia atlikti: reikia sustiprinti laisvąją prekybą paslaugomis, reikia padidinti finansinių paslaugų atvirumą, turime užtikrinti, kad galime turėti laisvesnę žemės ūkio prekybą. Kai kalbame apie kylančias maisto kainas, matome rinkų atvirumo svarbą.

Tačiau mums niekada nepasiseks to pasiekti, jei neturėsime stiprios PPO ir galimybės išsaugoti tvirtą sistemą, kuri yra gera besivystančioms šalims, kuri gali neturtingiems žmonėms suteikti naujų ir geresnių galimybių ir taip pat gali padėti mums visiems pasinaudoti laisvosios prekybos galimybėmis.

Georgios Papastamkos, *PPE-DE grupės vardu*. – (EL) Ponia Pirmininke, iš pirmo žvilgsnio atrodo keista, kad diskutuojame apie PPO reformą po užtrukusios Dohos derybų etapo aklavietės. Nepaisant to, verta diskutuoti apie PPO veiklą ir ateitį, nes šioje aklavietėje atsidūrėme dėl pasaulio prekybos sistemos struktūrinių ir institucinių problemų bei trūkumų. Ponios Muscardini pranešimas taip pat tą rodo.

Mano nuomone, pagrindiniai planuojamos reformos iššūkiai yra trejopi. Pirmiausia, privalome siekti didžiausio įmanomo ir abipusiai pelningo prekybos liberalizavimo, nes tai yra išbandytas ekonominio augimo instrumentas. Lygus pelno pasiskirstymas tarp PPO narių ir darnus besivystančių valstybių įtraukimas į pasaulio prekybos sistemą taip pat lieka tarp pagrindinių uždavinių.

Antra, institucinių susitarimų keliama iššūkiams reikia užtikrinti organizuoto pasaulio prekybos valdymo sutikimą, vieningus įsipareigojimus, demokratinį teisėtumą, skaidrumą ir efektyvumą. Trečia, turi būti pasiekta atitinkama pusiausvyra tarp prekybinių ir nep prekybinių reikalų.

PPO valstybės narės, siekdamos apsaugoti aplinką, visuomenės sveikatą ir vartotojus, turi visas teises taikyti prekybą ribojančias priemones. Tipiški prekybos partnerių PPO tribunolui pateiktų bylų prieš ES pavyzdžiai — bylos dėl GMO ir draudimo importuoti jautieną, kurioje yra hormonų iš JAV ir Kanados. Tačiau reikia suprasti, kad užkraudami PPO dar daugiau atsakomybės problemų neišspręsimė, spręsti privalome susiedami abipusę paramą ir derindami PPO ir kitų tarptautinių organizacijų tikslus ir veiksmus.

Ponios ir ponai, PPO misija nėra pridengti kitų specializuotų JT sistemos institucijų veiklos paliktas spragas. Pasaulio bendruomenė kenčia neraminančią finansinę ir ekonominę krizę ir neaprašytą maisto katastrofą. Atsidūrus tarp šių dviejų rykščių vien tik kosmetinių pakeitimų, pvz., apribojimų panaikinimo, nepakanka. Pasauliniams pokyčiams reikia pasaulinio mąstymo, sistemingos konvergencijos ir aiškaus reguliavimo režimo. Tai taikytina socialinei atsakomybei, aplinkos apsaugai ir ekonominiam konkurencingumui.

Harlem Désir, *PSE grupės vardu*. – (FR) Ponia Pirmininke, Komisare, būtina baigti derybų Dohos etapą, tačiau taip pat būtina dar kartą ištirti PPO veiklą. Kasdien matome, kad ja apninka problemos dėl efektyvumo, teisėtumo ir sąveikos su kitomis daugiašalės sistemos institucijomis.

Todėl iš dalies buvo neišvengiama, kad jau po 10 metų nuo sukūrimo jos veiklos mechanizmus reikėjo peržiūrėti. Pereinant nuo Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos prie PPO, pasikeitė ne tik daugiašalės prekybos sistemos mastas, kai kuriais atvejais pasikeitė ir jos pobūdis. Prekybos taisyklės buvo išplėtos į daugelį naujų sričių: paslaugas, intelektinę nuosavybę, investicijas, netarifines kliūtis. Naujosios valstybės narės prisijungė prie senųjų, o ši plėtra lėmė įvairovę, situacijų ir valstybių narių, turinčių skirtingų išteklių

ir problemų, skirtumus. Visa tai akivaizdžiai reiškia, kad be pastangų baigti plėtros etapo derybas, reikia išnagrinėti ir būtinas reformas.

Žaviuosi pranešėjos ponios Muscardini atliktu darbu ir tuo, kad galime bendradarbiauti su ja ir kitomis grupėmis. Norėčiau pabrėžti keletą dalykų šiame ypač svarbiame pranešime, kurį tikiuosi didžioji šių rūmų dauguma rytoj patvirtins.

Pirmasis elementas yra pusiausvyra tarp tarptautinių standartų ir naujų santykių tarp PPO ir kitų tarptautinių organizacijų kūrimo. Pranešime pamatysite, kad mes akivaizdžiai minime aplinkos, sveikatos ir socialinių dalykų sąveiką ir tai žinoma labai svarbu, kaip pvz., buvo galima matyti generinių vaistų ir intelektualinės nuosavybės atvejais. Turime patarti šį klausimą PPO.

Tarptautinės darbo organizacijos ir PPO bendradarbiavimas, kurį atnaujino abiejų organizacijų generaliniai direktoriai, turi tęstis, o Europos Sąjunga šiuo atžvilgiu turi veikti lyg varomoji jėga. Teikiame du konkrečius pasiūlymus: pirmasis, kad Tarptautinei darbo organizacijai PPO turėtų būti suteiktas stebėtojo statusas, kaip yra Tarptautinio valiutos fondo atveju, antrasis, kad PPO turėtų, o ES turėtų tai pasiūlyti, įsteigti prekybos ir padorus darbo komitetą, sukurtą pagal Prekybos ir aplinkos komiteto modelį, kuris leido pasiekti didelę pažangą aplinkos ir prekybos taisyklių sąveikoje.

Antra, norėčiau pabrėžti pranešimo aspektus, kuriais PPO raginama suteikti daugiau išteklių skurdžiausioms narėms, mažiausiai išsivysčiusioms šalims, siekiant užtikrinti vienodą, veiksmingą ir našų dalyvavimą visose derybose ir visuose komitetuose, kuriuose kuriamos būsimos sutartys ir formuojama ateities prekybos politika.

Trečia, taip pat pabrėžiame išorinio skaidrumo svarbą ir galimybę pilietinei visuomenei, parlamentarams ir ištis dinamiškai parlamentinei dimensijai turėti svarbesnį vaidmenį PPO. Norime matyti tikrą parlamentinę asamblėją. Šiuo metu parlamentinė konferencija susitinka greta PPO. Generalinis direktorius neseniai tai minėjo, prekybos ministrai taip pat, bet norime, kad tai būtų pripažinta, būtent todėl pateikiame labai konkrečius siūlymus, pvz., dėl apeliacinės komisijos ir ginčų sprendimo. Kadangi šios procedūros yra panašios į teismo ar tribunolo procedūras, jos turėtų vykti viešai ir jų dokumentai taip pat turėtų būti viešai prieinami. Taip pat tikiu, kad tai padės išsklaidyti kai kuriuos mitus ir padaryti organizaciją skaidresne.

Galiausiai sekretoriato ištekliai taip pat svarbus klausimas, kuris buvo akcentuojamas. Šiandien PPO biudžetas yra 135 mln. JAV dolerių, t.y., šešis kartus mažesnis nei TVF ir beveik 10 kartų mažesnis nei Pasaulio banko. PPO dirba apie 600 darbuotojų, šis skaičius taip pat yra daug mažesnis nei kitų daugiašalių organizacijų. Todėl mano nuomone geriau į daugiašalių organizacijų integruotos PPO išteklių didinimas yra viena sąlygų geresnėms prekybos taisyklėms ir vystymosi skatinimui.

Mariela Velichkova Baeva, ALDE grupės vardu. – (BG) Dinamiškas ekonominės ir finansinės integracijos procesas pasauliniu lygiu yra veiksnys, lemiantis sudėtingą tarptautinę ekonomikos atmosferą. Pirmaujančių pasaulio organizacijų makroekonominės politikos ir pasaulinių tendencijų tyrimai rodo, kad ateinantis dešimtmetis atneš daug politinio ir ekonominio netikrumo. Šiuo metu tam tikri pavojai įgauna labai grėsmingą pavidalą, pvz., kylančių energijos kainų, kurių dinamiškas judėjimas turi įtakos žemės ūkio produktų kainoms, o sudėjus šiuos veiksnius sukuria infliacinį spaudimą ir maisto nepakankamumą, riboti infrastruktūros pajėgumai pervežti išteklius, kurie yra gyvybiškai svarbūs tarptautinei prekybai, sukelia finansinius neramumus. Atkreipiu jūsų dėmesį į šiuos pavojus ir netikrumus ne todėl, kad noriu neleisti jums ramiai miegoti, bet todėl, kad noriu pabrėžti keletą Tarptautinės ekonominės aplinkos parametrų ir poreikį įgyvendinti politiką, pakoreguosiančią neatitikimus ir paremsiančią silpną ekonomiką turinčias šalis. Leiskite priminti, kad dvi labiausiai prekybos liberalizavimo veikiamos ekonomikos sritys yra gamyba ir žemės ūkis, o kylančios maisto kainos sukėlė smarkius protestus daugelyje pasaulio regionų.

Norėdama reaguoti į ekonomikos ir politikos realijas, Pasaulio prekybos organizacija kaip prekybos sistema su Tarptautinei prekybai privalomomis taisyklėmis, turi pagerinti savo veiklos taisykles, organizacinę struktūrą ir sprendimų priėmimo procedūras bei pademonstruoti šiek tiek pragmatiškesnį institucijų lankstumą ir adaptyvumą. Taip elgdamasi, be abejo, ji turi atsižvelgti į faktą, kad derėtis su 150 skirtingo išsivystymo lygio, skirtingą ekonomikos struktūrą turinčių ir skirtingas reformas ekonomikos sektoriuje įgyvendinančių valstybių yra labai sunkus darbas. Tačiau jei variantus siūlys Sofija, Cotonou, Santjagas, Briuselis, diskusijos Ženevoje padės pasiekti susitarimų, kurie turėtų vis mažinti kliūtis.

Seán Ó Neachtain, UEN grupės vardu. – (GA) Ponia Pirmininke, žemės ūkis neturėtų patirti nuostolių dėl Pasaulio prekybos organizacijos susitarimo. Komisaras Mandelson šiuo metu derasi dėl labai netolygaus sandorio, kuris būtų žalingas Europos ūkininkams ir visam ES žemės ūkio ir maisto sektoriui.

Man atrodo, kad JAV rinkimų kalendorius diktuoja PPO derybų tvarkaraštį. Tokia nesąmonė neturėtų būti toleruojama. Sutarties turinys ir esmė yra daug svarbesnė nei bet kokie rinkimai.

Nors Airija yra ketvirta pagal dydį jautienos eksportuotoja pasaulyje, ši sutartis jai smarkiai pakenktų. Vietos jautienos ir ėrienos rinka Airijoje, kuri šiuo metu vertinama daugiau nei 2,5 mlrd. eurų, bus pakirsta PPO susitarimų. Pono Mandelson siūlomas importo tarifų jautienos ir ėrienos gaminiams sumažinimas iki 70 % yra gerokai per daug.

10 000 ūkininkų praėjusią savaitę protestuodami prieš Europos Komisijos pirmininko Barosso apsilankymą mieste žingsniavo Dublino gatvėmis. Ponas Barosso puikiai žino Airijos ūkininkų rūstybę ir tuo metu sulaukė Komisarą Mandelson.

Galiausiai būtina pasiekti susitarimą su Pasaulio prekybos organizacija, susitarimą, kuris tenkintų visus, kuris būtų naudingas Europai, ūkininkams ir žemės ūkiui bei užtikrintų maisto išteklius.

Caroline Lucas, *Verts/ALE grupės vardu.* – Ponia Pirmininke, Žaliųjų grupė, žinoma, pritaria bendrai šiame pranešime išdėstyta nuomonei, ypač raginimams dėl nuoseklesnio taisyklių nustatymo PPO, dėl JT agentūrų darbo ir esamų socialinių, aplinkos ir žmogaus teisių susitarimų. Tikime, kad joje turi būti numatytas stebėtojo statusas Tarptautinei darbo organizacijai, taip pat priemonės prieš socialinę ir ekologinę dempingą.

Taip pat pritariame parlamentinio nagrinėjimo vaidmenį, siekiant sušvelninti PPO atskaitomybės ir teisėtumo stoką bei poreikiui kurti PPO ginčų sprendimo sistemą pagal tarptautinę aplinkos ir socialinę teisę, užtikrinant, kad ji turėtų tikras sankcijų galias.

Tačiau esu susirūpinusi, kad pranešime nepripažįstama, kad Dohos derybų etapo nesėkmė yra pagrįsta PPO, kaip organizacijos, trūkumais. Tai nėra atskiri dalykai. Dohos derybų etapo vilkinimas yra visiškai susijęs su sistemingu kai kurių galingų valstybių piktnaudžiavimu sprendimų priėmimo procesais ir iš to kylančiu silpnesniųjų valstybių atstūmimu.

Manau, kad pranešime nepripažįstama, kad juo reikalaujama ne mažiau nei revoliucijos iš PPO ministrų konferencijoje Kankūne 2003 m. dalyvavusių besivystančių šalių pusės ir dalies augančių valstybių iki Honkongo siekiant baigti feodalinę sistemą, pagal kurią PPO veikė jau gerokai per ilgai. Manau, kad aišku, jog turime liautis laukę Dohos derybų etapo rezultatų ir nedelsiant pradėti PPO reformą: pakeisti jos procedūras ir politiką, nes vien tik proceso reformos nepakanka. Turime peržiūrėti visą eilę taisyklių, kurios dabar XXI a., kai susiduriame su naujais iššūkiais, pvz., klimato kaita, yra visiškai pasenusios.

Taigi turime peržiūrėti taisykles, kurios yra panašios į taikomas PPM, pvz., draudimas skirstyti gaminius pagal tai, kur jie buvo pagaminti. Toks skirstymas yra būtinas, jei galime ir norime remti ir skatinti, pvz., energijos taupymą ir mažesnius teršalų išmetimus.

Taip pat norime, kad būtų pakartotinai peržiūrėtos ginčų sprendimo procedūros ir savo kolegoms rekomenduosiu pataisą, kurią pateikė Žalieji, kurioje labai konkrečiai reikalaujama naujo požiūrio į ginčų sprendimo mechanizmą, užtikrinantį, kad ši procedūra būtų pagrįsta JT chartijos principais ir būtų atskirta nuo dabartinės PPO formos.

Jacky Hénin, *GUE/NGL grupės vardu.* – (FR) Ponia Pirmininke, vienintelis dalykas, su kuriuo sutinkame, yra tai, kad nedelsiant reikia pertvarkyti PPO.

PPO kaip TVF yra neteisėta, antidemokratiška ir pavojinga organizacija žmonių interesams. Ji buvo įkurta siekiant apsaugoti finansinę ir pramoninę Jungtinių Amerikos Valstijų ir pagrindinių tarptautinių grupių hegemoniją.

Sąjunga, žinoma, nuolankiai pakluso šiai sistemai, tikėdamasi susirinkti keletą trupinių nuo amerikietiško šeimininko stalo. Ši nepažabota laisvoji prekyba šiandien atsisuko prieš jos kūrėjus ir planetos ekonomikos svorio centras susvyravo, ypač palinkdamas prie Rytų ir Azijos, sukeldamas baisiausias pasaulio patirtas finansinę ir maisto krizes.

Yra keletas valstybių, kurios vakar buvo priskirtos prie besivystančių tautų, vėliau jos tapo grobuonimis ir tuomet kažkokia geranoriško tikslo labui atsisakė savo grobuonių vaidmens, kai tuo tarpu visa pasaulinės prekybos sistema sukurta aplink PPO taip, kad jos ir toliau tęstų pradėtą darbą. Taisyklės, galiojančios visiems žaidėjams, yra kiek įmanoma greičiau praturtėti, nepaisant priemonių, įskaitant spekuliacijas vaistais ar būtiniausias maisto produktais.

Sąjungoje nelygė staiga pratrūko ir dirbančioji bei vidutinė klasė darosi vis skurdesnės. Maisto krizė, veikianti pačias skurdžiausias tautas, yra tiesioginė PPO politikos, kurios tikslas sunaikinti pragyvenimui reikalingus pasėlius, norint turėti naudos iš pasėlių eksportui, pasekmė. Vargu ar galima paversti biodegalus savanaudiškos sistemos, kuri privalo būti kiek galima greičiau pakeista iš pagrindų, atpirkimo ožiu.

Noriu pasinaudoti galimybe ir paneigti neatsakingas pono Mandelson, kuris paragino ir toliau naikinti žemės ūkio rinkų reguliavimą, kai Pasaulio maisto programoje pabrėžiamos augančios maisto kainos ir teigiama, cituoju „tylus cunamis grasina daugiau nei 100 mln. žmonių badu“, pastabas. Ar ponas Mandelson nori būti prisimenamas istorijoje dėl gėdingo epiteto žmogui, kuris buvo atsakingas už badą?

Todėl PPO reikia pakeisti iš pagrindų, norint pažaboti spekuliaciją ir remti gamintojus, o ne spekuliantų mažumą, kurie turi naudos iš pasaulinių finansinių rinkų, kad paskatinti tautų nepriklausomybę dėl maisto ir pramonės ir paskatinti tautas bendradarbiauti, o ne konkuruoti.

Derek Roland Clark, IND/DEM grupės vardu. – Ponia Pirmininke, iš pranešimo atrodo, kad ES reikalauja, kad visos valstybės narės pasiektų bendros nuomonės derybose su PPO arba pagrįstų savo poziciją raštu. Taigi, pvz., JK turi eiti drauge su visa ES. Turime laikytis reikalavimų. Paprasčiau sakant, tai reiškia, kad reorganizuojant PPO Didžioji Britanija bus dar labiau priversta prekiauti su tomis valstybėmis, su kuriomis leidžia ES. Tačiau esame pasaulio prekeiviai. Tuo užsiimame jau šimtmečius. Turime didžiulę patirtį pasaulio prekyboje. Pvz., mūsų prekybos su JAV apimtys viršija Prancūzijos ir Vokietijos sudėjus. Tačiau ES valstybės atrodo nenori pasinaudoti mūsų patirtimi, taigi mes jau esame suvaržyti ES prekybos susitarimais, o tai žlugdo Didžiosios Britanijos reputaciją pasaulio prekyboje. Mums neleidžiama pakankamai prekiauti su tradiciniais partneriais Britanijos Sandraugoje. Tai nėra išskirtinė prekyba. Nebandysime stabdyti kitų Europos valstybių nuo prekybos su mūsų Sandraugos draugais. Tai būtų naudinga visom suinteresuotosioms pusėms. ES šalys klestėtų, o daugelio trečiojo pasaulio šalių pragyvenimo lygis pakiltų. PPO buvo sukurta prekybai ir draugystei skatinti, o ES nuolat kartoja, kad ji nori padėti nuskriaustiesiems. Na vienas būdų pradėti yra išplėsti prekybos ryšius, o ne juos nutraukti.

Irena Belohorská (NI). - (SK) Yra nedaug žmonių, kurie abejotų PPO svarba, tačiau taip pat beveik nėra žmonių, kurie abejotų būtinybe reformuoti šią organizaciją, kurios pagrindinis tikslas kovoti su skurdu ir teikti paramą besivystančioms šalims.

Reformos pagrindu būtų pono Peter Sutherland pranešimas. Kaip žinome, ponas Sutherland vadovauja dviem tarptautinėms milžinėms: „BP“ ir „Goldman Sachs International“. Kiti šios grupės nariai yra buvę diplomatai, verslininkai ir mokslininkai, nei vienas jų nėra žinomas dėl kritiškumo esamos sistemos atžvilgiu.

Reikšdamas pagarbą šiems ponams, norėčiau paklausti: kieno interesus saugos jų siūloma PPO reforma? Ar ji saugos besivystančių valstybių ar tarptautinių bendrovių interesus? Koks tai signalas besivystančioms ir mažiau išsivysčiusioms šalims?

Visi žinome, kad pasitikėjimas yra svarbus ekonomikos ir politikos reikaluose. PPO yra ne tik ekonominė, bet ir politinė institucija, todėl jis narių pasitikėjimas yra toks svarbus. Tačiau ar žmonės besivystančiose valstybėse patikės, kad jų gerovė yra ponų iš tarptautinių bendrovių širdyse? Kodėl reikėtų PPO perduoti į jos priešininkų rankas ir rizikuoti šios institucijos įvaizdžiu?

Tokia Saïfi (PPE-DE). - (FR) Ponia Pirmininke, derybų Doha etapas praranda savo kryptį ir stringa, PPO veiklos klausimas yra aktualesnis nei bet kada anksčiau.

Ar neįmanoma iš šios aklavietės išėiti reformuojant PPO? Nesutariant dėl esmės ar galima būtų tokio pasiekti tokį susitarimą? Šis PPO atgimimas atrodo įmanomas ir leis organizacijai efektyviau veikti bei priimti sprendimus.

Yra numatomi du reformų lygiai: skirti derybų procedūroms pagerinti ir skirti PPO teisėtumui sustiprinti, kuris yra esminis šios organizacijos aspektas. Tuo tikslu svarbu pabrėžti parlamento aspektą PPO ir mums teisėtiems piliečių atstovams dėti visas pastangas, kad globalizacijos dalykai būtų skaidresni ir demokratiškesni.

Reikia daug dirbti, norint užtikrinti Tarptautinės politikos suderinamumą. Nėra prasmės panaikinti kliūčių prie sienų, jei už jų glūdi kliūtys investicijoms, panieka socialinėms teisėms ir aplinkos standartų pažeidimai. Todėl efektyviai veikianti PPO yra būtina norint užtikrinti daugiau rinkos reguliuojamos prekybos ir liberalizavimo. Tačiau taisyklės nereiškia protekcionizmo. Beje, prekybos liberalizavimas be jokių saugiklių taip pat nėra visų blogybių, ypač tų, su kuriomis dėl žemės ūkio žaliavų kainų augimo ir dėl to plintančio bado susiduriame šiandien, sprendimas.

Todėl Falconer siūlymas sumažinti muitus yra nepriimtinas Europos žemės ūkiui ir turėtų nenusakomų pasekmių skurdžiausių šalių žemės ūkio gamybai.

Be to, norint baigti Dohos etapą, reikia atkurti derybų stabilumą ir pasiekti grynai abipusių susitarimų dėl rinkos prieigos. Mes dar nepasirengę aukoti žemės ūkio ir mūsų kaip maisto saugumą užtikrinančios šalies vaidmens, vien tik norint gėdingai gauti keletą nuolaidų pramoniniams tarifams.

Kader Arif (PSE). - (FR) Ponia Pirmininke, Komisare, ponios ir ponai, pritariu šio vakaro diskusijai dėl ponios Muscardini pranešimo apie Pasaulio prekybos organizacijos reformą.

Šiuo metu besivystančias šalis krečianti maisto krizė puikiai rodo, kad reikia skubiai gerinti pasaulinės prekybos reguliavimą. Tą turėtų daryti reformuota PPO, gebanti kontroliuoti globalizacijos kainas ir skatinti sąžiningesnės prekybos taisykles. Krizė yra struktūrinė, ne ciklinė. Tai ženklas, kad rimtos problemos nukreipia pasaulinę prekybą nuo to, kas turėtų būti jos pagrindinis uždavinys: užtikrinti visų, o ypač pačių skurdžiausių, pasaulio valstybių vystymąsi.

Bandant paaiškinti šios krizės kilmę, buvo pateikta daugybė teorijų ir aš abejoju jų tinkamumu. Tačiau manau, kad visi turėtume savęs paklausti daugybės dalykų. Ar ši krizė būtų tokia didelė jei PPO būtų skyrusi didesnę dėmesį besivystančių šalių prioritetams? Jei būtų geresnė koordinacija tarp PPO ir kitų tarptautinių organizacijų, pvz., Jungtinių Tautų Organizacijos plėtros programos ir Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos? Ar mūsų laisvosios prekybos susitarimai nepaskatino besivystančių valstybių specializuotis auginant vienos rūšies pasėlius eksportui taip pakenkdamai jų tradiciniams pragyvenimui skirtiems pasėliams ir jų galimybėms užsiauginti pakankamai maisto? Ar išklausėme Afrikos šalių ir parėmėme jas PPO, kai jos prašė, kad veiksmai dėl pagrindinių produktų kainų būtų įtraukti į dabartinių derybų etapą? Šiuo atveju, turiu pabrėžti, kad pagal Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos 38 straipsnį visos PPO narės turi stabilizuoti ir gerinti priminių produktų, kurie yra ypač svarbūs besivystančioms šalims, rinkos padėtį.

Siekiant išspręsti dabartines problemas ir pagerinti PPO efektyvumą ir teisėtumą šiame pranešime siūlomas keletas priemonių. Pranešime pabrėžiama, kad tam, kad besivystančių šalių balsai, nuomonės ir interesai būtų geriau girdimi ir į juos iš tiesų atsižvelgiama, reikia įvesti demokratiškesnę sprendimų priėmimo sistemą ir užtikrinti geresnį atstovavimą PPO sekretoriatai, kuriam reikia parūpinti papildomą finansavimą ir personalo.

Norint užtikrinti didesnę organizacijos diskusijų ir darbo skaidrumą, reikia priimti nuostatas dėl geresnio informacijos teikimo, dialogo tarp organizacijos ir pilietinės visuomenės atstovų, susitikimų viešumo, ypač sprendžiant ginčus.

Galiausiai reikia sustiprinti PPO parlamentinį aspektą, kuris garantuoja derybų demokratinį teisėtumą ir skaidrumą. Tai ypač pasakytina apie PPO parlamentinės asamblėjos su patariamosiomis galiomis kūrimą.

kitomis tarptautinėmis organizacijomis. Tik tikslinga reforma leis mums baigti Dohos etapą, kuris yra iš tiesų veiksmingas plėtojant ir siekiant Tūkstantmečio tikslų. Šiuo atžvilgiu norėčiau pabrėžti, kad pirmasis šių tikslų yra skurdo ir alkio panaikinimas, deja, bet dabartinė situacija primena, kad mūsų išsipareigojimai nėra įvykdyti.

Daniel Dăianu (ALDE). - Ponia Pirmininke, norėčiau pabrėžti, kad PPO reforma turi būti skirta visai institucijos struktūrai, kuri užsiima pasaulinių iššūkių valdymu, pakeisti.

Tik pažiūrėkite į visuotinio atšilimo pasekmes ir didžiulius finansinės krizės ekonominius netolygumus. Atvira prekyba turi būti sąžininga. Be to, ji turi būti susieta su politika, kuri padeda vystyti neturtingoms šalims, ypač per žemės ūkį. Jei nesutelksime dėmesio maisto gamybai visame pasaulyje, grėsmingas maisto kainų augimas paskatins protekcionizmą ir apribojimus.

Padidėjusios pagrindinių vartojimo prekių kainos dar labiau pablogino ir taip komplikotą bendrą padėtį. Maistas vis labiau bus vertinamas, kaip nacionalinio saugumo problema, tiek turtingose, tiek skurdžiose valstybėse. Todėl BŽŪP reforma, ES pagalbos besivystančioms valstybėms politika ir energetikos politika turi būti peržiūrėtos atsižvelgiant į dramatiškus pokyčius tarptautinėje arenoje.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Ponia Pirmininke, Komisare, šių diskusijų kontekste norėčiau atkreipti dėmesį į tris dalykus.

Visų pirma, daugelis valstybių, net būdamos PPO narėmis, nesilaiko socialinių, aplinkos ir gyvūnų gerovės standartų. Todėl jų gamybos sąnaudos yra mažesnės. Tačiau, deja, konkuruoti su tokią ekonomiką turinčiose

šalyse pagamintais gaminiais neįmanoma. Į šį aspektą būtina atsižvelgti gerinant trečiųjų šalių prekių prieigą prie Europos rinkos, priešingu atveju daugelis Europos gamybos sričių tiesiog nustos egzistuoti.

Antra, Europos rinka ir toliau atsiveria žemės ūkio produktams iš trečiųjų šalių, mainais toms šalims suteikiamos nuolaidos pramonės gaminių ir paslaugų eksportui iš Europos. Dėl to silpnėja Europos žemės ūkio potencialas.

Trečia, visiškai pritariu ponios Muscardini siūlymams dėl PPO parlamentinės asamblėjos steigimo, valstybių klasifikacijos į išsivysčiusias ir besivystančias pakeitimų, glaudesnio bendradarbiavimo tarp PPO ir JT būtinybės ir atsiskyrimo nuo bendros nuomonės principo, ypač PPO sistemos darbo grupių ir komitetų lygiu.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). - (NL) Pone Pirmininke, labai norėčiau pasidalinti daugeliu savo minčių apie PPO reformą, tačiau, vietoje to, noriu užduoti Komisijai keletą konkrečių klausimų, į kuriuos norėčiau gauti atsakymus. Šie klausimai iliustruoja faktus, be jau pirmiau minėtos procedūrų reformos, į kuriuos turime atsižvelgti svarstydami PPO reformą – pavyzdžiui, skaidrumą.

Klimato pasikeitimų kontekste daromas vis didesnis spaudimas naudoti biokurą. Nenoriu pradėti diskutuoti apie tai, ar tai yra gerai, tačiau keliu tokius klausimus apie Europos Sąjungos įsipareigojimus PPO. ES klimato pasikeitimų paketą sudaro daugelis aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos turi atitikti biokuras. Tačiau aš ir mano kolegos norėtų, kad būtų taikomi socialiniai kriterijai, pavyzdžiui, minimalios algos reikalavimas arba vaikų darbo prevencija. Ar tai atitinka PPO reikalavimus? Jei ne, ar tik nesame verčiami priimti vaikų darbo ir per mažų atlyginimų? Turiu dar vieną klausimą apie prekybą maisto produktais, kurių sudėtyje yra GMO. Mano manymu, Kartaginos protokolu teisė nuspręsti patvirtinti GMO paliekama valstybėms narėms. Ar tai atitinka PPO nuostatas, o jei ne, kaip ketinate tai spręsti? Parlamentas yra nurodęs, kad dauguma jo narių prieštarauja prekybai ruonių kailiais. Kanada šiuo metu grasina mesti tam iššūkį, pasinaudodama PPO. Kokiais būdais, jūsų manymu, šiuo atveju galima užtikrinti, kad į daugumos ES gyventojų norus bus atsižvelgta? Aš manau, kad šie klausimai yra itin svarbūs ir į juos turi būti atsižvelgta reformoje.

Patrick Louis (IND/DEM). - (FR) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, tarptautinė prekyba yra gerai. Pageidautina, kad tokia prekyba būtų laisva, tačiau dabar pasaulis pasikeitė, o PPO taisyklės nėra tinkamai pritaikytos ir neretai turi būti koreguojamos.

Pasikeitė pats tarptautinės prekybos pobūdis. Praeityje prekyba rėmėsi papildymo principu: ieškodavome to, ko neturime ir eksportuodavome bet kokį perteklių. Dėl to tautos suklestėjo. Tačiau šiuo metu viešpatauja socialinis dempingas. Atsisakome to, ką mokame padaryti tam, kad importuotume pigesnius kažkieno kito pagamintus produktus, ne todėl, kad taip yra pelningiau, bet todėl, kad taip yra pigiau, mokami mažesni mokesčiai ir egzistuoja mažiau socialinių suvaržymų.

Dėl tokios PPO tvarkos skurstančios šalys ir turtingųjų šalių nepasiturintys gyventojai dirba tam, kad turtingieji skurstančiose šalyse dar labiau lobtų. Vis rečiau vadovaujamas tautų solidarumo principu ar sutarčių sąlygomis; tokia tvarka greičiau skaldo tautas ir sukuria konfliktą tarp nugalėtojų ir pralaimėjusiųjų.

Todėl būtina keisti PPO taisykles. Jos turi sugrąžinti Bendrijos prioritetus ir atgaivinti bendruosius išorinius tarifus nustačiusios Romos sutarties dvasią. Tai nebuvo perdėtai atsargi apsaugos priemonė, bet sąžiningas atlygis socialinio dempingo kontekste. Steigėjai ne visuomet klysdavo. Vertindama prekybos suvaržymus, PPO privalo atsižvelgti į chaotiškus valiutos kursų svyravimus. Visiškai nepriimtina, kad juanio kursas yra toks žemas kuomet šalyje egzistuoja toks milžiniškas užsienio prekybos perviršis. Tai, kad kaskart JAV dolerio kursui euro atžvilgiu nukritus 10 centų EADS netenka milijardo eurų, kelia pasipiktinimą.

Baigdamas noriu pasakyti, kad iš tiesų laisvos prekybos ateitis mums primena, kad prieš galėdami atsipūsti dar turime daug nuveikti. Iš vienos pusės, privalome grąžinti sieną kaip politikos ir tautų laisvės sąlygą; iš kitos, pinigų ir finansinei politika turi užleisti vietą tikrajai, produktyviajai ekonomikai, kadangi tik ji gali suteikti žmonėms galimybę gyventi laisvai.

Jim Allister (NI). - Ponia Pirmininke, PPO egzistuoja daugybė klaidų, tačiau akivaizdu, kad jos absurdiškiausias trūkumas yra tai, kad Kinijai, Indijai ir Brazilijai suteikiamas nesąžiningas pranašumas – palankus besivystančiųjų šalių statusas. Kadaisė tai buvo šalys su besivystančia ekonomika, tačiau šiandien jos tikrai yra išsivysčiusios ir gali konkuruoti su pačiais geriausiaisiais. Tiesą sakant, joms taip gerai sekasi, kad dabar šios šalys yra keleto sričių pasaulio lyderės. Tačiau dėl neaiškių priežasčių skiriame joms besivystančiųjų šalių privilegijų ir tikimės iš jų mažesnių standartų ir įsipareigojimų.

Nenuostabu, kad mano rinkėjai neretai mano, kad PPO neatitinka jų interesų ir jiems netarnauja – šį jausmą ypač skatina komisaro Mandelson nuolat daromas nuolaidos žemės ūkio srityje.

Komisare, sudaryti tinkamą sandorį yra kur kas svarbiau nei sudaryti bet kokį sandorį. Joks sandoris nebus tinkamas, jei dėl jo mūsų žemės ūkio maisto pramonei pakenks kylanti banga pigių importinių prekių iš šalių, kurias traktuojame palankiau nei to reikalauja jų tvirta ekonominė padėtis.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Ponia Pirmininke, tinkamai nedirbanti institucija turi būti reformuota, siekiant užtikrinti, jog ji reikiamai tarnauja visoms suinteresuotosioms šalims ir vartotojams. Mes remiame laisvąją prekybą, tačiau, deja, pastaroji dažnai žengia koja kojon su pagunda pasiduoti goduliui. Prekybai tampant liberalesnei, būtinas kontrolės mechanizmas – toks ir yra Pasaulio prekybos organizacijos tinkamos veiklos tikslas. Tarptautinė prekyba dabar yra pasiekusi tokį lygį ir tapusi tokia sparčia ir tokio didelio masto, kad pasidarė būtina sukurti gerų koordinavimo priemonių. Europos Parlamentas negali stovėti ir nieko nedaryti. Todėl giliai širdyje esu įsitikinęs, kad Muscardini darbas pertvarkant šią organizaciją suteiks galimybę išpildyti tokius lūkesčius ir dėl to bus sukurta tarptautinė organizacija, galinti valdyti prekybą pagal aiškų ir gerai apibrėžtą kursą.

David Martin (PSE). - Ponia Pirmininke, visų pirma, norėčiau pasveikinti p. Muscardini už puikią ataskaitą.

PPO vis tiek turi reikšmingą vaidmenį pasaulyje ir jį atlieka gerai, tačiau ją būtina modernizuoti ir reformuoti. Mano manymu, viena pagrindinių reformų yra įdiegti PPO parlamentinę demokratiją. Būtina parlamentinė asamblėja, kuri reguliariai posėdžiaus ir kontroliuos prie PPO derybų stalo vykstančius procesus.

Be to, turime atnaujinti PPO taisykles tam, kad užtikrintume, jog PPO derybų metu bus skiriama daugiau dėmesio aplinkos tvarumui ir klimato pokyčiams ir į šias derybas bus įtraukti ir socialiniai bei darbo klausimai. Ypač norėčiau, kad TDO būtų glaudžiau susijusi su PPO veikla nei dabar.

Kalbant apie ataskaitą apskritai, labai pritariu p. Muscardini darbu Tarptautinės prekybos komitete.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Ponia Pirmininke, bendroji rinka ir nesuvaržyta prekyba – tokios yra pagrindinės ekonominės plėtros sąlygos. Tačiau žodis „nesuvaržyta“ nereiškia, kad prekyba turi būti nereguliuojama ir neturinti jokių principų, nustatančių prekybos sąlygas bei užtikrinančių konkurencingumą. Tinkamai reguliuoti prekybą ypač būtina turint omenyje globalizaciją. Štai kodėl Pasaulio prekybos organizacija turi tokį svarbų vaidmenį. Tai yra didelę teritoriją apimanti organizacija, turinti daugiau nei 150 valstybių narių. PPO galės dirbti veiksmingiau jei jos kompetencija bus aiškiau apibrėžta ir ribosis prekybos politika.

Siekiant aiškumo ir konkurencingumo, visų pirma reikia užtikrinti, kad gamybos procesas atitinka nustatytus standartus ir kokybės reikalavimus, susijusius su, pavyzdžiui, aplinkos apsauga, darbo sąlygomis ir atlyginimais bei gyvūnų gerove. Konkurencingumas nėra vertinamas atsižvelgiant vien tik į gamybos sąnaudas ir kainas. Baigdamas turėčiau pasakyti, kad PPO reforma reiškia norą dirbti drauge siekiant raidos ir kovoti su kurdu.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ponia Pirmininke, norėčiau pasveikinti visus suinteresuotuosius asmenis, o ypač pranešėją su šia ataskaita.

Suprantu – ir dabar laisvai cituoju aiškinamąjį raštą, – kad visos Pasaulio prekybos organizacijos analizė, kurios Tarptautinės prekybos komitetas ketina imtis, labai priklausys nuo Sutherland ataskaitos, kuri jau daugelį metų renka dulkes ant spintos lentynos, išvadų. Tuomet, komitetui parengus savąją ataskaitą, Komisijos greičiausiai lauks uždavinys imtis reikiamų priemonių Ženevoje tam, kad įgyvendintų rekomenduojamus pagerinimus.

Kas gali garantuoti, kad kokio nors nauja ataskaita paskatins daugiau veiksmų nei puikioji Sutherland ataskaita? Ar į kurį nors naują PPO paketą bus įtraukta aplinkos apsaugos ir klimato kaitos nuostatų? Kalbant apie jau minėtą klausimą, susijusį su besivystančių šalių vienarūšiškumo nebuvimu ir esama Kinijos, Brazilijos ir Indijos padėtimi, ar imsime aiškiau atskirti skirtingus išsivystymo lygius?

Baigdamas noriu paklausti: ar regioninė maisto apsauga taps teisėta nuostata visuose regionuose?

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia Pirmininke, norėčiau padėkoti gerbiamiems nariams už jų pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos Komisija atsižvelgs svarstydamą PPO reformą.

Komisijai taip pat kelia nerimą daug šios diskusijos metu išvardytų dalykų ir ji iš tiesų remia ne vieną pasiūlymą, pateiktą p. Muscardini ataskaitoje. Tačiau būtina pripažinti, kad kai kuriems jų bus aktyviai priešinamasi, tačiau Komisija tikrai juos palaikys.

Kalbant konkrečiai, Komisija stipriai palaiko raginimą siekti PPO ir kitokių tarptautinių organizacijų darnos bei raginimus siekti papildomo skaidrumo bei didinti parlamentų vaidmenį, ypač kontrolės ir praktybos

politikos peržiūros srityse. Be to, komisija sutinka su nuomone, kad PPO stiprinimas atspindi besivystančiųjų šalių interesus.

Taip pat norėčiau atsakyti į p. Liotard komentarus, nesusijusius su PPO reforma. Šiuo metu negaliu gilintis į smulkmenas, tačiau norėčiau jus užtikrinti, kad jau dabar aptarinėjame vaikų darbo ir su juo susijusius klausimus su mūsų partneriais bei remiama TDO ir PPO bendradarbiavimą.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad būtinai perduosiu jūsų komentarus savo kolegai p. Mandelson tam, kad į juos būtų atsižvelgta diskusijų su kitais PPO nariais metu.

Cristiana Muscardini, pranešėja. – (IT) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Komisijai už komiteto darbo įvertinimą. Esu dėkinga dar ir už paramą, kurią suteikė Plėtros komiteto ir Ekonominių ir pinigų reikalų komiteto nariai bei daugybė mano kolegų, kalbėjusių šiuose rūmuose. Pasinaudodama jų politine ir technine parama, norėčiau šį vakarą dar kartą priminti Komisijai, kad nevalia švaistyti laiko. Vargas laukia tų, kurie turi laiko ir jį leidžia veltui! Kitais žodžiais tariant, tiesa, kad Dohos derybų raunde galų gale gali būti rastas sprendimas, tačiau pastaraisiais metais toks sprendimas būdavo nuolat atidėliojamas. Dabar, kai susidūrėme su labai rimta maisto produktų krize, privalome nepamiršti, kad tam tikrai atsakomybė yra susijusi ir su atitinkamomis praktikomis (įskaitant Europos Sąjungos praktikas), kuriose jau seniai buvo numatyti skirtingi žemės ūkio ir maisto pramonės vystimosi scenarijai.

Norėdami išvengti konfrontacijos tarp neturtingų besivystančiųjų šalių ir išsivysčiusių valstybių, norėdami sukurti sąžiningą rinką – o rinka gali būti sąžininga ir laisva tik egzistuojant taisyklėms joje – turime veikti drąsiai, kadangi negalime susitarti dar kartą atidėti sprendimo priėmimą jei siekiame apginti padoraus darbo sampratą ir paskatinti ginčų sprendimą.

Tarptautinės prekybos komitetas žino apie PPO, kurioje laikui bėgant yra sukurti tam tikri darbo būdai, reformos sunkumus. Tačiau jis žino ir apie tai, kad, norėdama išpildyti įvairių šalių lūkesčius ir tapti šiuolaikine trečiojo tūkstantmečio organizacija, PPO privalo rasti jėgų ir narsos žengti reformų keliu. Tik nuo Komisijos priklauso, ar į mūsų pamąstymus, kuriuos šie rūmai oficialiai pareiškė absoliučia dauguma, bus atsižvelgta.

Pirmininkė. - Diskusija baigta.

Balsavimas įvyks rytoj 12 valandą.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Kathy Sinnott (IND/DEM), raštu. – 2001 m. Dohos derybų turo tikslas buvo sumažinti prekybos barjerus visame pasaulyje, suteikiant įvairaus išsivystymo lygio šalims galimybę nevaržomai prekiauti.

2005 m. ES sumažino ES šalių cukrų gaminantiems ūkininkams siūlomas kainas beveik 40 %. dėl Pasaulio prekybos organizacijos nusistatymo, kad tai bus naudinga ne tokioms turtingoms šalims pasaulinės rinkos dalyvėms, kaip kad Australija, Brazilija ir Tailandas. Deja, tai turėjo itin neigiamos įtakos Europos Sąjungos šalims, tokioms, kaip Airija, kurioje cukraus pramonė buvo sužlugdyta, bei neturtingiausioms cukraus gamintojoms Afrikos-Karibų-Ramiojo Vandenyno regione – Mauricijui, Belizai ir Fidžiui.

2008 m. daugelis neturtingiausių šalių, nukentėjusių nuo ES cukraus pramonės pertvarkymo ir vėl patiria pilietinius neramumus dėl tokių svarbiausių prekių, kaip ryžiai ir kukurūzai, kurių nusipirkti jos neišgali, nes negauna pajamų iš prekybos cukrumi.

Prieš imdamiesi naujų ardomųjų priemonių prekybai apsaugoti, turėtume nuoširdžiai įvertinti poveikį, kurį ES gali turėti kai kurioms savo neturtingiausioms kaimynėms tam, kad tokio pobūdžio pakeitimai daugiau nebėbūtų griauamojo pobūdžio.

14. Laisvosios prekybos sutartis su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba (svarstymas)

Pirmininkė. - Kitas klausimas yra Helmuth Markov Tarptautinės prekybos komisijos vardu žodžiu pateikto klausimo apie naujausią derybų dėl laisvosios prekybos sutarties tarp Europos Sąjungos ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos diskusija (O-0032/2008 - B6-0020/2008).

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia Pirmininke, kai kas gali sakyti, kad derybos dėl laisvosios prekybos sutarties su Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos šalimis truko 17 metų. Tiesą sakant, apie esmę kalbėta tik nuo 2002 m. Ne tik mes, Komisijos nariai, bet ir valstybių narių atstovai Taryboje tikimės

užbaigti derybų procesą kaip galima anksčiau. Žinome, kad LPS padės stiprinti mūsų regionų santykius. 2007 m. LPS derybos buvo vedamos itin sparčiai ir jų pabaigoje 2007 m. gruodį komisaras Mandelson apsilankė Dohoje, o tai buvo reikšmingas politinis įvykis. Esame pasiekę neblogos pažangos kalbant apie visus skyrius ir dabar esame arčiau susitarimo nei kada nors anksčiau.

Tačiau yra neišspręstų klausimų, kurie yra svarbūs tam, kad ES galėtų lengvatinėmis sąlygomis ir be jokios diskriminacijos kitų šalių požiūriu patekti į PĮBT šalių rinkas. Tokie klausimai yra susiję su eksporto mokesčiais, tam tikromis išimtimis energetikos paslaugų srityje, ypač iš JAE pusės, bei tam tikromis horizontaliomis sutarties nuostatomis kaip konkurencija ir intelektinė nuosavybė. Derybų turas buvo nutrauktas sausį. Nuo tada iš PĮBT nebuvo sulaukta jokių atsiliepimų. Dabar tikimės, kad naujas raundas bus pradėtas gegužės pradžioje, tuo pat metu, kai vyks gegužės 6 d. suplanuotas bendro ES – PĮBT komiteto narių susitikimas.

Mūsų tikslas ir toliau yra siekti pažangos naujajame ture ir užbaigti derybas kuo greičiau – tikimės, kad tai įvyks pirmaisiais Prancūzijos prezidentavimo mėnesiais. Laisvosios prekybos sutarties tikslas – vadovaujantis PPO principais ir tvarka sukurti lengvatinius santykius tarp ES ir PĮBT. Tokiu būdu bus liberalizuojama praktiškai visa prekyba tarp šalių. Be to, šia sutartimi siekiama paremti PĮBT valstybių narių ekonominės diversifikacijos politikas skatinant naujas ekonomikos reformas ir suteikiant potencialo gauti papildomų užsienio investicijų bei didinti investicijų regiono viduje dinamiką.

LPS numatyta reikšmingų abiejų šalių išipareigojimų, susijusių su prekyba paslaugomis ir investicijomis bei prieiga prie viešųjų pirkimų rinkų, taip pat energetikos ir transporto sektoriais. Ji apima ambicingas tarifų liberalizavimo programas, įskaitant chemikalų sektorių. Ir paskutinis, tačiau ne mažiausiai reikšmingas dalykas yra tas, kad ji apima su tarifais nesusijusias sritis, tokias, kaip techniniai prekybos barjerai, sanitariniai ir fitosanitariniai standartai arba intelektualinės nuosavybės teisės.

Šie rūmai yra pareiškę susirūpinimą tuo, kad Laisvosios prekybos sutartyje, dėl kurios deramasi su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba, nenumatoma tam tikrų nuostatų, susijusių su žmogaus teisėmis bei socialiniais ir aplinkos standartais. Todėl leiskite man visų pirma paaiškinti, kad dabartiniame ES ir PĮBT Laisvosios prekybos sutarties projekte yra aibė su prekyba nesusijusių nuostatų dėl žmogaus teisių, migracijos, kovos su terorizmu ir masinio naikinimo ginklų neplatinimo. Šios nuostatos buvo suderintos su PĮBT prieš kelerius metus. Tačiau paskutinio raundo metu paaiškėjo, kad PĮBT turi neatsakytų klausimų apie nuostatos dėl laikino sustabdymo, susijusios su sutarties esminių politinių dalių taikymu, redakcija. Be šių nuostatų, sutarties preambulėje nurodomas poreikis stiprinti ekonominės ir socialinės raidos procesą PĮBT šalyse, tuo pačių užtikrinant aplinkos apsaugą. Be to, joje nurodoma tai, kad šalys neturi teisės skatinti tiesioginių užsienio investicijų mažindamos arba silpnindamos savo vietinius aplinkos apsaugos arba prekių ženklavimo standartus. Joje taip pat numatytos konsultacijos tuo atveju, jei paaiškės, kad reali ar siūloma priemonė neatitinka šių principų.

ES ir PĮBT LPS derybų metu buvo atsižvelgta į 2001 – 2004 m. atlikto tvarumo poveikio įvertinimo rezultatus ir išvadas. Ypač tai galima pasakyti apie sektorius, kurie, konsultantų nuomone, yra svarbūs tvaresnės ekonominės plėtros PĮBT šalyse požiūriu, būtent paslaugų ir kai kuriuos pramonės sektorius. Šių rūmų prašymu vasarį suteikėme ES ir PĮBT LPS derybų gairių, kuriose atsižvelgėme į visus šios sutarties atnaujinimus, atliktus suderinta tvarka ir vadovaujantis konfidencialumo taisyklėmis.

Baigdama norėčiau pabrėžti, kad Europos Parlamentas yra nuolat informuojamas apie ES ir PĮBT LPS derybų statusą ir kad Europos Komisija toliau teiks jam tokią informaciją.

Tokia Saifi, PPE-DE grupės vardu. – (FR) Ponia Pirmininke, dėl laisvosios prekybos sutarties sudarymo tarp Europos Bendrijos ir Persijos įlankos Bendradarbiavimo Tarybos deramasi nuo 1988 m. ir, atrodo, kad netrukus ši sutartis pagaliau bus sudaryta.

Sveikinu pastaruoju metu pasiektą pažangą, kadangi sudaryti laisvosios prekybos sutartį yra itin svarbu siekiant paskatinti ir reguliuoti prekybą tarp Europos Sąjungos ir Persijos įlankos šalių. Todėl sudarius šią sutartį prasidės nauja, dinamiškesnė šių dviejų regionų, lig šiol neturėjusių pakankamai išvystytų santykių, bendradarbiavimo gausybėje abiem šalims svarbių strateginių sričių era.

Laisvosios prekybos sutartis turi padėti panaikinti su tarifais nesusijusius barjerus ir panaikinti visas viešąsias subsidijas ir kompensacijas, ypač tas, kurios yra susijusios su galimybe naudotis žaliavomis, vadovaujantis šiuo metu galiojančiomis PPO taisyklėmis. Nepriklausomų lėšų teikiamos galimybės ir keliami iššūkiai turi būti išsamiai išanalizuoti, aptarti ir tapti konstruktyvaus bendradarbiavimo tarp Europos Parlamento ir Persijos įlankos šalių dalyku.

Pagrindinis tikslas – palaikyti investicijoms atvirą aplinką, didinant pačių investicijų skaidrumą. Dėl to šių lėšų valdytojai turi sugebėti suteikti rinkai papildomos informacijos apie jų išteklių kilmę, investicijų tikslus ir strategijas. Tačiau Europa taip pat turi užtikrinti, kad ji gali pritraukti tokias lėšas, skatinančias augimą, naujovių taikymą ir darbo vietų kūrimą, turint omenyje didelę tarptautinę konkurenciją siekiant pritraukti produktyvaus kapitalo.

Laisvosios praxybos sutarties sudarymas paskatins Persijos įlankos valstybes labiau atsižvelgti į jų Europos partnerių nuomones ir dėl to suteiks mums galimybę diversifikuoti ir spartinti mūsų prekybą ir operacijas.

Carlos Carnero González, PSE grupės vardu. – (ES) Ponia Pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti komisarei už paaiškinimą ir nedelsdamas pareikšti, kad Europos Parlamento socialistų grupės nuomone, LPS su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba pasirašymas yra mūsų visų bendras tikslas.

Tiesą sakant, tai turime padaryti kuo greičiau. Tai bus naudinga Europai bei PĮLT valstybėms narėms. Tačiau tiesa ir tai, kad įgaliojimai derėtis dėl šios sutarties yra suteikti pakankamai seniai. Jiems nenumatyta būtinųjų nuostatų, pagal kurias būtų skiriama dėmesio tokioms šiandien opioms problemoms kaip žmogaus teisės, darbas ar aplinkos apsauga.

Todėl man yra malonu girdėti komisarą sakant, kad Komisija ketina dėti visas pastangas tam, kad tokie dalykai būtų įtraukti į sutartį. Priešingu atveju sutartis būtų absoliučiai nesuvokiama, kadangi nekalbame vien apie prekybą ar ekonomines operacijas.

Visi gerai žinome, kad šios šalys yra labai svarbios ir sudaro vieną didžiausių planetoje turto, naftos šaltinį – svarbią šiuolaikinės visuomenės dalį.

Tačiau šiose šalyse yra ne tik naftos. Jose gyvena žmonės, vyrai ir moterys; šiose šalyse gimę ir užaugę vyrai ir moterys bei kiti vyrai ir moterys, atvykstantys dirbti tokiose šalyse ir aš manau, kad šios šalys nepaiso žmogaus teisių taip, kaip derėtų, pavyzdžiui, kalbant apie saviraiškos laisvę arba susivienijimų laisvę. Kalbant apie moterų nelygybę, negalime nesigėdinti ir nesipiktinti skaitydami organizacijos „Human Rights Watch“ pranešimus, kuriuose rašoma, kad kai kuriose iš šių šalių moterys turi gauti taip vadinamo „sergėtojo“ (tėvo, vyro ar net sūnaus) leidimą dirbti, keliauti, mokytis ar net naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Tai paprasčiausiai nepriimtina, visiškai nepriimtina.

Tačiau, žinoma, galime kalbėti ir apie pirmiau minėtą šiose šalyse dirbančių ir nemažą dalį darbo jėgos sudarančių imigrantų padėtį. Ar jų teisės yra užtikrinamos, ar ne? Be to, su kokiomis aplinkos apsaugos problemomis susiduria didžiausios naftos gamintojos, pavyzdžiui, PĮBT šalys? Ar jas domina klimato kaita ar neapdirbtos naftos kainos?

Apie tai turime kalbėti draugišku tonu, tačiau aiškiai. Būtent dėl šios priežasties mums malonu, kad į rezoliuciją, dėl kurios balsuosime rytoj, yra pagaliau įtraukti tokie svarbūs paragrafai, kaip 17 ir 19, kurių bendraautorais jaučiamės esą. Jose kalbama, pavyzdžiui, apie žmogaus teises kaip apie dalyką, kuris turi būti numatytas su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba pasirašomoje laisvosios prekybos sutartyje arba tai, kad šalims būtina ratifikuoti Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas.

Be to, esame pasiūlę papildomų pataisų, kuriuos, tikimės, grupės parems ir kurie užtikrins tokių klausimų sprendimą. Tačiau turime būti atidūs ir nenusiūsti klaidingos žinutės mūsų sąjungininkams: žmogaus teisės turi būti ginamos nepriklausomai nuo to, ar jos yra vienaip ar kitaip susijusios su nafta.

Ramona Nicole Mănescu, ALDE grupės vardu. – (RO) Mano dėmesį atkreipė kalbos apie pažangą derantis dėl Laisvosios prekybos sutarties tarp Europos Bendrijos ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos, kadangi visai neseniai man yra tekę lankytis šiame regione kartu su Europos Parlamento santykių su Persijos įlankos valstybėmis delegacija.

Tarpparlamentinių posėdžių metu buvo kalbama ir apie derybas dėl šios sutarties.

PĮBT atstovai pareiškė, kad Europa daro spaudimą siekdama gauti neribotų galimybių investuoti, kai PĮBT domina ne tik galimybė pritraukti kapitalo, bet ir technologijų bei pažangiosios patirties valdymo srityje poreikis.

Iš vienos pusės, pradėtas derybas galima buvo užbaigti 2006 m., tačiau, kaip sakoma, jos vis dar tęsiasi dėl abiejų šalių kaltės.

Europos Sąjungos manymu, PĮBT nariams trūksta koordinacijos ir reformų, o pastarieji skundžiasi dėl nesibaigiančio Persijos įlankos šalims keliamų reikalavimų sąrašo.

Prekybos komisaras Peter Mandelson atkreipė dėmesį į kai kuriuos svarbiausius klausimus: rinkos prieigą, produktų kilmės ženklumą, vyriausybės licencijas, investicijų apsaugos priemones bei jų garantijos PĮBT šalyse kriterijus.

Dėl šios priežasties aš manau, kad pasirašydamos Laisvosios prekybos sutartį abi šalys oficialiai įsipareigos bendradarbiauti ekonomikos srityje, iš to gaudamos abiem šalims svarbios naudos įskaitant bendradarbiavimo energetikos srityje raidą, regiono ekonominę ir technologinę plėtrą ir, atitinkamai, didesnę aplinkos apsaugos lygį, bendros rinkos sukūrimą ir išaugusias Europos investicijas.

Iš kitos pusės, jautrios diskusijos šiame regione reiškia, kad egzistuoja su žmogaus teisių gynimu susijusių problemų. Sąjunga vaidina labai svarbų vaidmenį tarptautinėje ekonomikoje tačiau tuo pat metu ji labai skatina pamatinių žmogaus teisių apsaugą.

Pokalbių su regiono aktyviausių NVO atstovais metu paaiškėjo derybų dėl Laisvosios prekybos sutarties sudaroma galimybė daryti spaudimą Persijos įlankos valstybėms suteikti šių šalių piliečiams daugiau pilietinių ir politinių laisvių.

Todėl, derantis dėl ekonominių klausimų, būtina skirti daugiau dėmesio įstatymams, susijusiems su imigrantų darbininkų ir moterų teisių apsauga.

Caroline Lucas, Verts/ALE grupės vardu. – Ponia Pirmininke, mano grupė palaiko pasiūlymą kreiptis į Komisiją su prašymu suteikti Parlamentui daugiau informacijos apie derybas dėl LPS ir būtent perduoti faktinius derybų įgaliojimus bei atnaujintą tvarumo poveikio įvertinimą.

Mes taip pat pritariame tam, kad būtina parengti konkretų LPS straipsnį dėl tvarios plėtros, turint omenyje prastą Persijos įlankos šalių reputaciją socialinių ir aplinkos apsaugos standartų požiūriu. Štai kodėl mums susirūpinimą kelia Prekybos generalinio direktorato pasiūlymai, kad dabar jau yra per vėlu apsunkinti derybas papildomais žmogaus teisių klausimais, kadangi derybos su Persijos įlankos šalimis dėl LPS prasidėjo jau pakankamai seniai.

Manau, turime pasakyti, kad tai yra politiškai nepriimtina ir tikimės, kad Prekybos GD atsižvelgs į tai, kad Parlamentas pats turės patvirtinti bet kokius galutinius derybų rezultatus.

Tačiau nekalbant apie mūsų susirūpinimą socialiniais ir aplinkos apsaugos standartais Persijos įlankos regione, turime atidžiau išsiaiškinti tai, kokio pobūdžio prekybą siekiama liberalizuoti pasirašant LPS su Persijos įlankos šalimis. Žinoma, mes suprantame, kad ES yra suinteresuota gauti neribotą prieigą prie energijos išteklių, panaikinti bet kokių prekybos barjerus, tokius, kaip eksporto mokesčiai ar kiekybiniai apribojimai. Savaime suprantama, mes žinome, kad ES stengiasi pralenkti kitas konkuruojančias industrializuotas ir besivystančias ekonomikas, norėdama gauti geriausią prieigą, kad ES mato augančias energijos išteklių kainas ir nori perduoti regionui daugiau tam, kad atitaisytų savo ekonomikos balansą. Žinoma, tai absoliučiai skiriasi nuo ES klimato kaitos politikos tikslų.

Tačiau įsivaizduokime kitokį scenarijų: kad ES nesieks subalansuoti savo prekybinių santykių liberalizuodama prekybą, bet naudosis prekybos disbalansą kaip skatinamąją priemonę tam, kad puoselėtų atsinaujinančių energijos šaltinių plėtrą ir taikymą; kad ES nedalyvaus tarptautinėse lenktynėse dėl prieigos prie naftos išteklių, bet reikalautų sudaryti tarptautines sutartis, suteiksiančias visoms šalims po vienodą nykstančių pasaulinių išteklių dalį.

Lyginant su šiuo ambicingu scenarijumi, kurį norėtume matyti, Parlamento reikalavimas parengti konkretų LPS skyrių dėl tvarios plėtros yra absoliutus minimumas, kurio mums reikia kalbant apie tai, ar šie rūmai gali pritarti planuojamai sutarčiai.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ponia Pirmininke, būtinybės sudaryti tinkamai veikiančią laisvosios prekybos sutartį negalima perdėti. ES eksportas į PĮBT valstybes augo nuo devintojo dešimtmečio. PĮBT šiuo metu yra šeštoji pagal dydį ES eksporto rinka, o ES yra PIBT šalių pagrindinis prekybos partneris. 2005 m. ES eksportas į PĮBT šalis sudarė apie 50 milijardų eurų, o importas iš PĮBT į ES siekė apie 37 milijardus eurų.

Komisijos vertinimu, pasirašius sutartį prekybos apimtys turėtų padvigubėti. Be to, kaip suprantu, siūlomoje pasirašyti sutartyje pirmą kartą numatomos nuostatos dėl žmogaus teisių, masinio naikavimo ginklų neplatavimo ir kovos su terorizmu, o tai yra akivaizdžiai sveikintina.

Deja, susitarimo pasiekti ilgai nepavyko, o jūs, komisare, sakėte, kad p. Mandelson savo vizito šiame regione 2007 m. vasario mėn. metu pastūmėjo derybas dėl laisvosios prekybos sutarties į priekį.

Tačiau suprantu, kad to paties vizito metu jis įvardijo Persijos įlankos arabų protekcionizmą kaip sutarties pasirašymo vilkinimo priežastį. Ar Komisija vis dar mano, kad būtent taip ir yra ir kad tai yra būtent tokia kalbos maniera, kuria siekiama sudaryti tarptautines sutartis?

Nepaisant klūčių siekiant susitarimo prekybos srityje, PĮBT valstybės narės pozityviai bendradarbiauja su Komisija, siekdamos harmonizuoti oro uostų saugumo reglamentus. Šiuo metu į keleivių, skrendančių į Persijos įlankos šalis arba Europos Sąjungą išsigytos neapmokestintos prekės gali būti konfiskuotos dėl šiuo metu oro uostuose galiojančių su skysčių gabenimu susijusių saugumo reikalavimų.

Tačiau, laimei, keletas Persų įlankos bendradarbiavimo tarybos narių ėmė bendradarbiauti su Komisija, prašydamos pripažinti saugumą pagal reglamentą (ET) Nr. 915/2007. Mano supratimu, tai suteiks galimybę keleiviams skristi iš trečiųjų šalių su savimi gabenant išsigytų neapmokestinamųjų prekių, su sąlyga, kad tokia šalis yra pripažinta saugia. Dėl šio prašymo buvo sėkmingai pradėtas techninis ir praktinis bendradarbiavimas su ES, o Komisiją derėtų pagirti už tai, kad ėmėsi veiksmų šioje srityje.

Toks praktinio bendradarbiavimo pavyzdys skatina siekti platesnės vėliau išgaliosiančios laisvosios prekybos sutarties. Tačiau norėčiau, kad toks bendradarbiavimas ir susitarimai būtų sudaromi sparčiau ir apimtų daugiau dalykų.

LPS būtų dar ir geras būdas skatinti mokslinį bendradarbiavimą su Persijos įlankos valstybėmis ir remti tvarią plėtrą šiame regione. Šiuo metu mokslinis bendradarbiavimas tarp Europos ir Persijos įlankos regiono šalių yra menkas, nors ir egzistuojant didelis potencialas.

Bendradarbiavimas mokslo srityje yra ypač svarbus kalbant apie klimato kaitą ir energijos politiką. Europos Sąjunga šiuo metu importuoja apie 50 %. Jai būtinų energijos išteklių, iš kurių apie 20 % yra gaunama iš Persijos įlankos.

LPS būtina stiprinti kovos su klimato kaita srityse ir todėl sveikinu Komisijos planuojamą atlikti šios srities galimybių tyrimą.

David Martin (PSE). - Ponia Pirmininke, leiskite pradėti nuo teigiamų dalykų. Visų pirma, norėčiau išreikšti padėką p. O'Sullivan, generaliniam prekybos direktoriui, kuris operatyviai ir teigiamai sureagavo į mūsų prašymą suteikti derybininkų įgaliojimus. Jūs gavome praėjus vos savaitei nuo to laiko, kai pradėjome dirbti komitete ir paprašėme mums suteikti tokius įgaliojimus.

Taip pat sveikinu reikšmingą pažangą, pasiektą derybų procese ir kartu su prieš mane kalbėjusiaisiais, pritariu, kad tai turėtų paspartinti prekybą tarp Persijos įlankos ir ES ir atnešti naudos ES verslui.

Be to, nuoširdžiai pritariu tam, kad bet kokia LPS, dėl kurios deramės, bus geresnė nei 1989 m. bendradarbiavimo sutartis ir kaip jūs, komisare, pats priminėte ir p. Doyle ką tik pakartojo, sveikinu tai, kad LPS yra keletas su prekybą nesujusių nuostatų dėl tokių dalykų, kaip žmogaus teisės, migracija, kova su terorizmu ir masinio naikinimo ginklų neplatimas.

Tačiau apgailestauju dėl to, kad socialinės, aplinkos apsaugos ir darbo nuostatos, dėl kurių deramės su Persijos įlankos šalimis yra kur kas silpnesnės nei tos, dėl kurių deramės dabartiniame derybų dėl laisvosios prekybos sutarčių raunde. Pavyzdžiui, mums nėra priimtini tie standartai, kuriuos rodosi esame pasirengę priimti kalbant apie Persijos įlankos šalis, Korėja ar Pietryčių Azijos šalis.

Komisija mums jau pranešė (kaip to ir tikėjomės), kad taip yra dėl to, kad vykdomė derybas senųjų derybų įgaliojimų pagrindu – šie įgaliojimai nebuvo atnaujinti nuo 2001 m.. Tačiau nė vienas Komisijos narė – nei atsakingasis komisaras, nei prekybos GD, nei šiame posėdyje dalyvaujantis komisaras – man nepaaiškino, kodėl naudojamės senaisiais įgaliojimais. Sunku neįtarti, kad Komisija suprato, jog dėl šiuolaikinių nuostatų, susijusių su tvarumu, plėtra ir darbu su Persijos įlankos šalimis derėtis bus pernelyg sudėtinga. Atitinkamai, kodėl nuo 2004 m. nebuvo atnaujintas tvarumo poveikio įvertinimas? Norėčiau sužinoti ir šių dalykų įtikinamas priežastis.

Carnero minėjo moterų padėtį, kuri man taip pat kelia susirūpinimą, tačiau turiu pasakyti, kad mane ypač neramina darbuotojų migrantų teisių apsauga Persijos įlankos valstybėse. Žinoma, šie asmenys sudaro didžiąją darbo jėgos dalį Persijos įlankoje ir nesuprantu, kokių apsaugos priemonių jiems suteiks ši laisvosios prekybos sutartis. Kokių veiksmų imsis Komisija siekdama užtikrinti, kad Persijos įlankos valstybės darbuotojų migrantų požiūriu paisys TDO pagrindinių standartų?

Baigdamas, komisare, noriu pasakyti, kad Jūsų kolega p. Ferrero-Waldner praėjusią savaitę susitiko su Bahreino žmogaus teisių draugijos nariais ir išreiškė savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių ir darbuotojų migrantų.

Dienraštis „Gulf Daily News“ cituoja jos žodžius apie visapusišką paramą bet kokios laisvosios prekybos sutarties nuostatoms dėl žmogaus teisių. Kaip Komisija ketina įgyvendinti šį pažadą?

Kader Arif (PSE). - (FR) Ponia Pirmininke, kaip jau minėta, Europos Sąjunga vykdo derybas dėl laisvosios prekybos sutarties sudarymo su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba jau beveik 20 metų.

Nuo tada Komisijos derybų įgaliojimai praktiškai nesikeitė ir tikrai nebuvo tinkamai atnaujinti. Dėl to susidarė kiek stebinanti situacija, kuomet derybų su Persijos įlankos šalimis Sąjunga nesivadovauja tokiais pačiais kriterijais, kuriuos ji taiko savo kitiems prekybos partneriams, pavyzdžiui, Korėjai ar Pietryčių Azijos šalims. Kalbant konkrečiai, įgaliojimuose nenumatyta į būsimą sutartį įtraukti nuostatų dėl socialinių standartų ar ambicingų skirsnių dėl tvarios plėtros. Retai kalbama ir apie žmogaus teisių problemą. Kadangi šie dalykai turėtų būti Europos veiksmų prioritetinės dalys, juos ne tik būtina visapusiškai įtraukti į būsimąją laisvosios prekybos sutartį, bet ir taikyti jiems nuostatas dėl laikino sustabdymo jei nebus vykdomi išsipareigojimai. ES privalo užtikrinti, kad visos laisvosios prekybos sutartys, dėl kurių yra deramasi užtikrina žmogaus teisių demokratinių principų, Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų ir aplinkos apsaugos standartų propagavimą ir paisymą.

Kalbant apie Persijos įlankos šalis, kaip jau minėjo p. Martin, ypatingo dėmesio būtina skirti darbuotojų migrantų gyvenimo sąlygoms ir teisėms. Šiame regione yra gausu tokių darbuotojų, kurie savo darbu skatina regiono plėtrą, tačiau neretai dirba žeminančiomis ir nepriimtinais sąlygomis.

Bendrais žodžiais tariant, be prekybos, kuri turi būti vystoma darnių prekybinių santykių pagrindu, Europa ir valstybės narės privalo paspartinti savo politinį ir socialinį dialogą. Todėl turime įgyvendinti laisvosios prekybos sutartį, kuri ne tik neturės neigiamo poveikio regiono gyventojams, bet priešingai, sustiprins jų politines, ekonomines ir socialines teises. Štai kodėl būtina, pavyzdžiui, užtikrinti tai, kad derybų dėl paslaugų metu bus atsižvelgta į būtinybę sukurti prieinamą, tvarią ir nebrangę bei aukštus kokybės standartus atitinkančią universalią viešąją paslaugą.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Ponia Pirmininke, komisare, ponios ir ponai, visi sutariame, kad mūsų santykių su Persijos įlankos valstybėmis gerinimui labai svarbu suteikti prioritetą. Europą ir Persijos įlankos regiono šalis vienija daug bendrų interesų: iš vienos pusės, Europa yra stipriausia pasaulyje rinka, iš kitos – Persijos įlankos tiekia mums unikalių išteklių. Šiuo požiūriu labai svarbu stiprinti mūsų santykius su šiomis šalimis pasauliniame kontekste.

PPO turi nuostatą, kuri vadinasi „viskas, išskyrus ginklus“ – tai turėtų būti standartas. Čia privalome kuo greičiau rasti protingą sprendimą, kadangi tai yra abiejų šalių interesuose. Be to, turėtume aktyviau skatinti apsikeitimą moksliniais tyrimais, žiniomis ir pažangiąja patirtimi bei stengtis sukurti artimesnius ryšius švietimo sektoriuje. Sudaryti bendrąją energetikos chartiją taip pat labai svarbu.

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia Pirmininke, dėkoju nariams už komentarus dėl ES ir PĮBT LPS derybų. Norėčiau pabrėžti, kad Komisija ir toliau informuos Parlamentą apie šių derybų statusą.

Mane ypač sujaudino gerbiamų narių noras įtraukti politinę nuostatą į šią sutartį ir norėčiau užtikrinti jus, kad apie šiuos rūpimus klausimus iš tiesų kalbama derybų metu. Galiu patvirtinti ir tai, kas jau buvo pasakyta, t. y. kad šis klausimas buvo aptartas komisarės Ferrero-Waldner vizito Persijos įlankos regione šią savaitę metu. Tiesą sakant, Persijos įlankos šalis išreiškė norą sudaryti laisvosios prekybos sutartį ir pripažino, kad šiuo klausimu reikia būti lankstesniems.

Pirmininkė. - P. Doyle, ar norėjote ką nors pasakyti šiuo klausimu?

Avril Doyle (PPE-DE). - Ponia Pirmininke, šiuo klausimu dabar daugiau nekalbėsiu; kitų diskusijų metu buvo priimta, net ir po nario pasisakymo, trumpai aptarti iškilusį klausimą, bet kadangi neskyrėme penkių minučių pristatytam klausimui aptarti, tad galime išnaudoti visą šiam klausimui aptarti skirtą laiką, arba bent jau aptartį šį reikalą dar vieną minutę, jei ją turime.

Dabar šiuo klausimu daugiau nekalbėsiu, bet tik dėl minėtos priežasties, kadangi šį vakarą svarstyti tebuvo pateiktas vienas papildomas klausimas. Norėjau komisarui užduoti papildomą klausimą, tačiau susilaikysiu.

Pirmininkė. - P. Doyle, jei norite, galite užduoti savo klausimą. Esmė tokia, kad jūs to neprašėte.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ponia Pirmininke, iš tiesų tenorėjau paklausti komisaro, turint omenyje išsisukinėjimus ir gaišatį bei derybų nutraukimą praėjusį sausį, nuo to laiko buvusius menkus kontaktus ir

visus tuos metus, kuomet tai truko, per metus surengiant vos vieną ar du susitikimus, ar tikrai PĮBT stengiasi sudaryti LPS?

Kažkuria prasme jūs jau atsakėte į šį klausimą, tačiau ar iš tiesų norima sudaryti LPS su ES? Ar tai nėra sąžiningas klausimas, turint omenyje tai, kaip ilgai trunka derybų procesas?

Androula Vassiliou, *Komisijos narė*. – Norėčiau tiesiog pasakyti, jog tikimės, kad noro yra. Kaip žinoma, praėjusį sausį suplanuotas susitikimas neįvyko, tačiau mes tikimės, kad kimo susitikimo metu gegužės mėn. galėsime iš esmės pasiderėti. Tikėkimės.

Pirmininkė. - Esu gavusi teikimą dėl rezoliucijos ⁽¹⁾ pagal procedūrinę taisyklę Nr. 108(5).

Diskusija baigta.

Balsavimas įvyks rytoj 12 val.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Roberta Alma Anastase (PPE-DE), *raštu*. – (RO) Būdama Europos Parlamento ryšių su Persijos įlankos valstybėmis delegacijos narė, norėčiau pabrėžti tai, kaip svarbu kuo greičiau pasirašyti laisvosios prekybos sutartį tarp Europos Bendrijos ir Persijos įlankos bendradarbiavimo tarybos. Sudarius šią sutartį 2008 m. bus sukurta esminė sąlyga sustiprinti šių dviejų regionų ekonominius santykius, o energetinio saugumo poreikis Europos Sąjungoje atspindi šios temos svarbą ir aktualumą.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu prekybos pagrindą sudaro energetikos sektorius, labai svarbu, kad būsimoje sutartyje būtų aiškiai ir išsamiai nustatytos bendradarbiavimo šioje srityje ir jos stiprinimo gairės. Tai suteiks galimybę pradėti įgyvendinti daugiau naujų bendrų projektų energetikos sektoriuje, įskaitant valstybių narių bei Juodosios Jūros regiono šalių, kuriems bus naudingos naujos plėtros ir bendradarbiavimo galimybės projektus bei palengvins tokių projektų įgyvendinimą.

Todėl mūsų prioritetas – nustatyti tikslų besitęsiančių derybų grafiką bei suformuluoti bendros naudos bendrąjį tikslą, dėl kurio bus ne tik sustiprinti ES ir Persijos įlankos šalių ekonominiai santykiai, bet ir sutvirtintas stabilumas ir tvarioji plėtra apskritai.

15. Napatvirtintų GMO netolerancijos režimas ir jo ekonominės pasekmės (svarstymas)

Pirmininkė. - Kitas svarstytinas dalykas – Neil Parish Tarptautinės prekybos komiteto vardu žodžiu pateiktas klausimas dėl nepatvirtintų GMO netolerancijos režimo ir jo ekonominių pasekmių (O-0031/2008 - B6-0151/2008).

Struan Stevenson, *atstovaujantis klausimo autorių*. – Ponia Pirmininke, visų pirma norėčiau labai padėkoti savo kolegai Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui p. Parish už man suteiktą galimybę atvykti čia šią vėlyvą valandą ir užduoti šį klausimą žodžiu. Deja, jis pats jau seniai buvo susitaręs su komisaru Fischer Boel vykti į Daniją ir šią popietę turėjo išvykti į Kopenhagą. Tad jis prašė jo vardu atsiprašyti už tai, kad negali dalyvauti, išreikšti gilią pagarbą p. Vassiliou ir pasveikinti ją pradėjus dirbti Komisijoje.

Tai realybės patikrinimas. ES egzistuoja labai konkurencinga ir sėkminga naminių paukščių ir kiaulių pramonė. Abi šios pramonės šakos yra visiškai neremiamos. Ūkiams neskiriama jokių išmokų; šios pramonės negauna visiškai jokių subsidijų ir rinkoje yra absoliučiai vienintelės.

Didžiausią gamybos sąnaudų dalį naminių paukščių ir kiaulių pramonėje sudaro pašaras. Kiaulės ir vištos nesigano pievose ir todėl viso jų ėdalo pagrindą sudaro kruopos. Jei pramonės šaka nėra remiama, būtina užtikrinti, kad ji turi prieigos prie konkurencingų pašarų rinkų visame pasaulyje.

Europoje licencijuoti absoliučiai saugų GM produktą vidutiniškai užtrunka dvejus metus. Tam, kad vienas iš nedaugelio patvirtintų GM pašarų „Herculex“ būtų licencijuotas ES, prireikė 33 mėnesių. JAV vidutinis patvirtinimo terminas yra du kartus trumpesnis – 15 mėn.

(1) Žr. protokolą.

Tai nepateisinama. Naminių paukščių ir kiaulių pramonei susiduriant su vis kylančiomis maisto kainomis ir sąnaudomis, šiuo metu negalime sau leisti delsti licencijuoti pašarus. Turime viską paspartinti.

JAV dauguma GM produktų yra bioetanolio pramonės subproduktai ir yra gerokai pigesni nei pašaras, kurio ES gali išsigyti paukščių ir kiaulių augintojai. Taigi, viskas, ką darome yra neleidžiamė sau išsigyti pigaus pašaro pasaulio rinkose ir praktiškai visiškai užkertame kelią mūsų gamintojams konkuruoti ir dėl to patiriame rimtą pavojų, kad prarasime darbuotojų, o mūsų pramonės produkcija bus eksportuojama už ES ribų.

Puristai, teigiantys, kad negalime leisti gaminti paukštienos ir kiaulienos naudojant GM pašarus nieko nelaimės, jeigu patys neleisime naudoti tokių pašarų. Dėl to mūsų pramonei teks nusileisti konkurentams iš užsienio, o mes ir toliau importuosime paukštieną ir kiaulieną, pagamintą iš gyvulių, kurie buvo šeriami būtent tokiais GM pašarais, kuriuos naudoti savo gamintojams draudžiame. Tai beprotnamio politika.

Be to, turime tinkamai ženklinti produktus, kad vartotojai būtų informuoti ir galėtų rinktis. Jie privalo žinoti, ar jų valgoma mėsa gauta iš gyvulių, kurie buvo šeriami GMO. Maisto kainoms augant, iš GM produktais šeriamų gyvulių gaunama mėsa yra pigesnė ir suteikia vartotojams galimybę rinktis bei pirkti pigesnės mėsos, jei jie tik po pageidauja.

Kitas svarbus klausimas yra tas, kad, kalbant apie pašarus, šiuo metu į ES importuojamas pašaras be GMO yra visai netoleruojamas. Vėlgi, galima muštis į krutinę ir teigti, kad siekiame, jog į ES importuojamos genetiškai nemodifikuotuose pašaruose nebūtų jokių GMO pėdsakų. Tačiau koks bus netoleravimo poveikis, jei Brazilijoje genetiškai nemodifikuotų sojų prikrautas laivas atkeliaus į ES? Yra tikimybė, kad krovos Brazilijos uoste metų į krovinį gali patekti mikroskopinių GM sojų likučių. Laivui prisišvartavus ES ir radus net mažiausių GM sojos pėdsakų, viso krovinio gali būti atsisakyta, net jei tokia soja buvo licencijuota ES.

Todėl netolerancijos režimo rezultatas – dramatiškai sumažėję į ES rinkas patenkančių genetiškai nemodifikuotų pašarų kiekiai. Taigi net genetiškai nemodifikuotus pašarus ketinantys naudoti naminių paukščių ir kiaulių augintojai susiduria su rimtais sunkumais reikiamu metu norėdami išsigyti reikalingų pašarų kiekių. Ir vėl dėl to jiems yra žymiai sunkiau sąžiningai konkuruoti atvirose pasaulinėse rinkose.

Jei tikrai norime eksportuoti savo paukštienos ir kiaulienos pramonės produkciją už ES ribų ir maitinti mūsų piliečius vištiena ir kiauliena iš Brazilijos ar net Tailandietiška vištiena, kuri gauta iš GM pašaru šeriamų gyvulių, tuomet galiojančios genetiškai nemodifikuotų pašarų netolerancijos politikos ir siaubingai lėtas GM pašarų licencijavimo ES procesas yra būtent tai, ko reikia.

Komisare, džiaugiamės, kad Jūs buvotė taip sėkmingai patvirtintame Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinio direktorato komisare. Linkime Jums sėkmės, bet tikimės, kad Jūs tapsite pirmąja atsispyrusia bulvarinės spaudos propaguojama „Frankenšteino“ maisto mitologija ir sukursite politikos, suteikiančios mūsų ūkininkams lygiomis sąlygomis konkuruoti tarptautinėse rinkose.

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia Pirmininke, Komisija pripažįsta riziką, susijusia su tuo, kad dėl GMO ne laiku įvykusio patvirtinimo eksportuojančiose šalyse ir ES importuoti pašarus gali tapti sudėtingiau ir brangiau. Man yra žinomas Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD atliktas pašarų trūkumo tyrimas. Turiu pabrėžti, kad nepatvirtinta GMO netolerancijos politika turi neigiamo poveikio pašarų importui tampa tik tuo atveju, jei GMO yra tvirtinami ne vienu metu. Šiuo požiūriu vienas svarbiausių veiksnių yra skirtingos trukmės GMO patvirtinimo procedūros, taikomos trečiojoje šalyse ir ES bei atitinkamų segregacijos mechanizmų bei grūdų pramonės rinkodaros strategijų trūkumas šalyse eksportuojančiose. Nemažai įtakos turi ir tai, kad jūsų pagrindiniai prekybos biržos prekėmis partneriai naudoja daugiau GMO.

Tokiame kontekste sprendimui Komisija sutelkia visas savo šių veiksnių keliamas problemas. Buvo pradėta diskusija su Europos maisto saugumo agentūra siekiant paspartinti patvirtinimo procedūrą, taip pat nedarant neigiamos įtakos EMSA atliekamo mokslinio įvertinimo kokybei. Šiuo požiūriu norėčiau jums priminti tai, kaip svarbu valstybėms narėms bendradarbiauti nuolatiniame komitete ir Komisijoje.

Paskutinis, tačiau ne mažiausias svarbus dalykas yra tas, kad Komisija visai neseniai yra patvirtinusi kukurūzus GA 21; dėl to palengvės šio GMO turinčių produktų importas iš Argentinos. Be to, nuolatiniame komitete nepasiekus kvalifikacinės daugumos, Komisija šiuo metu rengiasi siųsti Tarybai pasiūlymą patvirtinti GM sojų pupeles. Jas patvirtinus, bus sudarytos sąlygos importuoti aibę pašarų ir dėl to bus laikinai išspręsta pašarų trūkumo problema, apie kurią kalba gerbiamas narys.

Pagrindinis ES GM maisto ir pašarų įstatymų tikslas – garantuoti į rinką patenkančių produktų saugumą. Štai kodėl prieš GM maistui ir pašarams patenkant į rinką jie turi būti patvirtinti. Nepatvirtintų GMO netolerancijos metodika, kurią neseniai pradėjo taikyti ES, po to, kai ją patvirtino Europos Parlamentas ir

Taryba buvo įtvirtinta ES teisės aktuose kaip geriausias būdas apsaugoti žmogaus ir gyvūnų sveikatą bei aplinką. Jis primena metodiką, kuria vadovaujasi absoliuti dauguma trečiųjų šalių, įskaitant pagrindines GMO gamintojas.

Komisija, artimai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis tarptautiniu mastu ir toliau remia šios srities kodekso gairių kūrimą. Tačiau Komisija pripažįsta tai, kad gali kilti incidentų, kuriuos savo klausime nurodėte kaip priežastis bei tai, kad tokius incidentus yra lengviau aptikti, kadangi vertinimo metodai yra nuolat tobulinami. Komisija, atsižvelgdama į esamus teisės aktus, įvertins, ar reikia ir ar įmanoma sukurti šios problemos atskirą sprendimą.

Kalbant apie skundą, kurį PPO 2003 m. pateikė Europos Bendrijai, 2006 m. parengtoje atitinkamos komisijos ataskaitoje, neabejojama ES teisės aktais, bet jų įgyvendinimu praeityje. Ligi šiol Komisijai pavykdavo paversti šį disputą įprastiniu dialogu su skundo pateikėjais biotechnologijų klausimais. Mes aiškiai parodėme skundėjams, kad šiuo metu biotechnologijų produktų patvirtinimo požiūriu ES neegzistuoja jokio moratoriumo ar nepagrįstos gaisaties.

Nuo PPO komisijos sukūrimo buvo patvirtinta šešiolika produktų, iš jų 2007 m. patvirtinti vien septyni. Negalime atmesti to, kad skundo pateikėjai, būtent Jungtinės Amerikos Valstijos, priimdamos sprendimą toliau tęsti diskusiją atsižvelgs į kiekybinio pranašumo klausimo pasekmes prekybai. Tačiau Europos Bendrija būtų gerai pasirengusi gintis, o turint omenyje dabartinį dialogą toks variantas neatrodo tikėtinas.

Esther De Lange, *PPE-DE grupės vardu.* – (NL) Pone Pirmininke, komisare, vakar šiuose rūmuose kalbėjome apie maisto kainų augimą ir jo poveikį Europos Sąjungai ir besivystančiosioms šalims. Dabar susirinkome čia vėl ir kalbame apie genetiškai modifikuotą gyvulių pašarą. Galbūt vertėtų sujungti šias dvi diskusijas į vieną. Juk pagaliau ši kiek techninė gyvulių pašaro tema juk puikiai tinka prie platesnės diskusijos maisto saugumo ir kylančių maisto kainų tema. Ar protinga naikinti laivais atgabenamus gyvulių pašarus vien dėl to, kad jų sudėtyje atsitiktinai yra genetiškai modifikuotų produktų pėdsakų, t. y. šių produktų labai mažų kiekių? Man tai neatrodo labai protinga tiek mano minėto maisto saugumo, tiek kylančių kainų požiūriu.

Kadangi pastaruju metu pašarų kainos iš tiesų žymiai išaugo, o jeigu ir toliau vadovausimės tokiu požiūriu, jos išaugs dar daugiau. Daugelis gamintojų mano, kad jų sąnaudos išaugo būtent dėl to ir aš manau, kad nepakenktų pabrėžti, jog kylančios kainos, apie kurias nuolat kalbame, nebūtinai reiškia tai, kad ūkininkai ir uždirba daugiau. Tisą sakant, jau buvo pasakyta, kad, tarkim, kalbant apie kiaulienos sektorių, sąnaudos pašarams įsigyti kyla, o pelnas iš tiesų tik mažėja.

Taigi, kaip galime išeiti iš šios aklavietės? Tik ne staiga neapgalvotai keisdami patvirtinimo tvarką. Ne, tai tikrai netinkamas būdas, tačiau, mano nuomone, problema slypi dviejose srityse ir mes turime rasti jos sprendimą. Visų pirma, kaip p. Stevenson minėjo pirmiau, ES GMO tvirtinimo procesas užtrunka gerokai ilgiau: dvejus su puse metų, tuo tarpu kai JAV jis tetrunka vienerius metus. Atkreipiau dėmesį į Komisijos pasisakymą apie tai, kad EMSA turėtų dirbti veiksmingiau, tačiau savaime suprantama, problema slypi ne vien tame. Problema slypi ir Tarybos komitetų narių kaitoje, dėl kurios komitetai nesugeba pasiekti kvalifikacinės daugumos vienam ar kitam sprendimui patvirtinti arba atmesti vieną ar kitą pasiūlymą ir dėl to, po užsitęsusių „imtynių“, sprendimas galų gale perduodamas Komisijai. Taigi tai taip pat yra problemos dalis ir šią procedūrą būtina spartinti. Tai tikrai ne priežastis įdiegti automatinę produktų tvirtinimo tvarką, bet mano manymu žmonės turi teisę greičiau sužinoti apie tai, ar produktas gali būti patvirtintas Europos rinkose.

Antras dalykas, mums reikia rasti būdą išspręsti klausimą, susijusį su tuo, kad į gyvuliams skirtą pašarą atsitiktinai patenka genetiškai modifikuotų produktų pėdsakų, pavyzdžiui, nustatant ribinį dydį, kuris tikrai turėtų būti taikomas EMSA jau patvirtintu GMO požiūriu, juolab kad mūsų parduotuvėse jau dabar galima nusipirkti žlėgtainių, pagamintų iš kiaulių, kurios ėdė pašarus už Europos Sąjungos ribų. O dar kalbame apie nesąžiningą konkurenciją! Manau tikrai gaila, kad neteko išgirsti Komisijos nuomonės ribinių dydžių požiūriu. Ji remiasi galiojančiais teisės aktais. Tačiau pripažinkime, juk produktų ženklinimo požiūriu taikome ribinius dydžius, tad manau tai yra įmanoma.

Trumpai tariant, gamintojai ir vartotojai negali nukentėti nuo Tarybos komitetų nesugebėjimo priimti sprendimų. Atėjo laikas viską daryti aiškiau ir greičiau.

Bernadette Bourzai, *PSE grupės vardu.* – (FR) Ponia Pirmininke, komisare, ponios ir ponai, kaip galima suprasti iš šio klausimo pavadinimo, kalbame apie GMO tvirtinimo procedūros ekonomines pasekmes.

Todėl norėčiau paklausti komisarės, ar Komisija yra užsakiusi kokių nors gyvulių pašarų kainų augimo priežasčių tyrimų ir taip pat norėčiau sužinoti, kokioje pastaraisiais metais importuotų pašarų dalyje buvo rasta Europoje nepatvirtintų GMO pėdsakų ir iš kur atkeliavo tokie produktai. Tai būtų naudinga žinoti vertinant šių incidentų rimtumą.

Priešingai nei ką tik kalbėjusi p. De Lange, aš atmetu įprastinę sąsają tarp GMO netolerancijos principo ir ženklaus pašarų kainų augimo. Negalima sumalti šių dviejų dalykų į vieną visumą, kadangi visi puikiai žinome, kad toks kainų augimas yra sukeltas keleto veiksnių, apie kuriuos dabar nekalbėsiu, tačiau visų pirma – akcijų biržos spekuliacijų apie žemės ūkio rinkų ateitį. Be to, šis kainų augimas turi įtakos visoms šalims, įskaitant tas, kurios yra priėmusios labai lanksčių teisės aktų dėl GMO.

Kaip ten bebūtų, tiesa, kad Europos gyvulininkai susiduria su rimtais sunkumais, o pagrindinė šio reiškinio priežastis yra ta, kad ES labai priklauso nuo importuojamų pašarų. Todėl mano pagrindinis klausimas yra toks: kodėl esame tokie priklausomi ir kaip turėtume reaguoti? Noriu paklausti Komisijos, ar ji yra atlikusi Bleiro rūmų sutarties, dėl kurios Europos Sąjunga atsisakė gyvuliams skirtų pašarų gamybos savo teritorijoje, ekonominių pasekmių analizę?

Mano nuomone, yra du būdai minėtai priklausomybei sumažinti. Pirmasis būdas: dėti visas pastangas, kad išsaugoti – norėčiau pabrėžti žodį „išsaugoti“ – paskutinį Europoje pašarinius ir baltyminius pasėlius bei paskatinti restruktūrizavimą, pavyzdžiui, vengiant absoliutaus paramos atskyrimo CAP sveikatos patikrinimo metu, ypač, jei tokių pasėlių yra neabejotinai pakankama tam, kad užtikrinti derliaus rotaciją bei, atitinkamai, dirvos kokybę.

Iš kitos pusės, Komisija privalo išnagrinėti galimybes diversifikuoti mūsų atsargų šaltinius. 2007 m. gruodį dalyvavau Genetiškai nemodifikuotų produktų tinklo organizuotoje konferencijoje, kurios metu buvo parodyta, kad tikrai yra genetiškai nemodifikuotų pašarų atsargų ir kad būtina užmegzti ryšius tarp gamintojų ir importuotojų.

Tikiuosi, kad visi žinome, jog vartotojai turi teisę...

(Pirmininkė pertraukė pranešimą)

Jan Mulder, ALDE grupės vardu. – (NL) Pone Pirmininke, visų pirma turėčiau padėkoti Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui ir šiam plenariniam posėdžiui už tai, kad parėmė mano iniciatyvą čia šį vakarą svarstyti šį klausimą.

Nuostabu tai, kad visame pasaulyje kultivuojama vis daugiau genetiškai modifikuotų pasėlių, tačiau tai gąsdina tik mus, europiečius. Kodėl? Komisarė gana kategoriškai teigia, kad tokie jau įstatymai ir turime jų laikytis. Tačiau, jei dėl pasikeitusių aplinkybių būtina keisti teisės aktus, Komisija turės tai padaryti. Manau, atėjo laikas tai padaryti. Dar visai neseniai vis dar uždavinėjau klausimų šia tema, tačiau dviejų identiškių genetiškai modifikuotų pasėlių nėra. Tarp transgenozės ir cisgenozės egzistuoja didžiulis skirtumas. Viena jų susijusi su konkrečia rūšimi, kita – ne. Abiems joms taikomi tie patys teisės aktai ir Komisija privalo keisti teisės aktus į tai atsižvelgdama.

Mano nuomone, šio dalyko esmė yra netoleravimas. Pasaulyje yra labai nedaug situacijų, kuomet pririekia absoliučios netolerancijos. Visuomet turi būti tam tikro nuomonių skirtingumo galimybė. Jei važiuojate per greitai 50 km atstumu, daugumoje šalių egzistuoja apie trijų kilometrų paklaida, nuo kurios priklauso, ar būsite nubaustas, ar ne. Kodėl negalima to taikyti importuotoms prekėms? Kodėl negalima nustatyti, pavyzdžiui, 0,8 %. Ar 0,9 % paklaidą? Ar gali Komisija aiškiai atsakyti į šį klausimą?

Džiaugiuosi dar ir dėl to, kad su EMSA tariamasi dėl procedūrų trumpinimo, nedarant neigiamos įtakos kokybei, tačiau ar EMSA jau yra pasakiusi, ar tai įmanoma? Vien kalbų nepakanka, kadangi laiko nėra daug.

Yra ir dar vienas dalykas. Galbūt Komisija gali man paaiškinti, kaip aš, būdamas politikas, galiu aiškinti visuomenei, kad galime vartoti gausybę produktų, kuriuos gaminti mums draudžiama. Iš viso pasaulio galime importuoti bet kokių produktų, gautų iš gyvulių, kurie buvo šeriami čia uždraustais produktais. Kokia to prasmė? Kaip galima tai paaiškinti? Galbūt komisaras gali pasiūlyti man vieną ar kitą mintį, kurią galėčiau panaudoti artėjančios rinkimų kampanijos metu.

Pabaigai, norėčiau paklausti, kokios yra Komisijos požiūrio i PPO pasekmės? Ar tiesiog galime taip elgtis?

Janusz Wojciechowski, UEN grupės vardu. – (PL) Ponia Pirmininke, egzistuoja trys sritys, kuriose GMO gali būti pavojingi.

Visų pirma, tai visuomenės sveikata. Atsiranda vis daugiau įrodymų, kad GMO gali būti pavojingi žmogaus sveikatai, tačiau į juos nekreipiama dėmesio. Bet kuriuo metu gali pasirodyti GMO kenksmingo poveikio konkrečių įrodymų. Kadaisė asbesto daroma žala nebuvo įrodyta, o atsiradus įrodymams, buvo patirta milžiniškų sąnaudų. Teko išleisti milijardus asbestui pašalinti. GMO problema yra ta, kad pradėjus juos plačiai naudoti, taps neįmanoma jais atsikratyti.

Antroji sritis yra aplinka. Dagume mokslininkų mano, kad GMO gali turėti siaubingų pasekmių aplinkai. Tai viena iš priežasčių, dėl kurių giliai Norvegijos Špitzbergeno salo ledynuose buvo sukurta tradicinių grūdų sėklų saugykla tam atvejui, jei dėl išaugusio GMO naudojimo tokios sėklos bus pažeistos.

Trečiasis pavojus susijęs su ekonomika. Didinti GMO naudojimą reiškia daryti ūkininkus priklausomus nuo didelių biotechnologijų koncernų. Ūkininkai augins GMO pasėlius sėklų patentus turinčių galingų koncernų primestomis sąlygomis.

Europa šiuo metu nebadauja. Maistas brangsta, tačiau Sąjungos žemės ūkio politika ir toliau remiasi administracinių žemės ūkio produkcijos apribojimų nustatymu. Europai nereikia ieškoti itin intensyvių technologijų maistui gaminti. Vietoje to, Europa turėtų rinktis gaminti sveiką maistą taikant tradicinius būdus.

Suprantama, egzistuoja ir konkurencijos problema. Šiuo požiūriu visapusiškai sutinku su p. Stevenson ir kitais pirmiau kalbėjusiais pranešėjais. Mūsų ūkininkai neturėtų būti vieninteliai, kuriems turi įtakos draudimas auginti GMO pasėlius ir naudoti GM pašarus. Kartu su tokiu draudimu turėtų būti uždrausta importuoti tiek augalus, tiek gyvulių pašarus, kurių sudėtyje yra GMO. Būtina taikyti aiškų principą, t. y. kad savo produkciją į Europos rinkas eksportuojantiems ūkininkams bus taikomi tiek patys reikalavimai, kokie galioja mūsų gamintojams.

Caroline Lucas, Verts/ALE grupės vardu. – Ponia Pirmininke, norėčiau pradėti prieštaraudama prielaidai, slypinčiai už šio žodžiu pateikto klausimo. Bandyti susieti gyvulių kainų augimą Europoje bei su juo susijusią ES gyvulininkystės krizę su ES GMO įstatymais apskritai, o būtent – su Europos Sąjungos netolerancijos politika yra absoliučiai klaidinga ir nesąžininga.

Aišku, tiesa, kad gyvulininkams šis laikotarpis yra sunkus, tačiau noriu pabrėžti, kad tai niekaip nesusiję su Europos GMO politika ir visapusiškai susiję su keletu veiksnių, tokių, kaip prastos oro sąlygos ir dėl to sumažėjęs derlius, rinkų reguliacijos nebuvimas, išaugę tokių šalių, kaip Kinija poreikiai, spartus ir netikslintas biokuro gamybos augimas bei kylančios finansinės spekuliacijos.

GMO pramonė taip pat gerai supranta tai, kas išdėstyta Žemės ūkio generalinio direktorato ataskaitoje dėl ES GMO režimo galimo poveikio gyvulių pašarų kiekiams ir kainoms. Anot šios ataskaitos, blogiausiu atveju Brazilija ims sparčiai prekiauti GM sojos pupelių atmaina, kuri nebus patvirtinta ES. Tačiau nėra jokių įrodymų to, kad Brazilija svarsto pradėti gaminti naujas GM sojų pupeles.

Ataskaitoje daroma išvada, kad ES politika neturės poveikio JAV ir kad Brazilija ir Argentina, tiesą sakant, atsargiau tvirtins naujus GM pasėlius, dėl kurių gali nukentėti jų eksportas į ES šalis. Pavyzdžiui, Argentina yra sukūrusi į ES eksportuojamų kukurūzų atestavimo sistemą, skirtą išvengti nepatvirtintų rūšių.

Be to, nėra jokių įrodymų to, kad konkurencija smarkiai kenčia dėl importuojamos mėsos, gautos iš gyvulių, kurie buvo šeriami ES nepatvirtintu GM pašaru.

Taigi, tiesą sakant, visi šie klausimai nėra pagrįsti aktualia informacija ir yra tendencingi. Tačiau ir pati turiu keletą klausimų dėl ES nepatvirtintiems GMO siūlomų ribinių dydžių. Man tai atrodo absoliučiai neprotinga. ES apžioja daugiau, nei gali atkasti ir kas gi dėl to nukentė? Ogi mūsų gamintojai, kuriems tenka mokėti milžiniškas kainas už genetiškai nemodifikuotus pašarus. Atrodo, kad jei tik galime būti politiškai korektiški Europos Sąjungoje, turėtume būti laimingi, nepaisant mūsų sukuriamos beprotystės. Visų pirma, kaip gali Komisija būti tikra, kad ES nepatvirtinti GMO bus saugūs?

Antra, žalos atveju, kuri institucija ar bendrovė turės ją kompensuoti? Tokią taršą leidžianti ES? GMO sukūrusi, tačiau leidimo juo prekiauti neturinti bendrovė? Ar už importą atsakinga bendrovė?

Pagaliau ar toks ribinis dydis būtų taikomas genų inžinerijos būdu sukurtiems augalams, iš kurių gaunamos cheminės medžiagos? Ar buvo įvertinta kasdienio maisto užteršimas aktyviosiomis vaistinėmis medžiagomis?

Laukiu pilno atsakymo į šiuos esminius klausimus šios diskusijos pabaigoje.

Kartika Tamara Liotard, GUE/NGL grupės vardu. – (NL) Ponia Pirmininke, komisare, tiek jūs, tiek aš labai mažai žinome apie genetiškai modifikuotų organizmų sveikatai keliamą pavojų. Ar dėl to norime leisti naudoti tokius GMO – kuriuos aš vadinu subjaurotu maistu – vien todėl, kad to reikia ekonominiu požiūriu? Mano nuomone, tikrai ne. Mano nuomone, tikrosios prioritutinės sritys yra visuomenės sveikata, aplinka ir bioįvairovė. Briuselis jau dabar reikalauja, kad šalys patvirtintų tam tikrus GMO, net jei jos ir nenori to daryti. Tai prieštarauja Kartaginos protokolui, pagal kurį šalys galiu atsisakyti naudoti naujus GMO, abejodamos jų saugumu. Leiskite valstybėms narėms pačioms spręsti, kokius rizikingus produktus jos leis naudoti.

Protestuojau ne aš viena. Daugelis gyventojų yra sunerimę dėl GMO. Tai galime pasakyti apie Lenkiją, Rumuniją, Austriją ir Kiprą. Tokiuose vietovėse, kaip Raalte ir Gemert-Bakel Olandijoje kyla pasipriešinimas „Monsanto“ eksperimentiniams laukams. Egzistuoja reali rizika, kad modifikuotos sėklos iš „Monsanto“ laukų bus nupūstos į šalia esančius tradicinius arba ekologinius ūkius, kuriuose dirbantys ūkininkai nepageidauja tokių piktžolių. Be to, mane neramina ir planai, pagal kuriuos „Monsanto“ perimti Olandijos sėklų gamintoją „De Ruiter“, kuri įeina į pasaulio firmų dešimtuką. Akivaizdu, kad „Monsanto“ stengiasi prasiskverbti giliau į Europą, tikėdamasi lankstesnių taisyklių arba paprasčiausiai norėdama turėti įtakos politikams, kad šie greitai padarytų taisykles ne tokias griežtas. Tam turime aktyviai priešintis. Visuomenės sveikata, aplinka ir bioįvairovė yra kur kas svarbiau nei komercinis pelnas.

Jim Allister (NI). - Ponia Pirmininke, ES savo konkurentams turbūt yra absoliutus pajuokos objektas! Mes su didžiu entuziazmu draudžiame naudoti GMO gyvulių pašarams gaminti, netgi nustatome absoliučios netolerancijos taisykles bet kokių nepatvirtintų GMO požiūriu, tačiau tuo pat metu už ES ribų užaugintų ir tais pačiais GMO, kuriuos atsisakome patvirtinti šertų gyvulių mėsa gali būti nevaržomai įvežama į visas 27 valstybes nares.

Man tai atrodo visiškai neprotinga. ES apžioja daugiau, nei gali atkasti ir kas gi dėl to nukenčia? Ogi mūsų gamintojai, kuriems tenka mokėti milžiniškas kainas už genetiškai nemonifikuotus pašarus. Atrodo, kad jei tik galime būti politiškai korektiški Europos Sąjungoje, turėtume būti laimingi, nepaisant mūsų sukuriamos beprotystės.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). - (ES) Ponia Pirmininke, nors naminiai gyvuliai Europoje sudaro daugiau nei 40 % mūsų žemės ūkio produkcijos pridėtinės vertės, tiesa ir tai, kad mums nepakanka kokybiškų žaliavų mūsų gyvuliams maitinti. Mano šalyje Ispanijoje padėtis su jautiena, kurios gamintojai yra labiau priklausomi nuo pašarų nei bet kurioje kitoje valstybėje narėje, yra tragiška. Kalbant apie kiaulieną ir paukštieną, padėtis yra beveik tokia pat bloga, kaip ir likusioje Europos dalyje.

Kaip jau minėta, Bendrijos teisės aktai leidžia prekiauti pašarais, kurių sudėtyje yra GMO, jei tokie produktai yra patvirtinti ES, tačiau nenumato jokių nepatvirtintų GMO mažiausių kiekių. Tai kelia problemų prekiaujant su trečiosiomis šalimis eksportuojomomis bei pačiu Europos gyvulininkystės sektoriumi kuris, kaip jau minėjau, susiduria su nepritekliais.

Jau nebe pirmą kartą pritariu p. Mulder; šį kartą jo klausiau ir manau abu esame tos pačios nuomonės dėl to, kad geriausias sprendimas būtų leisti atsitiktines GMO priemaišas iki tam tikros ribos, jei tokius organizmus yra teigiamai įvertinusi EMSA ir pagal kodekso principus patvirtinusi trečioji šalis, turinti aiškią produktų ženklavimo politiką.

Kitas sprendimas būtų gaminti daugiau produkcijos Europoje, tačiau rodosi Komisija yra užkirtusi šį kelią siūlydama kontrolinių priemonių. Tipinis atvejis – sausi pašarai, kurie yra esminė gyvulių ėdalo dalis. Net ir pripažindama gamybos nutraukimo keliamą pavojų, Komisija vis tiek reikalauja taikyti atskirų išmokų sistemą.

Todėl noriu pabrėžti, kad susiduriame su rimta gyvulių pašarų trūkumo problema ir kad Europos Komisija atsako už šios situacijos sprendimą.

Kyösti Virrankoski (ALDE). - (FI) Ponia Pirmininke, genetiškai modifikuoti pasėliai kultivuojami tiksliausiomis mokslinėmis technologijomis pakeičiant jų genotipą. Tokia technologija remiasi pusšimtį metų siekiančiais

atradimais genetikos srityje. Ji padėjo paprasčiau ir naudojant mažiau pesticidų kultivuoti tam tikras rūšis ir sudarė galimybę užauginti didesnę derlių. Dėl tos priežasties tokių pasėlių kultivacija sparčiai augo.

Europos Sąjunga nesugebėjo dalyvauti šioje veikloje, kadangi ji laikosi griežtos biurokratinės kontrolės sistemos. Net jei Europos maisto saugumo agentūros atlikti tyrimai parodo, kad vienokia ar kitokia rūšis yra saugi ir naudinga vartotojui, jos vis tiek laukia ilgas procesas prieš tai, kai ji gali būti patvirtinta. Komisija visų pirma siunčia savo pasiūlymą nuolatiniam komitetui, kuris kvalifikacine dauguma tvirtina arba atmeta pasiūlymą. Jei komitetas negali priimti sprendimo, klausimas perduodamas Tarybai, o jeigu ir ji negali apsispręsti, pasiūlymas grąžinamas Komisijai, kuri galų gale pati priima sprendimą. Tačiau visa tai užima laiko.

Į Europos Sąjungą eksportuojama gausybė GM gyvulių pašarų. GM rūšių kultivacija bandančios apriboti šalys mielai juos naudoja. Kadangi ES nespėjo patvirtinti visas šiuo metu naudojamas rūšis, tokiuose pašaruose gali pasitaikyti šių rūšių mikroskopinių pėdsakų. Tokiais atvejais visas krovinyas grąžinamas siuntėjui. Dėl to pramonė patiria sąnaudų ir nukenčia Europos maisto gamintojai. Štai kodėl privalome protingai spręsti šioje srityje kylančias problemas. Labai mažos kitose šalyse patvirtintų rūšių priemonės neturėtų sukelti tokių nepagrįstų pasekmių, ypač kuomet Europos žemės ūkio sektorius ir taip susiduria su konkurencija pasaulio rinkose.

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Lotynų patarlė sako, kad viskas, kas iš gamtos, yra gerai. Suprantama, nenoriu pasakyti, kad dirbtiniu būdu sukurti GMO yra blogai, tačiau kol kas neturime įtikinamų mokslinių duomenų, galinčių panaikinti visas abejones, kad žmonėms jie yra naudingi. Priešingai, turime tokių pavyzdžių, kaip JAV, kuriose itin didelė GMO tolerancija žengia koja kojon su milžinišku nutukimo atvejų skaičiumi. Genetika ir biotechnologijos vis dar nėra tikslieji mokslai. Jos yra perspektyvios, tačiau tuo pat metu jomis pasikliaudami rizikuojame daug prarasti – turbūt daugiau nei galime sau leisti.

Šiuo metu ES galiojančios atsargos genetiškai modifikuotų organizmų požiūriu politikos kol kas pakanka, turint omenyje mokslinius pasiekimus. Tačiau mano manymu, mums nederėtų pamiršti ir Europos gamintojų. Dabartinė padėtis tam tikra prasme yra gana dirbtinė, o Komisija turėtų siekti, kad Europos gamintojai nebūtų diskriminuojami, o vartotojai Europoje galėtų rinktis tarp pasėlių, kurių sudėtyje yra GMO ir genetiškai nemodifikuotų pasėlių. Džiaugiuosi, kad esu jaunas Europos Sąjungos pilietis ir norėčiau turėti galimybę rinktis, remdamasis man suteikta informacija.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ponia Pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad ES smarkiai priklauso nuo tokių baltymingų pašarų kaip sojų pupelės ir grūdų glutenas importo, kaip gali Komisija pateisinti esamą padėtį, kuomet net pašarai su mažiausiomis nepatvirtintų GMO priemonėmis yra uždrausti ir naikinami uostuose, tuo tarpu mėsa, gaunama iš gyvulių, kurių šeriami tais pačiais nepatvirtintais GMO gali būti nevaržomai įvežama į ES teritoriją ir patekti vartotojams, sukeldama konkurencijos iškraipymų Europos ūkininkų nenaudai?

Ribinis dydis – kuris jau taikomas randant patvirtintų GMO atsitiktinių pėdsakų tam, kad ženklinti produktus kaip genetiškai nemodifikuotus – turėtų būti taikomas esant atsitiktiniams pėdsakams nepatvirtintų GMO, kuriuos yra teigiamai įvertinusi EMSA arba kurių požiūriu yra atliktas pašarų ir maisto saugumo rizikos įvertinimas pagal GM augalų kodekso gaires. Ar Komisija planuoja pateikti konkrečių pasiūlymų tam tikslui ir jei taip, tai kada?

Mūsų ilgai trunkantis tvirtinimo procesas nėra pakankamai moksliskai lankstus ir vientisas bei gali sukelti rimtų diskusijų pasaulio prekybos tema ir, kaip tai būtų nesmagu, toks yra dėl tarpinstitucinio išsisukinėjimo šia tema. Joks kitas prekybos blokas taip nesipriešina pokyčiams.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Atėjo laikas mums rimtai ir vertingai aptarti Europos genetikos technologijas, kadangi lig šiol esame girdėję vien tik religinių polemikų, dažnai vien keliančių isteriją. Mokslas negali ir neturi būti sustabdytas. Gyventojų skaičiui ir maisto kainoms kylant milžiniškų greičiu, negalime atsisakyti galimybių, kurias mums siūlo biotechnologijos ir genų inžinerija. Be jų neįvyks žalioji revoliucija.

Kovą patvirtinta mano ataskaitą apie biodujas rodo, kad Europos Parlamentas pritarė tam, kad būtų suteikiamos licencijos auginti GM augalus bioenergijai gaminti. Nors Vengrijos parlamento partijos sutarė, kad genetiškai nemodifikuotas žemės ūkis turi būti išsaugotas, turime suprasti, kad tai tik iliuzija. Aštuoniasdešimt penki procentai sojų, importuojamų gyvuliams šerti šiuo metu yra genetiškai modifikuotos.

Akivaizdu, kad genetinė modifikacija nėra žaidimas, su ja susijusi didžiulė rizika. Sąjungos lygmenyje būtina įsteigti patikimą, mokslinę priežiūros agentūrą, kurioje dirbtų specialistai ir kuri būtų nepriklausoma nuo didžiųjų korporacijų; tokia agentūra turės sugebėti tikrinti GM produktus, suteikti apsaugos nuo pavojų ir

malšinti nepagrįstą nerimą. Iš vienos pusės, GMO suinteresuotos tarptautinės bendrovės nenori teikti išsamios dokumentacijos apie savo produktus ir nedalyvauja moksliniuose bandymuose, nors tai būtų esminis reikalavimas siekiant apsaugoti vartotojus. Iš kitos, egzistuoja ir gausybė painios informacijos ir moksliskai nepagrįstų baisių pasakojimų, kuriuos skleidžia GMO priešrinkai. Štai kodėl svarbu pradėti svarstymą. Dėkoju už dėmesį.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Ir aš norėčiau išreikšti Azorų, t. y. mano regiono žemės ūkio sektoriaus didelį susirūpinimą esama padėtimi. Mano manymu, ši diskusija parodė, kad neįmanoma niekaip pateisinti to, kad egzistuoja naudoti GMO gyvulių pašaruose draudžianti politika ir tuo pat metu leidžiama vartoti mėsą, gautą naudojant tokius GMO.

Be to, manau, kad paaiškėjo, jog netolerancijos politika yra perdėta. Pabaigai norėčiau pasakyti, kad kiekvienas, išmanantis gyvulių pašaro pramonę negali abejoti tuo, kad abu šie veiksniai turės neišvengiamo poveikio maisto kainoms. Toks poveikis yra akivaizdus, ypač kalbant apie grūdų glutenų pašarus ir alkoholiui gaminti naudojamų kukurūzų atliekas. Jau kreipiausi į Europos Komisiją prašydamas atkreipti dėmesį į visos Europos ūkininkų padėtį.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Ponia Pirmininke, ponios ir ponai, diskutuodami žemės ūkio tema, šiuo metu susiduriame su sveikatos patikrinimo keliamu iššūkiu. Norėčiau išgirsti, ar GMO vaidina kokį nors vaidmenį ir ar jie yra plačiai aptariami tame kontekste.

Visi žinome, kad visame pasaulyje verda karšta diskusija maisto / energijos saugumo klausimu. Turime suprasti šios diskusijos pasekmes mums.

Asmeniškai visuomet pasisakau už netoleranciją, kuomet kalbama apie ženklumą. Vartotojas turi žinoti, ką perka. Šiuo požiūriu turėtume užtikrinti, kad įstatymų leidyboms regioninės institucijos taip pat turi galimybę priimti sprendimą šiuo klausimu.

Marios Matsakis (ALDE). – Ponia Pirmininke, net šią vėlyvą valandą, klausydamasis šios diskusijos, noriu pasakyti tris dalykus.

Visų pirma, tiesa, kad nėra jokių mokslinių įrodymų, jog GMO kelia pavojų žmogui ar gyvulių sveikatai. Tačiau kaip minėjo pirmiau kalbėjusysis, kurio dabar čia jau nebėra, asbestas buvo laikomas saugiu, tačiau šiandien žinome, kad jis sukelia plaučių vėžį. Ir, žinoma, niekas nemanė, kad rūkymas kenkia ir tik prieš kelerius metus išsiaiškinta, kad jis sukelia plaučių vėžį, plaučių ligas ir širdies arterijų susiaurėjimą. Taigi geriau apsisaugoti nei paskui gailėtis.

Antra, p. Allister ir p. Casaca kalbėjo apie skirtumus tarp pašarams gaminti naudojamų GMO ir gyvulių, kurie buvo šeriami GMO. Tarp šių dviejų dalykų egzistuoja didelis skirtumas, kadangi pašaruose esančių GMO būsenai visiškai skiriasi nuo GMO, kuriais buvo šeriami gyvuliai, kuriuos tie gyvuliai suvirškino, įsisavino ir kurių galbūt yra – bet greičiausiai nėra – tokių gyvulių mėsoje, tačiau visiškai kitokia forma nei pašaruose.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Ponia Pirmininke, akivaizdu, kad genetiškai modifikuotų organizmų tema yra aktuali demokratiniu požiūriu, reikalinga ekonominiu požiūriu ir būtina teisės požiūriu. Sveikinu mūsų komitetą už tai, kad jis nagrinėja šią temą.

Nenukrypstant nuo mūsų diskusijos temos, akivaizdu, kad Europos Sąjunga yra itin priklausoma nuo baltymingų pašarų importo. Šis klausimas buvo iškeltas mokslinių debatų metu, o Europos taisyklių neatitinkančių pašarų šertų gyvulių importas verčia abejoti Europos Sąjungos sugebėjimo apsaugoti savo piliečius.

Apsaugos režimas nėra tas pats, kaip protekcionizmas, tai paprasčiausias klausimas ir aš norėčiau paklausti Komisijos, ar, jos manymu, mūsų maitinimo sistemos kokybė, kuri, mano manymu, yra ženkliai suprastėjusi, leistų tinkamai reaguoti į visas mintis, paminėtas šios puikios diskusijos metu.

Jan Mulder (ALDE). – Ponia Pirmininke, kuomet komisarė pateiks savo atsakymą, ar ji galėtų užsiminti apie galimybę padidinti paklaidos lygį nuo nulio iki, tarkim, 2,7 % ar 0,9 %? Po šios diskusijos manau, kad tai yra viso, kas buvo pasakyta esmė. Absoliuti netolerancija esamomis aplinkybėmis yra kiek per griežta.

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Ponia Pirmininke, aš atidžiai išklausiau gerbiamų narių komentarų.

Komisija pripažįsta, kad GMO ne laiku įvykęs patvirtinimas gali sukelti problemų, susijusių su importuojamų pašarų kiekiais ir kainomis. Nors kainų kilimą šiame sektoriuje sukėlė kitokie, sudėtingi ir kartais žymiai platesni veiksniai, į visus juos atsižvelgta Žemės ūkio generalinio direktorato tyrime.

Komisijos pastangos, skirtos išspręsti kai kuriuos už šio klausimo slypinčius esminius veiksnius, tiek Sąjungos lygmeniu, tvirtinant naujus GMO pagal galiojančias ES teisės nuostatas, tiek tarptautiniu mastu, aptariant šį klausimą su mūsų pagrindiniais prekybos partneriais.

Keletas pranešėjų iškėlė klausimą dėl to, ar Komisija būtų pasirengusi pereiti nuo absoliutaus netoleravimo iki kitokių verčių. Turiu jums priminti, kad tam tikslui būtinas bendras tiek Parlamento, tiek Tarybos sprendimas bei valstybių narių pritarimas. Jūs žinote, kokią poziciją valstybės narės užima skirtinguose nuolatiniuose komitetuose, kuriuose retai pavyksta, o kiek man žinoma, niekada nepavyksta pasiekti kvalifikacinės daugumos.

Norėčiau pasakyti, kad suvaržymų taikymas importuojamiems gyvulių produktams, gaunamiems iš gyvulių, kurie buvo šeriami GMO greičiausiai prieštarauja mūsų tarptautiniams įsipareigojimams.

Baigdama norėčiau tarti keletą žodžių apie keleto pranešėjų minėtą ilgai trunkantį tvirtinimo procesą. Komisija ir EMSA diskutuoja apie tai, kaip galima pagerinti tvirtinimo procedūros veiksmingumą nepakenkiant mokslinio įvertinimo kokybei.

Vienas iš akcentuotų dalykų ir tas, kad būtina geriau informuoti paraiškas pateikiančius asmenis apie tvirtinimo reikalavimus tam, kad nuo pat pradžių pagerinti jų bylų kokybę.

Be to, dėl šios diskusijos agentūra įsipareigojo per šešias savaites nuo paraiškos pateikimo atlikti preliminarų tinkamumo patikrinimą, tokiu būdu ženkliai sutrumpindama tvirtinimo procedūros laiką.

Svarbu paminėti ir tai, kad tvirtinimo procesas galėtų būti gerokai trumpesnis, jei GMO tvirtinimo procese Komisija sulauktų didesnės paramos iš valstybių narių pusės.

Baigdama norėčiau atsakyti į vieno pranešėjo komentarą apie tai, kad vertindami riziką atsižvelgiame tik į ekonominius veiksnius. Noriu pasakyti, kad mums vienas pagrindinių veiksnių yra ir žmogaus ir gyvulių sveikatos bei aplinkos apsauga.

Dar norėčiau pasakyti, kad Komisija yra pasirengusi aptarti galimus pasiūlymus šiuo klausimu, tačiau su sąlyga, kad visuose siūlomuose sprendimuose bus paisoma esminio tikslo užtikrinti į ES rinkas patenkančių produktų saugumą.

Pirmininke. - Dėkoju, komisare.

Diskusija baigta.

Rašytiniai pareiškimai (142 taisyklė)

Diamanto Manolakou (GUE/NGL), raštu. – (EL) ES politika GMO požiūriu teikia naudos tarptautinėms bendrovėms vartotojų sąskaita. Ūkininkai tampa vis labiau priklausomi nuo monopolizacijos, o tarptautinės bendrovės perima žemės ūkio kontrolę.

GMO kenkia visuomenės sveikatai. Mokslškai įrodyta, kad kai kurie jų sukelia alergijas ir silpnina imuninę sistemą.

Aplinkai daromas negrįžtamasis poveikis daug kartų didina GMO keliamus pavojus. Bioįvairovė ribojama, o aplinkos taršos apribojimas tikrai neužtikrinamas.

Tokia politika žaloja ekonomiką. GMO yra vienas veiksnių, dėl kurių kyla maisto kainos ir pasaulinis badas – tai dabar atvirai pripažįsta tarptautinės ekonominės organizacijos.

Pasiūlymas taikyti netolerancijos principą yra neteisintas ir neveiksmingas; tai ėjimo į kompromisą paisant tarptautinių bendrovių interesų rezultatas. Jis leidžia kultivuoti tam tikrus GMO ir vartoti produktus, gaunamus iš genetiškai modifikuotų pašarų, kaip kad iš ne valstybių narių gaunami mėsos produktai.

Vienintelis tokios politikos tikslas – apriboti saugaus, genetiškai nemodifikuoto maisto už prieinamą kainą reikalaujančių darbininkų iš ES valstybių narių audringus protestus.

Manome, kad bet kokie genetiškai modifikuoti pasėliai valstybėse narėse turi būti uždrausti, kaip ir importuojami produktai, kuriuose randama GMO pėdsakų. Tačiau tuo pat metu reikia imtis priemonių apsaugoti Bendruomenės gamintojus ir vartotojus.

16. Kito posėdžio darbotvarkė: žr. protokolą

17. Posėdžio pabaiga

(Posėdis buvo baigtas 23:20)